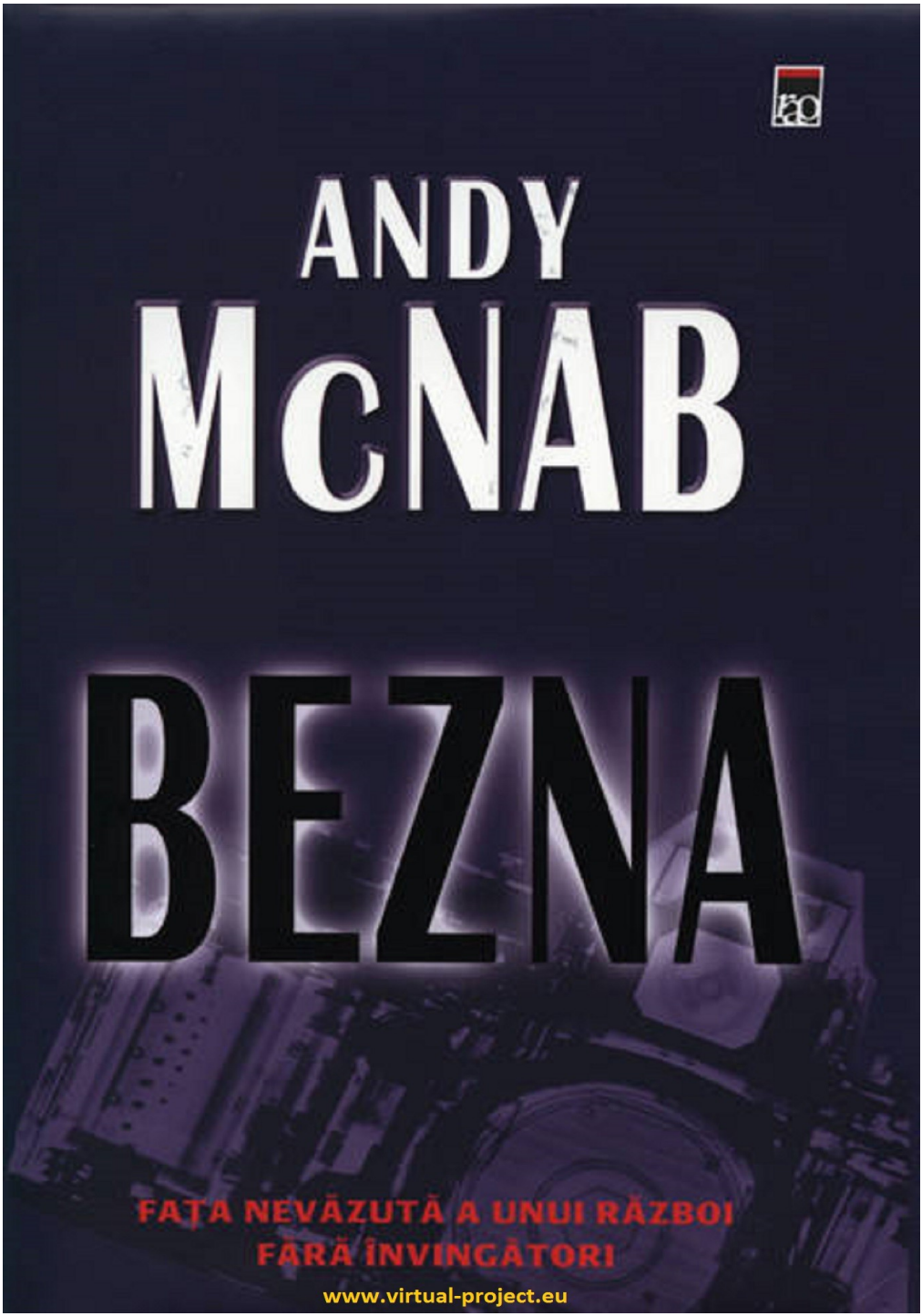

www.virtual-project.eu

ANDY McNAB

BEZNA

www.virtual-project.eu

Traducere din limba engleză
DIANA ELENA PUŞCAŞU

Consultant de specialitate
Dan Munteanu

ANDY McNAB – DEEP BLACK

RAO International Publishing Company

2006

1
Bosnia, octombrie 1994

Din locul unde mă ascundeam, fundul văii părea a fi un ţinut al nimănui din Bătălia de pe Somme, nişte întinderi de sol noroios, frământat de şenilele tancurilor şi ale vehiculelor grele, cu cratere făcute de mortiere, pline cu apă murdară. Ici-colo, mâna unui mort se întindea precum o gheară înspre cer, invocând un ajutor pe care nu-l primise şi n-avea să-l mai primească vreodată.

Era o zi cenuşie şi mizerabilă, nu chiar geroasă, dar destul de friguroasă încât să mă văduvească de întreaga căldură a corpului, aşa cum se întâmplase şi în ultimele trei zile. Chiar şi aşa, eram destul de norocos în comparaţie cu leşurile împrăştiate şi pe jumătate îngropate în noroi. Judecând după gradul de descompunere, unele se aflau acolo încă din timpul verii.

Mă aflam la aproximativ o sută de kilometri nord de oraşul Sarajevo, într-un adăpost săpat la marginea pădurii de la poalele muntelui. Ascunzătoarea mea din vale dădea înspre ceea ce fuseseră odată nişte construcţii de beton, aflate la exact 217 metri distanţă. Singura vină a proprietarilor acestor construcţii din ciment era faptul că erau musulmani. Perimetrul respectiv fusese înconjurat de un gard până în momentul în care fusese făcut una cu pământul de tancurile sârbești, şi nici măcar o singură parte din complex nu rămăsese neatinsă în urma aprigelor lupte desfăşurate în zonă. Marea majoritate a clădirilor deveniseră nişte ruine. O clădire cu trei etaje, care presupun că reprezentase cândva un corp destinat birourilor, de-abia mai stătea în picioare, grav avariată de focurile de artilerie şi de gloanţe. Urme negre produse de flăcări şi de fum încadrau găurile din zid, acolo unde fuseseră odată ferestre.

Numărasem vreo treizeci sau patruzeci de militari sârbi prin binoclul miniatural şi observasem că erau la fel de îngheţaţi şi de cătrăniţi ca mine. Fumul provenit de la o anexă se ridica unduitor, amestecându-se din când în când cu gazele de eşapament ale unui motor diesel, când vreunul dintre oamenii lui Mladici pornea motoarele, astfel încât să se poată încălzi în interiorul cabinelor.

Puteam numai să presupun că, asemenea mie, şi ei aşteptau

sosirea generalului. Toată lumea se aşteptase ca Ratko Mladici, comandantul suprem al armatei sârbo-bosniace, să apară cu o zi înainte, dar nu se întâmplase aşa. Dracu' ştia de ce. Din Sarajevo mi se transmisese numai să aştept acolo unde mă aflam, şi exact aşa trebuia să fac, până în momentul în care mi se transmitea să părăsesc ţinta.

Intrasem cu totul într-un echipament Gore-Tex de lunetist, un combinezon mare, voluminos, cu aspect exterior de camuflaj, căptuşit şi matlasat în interior. Îmi ţinuse de cald pe durata primelor ore, dar contactul prelungit cu solul îmi scăzuse în mod constant căldura corporală. Îmi rămăsese mâncare pentru aproape două zile, dar, fiindcă eram atât de aproape de ţintă, mă confruntam cu o rutină chinuitoare. Nu puteam să-mi încălzesc mâncarea sau să-mi fac un ceai. Măcar eram încă uscat.

Am ridicat binoclul şi am scrutat încă o dată ţinutul, controlându-mi respiraţia. N-ar fi durat prea mult până când cineva ar fi depistat aburul pe care-l scoteam.

Adăpostul, asemănător unui coşciug, pe care îl săpasem după ce mă furişasem în zona respectivă, avea o adâncime de aproape jumătate de metru şi era acoperit cu plasă de camuflaj. L-am ajustat încă o dată pentru a fi sigur că lentilele de focalizare ale LTD[1]-ului aveau un câmp clar de vizibilitate asupra fabricii. Când Mladici avea să ajungă în mijlocul acestui neant, ca să facă exact ceea ce avea de gând, urma să acţionez. Firma, care fusese bombardată până în pragul distrugerii de sârbi, undeva în Sarajevo, urma să dea undă verde unui avion cu reacţie încărcat cu o bombă Paveway ghidată prin laser, cântărind aproximativ 1000 de kilograme. Astfel, circa cincisprezece sau douăzeci de minute mai târziu, în funcţie de cât de mult i-ar fi luat platformei aeriene, aşa cum o numeam noi, să livreze marfa, avea să apară un post vacant la cel mai înalt nivel al armatei sârbe.

După lovitura propriu-zisă, trebuia să ies dracului de aici cât de repede puteam. Sârbii nu erau proşti; ei ştiau că aceste lovituri cu bombe de precizie erau bazate pe tactica omului infiltrat, amplasat într-un post avansat, şi aveau să iasă rapid ca să mă caute.

Cu excepţia LTD-ului şi a rucsacului meu, tot restul, de la

[1] Laser Target Designator – Diapozitiv de iluminare cu laser a ţintei (n. red.)

costumul de lunetist până la pungile de plastic pentru fecale şi plosca de urină aveau să rămână în ascunzătoare. Nu conta dacă sârbii urmau s-o dezgroape: aceasta n-ar fi fost prima oară când ar fi fost urmăriţi astfel şi nici ultima. Ştiau cine anume o făcea, dar oricum aveau să-i învinovăţească pe musulmani. La fel de bine aş fi putut să las şi LTD-ul, dar era o diferenţă între faptul că sârbii ar fi ştiut că fuseseră desemnaţi ca ţintă şi faptul că ar fi fost în măsură să şi dovedească acest lucru.

După ce aveam să ies din zona învecinată, imediat după ce ajungeam la un drum oarecare, aş fi redevenit Nick Collins, reporter independent. Aveam în rucsac o cameră video Sony Hi-8 şi un Nikon 35 mm SLR. Pe drumul de întoarcere, urma să mă amestec cu populaţia locală pentru a mă asigura că am o mulţime de cadre fotografiate. Dacă eram prins, trebuia să par cu adevărat un reporter.

Pentru această misiune, Nick Collins avea un paşaport irlandez. Fie irlandeze, fie elveţiene, acestea sunt cele mai sigure documente din lume. Cine s-ar pune vreodată cu Dublinul sau cu Berna? Cu un nume precum Collins, dar cu un accent londonez, trebuia să afirm că provin din Kilburn. Taică-meu nu se omorâse cu obţinerea cetăţeniei britanice atunci când încetase să mai lucreze pentru McAlpine la începutul anilor 1970.

Jurnaliştii independenţi ca mine erau pe toate drumurile. Băieţi tineri şi câteodată şi fete, încercându-şi norocul cu fotografii de pe câmpul de luptă şi cu scurtmetraje care puteau fi destul de bune pentru a fi vândute mai multor ziare din lumea întreagă. Mă alăturasem unei bresle aparte, formate din sute de persoane care-şi rezervau un bilet de avion şi apoi se duceau la Dixons în căutarea unei bune camere foto SLR şi a câtorva sute de role de film. Odată ajunse în ţară, se interesau cu privire la locul unde se desfăşura întregul haos şi se înghesuiau rapid într-acolo precum albinele la stup.

Se auzeau strigăte ce veneau dinspre fabrică. Mi-am ridicat capul încet şi am încercat să văd ceva prin lumina mată şi cenuşie. Mai mulţi sârbi jucau din nou fotbal pentru a se încălzi. Purtau nişte zdrenţe de uniforme. Unii dintre ei aveau uniforme de camuflaj; alţii erau îmbrăcaţi în ceva asemănător cu gecile impermeabile cu glugă din surplusul armatei germane. Unii erau încălţaţi cu cizme Wellington trase peste şosete groase, înalte

până la genunchi şi îndoite; alţii purtau nişte bocanci din piele de viţel până la jumătatea pulpei.

Văzusem trupe sârbeşti mai bine echipate şi mai bine organizate, dar poate că aceştia erau doar nişte bucătari şi nişte spălători de vase. Oricum, astăzi avea loc o nouă partidă de fotbal.

Cu numai o dimineaţă înainte, urmărisem cum aceşti indivizi omorâseră doi soldaţi bosniaci – un tip în vârstă şi un băiat în jur de cincisprezece ani. Îi băgaseră înăuntru, în fabrică. Judecând după ţipetele ce urmaseră, probabil că îi interogaseră, după care i-au scos afară şi i-au împuşcat în piept. La momentul respectiv mi s-a părut ciudat; de ce nu în cap? Asta se întâmpla în mod obişnuit. Am descoperit motivul ulterior, la începutul după-amiezii.

Tot ce se petrecea aici era o nebunie de la început până la sfârşit – asta dacă avea să existe vreodată un sfârşit. Mă gândeam de fapt la tânăra pe care o întâlnisem cu câteva zile înainte, tremurând la marginea drumului împreună cu o femeie mult mai în vârstă. Vorbea puţin engleza, aşa că le-am cerut permisiunea să le fac nişte fotografii cu care să umplu un alt film de treizeci şi şase de poziţii ce-mi trebuia ca acoperire. A zâmbit ruşinoasă şi mi-a spus cum o cheamă.

— Unde mergi, Zina?

A tremurat din nou şi a luat-o de-a lungul drumului.

— La Sarajevo.

Ce puteam să-i spun? Sărea din lac în puţ. Locul fusese sub asediul sârbilor mai bine de doi ani. Pe lângă focul constant al lunetiştilor, zilnic se lansau asupra oraşului aproximativ patru mii de proiectile folosind mortierele şi artileria. Trupele UMPROFOR, care deţineau controlul asupra aeroportului, erau neputincioase. Singurul lucru pe care-l puteau face se rezuma la zborurile efectuate pentru ajutorarea celor care fuseseră blocaţi în Sarajevo, adică aproape jumătate de milion de oameni. Mii dintre aceştia fuseseră ucişi, dar poate că următorul lot avea să conţină acea mână de oameni care vor reuşi să treacă de linia frontului sârbesc şi se vor adăposti în vreo pivniţă. Speram că aşa va fi. Dacă ajungeam amândoi în oraş, poate că puteam să-mi iau geaca înapoi.

Chiar şi în acest loc nenorocit, unele situaţii erau mult mai groaznice decât altele. Femeia în vârstă purta un hanorac,

cândva de culoare roz, mai mic cu câteva numere decât mărimea ei obişnuită. Deşi de-abia i se vedea faţa pe sub tivul glugii hainei din blană sintetică, puteai citi în ochii săi că era pe moarte.

— Poftim.

Eram încă la câţiva kilometri distanţă de ascunzătoare – acolo unde LTD-ul şi toate celelalte echipamente specifice de care aveam nevoie fuseseră îngropate de regiment, imediat după ce construcţiile din ciment deveniseră o ţintă posibilă –, dar nu puteam s-o las pe fată în halul acela. Mi-am dezbrăcat geaca roşie de schi, mi-am scos mănuşile şi le-am dat femeilor.

Ea mi-a mulţumit. Apoi, ca şi cum şi-ar fi depăşit condiţia pentru câteva secunde, mi-a pozat în timp ce-şi încheia fermoarul noii sale geci, cu umărul drept îndreptat spre mine şi capul întors într-o parte.

— Kate Moss, nu?

Am dus aparatul de fotografiat la ochi, dar n-am apucat să fac poza – brusc, lacrimi fierbinţi au ţâşnit din ochii căprui ai fetei şi i s-au scurs pe obraji. Deja se trezise la realitate.

2

Acum, meciul de fotbal se încinsese deja. Mingea folosită azi avea nişte noroi încleiat în barbă şi în părul vâlvoi. Am lăsat binoclul jos. Nu doream să mai văd această porcărie. În plus, dacă mă descopereau, următorul cap folosit ca minge putea să fie al meu.

Pământul de sub mine, deşi moale, era dezolant de rece. Îmi doream ca băieţii din regiment să-mi fi lăsat o rogojină. Încordându-mi tot corpul, mi-am mişcat din nou degetele de la picioare, încercând să mă încălzesc puţin, dar fără rezultat. Mladici ar face bine să-şi arate mutra cât mai curând posibil. Nu aveam nicio fotografie de-a lui, din motive de siguranţă a operaţiunii, dar mi-o fixasem în memorie înaintea începerii acesteia. Oricum, i-aş recunoaşte faţa buhăită şi hidoasă dacă l-aş vedea.

LTD-ul fusese depozitat într-o cutie metalică verde cam de aceeaşi mărime cu cea a unei cutii de cărbuni. Trepiedul pe care se monta era extensibil şi ajungea la o înălţime de aproape 65 de centimetri, deşi părea a fi la doar câţiva centimetri de pământ. Avea un dispozitiv de focalizare şi o lentilă dispusă în partea frontală, protejată momentan de un capac de plastic, lentilă ce putea trimite un fascicul laser la aproximativ 15 kilometri. De asemenea, avea şi un telemetru laser, cel care îmi permitea să ştiu cu exactitate că distanţa până la clădirea vizată era de 217 metri.

Teoria aflată la baza acestui tip de atac era foarte simplă. Un avion cu reacţie avea să vină din spatele meu, aproximativ pe traiectoria razei emise de LTD, la joasă altitudine, pe cealaltă parte a muntelui, fără să fie văzut şi auzit de la fabrică.

Când avea să ajungă la 14 sau 16 kilometri distanţă, computerul de bord urma să-i indice pilotului să iniţieze o urcare accentuată. Chiar la momentul oportun, urma să lanseze Paveway-ul, într-o manevră similară cu rostogolirea bilei de bowling. Până când muntele avea să fie spulberat, avionul se va afla deja pe drumul de întoarcere acasă.

Paveway nu era o rachetă propriu-zisă, ci o încărcătură standard de 900 de kilograme de metal şi explozibil, având aripioare de stabilizare fixate de coadă. Imediat după ce era activat, detectorul montat în vârf căuta pata luminoasă apărută acolo unde raza laser întâlnea ţinta, se conecta şi cădea liber

asupra acesteia. Această tehnologie bazată pe omul infiltrat şi amplasat într-un post avansat era foarte bună în principiu, dar, după ce văzusem meciul de fotbal, cu speranţa că n-aveam s-o dau în bară şi n-aveam să devin următoarea lor minge, îmi dorisem ca totuşi cineva să se grăbească şi să inventeze o tehnologie similară, care să nu mai implice însă factorul uman.

Trebuia să fiu atât de aproape de ţintă din cauza munţilor din spatele meu. Când LTD-ul avea să proiecteze fasciculul laser, raza avea să producă în locul în care atingea ţinta o pată luminoasă, pe care o căuta Paveway-ul. Dacă fasciculul ar fi fost îndreptat în jos, la un unghi oarecare faţă de deal, s-ar fi redus dimensiunile petei, iar Paveway-ul ar fi putut avea probleme cu localizarea, pe timpul deplasării şi apropierii pe deasupra muntelui. Aveam numai o singură şansă să-l anihilez pe Mladici. Pentru a maximiza pata luminoasă, trebuia să îndrept laserul, pe cât posibil, perpendicular pe ţintă, ceea ce însemna undeva în partea superioară a fabricii – adică, în termeni tactici, trebuia să fiu destul de aproape încât să pot scuipa pe ea.

Am mai verificat încă o dată dacă trepiedul metalic era suficient de stabil şi de solid. Umplusem trei saci de plastic cu noroi şi-i proptisem peste picioarele trepiedului pentru a menţine raza laser constantă şi stabilă. Dacă Mladici avea să fie surprins în clădire, detonatorul Paveway-ului avea să fie reglat cu o mică întârziere, pentru a putea asigura străpungerea construcţiei din cărămidă înaintea exploziei. Dispozitivul Paveway avea o marjă de eroare, care fusese denumită „eroare circulară probabilă” – cu alte cuvinte, un cerc în jurul ţintei, cu raza de nouă metri. Dacă aş fi fost poziţionat la trei metri faţă de amplasamentul corect, bomba ar fi avut o marjă de eroare de doisprezece metri, dar oricum acurateţea spotului nu conta prea mult azi. Forţa explozivă a celor 430 de kilograme de tritonal avea să transforme carcasa proiectilului ce cobora spre el într-o ploaie de metal încins şi chiar şi eu trebuia să mă adăpostesc.

Luasem o pereche de mănuşi negre din nailon, prost croite şi incomode, de la un cadavru de pe marginea drumului. Mi-am scos una din ele cu dinţii şi am vârât-o în buzunarul de la pieptul combinezonului Gore-Tex pentru a lua alte două pastile de Imodium, încercând să mai amân chiorăiala maţelor de pe timpul nopţii.

În dreapta mea, undeva în vale, se auzi un huruit de motoare. Am ridicat încă o dată binoclul, de îndată ce a apărut un convoi de autocamioane acoperite cu prelată, mânjite cu noroi, ce se îndrepta greoi spre fabrică. Erau şase vehicule civile. Toate arătau de parcă trecuseră prin mai multe ierni. Când s-au apropiat mai mult, am văzut că şoferii purtau uniforme sârbeşti.

S-au îndreptat înspre clădire, după care au întors. Am văzut nişte capete, majoritatea acoperite cu baticuri, pendulând dintr-o parte în alta, făcute sendviş între santinelele sârbe. Prizonierii nu erau numai bărbaţi şi femei, ci şi copii.

3

Sârbii care stătuseră în spate, ţinându-şi AK-urile pe genunchi, au sărit din camioane, fumând şi glumind între ei. Civilii musulmani au coborât cu dificultate, speriaţi şi uluiţi, înveliţi în pături şi tot felul de cârpe care să le ţină cât de cât de cald. După ce s-au adunat de-a valma, respiraţia lor produsese un nor imens de aburi, ce se ridicase deasupra lor.

Spălătorii de vase au încetat meciul de fotbal, Au lăsat capul acolo unde fusese şutat ultima oară şi s-au îndreptat agale către locul unde-şi lăsaseră armele.

Camioanele începeau să fie descărcate, ceea ce a înmulţit şi a amplificat strigătele din zonă. Copiii plângeau când erau luaţi cu forţa de lângă mame şi duşi cu turma în spatele corpului de birouri, de unde nu mai puteau fi văzuţi. Bărbaţii, femeile şi tinerii rămaşi au fost împărţiţi în grupuri. Asta nu prevestea nimic bun.

Era cea de a treia misiune bazată pe lansarea de dispozitive Paveway în care eram implicat de la sfârşitul lunii august. Teoria se baza pe faptul că, dacă ucideam elementele de comandă al sârbilor, trupele dezorganizate urmau să se dizolve de la sine şi astfel musulmanii puteau să mai aibă o şansă împotriva unei armate, a patra ca mărime din Europa.

Primii doi ofiţeri importanţi în ierarhia sârbilor, pe care-i luasem în vizor, fuseseră colonei aflaţi la comanda brigăzilor de epurare etnică. Auzisem poveştile terifiante care circulau.

Sârbii înaintau după bombardamente şi înconjurau pe oricine rămăsese în viaţă. Bărbaţii erau strânşi deoparte şi erau împuşcaţi. Apoi femeile şi copiii erau aduşi în faţă şi plimbaţi pe lângă soţii şi taţii lor. Orice persoană care avea neşansa să fie de sex feminin şi în plus avea şi o vârstă cuprinsă între paisprezece şi treizeci de ani era violată, adesea în mod repetat. Unele mureau din cauza agresiunilor. Multe erau ţinute prizoniere până când ajungeau să fie gravide în şapte luni, înainte de a fi eliberate.

Altele deveneau obiectul traficului de carne vie şi erau date contra cost, schimbate pe bani gheaţă sau pe droguri de traficanţii care apar inevitabil în toate războaiele şi fac afaceri cu ambele părţi aflate în conflict. În această perioadă, o fată albă putea să valoreze până la cincisprezece mii de dolari.

4

M-am uitat la ceas. Sârbilor avea să le ia mai mult de o jumătate de oră pentru a-şi tria prizonierii. Dacă aş declanşa lovitura aeriană chiar în acest moment, o parte din aceşti oameni ar putea avea o şansă, dacă ar supravieţui exploziei. Chiar merita s-o fac acum; oricum, după cum stăteau lucrurile, majoritatea aveau să moară.

În timp ce priveam un 4x4 ce hurducăia de-a lungul drumului ce ducea la fabrică, mi-am dorit să fi ajuns la momentul lansării semnalului luminos. Totuşi, mâna nu mi s-a mişcat. Nu asta era misiunea mea. Eram aici pentru a curma o viaţă şi nu pentru a salva altele. Nu era cea mai bună dintre opţiuni şi ştiam că în următoarele săptămâni mă voi trezi ud leoarcă la trei dimineaţa simţindu-mă cel mai mare ticălos pentru că nu făcusem nimic, dar, la dracu cu asta!, cu toţii trebuie să murim la un moment dat. Nu mi-am dorit decât să nu fi fost eu cel care putea să schimbe ceva în acest sens.

Separarea prizonierilor aproape că se terminase, cu excepţia mamei unui băiat, care discuta aprins cu un soldat. Spălătorii de vase o luaseră la şuturi încercând s-o despartă de fiul său, care urma să fie trimis lângă grupul bărbaţilor. Ea îi implora şi insista nevrând cu niciun chip si-i dea drumul. Băiatul nu părea şi aibă mai mult de treisprezece ani.

Pentru o secundă, priveliştea mi-a fost obturată de sosirea unui 4x4, un Landcruiser neobişnuit de lucios.

Uşa s-a deschis şi a coborât un tip tras la faţă, cu o barbă lungă şi nu foarte înalt, care a păşit calm către cei doi, mama şi fiul.

Bărbatul părea că pluteşte peste solul mocirlos. Sârbii nu puteau să-şi ia ochii de la el. Nu a pledat deloc şi nici nu a gesticulat, le-a vorbit doar calm, ţinându-şi mâinile împreunate. L-am studiat prin binoclu. Avea o vârstă cuprinsă între douăzeci şi douăzeci şi cinci de ani şi purta o căciulă de blană rusească şi o manta greoaie de culoare verzuie. Modul în care gesticula şi poziţia corpului denotau un tip sigur pe el. Comportamentul spălătorilor de vase faţă de el părea a fi aproape slugarnic. Au încetat să o mai lovească pe femeie. Aceasta rămase în genunchi în noroi, strângându-şi copilul la piept.

Spălătorii de vase păreau că fuseseră puşi cu botul pe labe. Nu puteam să nu mă gândesc că gestul de clemenţă va fi unul de

scurtă durată.

Bărbosul i-a ajutat să se ridice în picioare şi i-a condus înapoi către grupul în care erau adunate femeile. Santinelele sârbe chiar au rupt rândurile pentru a-l lăsa să treacă.

După aceea s-a auzit o împuşcătură, un moment de uluire şi de tăcere şi o altă împuşcătură. Doi bărbaţi din rândul prizonierilor au căzut seceraţi la pământ.

Pe măsură ce devenea din ce în ce mai clar ce avea să se întâmple, femeile şi copiii au început să jelească.

Au urmat alte două sau trei împuşcături. Fără grabă. Ritmic. Metodic.

Implicit, s-au înmulţit bocetele. La numai zece metri distanţă, soţii, fiii, unchii şi fraţii lor erau împuşcaţi în cap.

Mi-am băgat capul înapoi în ascunzătoare, paralizat atât din punct de vedere mental, cât şi fizic. Trebuia să trec peste această lovitură primită în moalele capului, altfel în curând aveam să latru la lună.

5

În următoarele zece minute, am auzit doar ţipete şi o succesiune ritmică de împuşcături, una câte una. După aceea, am auzit un zgomot abia perceptibil de maşină, care treptat a crescut în intensitate. Mi-am ridicat încet capul, îndreptând binoclul în jos înspre şosea.

De astă dată, un convoi format din şapte vehicule civile, toate nişte Toyota 4x4, dintre care două tip camionetă cu mitraliere de calibrul 12,7 mm montate deasupra cabinelor, se deplasau cu viteză de-a lungul văii. Vehiculele noi, prea bune pentru a fi călărite de vreun detaşament oarecare, aveau montate antene ca nişte ţepi. Convoiul părea a fi un comandament.

În timp ce înaintau spre complexul de clădiri, le-am studiat cu atenţie, pe fiecare în parte, dar geamurile şi parbrizele erau mult prea împroşcate cu noroi pentru a putea zări ceva înăuntru. Singurele persoane pe care le-am văzut erau trăgătorii de la mitralierele de 12,7 mm, înfofoliţi din cap până-n picioare, care, deşi fuseseră zgâlţâiţi serios la hârtoape, încercau să pară nişte zmei.

Convoiul a oprit în faţa corpului de clădire destinat birourilor. Soldaţii şi spălătorii de vase s-au îndreptat în grabă înspre maşini şi-au luat poziţia drepţi. Acum chiar că situaţia părea promiţătoare. Deja mă simţeam uşor mai încălzit.

Mladici a coborât din cea de-a doua maşină, îmbrăcat în ţinuta de camuflaj folosită de americani şi purtând pe cap o bonetă sârbească. Tipul chiar arăta ca în fotografiile pe care le văzusem; acum cincizeci de ani ar fi putut să fie dublura lui Hermann Goering.

După un salut rapid de rutină, a început să discute foarte prieteneşte cu comandantul local. În timp ce el era lângă cadavre, stând de vorbă cu mai tinerii săi ofiţeri, am activat semnalul radio pentru a chema avionul. Avea o singură frecvenţă, monitorizată constant de un avion american AWACS, care se învârtea în jurul ţării, pe undeva pe la o altitudine de 12 000 de metri.

Am apăsat butonul de acţionare. Fiind atât de aproape de ţintă, nu puteam să risc să vorbesc.

Am continuat să apăs butonul, poate de şase sau şapte ori, înainte ca vocea suavă a unei americance să-mi ajungă prin cască în ureche. Asta era oricum o schimbare plăcută: ultima

dată avusesem parte de vocea gâjâită a unui tip cu accent tipic de pe Coasta de Est, ce părea nemilos şi fără scrupule.

— Blue Shark Echo? Eşti pe recepţie?

Am apăsat de două ori pe clapetă. Probabil că ea recepţiona în casca radio un zgomot de fond specific, ca un bâzâit.

A revenit, cu mult calm şi foarte încet.

— Este în regulă, te aud cu forţa cinci, Blue Shark Echo. Ai ţinta în vizor?

Am apăsat de două ori pe clapetă.

— Am înţeles, Blue Shark Echo. Rămâi pe recepţie.

Avionul AWACS urma să comunice la Sarajevo faptul că aveam în vizor ţinta principală. Se trecea peste întregul sistem care includea detectarea, luarea unei hotărâri şi distrugerea deoarece decizia de a nimici ţinta fusese deja luată. Tot ce aveau de făcut cei din Sarajevo se reducea la autorizarea zborului avionului.

Cum această activitate era cunoscută numai de către aproximativ o duzină de oameni, era imposibil ca amplasamentul comandamentului să fi fost dispus în zona sigură, controlată de ONU, de la aeroportul din Sarajevo. Probabil, tipii se aflau acum într-un birou situat deasupra unei cafenele din oraş, îngrămădiţi sub o masă, în timp ce un alt bombardament de artilerie sârbesc le bubuia în geamuri.

Poate că acum un pilot american de pe unul dintre portavioane se urca în aparat. În curând el sau ea avea să descrie cercuri deasupra Mării Adriatice, aşteptând ordinul să se apropie de ţintă. Poate că era un Tornado britanic ce avea baza aeriană în Italia, la o distanţă mai mică decât cea dintre Londra şi Scoţia, dar într-o lume total diferită. Echipajul nici n-ar fi avut măcar timp să se aşeze confortabil în scaune înainte să vină momentul să se întoarcă acasă la o cafea fierbinte şi un film. N-aveam niciun fel de indiciu în acest sens, dar chiar nu mai conta. Era imposibil să aud avionul, aşa că nici gând să-l văd.

O aşteptam pe interlocutoarea mea să revină şi să-mi comunice cât timp urma să menţin ţinta în vizor. Speram doar ca Mladici să rămână destul de mult în aceeaşi poziţie. La ultima misiune, intervalul fusese de cincisprezece minute.

Spălătorii de vase îşi găsiseră iar de lucru. Doi dintre ei acopereau cu pături cadrul uşii de la parter şi golurile din zid, acolo unde fuseseră ferestre. Apoi începură să scoată scaune

rabatabile şi mese cu cadru de lemn din autovehiculul 4x4 şi să le transporte în clădirea pentru birouri, toate acestea fiind urmate de coşuri de mâncare şi multe sticle de vin.

Nu-mi venea să-mi cred ochilor când am văzut ceea ce a urmat: două candelabre cu luminările încă în ele. Asta-mi aducea aminte de nişte ofiţeri de tancuri, pe care-i cunoscusem înainte să mă înrolez în regiment, care-şi cărau în tancuri vesela de la popota regimentului, pe durata exerciţiilor mai importante, şi-şi aranjau masa de seară când luau o pauză din joaca lor de-a şarja Cavaleriei Uşoare[2]. Ca infanterist, obişnuiam să pufnesc la vederea caschetelor ciudate, a harnaşamentului sofisticat şi a bunelor maniere ale tanchiştilor, verde de invidie când îmi desfăceam cutia cu brânză topită din raţia zilnică.

Mladici nu făcea nimic altceva decât să stea acolo cu mâinile în şolduri, aparent nepăsător la măcelul în plină desfăşurare.

Cea mai nouă prietenă a mea a revenit în eter.

— Blue Shark Echo, recepţie.

Am apăsat de două ori pe clapetă.

— Te aud cu forţa cinci. Blue Shark Echo. Vei avea cincisprezece – adică unu cinci – minute să menţii ţinta în vizor. Ai înţeles?

Am înţeles, şi în consecinţă am apăsat de două ori pe clapetă, în timp ce urmăream cum un braţ de lemne de foc era dus în clădire. În curând fumul avea să iasă prin crăpăturile din zid. Cu puţin noroc, Mladici urma să se aşeze la masă, ca să mănânce, până în momentul la care dădeam undă verde bombei Paveway ce avea să-l facă bucăţi.

Mi-am scos mănuşa cu dinţii, după care m-am întins să scot căpăcelul din plastic ce acoperea lentila de focalizare din partea frontală a LTD-ului. Am căutat apoi în buzunarul de la piept al echipamentului de lunetist nişte hârtie igienică şi am şters suprafaţa de sticlă, cu o mişcare circulară din centru către exterior, pentru a o curăţa de condens. După aceea m-am relaxat puţin ca să mă pot uita la ceea ce aveam în câmpul vizual, prin vizoare. Le-am îndreptat înspre parter, înspre bucata

---

[2] Episod din Războiul Crimeei (1854-1856) în care Brigada Uşoară de Cavalerie, condusă de lordul Cardigari, a executat un atac sinucigaş asupra bateriilor de artilerie ruseşti, pierzând jumătate din efectivul său, dar îndeplinindu-şi misiunea, devenind astfel un simbol al jertfei de sine şi al devotamentului pentru coroana britanică. (n. red.)

de zid cuprinsă între cele două ferestre. Le-am mişcat pe verticală în sus până la punctul în care etajul întâi se intersecta cu faţada. Cu o marjă de eroare de nouă metri, doream să mă asigur că n-aveam nicio şansă să direcţionez greşit lovitura înspre sol. Acum chiar nu conta dacă era vorba de nouă metri mai sus, în stânga sau în dreapta, căci bomba ar fi lovit oricum ţinta.

Se părea că urmau să fie servite băuturile înainte de masă. Mladici s-a îndreptat spre corpul destinat birourilor, încadrat de însoţitorii săi. Împuşcăturile au continuat şi după ce a intrat.

Nu aveam altceva de făcut decât să aştept. Nu-mi permiteam să apelez încă platforma aeriană. Poate că Mladici îşi pusese în gând să iasă iar afară, la o mică plimbare, însoţit de aghiotanţi. Datorită cantităţii de alcool, de mâncare şi datorită ambientului asigurat de candelabre, nu era nicio grabă. De fapt era, dar nu-mi permiteam să scurtez misiunea în mod nejustificat.

I-am acordat zece minute de graţie. Acum existau şanse reale să rămână înăuntru. Speram că într-adevăr văzuse destule cadavre pentru o zi.

Am revenit în reţeaua radio şi-am apăsat clapeta de cinci sau şase ori.

— Tu eşti Blue Shark Echo? Confirmă.

Am apăsat sacadat şi cu putere butonul încă de câteva ori.

Ea a revenit.

— Ai un reper?

Am apăsat o dată şi încă o dată.

— Am înţeles asta, confirmă-mi că ai un reper.

Iar am apăsat o dată şi încă o dată.

— Detonare întârziată?

Am răspuns apăsând de două ori clapeta.

— Confirmă că nu s-a schimbat tipul de atac.

Iar am apăsat. Avionul venea pe traiectoria stabilită.

Transmisese veştile bune celor din Sarajevo, iar aceştia le pasaseră unui avion ce plana deasupra Mării Adriatice. Au trecut aproape treizeci de secunde până când a revenit vocea prietenoasă.

— Blue Shark Echo, o platformă aeriană vine spre tine. Timpul de menţinere a ţintei este plus unu-cinci minute. Cinci, patru, trei, doi, unu, verificare.

Iar am apăsat de două ori ca să confirm. Asta a fost tot. În mod

sigur, în cincisprezece minute, începând din acel moment, dispozitivul Paveway avea să lovească.

Tot ceea ce îmi rămăsese de făcut era să pornesc LTD-ul peste opt minute, să mă asigur că aud cum porneşte motoraşul, să verific că reticulul nu s-a deplasat de pe direcţia clădirii, după care să dau drumul fasciculului ăluia de rahat, înainte de a-mi băga degetele arătătoare în urechi şi capul la cutie.

Am auzit din nou împuşcături şi am ridicat binoclul. Bărbosul îşi reluase activităţile. Trebuie să fi plecat de lângă restul prizonierilor, deoarece acum era la uşa clădirii, ocărând o santinelă. Câteva secunde mai târziu, pătura ce acoperea uşa a fost dată la o parte. Imediat a apărut Mladici, cu chipul schimonosit de furie.

6

Generalul îşi scosese jacheta de la ţinuta de instrucţie, lăsând să se vadă o cămaşă kaki cu mânecile suflecate. În mână ţinea un prosop. Şi-a aranjat cu mâna părul grizonat, sau ce mai rămăsese din el, după care l-a izbit cu furie pe Bărbos în piept. Deşi a căzut la pământ, acesta a rămas calm, controlându-se perfect. Mladici era cel gata să explodeze. De-abia aşteptam să pună mâna pe pistolul de la centură şi să i-l descarce în cap.

Căciula Bărbosului căzuse în noroi atunci când Mladici îl îmbrâncise, dar nici măcar nu clipise. Bărbosul avea un capişon negru pe dedesubt. Era ori un mullah[3] extrem de nebun, ori unul foarte curajos.

A înfruntat accesul de furie şi de violenţă complet calm, ştergându-şi cu mâna dreaptă noroiul din barbă, de vreo două ori, după ce s-a ridicat de la pământ. Mladici era cel frustrat, încă urlând, zbierând şi agitându-şi braţele. Şi, în mod firesc, părul i se ciufulise, pierzându-şi aspectul îngrijit.

Mladici l-a mai trântit încă o dată pe omul cu barbă, după care, cu mâinile în şolduri, i-a aruncat o privire, cu un aer de superioritate. În cele din urmă, a strigat ceva către unul dintre ofiţerii săi arătând înspre camioane şi a dispărut din nou în clădire.

Ofiţerul s-a deplasat spre un grup de soldaţi strigându-le mai multe ordine. Aceştia au început să-i adune pe prizonieri laolaltă pe terenul unde jucaseră fotbal.

O femeie în vârstă s-a aplecat şi-a luat de pe jos mingea, strângând-o în braţe. Spălătorii de vase urmăreau toate acestea fumând, cu armele atârnând neglijent pe umăr. Eram deja pregătit să aud mitralierele de calibrul .50 răpăind şi terminând rapid ceea ce începuseră mai înainte.

În loc de asta, s-a întâmplat ceva neobişnuit. La ordinele sârbilor, supravieţuitorii au început să se îndrepte cu ezitare spre camioane. Bărbosul care stătea lângă uşă le făcea semne de încurajare. Unii s-au oprit ca să-i sărute mâinile murdare de noroi. M-am uitat la ceas. Era timpul. Oricine conducea aceste camioane ar fi făcut mai bine să-i dea talpă. Am verificat ştiftul ce fixa în poziţie ecranul de protecţie, de culoare verde, al lentilelor de focalizare. După cum stăteau lucrurile, n-aveam niciun motiv să mă îngrijorez că soarele ar putea intra în nori.

[3] Cleric/lider religios islamic (n.tr.)

Am luat o bucată de hârtie igienică şi-am şters din nou lentilele. Nu mă puteam apleca destul de mult în faţă ca să pot vedea suprafaţa de sticlă. Am sperat pur şi simplu că este curată.

Am verificat pentru ultima dată vizorul, după care am strâns şurubul de reglare al trepiedului. Nu era nevoie de asta, dar m-a făcut să mă simt mai bine. Şi eu, şi echipamentul eram gata. Am apăsat butonul de alimentare şi am ascultat zgomotul uşor produs de echipamentul electronic. Un mic led roşu îmi confirma că ţinta fusese marcată. Mai erau doar şase minute până la lansare. Probabil că avionul vâjâia acum pe deasupra munţilor, menţinându-se la joasă altitudine, deasupra liniei orizontului, gata să armeze şi să-şi lanseze încărcătura.

M-am uitat din nou înspre clădire. Ultimul camion părăsea incinta. Mai rămăseseră două. De ele nu mai era nevoie: pasagerii acestora zăceau acum în noroi. Bărbosul era încă lângă uşă, privind fix undeva departe în curtea fabricii. Mi-am mutat şi eu privirea spre direcţia în care se uita.

Un grup mic de prizonieri fusese lăsat deoparte, aproximativ douăzeci de fete tinere care se ţineau de mâini. Aveau corpurile convulsionate de plâns şi au hohotit şi mai tare când li s-a alăturat o nouă victimă.

De astă dată am simţit cum mă cuprinde un val de adrenalină, iar inima a început să-mi bată nebuneşte în piept. Poate că ar fi fost greu să-i recunosc faţa Zinei, dar era imposibil să mă înşel cu privire la geaca mea roşie de schi.

7

Bărbosul a dat la o parte pătura care acoperea uşa, după care s-a urcat în Landcruiser şi a urmat restul vehiculelor ce coborau pe şosea. Se pare că obţinuse ceea ce dorise. Grupul de fete a fost dus către cele două autocamioane rămase. Am văzut dorinţa sadică a sârbilor de a-i da şuturi Zinei pentru a o determina să se mişte mai repede către nenorocitele alea de camioane.

Mă înşelasem: nu mergeau toate la camioane. Cinci dintre ele au fost reţinute în spate.

Sârbii le-au încercuit. Două dintre fete, nu mai mari de şaisprezece ani, au fost luate şi obligate să meargă înspre clădire, cu mâinile legate la spate. Cum se zbăteau şi încercau să opună rezistenţă, au alunecat şi au căzut în noroi.

Mi-am fixat binoclul asupra Zinei. Împreună cu alte două fete fusese reţinută în afara clădirii. N-a izbucnit în plâns atunci când a văzut camioanele plecând şi nici măcar nu părea înspăimântată. Stătea acolo pur şi simplu, cu acel gen de demnitate pe care n-am avut-o niciodată sau pe care am pierdut-o cu ani în urmă, când am început să execut misiunile astea nenorocite.

De la etaj se auzeau ţipete. Ambele fete fuseseră târâte până la etajul al treilea. Una se ţinea de cadrul unei ferestre, având bluza scoasă şi braţele tremurânde, într-o mişcare necontrolată. Şi-a întors capul, ţipând şi implorând iertare, şi tot corpul i s-a convulsionat când primul sârb a înşfăcat-o şi a trântit-o la pământ.

Pe cealaltă o loveau cu pumnii şi cu picioarele pentru că se opunea.

Am verificat timpul rămas: trei minute până la explozie.

Apoi s-a auzit un alt urlet, îngrozitor de tare, de la etajul al treilea. Am rotit la timp binoclul pentru a vedea corpul primei fete aterizând pe una dintre maşinile de teren ale lui Mladici, frânt peste una dintre mitralierele de pe maşini. A rămas inertă acolo.

Mladici a ieşit valvârtej fără să mai ridice pătura ce acoperea uşa şi s-a îndreptat cu paşi mari spre vehiculul nou, arătând agitat sângele ce curgea pe geamurile laterale.

„Întoarce-te în nenorocita aia de clădire!”

Spălătorii de vase alergau de colo-colo; doi au sărit pe

platforma din spatele maşini şi au tras cadavrul fetei, îndepărtându-l. Două secunde mai târziu, un altul a apărut cu o găleată de apă şi o cârpă.

Doi sârbi şi-au scos capul prin fereastra de la etaj, iar Mladici, uitându-se la ei, le-a arătat cu degetul starea maşinii, după care a dispărut din nou înăuntru. Am mulţumit dracului pentru asta.

De-a lungul ultimelor luni, pe măsură ce sârbii avansau, văzusem mai multe femei spânzurate de copaci. Sinuciderea era adesea cu mult mai convenabilă decât supravieţuirea.

Rămăseseră treizeci de secunde. Mi-am lăsat capul şi mai jos, mi-am băgat degetele în urechi şi am început numărătoarea inversă.

Cinci, patru, trei. M-am proptit cu toată greutatea corpului.

Doi, unu. Nimic. Am numărat din nou alte cinci secunde. Poate că greşisem cu cronometrarea. M-am uitat la ceas. Spotul luminos era pe ţintă. Poate că LTD-ul era de vină. Mi-am ridicat capul şi l-am verificat. Scotea un zgomot abia perceptibil. Luminiţă roşie era încă aprinsă. I-am verificat capacul şi era încă ridicat – totul era în regulă.

Ţinta fusese marcată. Unde dracu’ era Paveway-ul?

8

Trecuseră două minute şi tot nimic.

Am apăsat pe clapetă, iar bine-cunoscuta voce mă aştepta.

— Blue Shark Echo, eşti pe recepţie?

Am vorbit încet. Nu în şoaptă. Întotdeauna şoaptele sunt slab recepţionate, fără putere în reţeaua radio şi, în orice caz, întotdeauna o faci mai tare decât crezi; este mult mai bine să-ţi păstrezi vocea constantă, dar pe o tonalitate scăzută.

— Blue Shark Echo. OK, sunt în regulă. Ce se întâmplă? Nu a avut loc niciun fel de lovitură. Niciun fel de lovitură, recepţie, continuă.

— Recepţionat, niciun fel de lovitură, niciun fel de lovitură. Părea că tipa lua o comandă la McDonald’s. Rămâi pe recepţie. Rămâi pe recepţie.

Era clar că nici ea nu ştia ce se întâmplă, dar nu puteam să aştept prea mult pentru un răspuns. Trebuia să economisesc bateria LTD-ului în cazul în care urma să fie necesar să rămân aici şi să marchez din nou ţinta.

Pauza dura prea mult. Trecuseră deja şase minute din momentul în care atacul ar fi trebuit să aibă loc. Din clădire răzbăteau din nou plânsete şi ţipete după ajutor. Vocea suna altfel. Probabil că schimbaseră fata.

Eram cât pe ce să apăs din nou pe clapetă, când interlocutoarea mea a revenit.

— Blue Shark Echo, Blue Shark Echo? Rămâi pe recepţie. Rămâi pe recepţie.

Asta nu-mi era de ajuns.

— Continui să mai marchez ţinta? Vine vreun avion încoace?

N-a făcut altceva decât să repete.

— Rămâi pe recepţie.

Ce trebuia să fac? Am lăsat LTD-ul să funcţioneze. De ce dracu’ nu puteau cei din Sarajevo să se coordoneze?

Vederea mea periferică surprinse o pată roşie, destul de estompată, şi am rotit binoclul într-acolo.

9

Aproape simultan, s-a auzit un strigăt din dreapta. Zina nu mai suportase şi o luase la fugă. Fata care rămăsese afară era în genunchi, cu mâinile întinse, ţipând la ea. Sârbii râdeau şi şi-au luat nonşalanţi armele de pe umăr. Pentru ei abia începea distracţia.

M-am rugat în gând ca Paveway-ul să cadă din cer.

Zina se târa de-a buşilea în câmpul deschis, alunecând şi afundându-se în noroi. Geaca de schi devenise instantaneu o condamnare la moarte: avea să o transforme într-o ţintă uşoară pe acel fundal sumbru.

Zina s-a împiedicat şi a căzut într-o băltoacă mare, după care s-a proptit în picioare, cu faţa şi părul picurând, şi a continuat să fugă. Şi-a schimbat direcţia, îndreptându-se spre zona despădurită a muntelui. Se îndrepta direct spre mine.

Sârbii n-au tras niciun foc. Poate că era prea aproape de ei, ceea ce nu era îndeajuns pentru o adevărată provocare. Îi auzeam glumind şi râzând unul cu altul: se pare că încercau să decidă cine avea s-o împuşte primul.

Ea se apropia din ce în ce mai mult de mine. Puteam să-i aud suspinele şi hohotele de plâns.

S-a auzit prima lovituri. Ratată. N-am văzut unde s-a oprit glonţul, dar am auzit şuieratul undeva chiar în faţă.

Zina continua să se apropie. S-a auzit o altă împuşcătură. Din nou ratată. Iar râsete şi batjocoreli din partea sârbilor.

Apoi altă împuşcătură, urmată de o alta. Gloanţele s-au înfipt în noroiul din faţa ascunzătorii. În ritmul ăsta era numai o chestiune de timp până când LTD-ul avea să fie lovit. Zina nu fusese la mai mult de zece metri de mine, iar acum era la numai cinci. Atunci m-a văzut. Confuză, s-a oprit, s-a uitat de jur împrejur şi a început din nou să fugă. A urmat o nouă împuşcătură. A lovit-o în spate. Fata a căzut chiar în faţa mea. Noroiul împrăştiat a trecut prin plasa de camuflaj şi m-a stropit pe faţă.

A reuşit să se ridice în coate şi a încercat să străbată distanţa mică ce ne mai despărţea, implorându-mă din priviri să o ajut. Nu puteam să fac nimic în afară de o privire aruncată spre ea, în speranţa că următorul glonţ o va ucide şi-i va curma suferinţele, înainte să mă compromită definitiv. S-au auzit alte câteva împuşcături într-o succesiune rapidă. A continuat să se târască

cu greutate, aproape aterizând în ascunzătoare. A scâncit, după care n-a mai putut decât să horcăie. Din gură i s-a prelins sânge în noroi, la niciun metru de mine. Aerul rece făcea să-i iasă aburi din rănile de intrare pe care i le făcuseră gloanţele în spate.

Am auzit câteva aplauze şi strigăte batjocoritoare. Cineva câştigase pariul.

Mă întrebam cât va dura până când vor înceta să mai aplaude şi vor veni să verifice starea victimei. Era suficient ca unul dintre băieţii lui Mladici să-şi facă de lucru cu binoclul.

Nu m-am mişcat nici măcar un centimetru. Simţeam că privirea ei pierdută şi lipsită de viaţă trecea prin mine.

Nu se auzeau niciun fel de zgomote, de plescăituri de paşi în noroi, care să vină spre mine, ci numai râsetele sârbilor şi ţipetele fetei din camera de la etaj, la numai 217 metri de mine.

S-a tras alt glonţ şi corpul Zinei a tresăltat la impact. Toate bune, părea că haidamacii încercau să rezolve problema ca să nu se mai deplaseze.

Abia după asta mi-am dat seama că unul dintre picioarele ei bloca fasciculul LTD-ului.

Nu puteam să ţin eu LTD-ul: trebuia să fie fixat foarte strâns pe trepied. Am verificat câmpul de vizibilitate din dreapta ascunzătorii, gândindu-mă că poate aş fi în măsură să-l repoziţionez, dar erau prea multe denivelări ale solului. Trebuia să-l las acolo unde era.

Mai mult decât atât, nu mai aveam timp.

Asta însemna că trebuia să îndepărtez cadavrul.

10

Am continuat să stau foarte liniştit, în caz că o urmăreau pe fată, gata să tragă din nou. Trebuia totuşi să-mi ridic capul. Ţinta trebuia să fie marcată. Mi-am ridicat capul milimetru cu milimetru şi m-am uitat peste marginea ascunzătorii.

Sângele Zinei nu mai scotea aburi, acolo în faţa mea, fiind deja coagulat în noroi. Piciorul ei încă mai obtura direcţia pe care era orientat LTD-ul.

Sârbii îşi concentraseră atenţia asupra celor trei fete supravieţuitoare, două aflate la cel de-al treilea etaj şi una încă afară. Acum aveam şansa să o fac.

M-am târât afară prin partea din spate a ascunzătorii, în timp ce ţipetele de durere şi de disperare continuau să se audă de la fereastra de sus. Având grijă să nu mişc plasa de camuflaj, am avansat încetul cu încetul spre partea stângă a ascunzătorii. Camuflarea nu mai constituia o problemă acum, echipamentul de lunetist fiind deja mânjit cu noroi.

După aproape un metru şi jumătate de mers târâş, întinzând mâna, am putut ajunge la piciorul Zinei şi să-l trag spre mine. Avea pielea caldă încă. Trebuia să fiu foarte atent: dacă o mişcăm prea mult, unul dintre băieţii lui Mladici putea să observe diferenţa faţă de poziţia iniţială a cadavrului, chiar dacă se părea că ei aveau acum altele pe cap.

M-am târât înapoi în ascunzătoare şi am verificat vizorul. LTD-ul avea din nou direcţia de focalizare clară şi neobturată.

Efortul făcut mă încălzise puţin, dar acum, stând iarăşi nemişcat, frigul începuse să-şi facă din nou simţită prezenţa. Am luat binoclul de jos.

Ultima fată era târâtă în interiorul clădirii. Mladici stătea în uşa de la intrare, cu un rânjet schimonosit pe faţa sa buhăită şi hidoasă. Aş fi vrut să-i bag un glonţ chiar în mijlocul frunţii slinoase. După un timp, s-a întors şi a intrat înapoi. Poate că era timpul să se bage în faţa celor care stăteau la coadă.

Nu puteam să fac absolut nimic, decât să aştept, în timp ce ţipetele şi suspinele fetelor răzbăteau dincolo de zidurile clădirii. Ce mama naibii se întâmpla? Unde dracu’ era avionul?

Am mai verificat încă o dată vizorul, dar începusem să simt un gol imens în stomac. Pe cine încercam să păcălesc? Lovitura n-avea să mai aibă loc. Mladici şi restul nenorociţilor urmau astfel să scape. Aveau să trăiască şi să repete atrocităţile şi cu altă

ocazie.

Ochii Zinei se holbau la mine. Nu mai aveau acea privire clară şi luminoasă; deveniseră inexpresivi şi cenuşii ca tot ceea ce se afla în jurul ei.

La dracu’ cu Firma, la dracu’ cu Mladici. Ar fi trebuit să chem Paveway-ul de îndată ce o văzusem.

11
Washington DC
Joi, 2 octombrie 2003

— La dracu', au trecut peste nouă ani de atunci. Totu-i acum istorie.

Ezra stătea pe spate în scaunul său şi mă studia cu una dintre privirile acelea serioase şi extrem de pătrunzătoare, pe care probabil că le deprindeau la şcoala de psihologie.

M-am ridicat de pe scaun făcând să scârţâie pielea cu care era tapiţat. Mi-am lăsat privirea să rătăcească pe pereţii îmbrăcaţi în lambriuri de lemn, trecând peste fotografiile şi certificatele înrămate. Probabil că Ezra avea să-mi spună că încercam de fapt o cale de evadare, dar ştiam că era imposibil să găsesc vreuna, cel puţin încă douăzeci minute. Am încheiat holbându-mă prin fereastră la Arlington Memorial Bridge, aflat cam la cincisprezece etaje mai jos şi la două străzi distanţă.

— Atunci te-ai simţit pentru prima dată trădat?

M-am uitat la el peste măsuţa de cafea destul de joasă. Nu avea nimic pe ea cu excepţia unei cutii de şerveţele. Presupuneam că pentru cazul în care aş izbucni vreodată în lacrimi.

Ezra avea în jur de şaptezeci, şaptezeci şi cinci de ani, ceva de genul acesta. Părul său argintiu semăna cu o cască de oţel şi, deşi pe restul feţei se citea trecerea anilor, ochii îi scânteiau la fel ca atunci când avusese treizeci de ani şi dădea pe spate psiholoagele de la conferinţele din Viena. Din câte ştiam, încă o mai făcea.

De ce continua să muncească? De ce nu se pensionase? Mi-ar fi plăcut să-l întreb încă de când începusem să-l vizitez, acum nouă luni, dar aceste şedinţe se refereau strict la mine.

Nu-mi spusese niciodată nimic despre el însuşi. Tot ce ştiam se rezuma la faptul că el era cel care trebuia să-i asculte pe toţi nebunii care lucraseră pentru George şi aveau nevoie să fie repuşi pe picioare.

Şi-a ridicat o sprânceană pentru a-mi grăbi răspunsul. Mă familiarizasem deja suficient cu metodele de comunicare non-verbală pe care le folosea.

— Trădat? Nu. Se mai întâmplă şi chestii naşpa. A fost mai mult un punct de curbură al percepţiei mele în ceea ce-i

privește. Atât de mulți morți și, între ei, atât de mulți copii. Mai ales Zina. Era doar, ei bine... M-am oprit și m-am uitat din nou înspre pod. Nu mai contează acum, nu-i așa?

Nu mă credea și puteam auzi cum se așternea liniștea.

— Trei ore am așteptat acolo. În tot acest răstimp, am tot apelat rețeaua radio, încercând să aflu ce dracu' se întâmplase. Între timp Mladici s-a îmbuibat, a băut și s-a distrat, după care a plecat. Asta în vreme ce băieții săi erau sus cu fetele. Când m-am întors în cele din urmă la Sarajevo, nici măcar nu mi s-a spus de ce misiunea fusese anulată. Doar să uit totul și să aștept la hotel următoarea misiune. Care nu mi-a mai fost transmisă niciodată.

Ezra stătea nemișcat și aștepta.

— Cine știe? Poate că, dacă Zina ar fi rămas pe loc și n-ar fi încercat să intre în acea cursă a morții, ar fi încă în viață. Poate că, dacă aș fi chemat Paveway-ul mai devreme, ar fi trăit sau le-aș fi scutit pe ea și pe celelalte de toate suferințele și nenorocirile. La naiba cu toate! Cui îi pasă? Totul e de domeniul trecutului.

Ezra și-a lăsat puțin capul într-o parte. Chiar și prin geamurile duble puteam să aud un avion ce decola de pe Aeroportul Ronald Reagan de pe partea cealaltă a Potomacului. L-am urmărit cum se ridica în aer, probabil zăngănind geamurile de la apartamentul meu.

— Atunci de ce am discutat despre asta atât de mult în ultimele săptămâni, Nick? De ce ajungem întotdeauna să vorbim despre Bosnia?

N-aveam un răspuns, și deja știam că n-avea să rupă tăcerea care ne înconjura. Chiar dacă ar fi durat toate cele cincizeci de minute, el tot ar fi așteptat.

În cele din urmă am ridicat din umeri.

— Tu ai adus vorba.

— Nu, Nick, cred că-ți dai seama că tu ai făcut-o. Întotdeauna ajungem însă într-un anumit punct, după care ne oprim. De ce crezi că se întâmplă asta? Sunt sigur că sunt mult mai multe de spus decât lași tu să se întrevadă. Crezi c-ar putea fi vorba de subconștientul tău care te protejează? Care te împiedică să spui tot ceea ce simți?

Uram că ajungea întotdeauna să mizeze pe cartea subconștientului.

— Ia ascultă, nu ştiu prea mult despre drăcovenia asta de subconştient, dar vreau să-ţi spun una şi bună: m-am tot gândit să mă sinucid.

— Din cauza lui Kelly?

— Deoarece mi-este greu să mă gândesc la motivele pentru care n-aş face-o.

— Ştii că n-a fost vina ta. Ţi-e clar că nu puteai să faci nimic pentru a o salva. Aşa că de ce ai face asta?

— Aş putea foarte bine s-o fac şi să scap. Ea e moartă acum. Ce dracu' mi-a mai rămas? Terapia cu tine, de două ori pe săptămână, pentru următorii zece ani? S-ar putea să nu mai rezişti tu atâta timp.

Mi-am trecut degetele prin păr, după care le-am mirosit. Aşteptam să mă întrebe de ce o făceam. În mod normal ar fi întrebat. Chiar dacă puteam să pariez că ştia şi răspunsul.

A ridicat mâna dreaptă şi a început să-şi lovească ritmic bărbia.

— Ştii ceva, Nick, dacă gândeai cu adevărat astfel, ai fi făcut-o până acum. Ţi-am prescris destule medicamente pentru a-ţi deschide o farmacie. Mi-a arătat fereastra. Ai fi putut să încerci să evadezi dacă doreai, aşa cum a făcut Zina. De fapt, tu vii în continuare aici pentru că vrei să continui relaţia noastră terapeutică.

M-am aplecat în faţă şi mi-am pus coatele pe genunchi.

— Îţi mai spun încă o dată că nu sunt aici pentru niciun fel de relaţie. Sunt aici fiindcă m-a trimis George. N-are niciun sens, totu-i aiurea.

Vorbele mele treceau pe lângă el ca şi cum nu le auzea.

— De ce este aiurea, Nick? Tu ai fost cel care a crezut că terapia ar putea să te ajute să faci faţă morţii lui Kelly. Nu se rezumă totul la asta – să te ajute să treci peste trauma pierderii ei?

— Nu, sunt aici pentru că George m-a trimis. Şi tot ce-am spus şi spun o să-i fie raportat lui, nu-i aşa? Poate că ne ascultă chiar acum – ştiu eu, ce dracu' se întâmplă?

— Nick, doar ştii că nu acesta este adevărul. Cum vom putea să înregistrăm progrese dacă nu există o încredere totală între noi? N-ai niciun motiv să te temi. Înţeleg presiunea la care eşti supus. Înţeleg genul de activităţi în care ai fost implicat. Este normal ca în branşa ta să ţii totul închis în tine. Lucrez cu tipi ca

tine încă din timpul Războiului din Vietnam, încercând să-i ajut să-şi depăşească angoasele. N-o să ajungem nicăieri dacă nu avem încredere deplină unul în altul. S-a lăsat încet pe spate, dându-mi timp să cuget la ce-mi spusese. După care şi-a dus din nou degetul arătător la bărbie. George înţelege la ce presiuni şi constrângeri eşti supus. Te vrea înapoi, refăcut şi gata de muncă.

Ne învârteam în cerc. Trebuie să fi purtat această discuţie de cel puţin douăsprezece ori.

— Dar faptul că sunt aici nu-mi va fi de prea mare folos, nu-i aşa? Simt că sunt prins într-un fel de situaţie fără ieşire. Dacă nu mă conformez, mă vei ţine aici până când voi recunoaşte că am o problemă. Dacă mă conformez, admit că există o problemă, şi nu voi mai putea ieşi.

— Dar tu trebuie să vrei într-un fel sau altul să fii ajutat. Spuneai ceva de sentimente de singurătate…

— Eu n-am cerut niciun fel de ajutor, am fost de acord cu asta numai pentru că nu ştiam ce altceva să fac. Acum îmi dau seama că ar fi trebuit să tac şi să-mi continui munca. Oamenilor din întreaga lume le mor copii zilnic şi totuşi continuă să meargă la serviciu, continuă să meargă înainte şi să-şi trăiască viaţa. Nu trebuia să spun absolut nimic, ci s-o iau ca atare.

Ezra s-a aplecat uşor înspre mine.

— Dar Kelly n-a murit pur şi simplu, nu-i aşa, Nick? A fost omorâtă – şi mai mult de-atât, tu erai acolo, ceea ce schimbă total datele problemei.

— De ce? De ce chiar trebuie ca totul să aibă o etichetă? Nu poţi să fii un tip timid, că automat trebuie să ai o sociofobie. Încearcă din greu să reuşeşti şi vei fi catalogat ca fiind un perfecţionist incurabil. De ce nu pot să-mi continui pur şi simplu viaţa şi să mă întorc la muncă? Ce-ai de gând să-mi spui acum, că sunt în faza de negare?

M-a studiat încă o dată în felul acela care mă scotea întotdeauna din minţi.

— Crezi că eşti în faza de negare, Nick?

— Ştii ceva, sunt puţin sărit de pe fix, dar la ce altceva ai putea să te aştepţi? Cine nu e? Te poţi mulţumi cu acest diagnostic «puţin sărit de pe fix”? Oricum, trebuie să fii puţin Dagenham ca să-ţi faci treaba.

A ridicat dintr-o sprânceană. Probabil că şi gestul ăsta îl

învăţase tot la şcoala de psihiatri.

— Dagenham?

Am dat din cap.

— Două staţii înainte de Barking.

— Poftim?

— Glumă tipic londoneză. În reţeaua metroului londonez, Dagenham se află la două staţii înainte de Barking. Barking? Barking mad[4]. Dagenham, doi paşi până-n pragul nebuniei.

S-a prins într-un final, dar a decis că era timpul să încheiem acel capitol.

— Deci până la urmă ai ajuns să vezi Bang Bang-ul?

— Îhî. Însă nu sunt sigur că a contat. N-am ajuns o epavă umană care trăncăneşte sau izbucneşte în lacrimi aiurea, dacă la asta te referi.

L-am făcut să zâmbească din nou, dar mă enerva la culme când făcea asta: se uita de parcă ar fi putut să vadă prin mine.

— Nick, ceea ce trebuie tu să-ţi aminteşti cu adevărat este faptul că, prin ceea ce ai făcut pentru a grăbi terminarea războiului, probabil că ai salvat foarte multe vieţi.

Am ridicat mâinile.

— Şi ce dacă? Războiul a fost un mare rahat. Oamenii au fost omorâţi pentru o nimica toată, copiii au fost omorâţi degeaba. Oricum, ce mai contează acum? S-a terminat şi gata.

Şi-a aruncat ochii spre ceasul de pe peretele din spatele meu.

— Văd că iar am depăşit timpul alocat şedinţei noastre.

Acesta era întotdeauna indiciul care-mi spunea să mă ridic şi să plec. De cele mai multe ori mi-ar fi plăcut să izbesc uşa de perete şi s-o iau la goană. Dacă aş fi făcut asta, ştiam că acele cincizeci de minute, cât avea să dureze şi următoarea şedinţă, urmau să fie dedicate motivului pentru care o făcusem. Aşa că, la fel ca întotdeauna, m-am ridicat şi mi-am pus fără niciun fel de grabă geaca de aviator. Învăţasem ca trebuia să mi-o scot când soseam, deoarece, dacă n-aş fi făcut-o, aveam să ajungem să disecăm motivele pentru care n-o dădusem jos. Însemna oare că nu doream să fiu acolo şi că speram să scap cât mai repede?

S-a ridicat odată cu mine şi a venit spre uşă.

— Mă bucur că în cele din urmă ai ajuns la Bang Bang, Nick. Vezi tu, subconştientul nu poate fi niciodată forţat, îi trebuie timp să rezolve lucrurile şi să te ajute să iei cele mai potrivite

[4] Nebun de legat

decizii.

Cred că Bosnia te-a afectat mai mult decât îţi dai seama. Mă gândesc că există o legătură între pierderea lui Kelly şi moartea Zinei. Vom ajunge până acolo în cele din urmă, atunci când subconştientul va fi gata să fie explorat.

Asta se poate însă întâmpla numai dacă vei avea încredere în relaţia noastră terapeutică. Nu mă aflu aici ca să te răngesc, ci ca să te ajut. Toată viaţa a trebuit să ţii totul în tine şi să nu-ţi exprimi sentimentele, aşa că niciodată nu m-am aşteptat să-ţi fie uşor să eliberezi toate emoţiile astea. Asta atâta timp cât îţi dai seama că o să dureze ceva vreme…

În plus, Nick, chiar dacă ai fost minţit, se pare că tu ai făcut cu adevărat ceva important în momentele acelea.

Stăteam în prag.

— Exact ca vechiul nostru amic, Bărbosul? Cel puţin el a fost suficient de bărbat să lase o mână de oameni să moară pentru a-i putea salva pe restul.

12
Vineri, 3 octombrie

Aveam gâtul înţepenit şi faţa lipită de imitaţia de piele ce acoperea canapeaua. Canapeaua nu era cel mai confortabil loc de dormit, dar acolo îmi încheiam inevitabil fiecare zi în ultima vreme.

Chinuindu-mă să-mi deschid ochii, m-am uitat la Baby-G. Era un ceas de culoare roz şi fusese ultimul meu cadou, la a cincisprezecea aniversare a zilei de naştere a lui Kelly. Încă mai aveam timp, aşa că mi-am tras pătura pe cap pentru a mai atenua din lumina orbitoare a televizorului şi cea încă opacă ce se infiltra printre jaluzele.

Am apăsat pe unul dintre butoanele laterale ale lui Baby-G şi am urmărit afişajul colorându-se în purpuriu şi omuleţul subţire executând un număr de break-dance. Kelly credea că este puţin cam copilăresc, dar mie-mi plăcuse. La dracu'! Mi-era dor de ea. Mi-am trecut mâna prin păr şi am mirosit-o apoi, închizând ochii.

Zăcea încă întinsă, complet nemişcată, aşa cum o văzusem de nenumărate ori când dormea – întinsă pe spate, cu braţele şi picioarele depărtate de corp, asemenea unei steluţe de mare. Numai că de data asta nu-şi mai sugea buza de jos şi nici nu mai clipea, ca atunci când visa. Kelly avea capul întors spre dreapta, într-un unghi neobişnuit.

„De ce dracu' n-am ajuns mai repede? Aş fi putut să împiedic coşmarul ăsta…"

Când m-am aplecat deasupra ei, au început să-mi curgă lacrimile pe faţa ei acoperită de şuviţele de păr. I-am verificat pulsul, chiar dacă ştiam că este inutil.

Am tras-o până la marginea patului şi am luat-o în braţe, încercând să o ţin cât puteam de bine, în timp ce mă clătinam în drum spre uşă.

Aveau să urce în curând scările, ţinându-şi respiraţia, cu armele ridicate, gata să tragă.

M-am întins lângă ea, luându-i capul în braţe şi strângându-l la piept.

După care mi-am îngropat faţa în părul ei.

O voce din televizor m-a anunţat că emisiunea cea mai tare a serii avea să fie *Dispariţia dinozaurilor din Egipt.* Televizorul mă trezea foarte frecvent noaptea, dar nu reuşeam să-mi mişc

fundul ca să iau telecomanda şi să-l închid. De fapt, noaptea trecută nici măcar nu m-am deranjat să mă dezbrac înainte de a butona telecomanda pe toate canalele, timp de câteva ore, pentru ca în cele din urmă să adorm frânt de oboseală. Într-o noapte, m-am uitat pe MTV şi am aflat destul de multe despre ultimele formaţii apărute pe piaţa muzicală. Kelly ar fi fost foarte mândră de mine.

Nu mai aveam ce să fac. Eram treaz acum. Am pipăit în jur, pe podea, dărâmând câteva căni goale şi atingând rămăşiţele unui sendviş cu brânză. Într-un final, am găsit telecomanda şi am trecut rapid peste telenovelele de dimineaţă şi reluarea emisiunii *Jerry Springer* până când am ajuns la un canal de ştiri. Alţi doi soldaţi americani fuseseră omorâţi în Irak.

Mi-am făcut un plan pentru întreaga zi, ceea ce nu mi-a luat prea mult timp. Avea să fie exact la fel ca majoritatea celorlalte zile pe care nu le petrecusem stând în faţa lui Ezra. Sau poate că nu. Mi-am amintit că-mi promisesem ca azi să deschid fereastra. Aerul devenise atât de îmbâcsit, încât până și eu puteam să-l simt. Şi, desigur, mai aveam și o întâlnire cu George.

Am strâns canapeaua şi am aruncat păturile înapoi pe ea. Bucătăria era un dezastru complet. Tot ceea ce era din inox şi sticlă fusese curat şi strălucitor când închiriasem apartamentul, dar acum părea că împărţeam locuinţa cu o gorilă. Aceasta venea în fiecare noapte, în timp ce dormeam, şi strica toată ordinea pe care o făcusem. Murdărea toate farfuriile, umplea coşul până la refuz, după care vărsa cafea şi ceai pe suprafeţele de lucru, iar ca să pună capac, fărâmiţa bucăţi de pâine veche şi împrăştia cutii goale de spaghete de colo-colo, iar după ce transforma întreaga bucătărie într-o grămadă de gunoi, nenorocea şi restul apartamentului. Şi ultimul lucru pe care-l făcea întotdeauna înainte de plecare, dacă aş putea spune aşa, era să-mi lase un gust de rahat în gură. În mod sigur simţeam acest gust, la această oră a dimineţii.

Am băgat şi ultimele felii de pâine rămase în prăjitorul de pâine şi am curăţat ambalajul din plastic cu care era învelită brânza topită. Un şir constant de avioane se îndrepta înspre Ronald Reagan, iar la televizorul din cealaltă cameră se anunţa că Channel Nine urma să transmită în direct încercuirea unui individ înarmat din Maryland.

Am pus ibricul pe foc şi m-am întors să mă uit la televizor, mestecând nişte brânză. N-am ştiut niciodată de ce mă mai deranjam să le scot din ţiplă: oricum aveau acelaşi gust.

Am ajuns să mă holbez la un negru tânăr care ieşise în faţa casei, având pe el numai o pereche de blugi. Ţinea mâinile sus, iar într-una din ele avea un pistol. Locul fusese înconjurat de poliţişti, unul dintre aceştia zbierând într-un megafon să lase arma jos. Era greu să apreciezi doar din mişcările şi gesturile sale dacă tipul era drogat sau pur şi simplu extrem de supărat.

Am încercat să-mi dezlipesc brânza topită de pe dinţi şi de pe cerul gurii. Negrul a strigat la ei să-l împuşte, bătându-se cu mâna goală în piept. Vocea din megafon a urlat din nou la el să-şi arunce arma, iar pentru o fracţiune de secundă chiar a părut că ar avea de gând s-o facă. Începuse să lase arma în jos, dar, în loc s-o pună pe pământ, a întors ţeava către grupul de poliţişti ghemuiţi în spatele maşinii de patrulare. Acesta a fost ultimul lucru pe care a mai apucat să-l facă. Şase sau şapte gloanţe l-au lovit în acelaşi timp şi a căzut inert la pământ. Ecranul s-a întunecat, după care transmisiunea în direct s-a mutat în studio, având camerele de filmat fixate pe traficul rutier de pe şoseaua de centură. Urmărisem în direct o nouă sinucidere cu ajutorul poliţiei, la ora micului dejun.

Feliile de pâine prăjită au sărit din toaster. M-am dus şi am băgat câteva bucăţi de brânză topită între felii, fără să le mai dau cu unt, curăţând totodată ultimele urme dintr-un borcan de Branston, cu o linguriţă murdară. Deja ajunsesem la trei sau patru borcane pe săptămână. Ezra ar fi avut un nou subiect de discuţie dacă i-aş fi spus: în mod clar mi-era nespus de dor de bătrânul ţinut natal. Felii de pâine albă, felii de brânză şi murături Branston – le băgăm în mine de trei ori pe zi, zăcând pe canapea în timp ce urmăream *Oprah*. De ce să mă mai mir că nu mă mai încăpeau blugii.

M-am întors spre fereastră, uitându-mă prin semiîntuneric în direcţia în care se afla biroul său şi strâmbându-mă ca de obicei.

” — Ai vreo idee ce ar putea să însemne asta, Nick?

Am muşcat din sendviş şi-am îndreptat ceea ce mai rămăsese înspre el.

— Bagă-ţi-l undeva, Ezra.

— Vorbeşte frumos, Nick – acum trebuie să te comporţi ca un adevărat american.”

Am scormonit prin cutiile goale de pe birou, dar fără nicio şansă. Rămăsesem fără pliculeţele de ceai, dar nu şi fără pastile. Aveam nouă din sticloanţele cu medicamente pe care mi le prescrisese Ezra. Îi spusesem că le luam, dar la dracu', nu voiam să înghit toate rahaturile alea. Aveam deja destule probleme cu Branston.

Aveam de gând să-mi mişc fundul gras şi să ies din casă, îndreptându-mă spre magazinul englezesc din Georgetown, acolo unde mergeau toţi tipii de la ambasadă. Toţi britanicii urau pretenţioasele pliculeţe de ceai atârnate de un şnur, cu care încercau să te păcălească pe teritoriul Statelor Unite. Ceaiul avea un gust oribil şi oricum nu te-ajuta cu nimic. Ceea ce doream era ceaiul adevărat, în care-ţi stă linguriţa în picioare, acel tip de ceai care, când îl torni din termos, arată precum ciocolata caldă. După aceea ce m-ar mai putea deranja? Probabil că nimic. În funcţie de ce avea să-mi spună George, poate că urma să plec chiar astăzi. Cine ştie pe unde o să-mi mai fac ceaiul atunci?

Mă gândeam să fac un duş, dar să-l ia dracu'. Am deschis robinetul chiuvetei din bucătărie şi mi-am udat părul pentru a-mi mai îmblânzi aspectul de vagabond, apoi m-am încălţat cu nişte adidaşi.

În drum spre metrou mi-am luat o prăjiturică pe care am mâncat-o înainte să ajung la staţia Crystal City. În metroul din Washington n-ai voie să mănânci, să bei şi să fumezi.

Câteva minute mai târziu, pe măsură ce trenul imaculat din aluminiu huruia pe sub capitală, m-am trezit gândindu-mă la tipul de la ştiri.

Indiferent de ce problemă avusese, totul se terminase acum. Îşi rezolvase problemele. Nu-mi păsa de ceea ce se întâmpla cu mine, dar Ezra avea dreptate: dacă aş fi gândit cu adevărat la fel, aş fi făcut-o deja. N-aş apuca-o niciodată pe această cale. Încă-mi mai amintesc ce-am simţit când alţi foşti camarazi din regiment s-au sinucis, şi în mod sigur nu fusese vorba de invidie, de milă sau de orice altceva. Nu fusese decât ură, o ură constantă şi de lungă durată, pentru că lăsaseră pe altcineva să se ocupe de toată mizeria. Câteodată trebuise să le triez lucrurile personale înainte de a le returna familiei. Era important să nu existe niciun fel de scrisoare din partea amantelor sau orice altceva legat de viaţa lor secretă şi care ar fi putut să le

punună familia într-o situaţie jenantă. Mi-aduc aminte că am ars scrisorile unui individ, gândindu-mă că erau scrise de o prietenă ascunsă. Când am dus restul lucrurilor sale soţiei, a izbucnit în lacrimi. Cum putuse Al să nu păstreze niciuna dintre scrisorile de dragoste pe care ea le semnase cu Fizz, numele cu care el o alintase?

După care m-a copleşit gândul că toate poliţele de asigurare ajungeau să-şi piardă validitatea fiindcă un egoist nenorocit lua o supradoză. Dacă tot te-ai hotărât s-o faci şi nu eşti destul de întreg la minte ca să te îndopi cu un depozit de tranchilizante sau de orice altceva, de ce nu ieşi să faci salturi din elicopter şi să uiţi pur şi simplu să deschizi paraşuta la a treia încercare?

Cel mai grav dintre toate era efectul pe care îl avea asupra copiilor care rămâneau în urma lor. Cum putea să fie cineva atât de egoist încât să ignore preţul pe care trebuia să-l plătească familia? Mă întrebam dacă tipul de la televizor avea o soţie, nişte copii, părinţi, fraţi şi surori. Dacă aceştia, la fel ca mine, urmăriseră întreaga scenă la TV.

Dacă aş alege cea mai simplă cale să trec în lumea cealaltă, cel puţin mi-ar păsa de repercusiunile pe care fapta mea le-ar avea asupra vieţii altor persoane.

Dar n-aveam de gând s-o fac. Aveam alte planuri.

13

Deşi se arătase şi soarele într-un final, puteam totuşi să văd aburii pe care-i scoteam când respiram, pe măsură ce avansam pe Beach Street. Era unsprezece fără zece şi eram la vreo două străzi de Biblioteca Congresului. Asta însemna că trebuia să merg mai încet dacă intenţionam să întârzii. Era important pentru George să vadă că totul era normal.

Ceilalţi pietoni care treceau pe lângă mine mă priveau de parcă aş fi condus cu douăzeci de kilometri la oră pe autostradă. Se grăbeau cu toţii, încălţaţi în adidaşi şi având pantofii de serviciu în geantă, ţinându-şi capetele aplecate şi telefoanele celulare lipite de urechi, astfel încât toată lumea să ştie că puneau la cale ceva cu adevărat important. Toată lumea, bărbaţi şi femei, părea să fie îmbrăcată în impermeabile croite din acelaşi material cenuşiu-închis.

Am mai sorbit o gură de cafea prin fanta specială de pe capacul paharului de la Starbucks. Nu voiam s-o beau pe toată până să ajung la Hot Black Inc. Nici asta n-ar fi fost ceva normal.

Am ajuns la clădirea din cărămidă din centrul Washingtonului cu câteva minute înainte de ora unsprezece. Lăsată în umbră de blocurile moderne din beton, greu de descris, care o înconjurau, clădirea într-un stil victorian original fusese transformată într-un spaţiu destinat birourilor, cu mult timp în urmă. Şase sau şapte trepte uzate, din piatră, m-au condus spre două uşi mari din sticlă ce dădeau în hol. Calvin aştepta în spatele biroului. Era un tip negru cu o statură impozantă, îmbrăcat cu o cămaşă albă proaspăt spălată şi cu o uniformă albastră călcată impecabil, care făcea parte fie din personalul clădirii, fie din rândurile companiei Hot Black – acoperirea noastră ca oameni de afaceri, niciodată n-am ştiut care era adevărul. Am trecut direct la vorbăria aferentă înscrierii în registru, fără a-i mai arăta actele şi alte cele, căci deja aveam cu Calvin o relaţie specială. În ultimul timp, fusesem în clădire de multe ori pentru numeroasele întâlniri cu George. Dar, ca de obicei, el continua să mă măsoare din cap până-n picioare, insistând asupra blugilor, adidaşilor şi a gecii de aviator.

— Îmbrăcat lejer ca pentru o zi de miercuri, nu-i aşa, domnule Stone?

— Ai dreptate ca întotdeauna, Calvin. Este ziua imediat următoare după marţea în care ne putem îmbrăca lejer şi

premergătoare zilei de joi în care ne putem îmbrăca lejer.

A râs politicos, aşa cum o făcuse şi cu celelalte ocazii.

Am urcat cu liftul lambrisat cu lemn până la etajul întâi, părticica lui George din jungla serviciilor de informaţii ale SUA. N-aveam nici cea mai vagă idee cine era cu-adevărat creierul acolo: tot ce ştiam se reducea la faptul că, de când lucram pentru George, apartamentul era întreţinut şi închiriat cu optzeci şi două de mii de dolari pe an. În calitate de angajat al Hot Black Inc., companie care face reclamă la tractoare sau la ce Dumnezeu se presupune că lucrez eu, primisem şi un număr de asigurări sociale şi chiar şi o declaraţie de deducere a veniturilor. Eram un cetăţean real, teoretic la fel de american ca George. După atât de mulţi ani în care fusesem tratat ca un rahat de către Firmă, asta mă făcea să mă simt bine. Eram în continuare tratat ca un rahat, desigur, dar cel puţin totul era făcut cu un zâmbet mare şi generos pe buze, tipic american, şi pe mult mai mulţi bani.

M-am uitat la Baby-G. Nu întârziasem îndeajuns de mult, aşa că, atunci când liftul şi-a deschis uşile, am mai rămas pe coridor, în aşteptare, ca statuile albe din alabastru amplasate în micile nişe dispuse de-a lungul pereţilor maţi de marmură. Personalul angajat pentru întreţinerea curăţeniei fusese extrem de ocupat: în aer plutea acel miros greoi pe care îl au birourile dimineaţa de la spray-urile pentru lustruire şi de la odorizante.

La exact unsprezece şi cinci minute am intrat pe uşile cu geamuri fumurii din zona complet goală a recepţiei. Nimic nu fusese atins de peste un an, de când venisem pentru prima oară aici: nici masiva masă antică din faţa pupitrului frontal, care în continuare nu era deservit de nimeni, nici măcar telefonul rămas încă neconectat; cele două canapele lungi, din catifea roşie, erau încă amplasate una în faţa celeilalte, iar în colţul opus, pe măsuţa din sticlă, specială pentru servirea cafelei, nu erau niciun fel de ziare şi reviste.

Uşile de la biroul principal erau înalte, negre, lucioase şi foarte solide, şi mă aflam încă la câţiva paşi distanţă de ele când s-au deschis, lăsându-mă să-l văd pe George în prag, studiindu-mă din cap până-n picioare.

— Ai întârziat. N-aveai alte haine? Se presupune că eşti unul dintre directori.

Înainte să-i pot răspunde, s-a şi întors în biroul său cu lambriuri

din lemn de stejar. Am închis uşa în spatele meu şi l-am urmat. Nici măcar nu-şi dăduse impermeabilul jos. Deci n-avea să fie o discuţie lungă şi confortabilă.

— Îmi pare rău că am întârziat. Este dificil să iei tot oraşul la pas, zilele astea, cu toate măsurile de securitate luate.

— Ar trebui să pleci mai devreme.

Ştia că minţeam. S-a aşezat în spatele biroului de lucru, iar eu am luat unul dintre scaunele de lemn din faţa sa. Cel puţin luminile fluorescente fuseseră dotate cu dispozitive de reglare a luminozităţii. Pe George nu avea de ce să-l preocupe faptul că asta putea să-l îmbolnăvească de cancer.

Ca întotdeauna, pe sub impermeabil, era îmbrăcat cu o cămaşă cu nasturi şi o haină de catifea. Astăzi avea chiar şi o mică insignă înfiptă în cravata scurtă, din bumbac. Mă întrebam dacă nu cumva era fratele geamăn ţinut în secret al lui Donald Rumsfeld. Tot ceea ce-i mai lipsea erau ochelarii fără ramă.

Şi-a înclinat capul spre paharul de la Starbucks pe care-l ţineam în mână.

— Încă mai bei rahatul ăsta?

Deja eram puţin mai degajat.

— Îhî, doi dolari şi şaptezeci şi opt de cenţi.

Privea cu dezgust cum agitam zaţul. Era rece, dar mai păstrasem puţin numai ca să-l enervez.

N-avea chef să ne învârtim în jurul cozii. De fapt, niciodată n-avea chef.

Am tuşit înfundat, ca să-mi curăţ gâtul.

— George, m-am gândit la ceea ce-mi spuneai săptămâna trecută. Chiar nu-mi mai pasă de război. Nu-mi pasă de ceea ce crezi că ai făcut tu pentru mine – am meritat-o cu vârf şi îndesat. N-am de gând să mă mai întorc la muncă.

S-a reaşezat în scaunul său, cu coatele sprijinite pe mânere şi cu degetele strânse ca-ntr-o rugăciune în faţa gurii. Indiferent la ce se gândea, faţa nu-l trăda deloc. Arătătorul drept le părăsi pe celelalte şi se îndreptă acuzator spre mine.

— Crezi că eşti pregătit pentru lumea de afară, băiete?

— Da. În plus, consider că terapia asta este de tot rahatul. Gata cu porcăria asta! Mi-a ajuns.

Şi-a retras arătătorul alăturându-l celorlalte degete.

— Tu eşti cel care are toate ideile geniale.

Am ridicat din umeri.

— Poate că nu m-am făcut înţeles: Sunt pregătit. Am trecut peste asta. Intenţionez să-mi cumpăr o motocicletă care să meargă perfect ca să-ncep să-mi vizitez noua patrie.

Şi-a lipit buzele de vârfurile degetelor.

— Ai suferit după ce Kelly a fost ucisă, băiete, ceea ce este de înţeles. O asemenea pierdere – un copil… Probabil că te simţi foarte singur acum. O să treacă ceva timp până când o şi fii iar pe picioarele tale.

— George, mă auzi? Îţi tot spun dracului chestia asta de câteva săptămâni, dar se pare că nu-ţi intră-n cap. Asta e. Ajunge. Am terminat cu asta.

S-a aplecat în faţă, având degetele încă lipite şi coatele pe masă.

— N-are rost să înjuri, băiete. Ce-ai face dacă ţi-aş spune că nu poţi pleca? Ştii prea multe. Asta te transformă într-o posibilă ţintă. Cam ce crezi c-ar trebui să fac în legătură cu asta? Motocicletele pot fi destul de periculoase, Nick.

M-am ridicat lăsând paharul jos, pe covor.

— Nu mă mai poţi ameninţa cu absolut nimic. Ce-aş mai avea de pierdut? Kelly este moartă, ţi-aminteşti? Întregul meu univers încape în două geamantane. Ce poţi să faci? Să-mi sfâşii cămaşa favorită?

— Ce-ai zice să te întorci înapoi la muncă? Cred că eşti pregătit, nu-i aşa?

M-am întors, gata de plecare.

— O să-ţi eliberez azi apartamentul, dacă vrei. Oricum, momentan arată ca un grajd.

— Păstrează apartamentul. Foloseşte-l ca spaţiu în care să te mai gândeşti. George era la fel de calm ca întotdeauna. Nu-i ăsta sfârşitul poveştii, băiete, crede-mă. Acum eşti singur şi deprimat. O să depăşeşti faza asta.

14

Stăteam uitându-mă în gol la harta metroului de deasupra femeii din faţa mea, care făcea acelaşi lucru cu harta de deasupra mea. În aer plutea un miros de margarină învechită, care nu-şi avea nicicum locul într-o garnitură de metrou. M-am uitat în jur, dar brusc mi-am dat seama că mirosul venea cel mai probabil de la mine.

George avea dreptate. Acum eram un punct vulnerabil pentru Firmă şi îmi era clar că nu m-ar fi ameninţat niciodată fără rost. Şi ce mama dracului? Dacă el mă voia mort, eram sigur că asta avea să se întâmple mai devreme sau mai târziu; nu aveam niciun fel de control asupra acestui fapt. Tot ceea ce puteam să fac era să-mi dau seama ce voiam eu cu adevărat să fac – şi asta însemna să nu mai ajung vreodată în postura de a fi tratat ca o grămadă de rahat. Oricât de rău era să mă gândesc numai la Kelly acum, exista şi un aspect pozitiv: eram liber. Ei nu puteau s-o mai folosească pentru a mă ameninţa în continuare. Acum urma să am o viaţă total diferită. Cel puţin aşa văzusem în reluările serialului *Easy Rider.*

Dupont Circle se afla la câteva staţii mai încolo. Oare Ezra ştia că nu-i spusesem adevărul şi că nu mersesem la Bang Bang Bosnia? Existau o grămadă de lucruri în legătură cu care minţisem mai mult sau mai puţin sau pe care i le ascunsesem complet. Cum era şi decizia mea de a renunţa la muncă. Cum era şi faptul că şedinţa de azi avea şi fie ultima la care aveam să mai particip vreodată.

Mă făcea să mă întreb dacă psihiatrii te lasă să-ţi verşi amarul şi să debitezi tot felul de prostii, doar pentru a râde pe la spate şi a se amuza copios pe seama închipuirilor tale.

Sau poate că o fac numai în timp ce se delectează cu o cafea şi o bucată de chec la reuniunile psihiatrilor din Viena.

După care m-am gândit: „De ce să nu mă duc?” Oricum n-aveam altceva de făcut şi aveam câteva ore la dispoziţie înainte de difuzarea filmului *Dispariţia dinozaurilor din Egipt.*

Vagonul era plin cam la un sfert din capacitate, majoritatea călătorilor fiind familii cu hărţi turistice şi camere digitale atârnând la gât. Copiii păreau entuziasmaţi, iar mamele şi taţii, destul de mulţumiţi. La naiba, de fapt asta-mi lipsea cel mai mult. George avea dreptate. Eram singur. Ceea ce nici el, nici Ezra nu înţeleseseră însă era că întotdeauna fusesem singur,

până când apăruse Kelly în viaţa mea. Munca – prima oară ca ofiţer în rândurile infanteriei, după care în trupele speciale, urmată de rahatul ăsta pe care-l făceam de câţiva ani – părea că umpluse acest gol, dar de fapt n-o făcuse niciodată. Mă ajutase doar să scap de acel sentiment de excludere pe care-l urâsem atât de mult în copilărie.

Acum? Începeam să mă simt la fel ca atunci când eram copil. Aveam aceleaşi sentimente de fiecare dată când zăceam pe canapea la primele ore ale dimineţii, uitându-mă cum interacţionează oamenii de pe ecran, cum se implică în diferite activităţi familiale. Până şi cei din familia Simpson se bucurau de anumite privilegii pe care eu nu le aveam.

Acum mă simţeam la fel ca atunci când aveam zece ani şi mă adăposteam de ploaie o zi întreagă în metrou, după care plecam scârbit acasă, acolo unde încasam câte o mamă de bătaie de la tatăl meu vitreg, numai pentru că nenorocitului pur şi simplu îi făcea plăcere. N-o duceam mai bine nici dacă mama era acolo şi vedea cum mă snopea în bătaie. Întotdeauna nega că s-ar fi putut întâmplă vreodată aşa ceva şi-mi cumpăra în compensaţie un baton de ciocolată Mars.

Ceea ce mă durea cel mai tare era absenţa altor copii cu care să mă joc. Am fost un copil care mânca gratuit în cadrul programului de protecţie socială al şcolii, care se îmbrăca mereu cu haine vechi şi cu şosete desperechiate. Obişnuiam să-mi petrec zilele de unul singur, plimbându-mă prin împrejurimi, încercând să recuperez fisele netaxate din cabinele telefonice şi aşteptând ziua în care voi fi destul de mare ca să pot pleca de acasă, fără să mă caute cei de la Protecţia Socială.

Acum mă întorsesem şi o luasem de la zero. Fără obiectul muncii, fără Kelly, şi-i mai închisesem uşa în nas şi singurei persoane cu care ar fi trebuit să vorbesc despre asta, unui psihiatru cu o vârstă matusalemică, cu părul asemănător unei căşti de protecţie. Oricine reuşise vreodată să se apropie de mine suficient de mult pentru a-mi deveni prieten ori mi-o trăsese cândva, ori era deja mort.

M-am uitat la Baby-G şi am acţionat micul dansator de break-dance, de pe ecran. Cel puţin el reuşea să mă fac să zâmbesc.

Am coborât la Dupont Circle şi m-am învârtit o vreme prin zonă încercând să dau de expoziţie. Deşi se presupunea că ăsta este locul de întâlnire al homosexualilor din Washington DC, în

faţă n-am văzut decât nişte grupuri de somalezi şi de studenţi de la universitate, în cele din urmă am găsit-o din întâmplare. Art Works fusese cândva un magazin de lux. Posterele dispuse pe faţada din sticlă făceau reclamă show-ului; prin spaţiile rămase între ele, neacoperite, se vedeau luminile strălucitoare şi o clientelă foarte arătoasă şi pretenţioasă care studia pereţii încărcaţi cu fotografii.

Am împins uşa şi am intrat. Vreo două capete s-au întors pentru scurt timp spre mine. În curând subiectul principal de discuţie al grupurilor adunate în Dupont Circle urma să fie mirosul puternic de margarină.

Am numărat în jur de cincisprezece persoane, îmbrăcate de parcă singurele magazine de haine pe care le cunoşteau erau Donna Karan sau Ralph Lauren. Toţi aveau în mână ceva ce părea a fi un catalog scump. M-am gândit să sar peste partea cu catalogul – aveam la mine bani numai pentru ceai şi câteva borcane de Branston.

Nimeni nu stătea la discuţii. Cel mai tare se auzea zgomotul produs de aparatul de aer condiţionat ce suflase un val de aer fierbinte către mine când trecusem pragul. La o tejghea din partea dreaptă, o femeie îmbrăcată complet în negru stătea lângă un panou unde erau afişate copiile scoase la vânzare ale unora dintre lucrările expuse. Dacă nu-ţi puteai permite originalele, puteai să iei acasă un suvenir, nici ăsta nu prea ieftin. Pentru mine situaţia n-avea niciun fel de noimă. Cine ar fi cumpărat aşa ceva? Fotografiile nu erau deloc vesele. Bang Bang Bosnia era o colecţie de cadre mult prea reale pentru a fi inserate în interiorul suplimentelor de duminică ale ziarelor.

Imediat, în faţa ochilor mi-au apărut imagini pe care le văzusem în realitate. Oameni spânzuraţi de copaci bălăngănindu-se în bătaia vântului. Câini sfâşiind carnea de pe oasele unui cadavru. Un grup de infanterişti sârbi care arătau de parcă veniseră direct de la asediul Stalingradului, înfăşuraţi în cearceafuri albe pentru a se camufla în zăpadă, pe timpul luptelor date pentru fiecare clădire în parte. Feţele lor palide şi trase erau acoperite cu sânge, funingine şi praf de puşcă.

Ochii aveau aceeaşi privire în gol, de strigoi, pe care o aveau soldaţii aflaţi în prima linie începând de la Somme şi până la Da Nang.

Mă întrebam ce fel de oameni sunt cei care vin să vadă tipul

acesta de exponate. Suferinţa ridicată la rang de artă. Părea voyeuristic, aproape pervers. Ce fel de joc făcea Ezra? Asta n-avea să mă ajute. De ce-aş fi vrut să văd rahatul ăsta? Simţeam din ce în ce mai puternic valul de furie care mă cuprindea pe măsură ce avansam în galeria de artă. Cu toate astea, nu puteam să mă abţin să mă uit.

Pereţii şi tavanul de la Art Works erau de un alb strălucitor. Spoturi mici cu halogen erau aprinse deasupra fiecărei fotografii, a fiecărei etichete ce conţinea titlul şi preţul acestora. Am mers de-a lungul primului şir de fotografii, aruncând o privire rapidă fiecăreia. Sate ce arseseră până la temelie, vehicule blindate ce treceau peste cadavre. O parte dintre crime fuseseră comise de sârbi, o parte – de musulmani sau croaţi. Nu contase în Bosnia: toată lumea îi masacrase pe cei din tabăra adversă.

Poate că greşeam. Poate că, dacă mai multă lume ar fi venit să vadă îndeaproape toate aceste atrocităţi, ar fi încetat să se mai gândească la război ca la un joc PlayStation.

Al doilea şir de fotografii era intitulat simplu „Copii”. Mă gândeam că aici se găsea ceea ce Ezra dorea să văd. Am studiat prima fotografie alb-negru, de 20 x 25, în cadrul său din plexiglas. O tânără având probabil în jur de douăzeci de ani, ţinând un copil în braţe. Era întinsă în zăpadă şi noroi lângă un copac de pe marginea şoselei. Era evident că fusese împuşcată, căci de jur împrejur erau pete de sânge, iar pe scoarţa copacului se puteau vedea urmele gloanţelor trase. Avea ochii largi deschişi. Probabil că stătea jos, sprijinindu-se de copac, atunci când fusese lovită de glonţ.

Această execuţie fusese opera musulmanilor. Pe fundal era un grup de femei, unele dintre ele cu boccele în spate, ajutate de un bărbat să se urce într-un camion. Cineva desenase o săgeată, cu vopsea albă, pe scoarţa copacului, chiar deasupra petei de sânge împroşcat şi mâzgălise cuvintele: „Chetnik Mama”. Este destul de greu să nu te întrebi de ce o omorâseră, ca să nu mai vorbim de faptul că se mai şi opriseră ca să scrie un mesaj. Mai rău, musulmanii nu-l omorâseră şi pe pruncul ei: lăsaseră hipotermia să le desăvârşească opera. Am rămas cu privirea aţintită asupra tinerei, uitându-mă fix în ochii ei în căutare de răspunsuri.

Oare rămăsese suficient de mult timp conştientă pentru a-şi

dea seama că pruncul său avea să moară foarte curând, îndată ce îngheţul nemilos avea să se lase odată cu noaptea?

Mi-am trecut o mână prin păr şi am mirosit-o, întrebându-mă dacă mama reuşise să-i mai miroasă părul copilului atunci când era în pragul morţii, abia respirând.

M-am deplasat în jos, pe coridor, spre un loc mai retras, unde se aflau patru sau cinci cadre pe un panou. Într-o imagine cenuşie, lipsiţi de strălucire, te izbea o pată de culoare roşie.

Am rămas în faţa ei neputând să mă decid dacă ar trebui să râd sau să izbucnesc în lacrimi. Era Zina, zâmbind la aparatul foto, cu braţele deschise, etalându-şi noua geacă în timp ce mergea pe un drum noroios împreună cu un grup de femei mai în vârstă. Totul în jurul său era cenuşiu – cerul, clădirile din spatele ei, până şi bătrânele şi hainele acestora. În schimb, ea era o pată de culoare, ţipătoare, având şi nişte ochi strălucitori ce priveau direct înspre aparat, zâmbind probabil la propria reflexie în lentilele optice.

Eticheta cu titlul fotografiei suna sec: „Macul”. Fotograful era un finlandez.

Numele complet al fetei era Zina Osmanovici, iar fotografia fusese făcută atunci când ea împlinise cincisprezece ani. Două zile mai târziu fusese ridicată de sârbi, împreună cu cei din satul ei, şi ucisă în timp ce încerca să scape din mâinile acestora.

Cincisprezece ani. M-am uitat în treacăt în jos, la Baby-G.

Am încercat să n-o fac, dar n-am putut să mă abţin să nu mă întorc şi să mă uit fix în ochii ei. Ultima oară când îi văzusem erau lipsiţi de viaţă şi de strălucire, ca ai unui peşte mort, iar corpul ei mutilat zăcea acoperit de noroi. Îmi dădură lacrimile.

Asta fusese acum nouă ani. Ce dracu’ era în neregulă cu mine? Intenţionasem să merg mai departe, dar încă n-o făcusem. La final am rămas uitându-mă în gol la ea. Mă gândeam la viaţa ei şi la a lui Kelly. Cum ar fi decurs lucrurile pentru ele? S-ar fi măritat? Ar fi ajuns să aibă propriii copii?

„Ar fi trebuit să fac ceva. Amândouă ar fi încă în viaţă dacă n-aş fi fost eu…”

Ce? Ce-aş fi putut să fac?

Am simţit o mână pe braţul meu.

— Nu mă mir că nu te mai poţi dezlipi de fotografie, a spus o voce din spatele meu. E frumoasă, nu-i aşa? A urmat un oftat. Ce n-aş da să fi făcut o asemenea fotografie… Nu-i aşa, Nick

Collins?

15

M-am răsucit şi m-am trezit faţă în faţă cu un arab proaspăt bărbierit, rânjind cu cei mai albi dinţi pe care i-am văzut de la ceremonia de decernare a Oscarurilor încoace.

— Jeral!

Am clătinat din cap plin de surprindere, sperând că gestul meu păruse unul de încântare. N-avea sens să pretind că nu eram cel recunoscut: petrecusem prea mult timp împreună în Bosnia.

Ne-am strâns mâinile. Avea în continuare un zâmbet larg pe faţă.

— Să tot fie nişte ani, nu-i aşa?

Jerry încă avea ceva din Omar Sharif, chiar dacă se mai îngrăşase cu vreo câteva kilograme. Avea nişte stropi de vopsea în păr şi pe ceasul de la mână, de parcă ar fi avut o confruntare cu un trafalet.

— Nu te-ai schimbat de loc, amice. Am aruncat rapid o privire găurilor din blugii săi prespălaţi şi cămăşii negre pe care în mod clar o călcase fără să bage fierul de călcat în priză. Ca să nu mai vorbim de ţoalele tale…

Şi-a trecut mâna prin părul rărit, refăcându-şi cu grijă cărarea înainte de a-mi da un răspuns. Arăta de parcă ar fi vrut să spună că nici eu nu mă schimbasem, dar îi era pur şi simplu peste poate să spună o minciună atât de mare. În cele din urmă şi-a mai trecut o dată mâna prin par, iar expresia de pe faţă a devenit mai serioasă.

— Apropo, mai nou sunt Jerry. Numele arabe nu prea mai sunt digerate pe-aici de când cu 11 septembrie. Iar ceea ce se întâmplă în Lackawanna nu schimbă deloc situaţia…

Provenea dintr-un oraş cu industrie siderurgică aflat în partea de nord a statului New York care devenise parte integrantă a regiunii năpădite de rugină şi de paraginã. Părinţii săi fuseseră printre sutele de emigranţi veniţi din Yemen să muncească în fabricile respective, care acum probabil că trăiau din ajutorul social. În ultimele săptămâni, Lackawanna apăruse de nenumărate ori la ştiri. Şase emigranţi din Yemen, care fuseseră arestaţi pentru că participaseră la o tabără de antrenament al-Qaeda în anul 2001, veneau de acolo – primii extremişti islamici „debarcaţi” în SUA. În locul lui, şi eu mi-aş fi schimbat numele.

Îmi plăcuse Jerry de când îl cunoscusem. Avea ceva aparte care-l făcea să se deosebească de cele două categorii de ziarişti

pe care-i întâlnisem în Sarajevo – puştii teribilişti, care se-nvârtiseră prin toată lumea în speranţa că-şi vor face un nume, şi jurnaliştii consacraţi, cei care arareori riscau să părăsească incinta hotelului.

În noaptea în care l-am întâlnit în Sarajevo, beam o bere în barul de la Holiday Inn în aşteptarea unei alte misiuni. Era singurul hotel rămas încă deschis pe durata asediului. Stăteam acolo deoarece era locul în care se adunau cei din media, încercând astfel să-mi păstrez intactă acoperirea ca jurnalist.

Jerry discuta în contradictoriu cu un grup de ştirişti. De-abia se întorsese din teritoriile ocupate de sârbi, în vreme ce unii dintre cei cu care se contrazicea nu călcaseră mai departe de uşa de la intrare. În fiecare dimineaţă, aceştia coborau la subsol, se urcau într-un transportor blindat al ONU şi erau duşi la cartierul general. De-acolo ridicau câte un comunicat pentru presă, cu care se întorceau înapoi la hotel, îl mai completau cu câteva citate – de obicei aparţinând altor jurnalişti – şi-l prezentau ca fiind făcut pe linia frontului. Jerry era unul dintre puţinii pe care-i văzusem să alerge după poveşti adevărate.

Renunţase la dispută şi venise să se aşeze lângă mine la bar.

— Ăştia gândesc cu dosul, omule. A dat un rând de bere germană, cunoscută drept „pipi de pisică”. Ăsta nu e numai un singur război – sunt sute de războaie într-unul.

M-am arătat şocat.

— Vrei să spui că există ceva şi dincolo de lupta asta între sârbi şi musulmani?

Pentru un american, se prindea foarte repede. S-a luminat la faţă.

— Un pic mai mult. Am auzit că sunt lucruri care se întâmplă între musulmani şi croaţi şi între croaţi şi sârbi. Cât despre Mostar…

A lăsat subiectul în aer. Mă punea la încercare.

Era rândul meu să zâmbesc.

— Împotriva celor din sud. Tuzla?

— Împotriva celor din nord, omule. După cum ţi-am spus, sute. Mi-a întins mâna. Salut, eu sunt Jeral. Lucrezi pentru vreuna dintre echipele de la televiziuni?

I-am strâns mâna.

— Nick Collins. Pentru oricine are un carnet de cecuri.

Pe durata următoarelor rânduri de bere proastă descoperisem

că, deşi părea că este fratele mai mic al lui Omar Sharif, se născuse şi crescuse în Statele Unite şi nici că putea fi mai american şi în gând, şi în simţire. În plus, era singurul vorbitor fluent de limbă arabă pe care-l întâlnisem vreodată care nu fusese niciodată în Orientul Mijlociu. Şi, pe deasupra, nu ieşise deloc din statul New York până la vârsta de nouăsprezece ani. Vorbise araba acasă împreună cu părinţii săi yemeniţi şi câteva ore în zilele de sâmbătă, la moschee, iar engleza – la şcoală şi în lumea în care trăia.

Art Works era ca o bibliotecă. Jerry s-a aplecat şi mai mult pentru a putea vorbi în şoaptă.

— De ce ai venit aici? Ce cauţi?

— Eram în trecere şi am văzut afişul…

După care a intervenit un moment de pauză. Niciunul din noi nu părea să ştie ce să spună mai departe. Trecuseră totuşi nouă ani de atunci; iar din câte ştia el fusesem în Bosnia numai pentru a face fotografii şi voiam să rămână cu aceeaşi impresie.

De-abia aşteptam să ies de acolo şi speram că şi el gândea la fel, însă stătea pur şi simplu locului, zâmbindu-mi.

— Cu ce te mai ocupi acum? Tot cu fotografiatul?

Am clătinat din cap.

— Totul s-a schimbat, amice. În ultima perioadă, m-am ocupat de nişte chestii legate de publicitate. Destul de plictisitor, dar cel puţin pot să-mi acopăr cheltuielile. Acum mi-am luat o mică vacanţă. Tu cu ce te mai ocupi? Ai vreo lucrare pe-aici?

— De fapt, sunt bune, dar nu exagerat de bune, exceptând-o pe aceea. Şi-a întins degetul peste umărul meu indicând-o pe Zina. Şi încă una.

Două cucoane din grupul celor îmbrăcate cu haine Donna Karan stăteau în spatele nostru, aşteptând să ne mişcăm, astfel încât să poată să bifeze fotografia cu Zina în catalogul pe care-l ţineau în mână. Ne-au măsurat de sus în jos, iar una din ele a pufnit ostentativ în batistă.

Dispreţul lui Jerry pentru cele două era destul de făţiş, oricât ar fi încercat să-l mascheze.

— Hai Nick, vino să ne mai uităm.

— Trebuie să plec, amice, am nişte treburi de rezolvat.

Trebuia să plec şi să scap de el. Aparţinea trecutului lui Nick Collins, iar acum eu eram Nick Stone. Dar el nu accepta un „nu” drept răspuns.

— Haide, două secunde. Ăsta-i celălalt care mi-aş fi dorit să fie al meu. Chiar o să ajungă faimos cândva.

Ne-am întors la „Chetnik Mama”. A privit atent imaginea, cu o expresie plină de admiraţie.

O femeie trecu pe lângă noi, făcându-şi vânt cu catalogul.

— Este o fotografie extraordinară. Dar nu asta o să-l facă faimos. Ci el. A bătut uşor cu degetul în pexiglas, acolo unde un bărbat ajuta femeile din fundal. Ştii cine-i ista? Hai, uită-te mai atent.

M-am apropiat.

Era chiar Bărbosul, puteam să jur. Aplecându-mă, i-am studiat faţa, la o distanţă de câţiva centimetri de ochii săi. Pielea feţei era foarte fină, întinsă deasupra pometţilor înalţi de sub ochi. Trebuia să se mai rotunjească puţin pentru ca gulerul cămăşii să-i vină perfect. Ceea ce m-a frapat cel mai tare era faptul că, deşi se afla pe tărâmul morţii şi al distrugerii, avea unghiile perfect îngrijite, iar barba lungă şi închisă la culoare era ajustată şi aspectuoasă.

— Nu. M-am tras înapoi din faţa cadrului. N-am idee.

— Exact. Dar într-o zi vei avea. Vor fi tot atât de multe tricouri cu faţa lui câte sunt acum cu Che Guevara. Mi-au cerut câteva fotografii să le expună aici, dar le-am tras-o. Am avut deja două expoziţii pe cont propriu. Le voi da ceea ce vreau eu, ceea ce cred că este important. N-o să apar aici doar ca să umplu peretele ăsta sau celălalt.

Una dintre angajate, o femeie cu părul blond atârnând peste o helancă de culoare neagră, s-a îndreptat spre noi.

— Aţi putea să păstraţi liniştea? Ştiţi, imaginile de acest gen chiar merită să fie respectate.

Jerry a dat dezaprobator din cap.

— Haide, Nick, nu vrei să luăm nişte aer? Am ieşit afară în soare. Jerry şi-a pus o pereche de ochelari de soare imenşi. Apropo, Nick, arăţi ca dracu. Cu toate astea, mă bucur să te văd. Ce zici de-o bere în cinstea vremurilor de demult?

Am luat-o la stânga, ca să găsim un loc potrivit. O să beau o bere şi-o să plec.

— Deci te-ai însurat. Mă uitam la verigheta de aur de pe degetul său.

Zâmbetul său ajunsese la o intensitate maximă.

— De-abia ni s-a născut o fetiţă. Are trei luni. Chloë. Este cea

mai frumoasă făptură pe care am văzut-o vreodată.

I-am zâmbit şi eu, uşor răutăcios.

— Să-nţeleg că seamănă cu maică-sa…

— Amuzant. Dar tu?

Am negat, dând din cap. Nu doream să vorbesc despre Kelly. Asta era o problemă personală. Chiar şi Ezra abia scosese de la mine versiunea prescurtată. Povestea completă rămăsese singurul lucru care-mi aparţinea în totalitate.

Am intrat în barul unui designer, cu lumini difuze şi banchete din piele. În curând aveam în faţă două Amstel, slab alcoolizate, un motiv bun ca să ne continuăm discuţia. Mi-am dat seama că-mi făcea plăcere. Nu era genul de persoană pe care-mi era dat să o cunosc în mod normal: era un tip deosebit.

Avea numai douăzeci şi trei de ani atunci când ne cunoscuserăm la Holiday Inn. Planul său fusese destul de simplu. Să zboare la Londra, să cumpere o cameră video Hi-8 pe lângă aparatul de fotografiat pe care-l primise la mama sa drept cadou de absolvire, după care să facă autostopul până în Bosnia ca să facă nişte fotografii care să exprime adevărul gol-goluţ. Avea să vândă aceste poze, de îndată ce avea să descopere cum. După câte se părea, aşa se întâmplase.

— Ţi-ai trecut şi Golful în palmares?

— Glumeşti? Cu culoarea pielii mele? Ultimul lucru de care aş avea nevoie ar fi să sfârşesc împuşcat de ai noştri, ştii faimoasele „focuri aliate”…

Acum, cea mai mare provocare pentru el era să găsească un echilibru între timpul dedicat muncii şi cel dedicat familiei sale. I-am spus că nu eram chiar un expert în materie, dar că oricum n-avea să-i fie uşor să facă asta.

Jerry a dat aprobator din cap. Cei trei se mutaseră din Buffalo cu mai puţin de-o lună în urmă, iar Renee era foarte ocupată cu amenajarea căminului.

— Poate mai facem un copil la anu’, cine ştie? Şi ochii i-au licărit din nou. Ar fi o treabă, Nick. O treabă bună.

A comandat altă bere şi m-am trezit că fac acelaşi lucru. După care am revenit la discuţia referitoare la expoziţie.

— Ştii ceva? Îi tremura vocea. Mi-am petrecut toată viaţa încercând să captez toate ororile. Am privit prin intermediul lentilelor şi astfel am putut să-mi proiectez mesajul prin intermediul imaginii, dar totul s-a schimbat de când a apărut

Chloë. Înţelegi ce-ţi spun? Înghiţea cu greu. Ca şi tragedia acelei mame care încerca să-şi protejeze copilul, ştiind că ea însăşi mai avea doar câteva secunde de trăit. Sperând cu disperare că se va găsi cineva care să aibă grijă de el… Privindu-mi acum lucrările, mi se pare că apar într-o altă lumină şi au un nou înţeles. Ce pierdere de… A luat o înghiţitură lungă. Totu-i un mare rahat, nu-i aşa?

Mi-am trecut iar mâna prin păr, după care mi-am şters faţa. Am simţit o durere neaşteptată în coşul pieptului şi am sperat că nu se vedea. Probabil că mă simţeam exact cum arăta el; îşi şterse o lacrimă ce-i curgea încet pe unul din obraji.

— Ai dreptate prietene, totu-i un mare rahat.

Ne-am ridicat împreună.

— Hai la mine acasă, hai să le cunoşti pe Renee şi pe Chloë. Nu stăm prea departe de-aici.

— Acum trebuie să mă scuzi, am…

N-a vrut să renunţe nici în ruptul capului.

— Hai, că am maşina chiar după colţ. Mi-ar face plăcere să-ţi arăt o parte din munca mea. Am realizat o mulţime de lucrări valoroase de la ultima noastră întâlnire.

Încă ezitam când am ajuns la uşă.

— Haide, omule. Hai în casă. I-am povestit lui Renee de-o sută de ori despre ziua aia… Nu m-ar ierta în veci dacă nu te-aş aduce să te vadă.

Îmi venea să-l strâng de gât, căci nu era niciun chip să-l conving să mă lase să plec.

— În plus, fac şi o cafea excepţională. Am ieşit pe uşă. Nimic asemănător cu făcătura aia arăbească.

16

Am luat-o spre ieşirea din capitală, spre Chevy Chase, de-a lungul şoselei principale. Massachusetts Avenue ne-a condus dincolo de toate clădirile ambasadelor, iar într-un final în linie dreaptă, pe lângă un şir de blocuri de locuit, greu de descris. Până să ajungem acolo, Jerry terminase să-mi povestească că Renee era din Buffalo, nu prea departe de Lackawanna, că era editor de fotografii liber profesionist şi că până nu demult stătuse în micul ei apartament deoarece el era întotdeauna mai mult plecat. Dar curând după ce se căsătoriseră venise pe lume Chloë şi consideraseră că e timpul să se mute. Nu s-a deranjat să-mi spună însă de ce erau acum aici, în Washington.

Ultimul angajament pe care-l avusese fuseseră manifestările violente antiguvernamentale din Venezuela.

— Am făcut nişte poze extraordinare cu protestatari care se călcau pe bombeuri cu cei din Garda Naţională. Le-ai văzut în *Newsweek?*

Am întors la dreapta de-a lungul unor blocuri cu apartamente, am coborât pe o rampă şi am intrat în parcarea subterană. A oprit motorul şi s-a întors spre mine.

— Acum nu vrei să stai acasă, Jerry? Vreau să spun că, dacă eu aş avea acum un copil, m-aş gândi că ar trebui să încetez să mă mai trambalez de colo-colo, pe unde se-ntâmplă toate nenorocirile din lume.

În loc să-mi răspundă, se juca în continuare cu un set de chei, în drum spre lift.

— Măsurile astea de securitate, spuse el. Trebuie să descui o încuietoare numai ca să dai de alta, cea de aici.

A ezitat puţin înainte să aleagă cheia cu care să deschidă liftul, dar în final am reuşit să urcăm.

— Numai un etaj. Jerry zâmbea larg, plin de satisfacţie, asemenea unui membru al Martorilor lui Iehova care tocmai făcuse un nou prozelit. Sper că e acasă. În condiţii normale, la ora asta, o ducem pe Chloë în parc. S-a întors spre mine. Nick… I se înmuiase vocea. Niciodată n-am reuşit să-ţi mulţumesc pentru ce-ai făcut atunci, când ne-am întors în Sarajevo. Mi-am repetat asta în minte de sute de ori. Vreau numai să-ţi spun…

Am ridicat o mână ca să-l opresc.

— Stai liniştit, n-ai pentru ce. Asta a fost demult. Nu-ţi mai bate capul cu asta.

Nu voiam să mai fiu răscolit de amintiri în acest moment. Era mult mai bine să las lucrurile aşa cum erau.

A fost puţin dezamăgit, dar şi puţin derutat.

— Oricum, mulţumesc. Voiam numai să-ţi spun, asta-i tot.

Liftul s-a oprit; în drum spre apartament, Jerry a început să se joace iar cu cheile.

Coridorul cu pereţi albi avea pe jos un covor gri, aflat într-o stare destul de bună. Locul în sine era extrem de curat. Probabil că majoritatea celor care locuiau acolo lucrau în ambasadele pe lângă care abia trecuserăm.

În momentul în care a băgat cheia în uşa cu numărul 107, am simţit un miros de proaspăt vopsit. Mi-a arătat cu degetul înspre holul de la intrare. Nu era niciun cărucior pentru copii.

— Cafea? Hai să mergem în hol. E mult prea puternic mirosul în celelalte camere. Te rog să scuzi deranjul. Ştii cum e când te muţi.

De fapt, nu prea ştiam. Nu-l minţisem pe George: toată viaţa mi-o petrecusem între două misiuni.

Uşile celor două dormitoare erau larg deschise. În fiecare din ele se vedea câte o saltea aşezată direct pe podea şi o stivă de cutii şi haine.

Holul era dezolant de gol, pe un fundal alb. Încă n-avea perdele, dar fuseseră instalate un televizor, un videorecorder şi o combină muzicală cu nişte leduri roşii aprinse. Se părea că n-aveau de gând să păstreze vechea mochetă: aceasta era acoperită cu pete proaspete de vopsea. În rest, tot ce se mai vedea în jur făcea parte din recuzita bebeluşului: un suport special pentru schimbarea scutecelor, pungi şi scutece, toate învăluite în mirosul specific al pudrei de talc. În colţ era un pătuţ albastru având deasupra nişte braţe mobile de plastic, de care atârnau steluţe şi ursuleţi de pluş.

Deasupra şemineului era o întreagă expoziţie cu fotografiile celor trei. Erau până şi vreo două poze Polaroid ale lui Chloë singură, foarte albastră şi plină de cute. Mă gândeam că erau genul de lucruri care-i fac în mod normal pe părinţi mândri de odraslele lor. Probabil că fotografiile fuseseră primele lucruri pe care le despachetaseră.

A deschis o cutie ce conţinea un morman de foi şi de fotografii, toate păstrate cu grijă în folii de plastic.

— Ai fost destul de ocupat.

— Da, destul. Zi-mi ce crezi despre ele.

Apoi a plecat în bucătărie, lăsându-mă singur.

Chiar trecuse ceva timp de când Jerry începuse să poarte la gât cadoul primit de la mama sa, cu ocazia zilei de naştere. Acoperise tot ce avea legătură cu războaiele din Etiopia şi cu taberele de refugiaţi din Gaza până la poza papei plângând în ceea ce arăta ca o mahala din America de Sud.

Îl auzeam pe Jerry trebăluind în bucătărie în timp ce luam fotografiile folie cu folie. Pentru a le studia în lumină.

Când s-a deschis uşiţa de la oficiul de servire şi a apărut o tavă pe care tronau cănile cu cafeaua la filtru, am ridicat o pagină întâi, laminată, a ziarului *New York Times.*

— Fotografia asta din Sudan îţi aparţine?

O fetiţă înfometată, toată numai piele şi os, zăcea dezbrăcată în mizerie. Mai în spate se vedea un vultur care-i urmărea atent toate mişcările. Fotografia în sine n-ar fi ieşit atât de tare în evidenţă dacă lângă ea n-ar fi fost o reclamă la un ceas de mână Cartier, în valoare de câteva mii de dolari.

Jerry şi-a băgat capul prin uşiţa oficiului.

— Aş vrea eu. E o fotografie a lui Kevin Carter. Tipul a murit. A câştigat un Pulitzer pentru ea.

În timp ce mă pregăteam să iau tava, s-a auzit o cheie în broască.

— S-au întors.

Pentru prima dată, a părut un pic îngrijorat.

L-am lăsat să se ocupe de familie şi m-am dus spre canapea, lăsând cana de cafea pe o cutie de împachetat. Puteam să văd ce se întâmpla pe hol.

Renee purta blugi şi o haină lungă şi groasă de blană sintetică de culoare albastră-verzuie. L-a îndemnat din gesturi să nu facă gălăgie când s-a dus s-o sărute. Chloë dormea. În timp ce Jerry s-a apucat să desfacă hamurile copilului din cărucior, ea şi-a dat jos haina şi s-a îndreptat spre mine. A zâmbit larg şi mi-a vorbit fără să ridice însă vocea deloc.

— Salut! Avea o faţă plăcută, veselă; era micuţă de statură şi slăbuţă. Părul său castaniu era prins la baza gâtului şi nu era machiată. Eu sunt Renee.

Mi-a întins mâna. Avea o mână moale pătată cu vopsea.

Speram că mirosul de vopsea anihilase damful de margarină pe care-l emanam. I-am zâmbit la rândul meu.

— Ştiu, mi-a spus totul despre tine. Era o replică banală, dar nu ştiam ce altceva să spun în situaţii de genul ăsta. Eu sunt Nick.

— Şi eu ştiu totul despre tine. Tipul care i-a salvat lui Jerry viaţa în Bosnia.

M-a condus plină de mândrie spre pătuţul în care Jerry lăsase cu grijă bebeluşul după care dispăruse înapoi în bucătărie.

— Iar ea este Chloë.

M-am uitat în pătuţ, dar n-am reuşit să văd prea mult. Fetiţa purta o căciuliţă de lână şi era acoperită cu plapuma până la ochi. Durerea din piept îmi dispăruse în timp ce ne apropiam de ea. Acum fusese înlocuită de un sentiment diferit. Poate că era vorba de gelozie. Aveau tot ceea ce credeam că-mi doream şi eu. Se părea că era cazul să şoptesc ceva adecvat.

— Chiar este frumoasă, nu-i aşa?

Renee s-a aplecat deasupra pătuţului, cu ochii fixaţi asupra feţei somnoroase.

— Nu-i aşa că-i o scumpă?

Ne-am aşezat ca să ne bem cafeaua, ea cerându-şi scuze pentru deranjul din casă.

— Ne-am tot zis că trebuie să ne luăm o masă.

M-am gândit c-ar fi mai bine să mai fac un efort înainte de a profita de prima ocazie de a fugi. Am gesticulat expresiv spre cutia de ambalaj şi am zâmbit.

— În ultimul loc în care m-am mutat, aveam şi eu una ca asta. În cele din urmă ajunsese să-mi placă.

Jerry ni s-a alăturat cu o altă cană în mână.

— Şi ce părere aveţi despre Washington DC? am întrebat. Este puţin diferit faţă de Buffalo…

— Este destul de bine. Nu părea prea convinsă. Poate că într-o lună sau două vom aranja totul pe-aici, iar Jerry va obţine slujba pe care şi-o doreşte la *Washington Post.*

Apoi mi-a întins o cafea fără zahăr. Începuse să-i tremure buza.

În aer tensiunea îşi făcea simţită prezenţa.

— Dar înainte de asta, are de gând să mai meargă într-o altă călătorie nebunească…

Jerry făcea tot ce putea ca să-i evite privirea.

Indiferent de ceea ce se întâmpla aici, nu doream să mă bag în niciun fel. Asta era şansa mea.

— Vă rog să mă scuzaţi. Am sorbit puţin din cafea, după care am pus cana jos. Era prea fierbinte. Acum chiar trebuie să plec. Eram deja presat de timp atunci când l-am întâlnit pe Jerry din întâmplare.

El era însă de altă părere.

— Haide Nick, mai stai puţin. În curând Chloë se va trezi şi poate că vom putea merge undeva să mâncăm.

— Nu, chiar trebuie…

Renee se uită la mine.

— Te-am făcut să te simţi în plus.

— Nu, nu. Nici gând. Speram că părusem mai convingător pentru ei decât eram pentru mine însumi. Chiar trebuie să plec. Intrasem în galerie doar pentru vreo cinci minute, ca s-arunc o privire. O să iau metroul, aşa că totul e în regulă.

Nici măcar nu ştiam unde este metroul, dar oricum nu mai conta.

Jerry m-a bătut pe braţ încurajator.

— Cel puţin lasă-mă să te conduc până-n staţie.

N-aveam altă alternativă: nu voiam să stau acolo toată ziua şi să mă contrazic. Mi-am luat rămas-bun de la Renee, după care am ieşit împreună cu el.

Jerry s-a tot scuzat în lift.

— Îmi pare rău că s-a întâmplat aşa. Lucrurile s-au complicat foarte mult de când ne-am mutat…

Am dat aprobator din cap, nedorind să mă implic în niciun fel. Chiar nu mă interesau dedesubturile vieţii lor de familie.

— Renee are dreptate, continuă el. Am o groază de responsabilităţi acum. Voi merge şi voi lucra pentru *Post*. A făcut o pauză, uşor timorat. Singura problemă este că încă nu m-am dus să-mi depun o cerere de angajare. Mai este un singur lucru pe care vreau să-l mai fac înainte de a fotografia numai imagini idilice pentru tot restul vieţii.

Am zâmbit la gândul că l-aş putea vedea umblând de colo-colo la nu ştiu ce spectacol, încercând să transmită un mesaj anume prin intermediul imaginii.

Liftul s-a oprit în hol. Am mers pe jos până-n stradă, după care am luat-o la stânga. Se părea că Jerry ştie încotro merge. Arăta puţin mai relaxat acum.

— Ia aminte, Nick. Ştiu că nu vrei să auzi asta, dar chiar vreau să-ţi mulţumesc pentru tot ce-ai făcut pentru mine în 1994.

Eram tânăr şi n-aveam idee ce se întâmplă cu adevărat; a fost curată nebunie. Dacă nenorociţii aia de sârbi…

De astă dată mi-am ales cu mai mare grijă vorbele, pentru a fi sigur că mă fac înţeles.

— Sunt fericit că eşti în viaţă, că ai o familie minunată şi că până la urmă toate lucrurile s-au rezolvat de la sine.

— Ştiu, dar acum trebuie să fac totuşi acest ultim lucru. Avea din nou acea privire de membru al Martorilor lui Iehova. Şi nu oriunde, ci în Irak.

— Irak?

— E vorba de o ultimă fotografie. Fotografia vieţii mele. Îţi aduci aminte de tipul ăla…

M-am trezit că trăncănesc moralizator:

— Cum crezi că se vor simţi ele când vei sfârşi cu un glonţ în cap? Ori decapitat în direct pentru ca Renee să poată să te privească? Trebuie să fii acolo, cu ele tot timpul, trebuie să ai grijă de ele în permanenţă, crede-mă, căci niciodată nu vei aprecia ceea ce ai până când vei pierde totul. Am tras adânc aer în piept încercând să mă calmez şi să cobor tonul. Dă-o dracului, Jerry, dovedeşte că ai creier în capul ăla. Ai tot ce vrei. De ce ai vrea să pierzi totul?

Jerry şi-a ferit privirea.

— Ai dreptate, omule. Dar asta nu este Bang Bang. Asta echivalează cu fotografia lui Che Guevara făcută de Korda, cu fotografia preşedintelui Mao făcută de Hou Bo. Ştii, individul aplecat asupra lui „Chetnik Mama” – vreau ca poza pe care i-o fac să apară pe coperta revistei *Time.*

17

Am fost nevoit să ridic vocea pentru a putea acoperi zumzetul traficului.

— Ce face tipul ăsta în Irak?

Începusem să traversăm pe la o intersecţie.

— Nu este încă acolo – va ajunge în Bagdad joia asta şi va sta aproape o săptămână. Se duce acolo pentru a trage un semnal de alarmă irakienilor. Susţine că sunniţii şi şiiţii trebuie să se unească, pentru a începe să-şi controleze propriul destin. Credemă, Nick, acest individ este pe cale de a deveni replica islamului la curentul Mahatma Gandhi.

— Cum îl cheamă?

— Hasan Nuhanovici. Este preot. Până şi sârbii erau îngrijoraţi din cauza lui. A supravieţuit întregului fenomen Bosnia şi încă o face, de parcă pluteşte pe deasupra tuturor. Numai că o grămadă de grupări, aparţinând ambelor tabere, ghidate de principiul „dă-i războiului o şansă”, îl vor mort. Le-ncurcă foarte tare afacerile.

Am ridicat din umeri, nedumerit.

— Tot nu-l ştiu.

— Exact! a exclamat Jerry. Asta-i tot şpilul. Se fereşte de publicitate. Nu e adeptul cultului personalităţii. Şi totuşi mesajul său este consistent, fapt ce mă face să cred că aceasta ar fi fotografia cea mai potrivită ca să apară în prim-plan în întreaga lume. Ştii că s-a dus în Pakistan şi a iniţiat boicotarea companiei Coca-Cola? Problema este că, tot făcând lucruri de genul acesta, n-o s-o mai ducă mult. Trebuie să mă mişc repede. Am încercat să-i dau de urmă în Bosnia, dar ar fi fost mai simplu să-ţi aranjezi să ieşi la ceai cu Karadici. În Bagdad nu mă voi mai izbi de atât de multe uşi închise. M-a apucat de mână. O ultimă fotografie, Nick, asta-i tot ce vreau să fac. Ştiu că Renee se opune cu înverşunare, dar la urma urmei nu e o fotografie făcută în linia întâi. Fotografia conducătorului Mao a fost făcută pe o plajă, a lui Nuhanovici poate fi făcută pe malurile Tigrului. Nu există nicio problemă, niciun pericol. E ca o plimbare în parc.

Voiam să-i spun că-mi dădeam seama că-mi îndrugă verzi şi uscate pentru a-şi susţine ideea. Dar mă interesa totuşi Nuhanovici. Există tot felul de lucruri pe care nu le poţi uita, indiferent de cât de mult încerci să le laşi deoparte, iar imaginea acestuia, în faţa lui Mladici, la fabrica de ciment, era una dintre

acestea.

— Şi ce-a făcut acest individ ca să se facă remarcat în Bosnia?

— Există poveşti uimitoare care circulă în legătură cu acest subiect. Am auzit că a reuşit să oprească un masacru, undeva într-un loc la nord de Sarajevo. De fapt, i s-a opus făţiş lui Mladici. S-ar părea că nimeni nu ştie ce i-a spus, dar se ştie că l-a lăsat pe Mladici fără replică. Astfel a eliberat un grup numeros de prizonieri.

— Ce s-a întâmplat cu Mladici? Încercam să nu par prea interesat de soarta liderului musulman. Au reuşit să-l captureze în cele din urmă? Am pierdut şirul evenimentelor derulate acolo.

— Nu, încă e liber. Ultima oară am auzit că era ţinut prizonier într-o mănăstire din Muntenegru. Este numai un zvon, dar am auzit că din cauza englezilor ajunsese la atâtica – mi-a arătat explicit cea mai mică distanţă posibilă între degetul mare şi arătător – de a fi omorât în timpul războiului. Ar fi fost ceva, nu? Dar ţine cont – Curtea Internaţională era în curs de instituire la Haga şi aveau nevoie de câteva nume sonore în boxa acuzaţilor. Astfel, toată lumea putea să vadă că se făcuse dreptate după război. Toată lumea avea să fie fericită – exceptându-i pe musulmanii din Bosnia, desigur.

M-am gândit la Zina. Nu uitasem niciodată expresia de pe faţa ei în timp ce-mi poza, la numai cincisprezece ani, îndrăznind să viseze pentru o fracţiune de secundă că este Kate Moss. După care m-am gândit la ea şi la miile care muriseră asemenea ei, doar ca să se considere că se făcuse dreptate. Ei bine, nu era exact felul meu de-a face dreptate, dar oricum acum nu era nici timpul, nici locul… La naiba, şi ce dacă? Asta a fost acum mai mult de zece ani. Totul este istorie acum.

Ne-am oprit lângă chioşcul de ziare din afara staţiei de metrou.

— Succes, amice! Sper că-ţi vei face fotografia mult dorită, iar atunci când se va instaura pacea mondială, te voi face direct responsabil pentru asta.

I-am întins mâna pentru a-mi lua rămas-bun.

A ezitat.

— Ştii ceva? De ce nu vii cu mine?

Făcea tot ce-i stătea în putere să mă facă să cred că ideea îi venise pe moment.

— Nu, prietene. Nu vreau să fac genul ăsta de…

— Haide. O să stăm acolo cel mult o săptămână.

I-am întins din nou mâna, şi de data asta mi-a întins-o şi el.

— Trebuie să plec, amice. Sper că le vei rezolva pe toate.

— Aş putea s-o fac numai însoţit de un alb, Nick. S-a uitat direct în ochii mei şi mi-a luat mâna între mâinile sale. Gândeşte-te la asta. Promite-mi măcar atât. Sâmbătă voi pleca la Londra, căci am o afacere în derulare cu *Sunday Telegraph.* După care, marţi voi porni spre Bagdad.

În cele din urmă mi-a dat drumul la mână şi a scos o carte de vizită şi ceva de scris.

— Nu mă înţelege greşit, Nick, îţi ofer o slujbă. Ce zici de zece procente şi acoperirea tuturor cheltuielilor?

Nu voiam banii lui. N-aveam nevoie de banii nimănui. Nu era ca atunci când aveam de plătit taxe şcolare.

Mi-a dat stiloul şi o altă carte de vizită pe care i-am scris numărul meu de mobil.

— Fii atent, i-am spus în timp ce-i dădeam înapoi stiloul şi cartea de vizită. Ai aici numărul meu, dar numai ca să mă suni să mai bem o bere împreună când te întorci.

M-am întors ca să intru la metrou, căutând nişte monede în buzunar pentru a-mi cumpăra un bilet.

A strigat iar după mine.

— Te mai gândeşti?

I-am făcut cu mâna exact când treceam de bariera de acces.

18

Metroul rula lin pe sub Washington, iar în vagon, în afară de mine, se mai aflau şi alte douăzeci de persoane. Se părea că Bărbosul străbătuse o cale lungă de la episodul cu fabrica de ciment. Pentru el viaţa mersese mai departe, dar oare se întâmplase şi pentru mine acelaşi lucru? Pentru Zina şi pentru alţi bieţi nenorociţi care fuseseră seceraţi de haidamacii lui Mladici în mod sigur nu.

Nu recunoscusem niciodată asta în faţa lui Ezra, dar încă mă mai simţeam vinovat când mă gândeam la acea zi. Ce s-ar fi întâmplat dacă aş fi chemat mai devreme avionul de luptă? Poate că Sarajevo anulase decizia de atac cu un minut sau două înainte ca eu să acţionez în cele din urmă fatidicul buton. Poate că, dacă n-aş fi amânat, Paveway-ul ar fi fost lansat. Ar fi murit nişte musulmani, dar mult mai mulţi ar fi supravieţuit. Zina ar fi putut să facă parte dintre ei.

La dracu', după cum continuam să-i spun lui Ezra, totul era istorie acum. Şi dacă tot vorbim de istorie, s-ar putea ca Bărbosul să fi contat în vreun fel, dar la fel de bine curând putea să fie ucis. Vezi ce s-a întâmplat cu Gandhi. Speram că Jerry va face acea fotografie memorabilă: s-ar fi putut să fie ultimul care să o facă.

Am coborât la Georgetown şi am luat liftul către inima Fortăreţei Americii. Oriunde te întorceai dădeai de bariere şi de poliţişti.

Magazinul englezesc de lângă mall era în mod normal la cinci minute de mers pe jos, dar astăzi mi-a luat cel puţin zece. Mi-am făcut un adevărat stoc de ceai Yorkshire, două borcane mari de Branston, pâine şi ultimele patru bucăţi de Cracker Barrel Cheddar, după care m-am îndreptat direct spre staţie.

Am coborât la Crystal City. Sentimentul de prăbuşire revenise şi-l simţeam până în străfundurile stomacului. Ştiam cum avea să decurgă restul zilei şi chiar şi ziua următoare. Ore nesfârşite în faţa televizorului, cu un borcan de Branston în braţe şi o cană de ceai tare în mână, gândindu-mă când dracu' o să cumpăr motocicleta pe bune şi o să mă car de aici. George intenţiona să mă lase să mai folosesc apartamentul, dar numai până când avea să fie în toane mai rele şi se va decide să mă arunce afară. Trebuia să plec de acolo cât mai curând.

Deodată, a-nceput să sune telefonul mobil. Numai trei

persoane ştiau numărul, şi chiar nu aşteptam niciun telefon de la niciunul dintre ei. Am lăsat jos sacoşa şi am ridicat clapeta de la buzunarul jachetei pentru a scoate telefonul. M-am uitat pe ecran: număr secret.

Putea să fie George care se răzgândise şi voia să-mi spună să eliberez apartamentul. Poate că Ezra dorea să replanifice următoarea noastră şedinţă. Putea fi un apel interesant. Nu, i se spusese deja că aruncasem la coş oferta lui George şi, implicit, ajutorul său. Aşadar, poate voia să se convingă că nu înghiţisem toată farmacia şi nu aveam de gând să sar de pe podul Arlington Memorial. Speram din tot sufletul să nu fie Jerry.

— Nick? Era o voce de femeie.

— Da?

— Sunt Renee. Soţia lui Jerry…

Era şi mai nasol.

— Bună – ce-ai mai făcut de-o oră încoace?

A râs uşor jenată, după care, serioasă, a trecut la subiect.

— Jerry nu ştie că te-am sunat. E ocupat cu vopsitul bucătăriei. Putem să ne întâlnim? Trebuie să vorbesc neapărat cu tine.

— Despre ce anume?

— O să-ţi spun când ne-ntâlnim. Mă duc chiar acum la Costco, la Crystal City. Ştii unde este?

Era la o azvârlitură de băţ de apartamentul meu.

— Nu, dar o să iau metroul.

Îmi explica acum cum să ajung acolo din staţia de metrou, dar n-o ascultam. Singurul lucru la care mă puteam gândi era că, fără să-mi dau seama, acceptasem.

— O să ajung acolo în patruzeci de minute. Deci ne-ntâlnim într-o oră. O să te aştept afară. E foarte important pentru mine.

— OK.

— Mulţumesc, Nick. Mulţumesc…

Mi-am pus telefonul înapoi în buzunar şi m-am îndreptat direct spre apartament. Despre ce naiba putea să fie vorba? Presupuneam că o să aflu destul de curând.

Am ajuns devreme la Costco şi m-am aşezat pe o bancă afară, la intrare, lângă automatele de cafea. Pentagonul se afla la câţiva paşi, astfel că-n întreaga zonă mişunau militari în uniformă de camuflaj, având ţinuta de instrucţie proaspăt scrobită şi călcată şi coşuri de cumpărături în mâini în locul armelor automate M-16. Totul arăta la fel ca în cel mai mare

Naafi[5] din lume.

N-am văzut-o când a sosit, dar după aproximativ douăzeci şi cinci de minute Renee se apropia de mine. Chloë era atârnată într-un harnaşament care se purta în faţă, învelită de jur împrejur în haina mamei.

M-am ridicat în picioare.

— Bună.

— Ai ajuns greu?

— Nu, deloc.

Chloë dormea, cu capul lăsat într-o parte, şi-i curgea salivă din gură. Capetele bebeluşilor n-ar trebui să se sprijine de ceva? La dracu', ce se întâmpla cu mine? Mă transformam într-o bunică nemţoaică.

— Nick, n-am prea mult timp la dispoziţie. Te deranjează dacă-mi fac cumpărăturile şi vorbim în acelaşi timp? Nu vreau ca Jerry să vadă că întârzii şi să se îngrijoreze.

A luat un cărucior şi am intrat. Capul lui Chloë se bălăngănea dintr-o parte în alta, dar micuţa nu se trezea. Renee încă nu ştia cum erau dispuse raioanele, dar în curând avea să arunce în cărucior scutece, loţiuni pentru bebeluşi, pungi de fructe. N-avea un plan de cumpărături propriu-zis. Arunca la întâmplare în cărucior ce vedea şi credea că-i trebuie. Genul ăsta de-a face piaţa mi-era foarte familiar.

— Jerry mi-a spus că te-a rugat să mergeţi împreună la Bagdad, săptămâna viitoare.

— Se pare că este foarte pornit în privinţa acestui individ, dar eu nu pot să merg.

A mai pus în coş un pachet cu şase conserve de ton.

— I-a intrat în cap că asta ar putea să fie ultima lui şansă de a mai face o fotografie memorabilă. E ca şi cum ar percepe *Washington Post* ca fiind capătul carierei sale. A continuat să se deplaseze pe culoarul dintre rafturi. Nick, problema este că eu vreau să rămână aici, să zugrăvim apartamentul şi să stea cu mine şi cu Chloë, ca orice cap de familie. În acelaşi timp însă nu vreau să considere că-i stau în cale. Şi-a ridicat privirea şi a zâmbit în ciuda situaţiei dificile.

Nu eram deloc în apele mele. Problema asta trebuia să rămână numai între ei doi. Era problema lor, nu a mea.

— Ştiu că pare un tip foarte şmecher şi sigur pe sine, dar în

[5] Magazin destinat personalului din forţele armate britanice (n.tr.)

realitate este incredibil de vulnerabil. Nebunia asta legată de Nuhanovici îl face să nu mai gândească limpede. Nu mă pot abţine să nu mi-o închipui pe Chloë rămânând orfană. Mă trezesc noaptea şi… Căruciorul era deja plin. Îşi trase nasul. Era cât pe ce să izbucnească în lacrimi. Îl iubesc, dar… S-a oprit şi s-a uitat fix înainte. Am aceste gânduri, înţelegi…

— Ce vrei şi spui?

— Du-te cu el!

Am privit-o în ochi, încercând să răzbat prin perdeaua de lacrimi.

— Nu ştiu ce ţi-a spus el, dar nu mă mai ocup cu genul ăsta de activităţi de multă vreme.

A zâmbit cu subînţeles în timp ce o lacrimă-i cădea pe căciuliţa lui Chloë.

— O, haide, haide. Jerry mi-a povestit de un milion de ori despre tipul care i-a salvat viaţa în Bosnia, şi sunt foarte sigură că nu e genul care să laude pe cineva în mod gratuit.

— Am ieşit de mult din branşă.

— Dacă e nevoie, pot să te şi implor…

Am ridicat o mână ca s-o opresc.

Mi-a atins mâna.

— Îmi pare rău, Nick. Nu e drept din partea mea. Dar îmi ies din minţi. Astăzi, când ai apărut, mă gândeam că, ei bine, poate…

A mângâiat-o pe Chloë pe cap în timp ce-mi căuta privirea.

— Îl cred: aceasta va fi ultima lui escapadă de acest gen. Dar îl vreau înapoi teafăr şi nevătămat.

19

Am trecut prin pasajul subteran, destinat zonei comerciale, de la staţia de metrou Crystal City, şi am ieşit pe cealaltă parte. Chiar în faţă era un complex de beton, format din cinci imobile, înalte şi cenuşii, pe care încă le numeam „acasă”. Erau atât de cenuşii şi de monotone, de parcă erau decupate dintr-o suburbie a oraşului Sarajevo, ceea ce explica probabil de ce portăreasa blocului meu era o bosniacă.

Oferta lui Jerry mă răscolise şi mă pusese pe gânduri şi toate mi se-nvârteau în cap ca-ntr-o maşină de spălat umplută până la refuz. În general, omul regretă mai degrabă ceea ce nu face decât ceea ce face. Poate că acum mă aflam într-o astfel de situaţie. Dar încă o dată, totul putea să se sfârşească într-un fiasco total. Ştiam care era cel mai bun lucru de făcut. Să mă duc să-mi cumpăr o motocicletă, să-mi împachetez lucrurile şi să mă-ndrept dracului spre sud. Cel puţin aş avea parte de puţin soare.

Am intrat în lift. Şi totuşi, ar fi o chestie să mai am parte de puţină acţiune, nu-i aşa? La urma urmei, n-aş fi decât ajutorul unui fotograf, în drum spre hotelul acestui ayatollah.

Odată ajuns în apartament, am pus nişte pâine în prăjitor, am tăiat o bucăţică din Cracker Barrel şi mi-am făcut o cană mare de ceai. N-o să se-ntâmple nimic dacă o să fac câteva verificări cu privire la Jerry, în cazul în care aveam să mă mai întâlnesc vreodată cu el. Ştiam numai ce-mi spusese, dar vorbele n-aveau nicio valoare. M-am uitat la Baby-G – 15.14. Era aproape timpul pentru talk-show-urile de după-amiază, dar pentru prima oară după mult timp începeam să simt că aveam ceva mai bun de făcut.

Eram deja conectat la internet când am luat prima îmbucătură de pâine prăjită cu brânză şi iniţiasem o căutare pe Google despre „Jeral al-Hadi”. Au reieşit 418 rezultate. Adăugarea unei fotografii la această căutare a redus numărul la 202. Câteva dintre primele site-uri păreau să susţină ceea ce-mi spusese despre el şi despre viaţa sa, din momentul în care ne întâlniserăm ultima oară. Aş fi revenit la acestea dacă toate celelalte n-ar fi dus nicăieri, dar cel puţin până acum îmi era de-ajuns să ştiu că, pentru Jerry, viaţa profesională o luase pe o pantă ascendentă impresionantă, începând cu evenimentele din Bosnia. Lucrările sale apăruseră în *Time* şi în *Newsweek* şi

ratase la mustaţă nominalizarea la premiul Pulitzer în 2001 pentru reportajele sale fotografice din Zona Zero, din New York.

Am luat o înghiţitură sănătoasă din cana de ceai. Era păcat că nu puteam să fac asta în mod oficial, folosind facilităţile de la Hot Black. M-aş fi putut conecta direct la Intelink şi aş fi obţinut o grămadă de date, mult mai rapid. Totodată, mi-am dat seama cât de multe date se pot descoperi despre cineva după numai o oră sau două de navigat pe internet.

Am mai făcut o nouă căutare pe Google, de astă dată pentru „identificare de persoane + SUA". Ceea ce căutam era o companie care se ocupa cu verificarea numerelor de asigurări sociale, a ultimelor adrese, chiar şi a numelui şi a numerelor de telefon ale vecinilor, în oricare dintre cele cincizeci de state. Primul link pe care l-am accesat părea perfect. Am introdus numele şi statul din care provenea Jerry în pagina de prezentare şi am obţinut imediat o listă de adrese, unde probabil că locuise de-a lungul ultimilor zece ani. Îi dădea până şi vârstă, treizeci şi trei de ani. Am intrat iar pe cea mai recentă adresă, din Buffalo, şi mi-a dat şi un număr de telefon. Nu m-a surprins că n-am găsit la începutul listei adresa lor din Washington DC: de-abia se mutaseră, iar baza de date nu fusese actualizată atât de rapid.

Până acum totul părea în regulă, dar mai erau o grămadă de chestii pe care puteam să le descopăr. Şi de ce nu? Erau oferte pentru diferite servicii, plecând de la nişte date elementare pentru numai 39,95 de dolari, până la informaţii mult mai detaliate ce culminau cu cazierul individului, taxate cu 295 de dolari. Cu cât era mai cuprinzătoare căutarea, cu atât dura mai mult. Am verificat timpii de primire a informaţiilor solicitate şi m-am înscris la cel mai bun pe care-l puteam obţine: căutarea unor informaţii destul de avansate, pentru 59,95 de dolari, ceea ce părea destul de acceptabil pentru mine.

Îţi promiteau orice fel de informaţii, de la posibile parteneriate la proceduri de falimentare, de la bunurile aflate în posesie la datele din cazier. De fapt totul, exceptând numărul de la pantofi.

Mi-am trecut numărul cărţii de credit şi celelalte detalii solicitate, am ales un nume ca beneficiar al informaţiilor şi o parolă, după care mi s-a comunicat să-mi verific e-mailul peste două ore. Iar apoi, pentru alţi 19,95 de dolari, am accesat serviciul de evidenţă matrimonială, sugerând că ar trebui să se

începă căutarea în Buffalo.

După asta, am iniţiat o verificare de nume pentru Renee al-Hadi, dar fără rezultat. Unele state aveau baze de date ale persoanelor căsătorite ce puteau fi accesate în direct. Am încercat prin toate acestea să găsesc răspunsuri referitoare la familia al-Hadi, în timp ce aşteptam să primesc informaţiile pentru care plătisem deja, incluzând şi statul Nevada. Din păcate, nu fugiseră la Las Vegas să fie căsătoriţi de un pseudo-Elvis la un motel deochiat. Păcat, căci asta chiar ar fi fost distractiv. N-aveam altceva de făcut decât să aştept să-mi parvină datele disponibile în statul New York şi să aflu ceea ce doream de acolo.

M-am conectat la site-ul privitor la datele de naştere, *anybirthday.com,* şi am introdus la nume Chloë al-Hadi. Era înregistrat! numai o persoana, a cărei dată de naştere era pe 9 mai 2003.

Doream, dacă era posibil, să găsesc ceva care să-mi facă legătura dintre Jerry şi actuala lor adresă. Mai mult ca sigur, bazele de date privind posturile telefonice erau actualizate.

Am intrat pe *anywho.com* şi am introdus numărul de pe cartea de vizită. Fără nicio problemă, drept răspuns s-a afişat adresa noului apartament.

Următoare căutare de pe Google a fost cea legată de „cunoaşterea de persoane de sex opus + verificarea datelor personale”. Am găsit o altă companie de căutare, de astă dată una dintre cele care te ajută să verifici persoanele pe care le poţi întâlni, probabil genul de cunoştinţe via internet. Se părea că în acest joc al întâlnirilor este foarte util să fii precaut, aşa cum fusesem în cadrul activităţilor pe care le desfăşurasem eu în trecut. Voiam să analizez problema din toate unghiurile, iar dacă rezultatele nu erau corelate, trebuia să ştiu din ce motiv.

Pentru moment, n-aveam nimic de făcut decât să aştept, ceea ce-mi dădea răgazul necesar să mă mai ocup şi de mine. M-am dus la bucătărie, de unde am mai luat nişte felii de pâine prăjită cu brânză. Nu era altceva decât cea mai elementară metodă de a mă hrăni, dar mă simţeam bine că, în cele din urmă, făceam ceva familiar. Era mult mai bine decât să-mi explorez subconştientul în biroul lui Ezra aşa cum o făceam de trei ani încoace, sau să-i urmăresc pe alţii făcând acest lucru la emisiunea *Gerald Rivera,* şi eram absolut convins de asta.

Numai atunci când am simţit mirosul de brânză topindu-se între felii am început să mă întreb ce dracu’ făceam de fapt. Nu era vorba de faptul că aveam de gând să merg cu el, nu-i aşa? Îl verificam numai pentru că pur şi simplu nu mai aveam încredere în nimeni.

20

Având în faţă o cană de ceai tare şi proaspăt, m-am reîntors la internet. Am intrat prin Google pe un site referitor la colegii de clasă, intitulat *classmates.com.* M-am înregistrat ca Răţoiul Donald şi am încercat acelaşi lucru pentru o adresă de e-mail de pe Hotmail. Se părea însă că alţi un milion de utilizatori avuseseră această idee înaintea mea, astfel că am născocit altceva asemănător şi am obţinut acces instantaneu şi gratuit la site. Se pare că erau treizeci şi trei de şcoli în Lackawanna, de la Baker Victory High la Wison Elementary. Presupunând că Jerry se născuse în 1971, le-am parcurs pe toate sistematic, plecând de la grădiniţele din 1975, până la liceele din 1990.

În numai douăzeci de minute am avut un răspuns. Jeral al-Hadi absolvise Victory Academy, site-ul şcolii oferind o listă de douăzeci şi trei de colegi de clasă, completată cu adresele de e-mail ale acestora. Cu toţii doreau să ţină legătura în acest fel, prezentându-şi noile fotografii ale copiilor şi spunând tuturor cât de bine ajunseseră. Dacă era necesar, puteam fie să le trimit câte un e-mail, fie să mă întorc la site-ul *anywho.com* pentru a le descoperi numerele de telefon.

După aceea mi-am aruncat ochii asupra listei celor înregistraţi cu delicte sexuale în statul New York și în statele învecinate, un serviciu oferit în direct, în conformitate cu prevederile „Legii Megan”[6]. Jerry era curat, având o pagină albă. Rămânea-n picioare povestea sa privind mutarea relativ recentă în Washington DC? Şi când anume se mutase?

Oricum, ce relevanţă aveau toate astea? Ştiam care-i răspunsul, desigur, dar încercam să-l evit, sperând că voi găsi ceva care să mă determine să nu merg cu el.

Am stat şi m-am gândit puţin. Eram sigur că văzusem un videorecorder în apartamentul său. Am accesat *infospace.com* şi am intrat pe linkul numit „lângă o adresă”. Am tastat „centru de închiriere casete video”, urmat de adresa lui Jerry. Video Stock era cel mai apropiat loc de unde putea închiria casete video, situat la numai 300 de metri distanţă. M-am întors pe Google şi am introdus „Video Stock + DC”. Erau douăzeci şi patru de filiale. Am luat telefonul şi am sunat la cea care părea a fi cea

[6] Prin această lege se prevede că, în cazul persoanelor acuzate de delicte sexuale, comunitatea în care acestea locuiesc va fi anunţată de prezența lor. (n. red.)

mai îndepărtată.

Mi-a răspuns un tânăr.

— Video Stock, sunt Phil, cu ce vă pot fi de folos?

I-am vorbit cu cea mai prietenoasă voce posibilă.

— Salutare, Phil, iată despre ce-i vorba. Cineva din centrul vostru mi-a fost de mare ajutor, acum câteva zile. O servire fantastică. Un tip înăltuţ, şaten?

— Sunt destui printre noi care corespund descrierii.

— Ei bine, ştii, vreau să-i scriu managerului despre asta. În ziua de azi nu prea ai parte de aşa servicii de calitate. Cum îl cheamă pe şeful vostru?

— Mike Mills.

— Grozav. Ia ascultă, aş putea să scriu şi la sediul vostru central. Care este numărul filialei voastre?

— O sută treizeci şi şase.

— Nemaipomenit. Iar tu eşti Phil, nu-i aşa?

— Corect.

— OK, mulţumesc, Phil, mi-ai fost de un real folos. Ai grijă de tine.

Am închis şi am sunat din nou la centrul de închirieri de lângă Jerry.

— Video Stock, sunt Steffi, cu ce vă pot ajuta?

— Bună Steffi, Mike Mills la telefon. Sunt managerul de la Renton, filiala numărul o sută treizeci şi şase. Am nevoie de ajutorul tău. Reţeaua noastră de calculatoare este la pământ, şi unul dintre clienţii noştri este aici şi vrea să închirieze ceva, dar nu are cardul de client la el. Pentru început, ai putea să-i verifici datele personale?

— Desigur. Daţi-i drumul.

I-am dat numele şi adresa lui Jerry, iar Steffi le-a verificat în calculator.

— Da, l-am găsit. După care, fără ca măcar să o întreb, mi-a dat numărul său de cont.

— Nu-i niciun fel de problemă? N-a întârziat cu aducerea casetelor?

— Nu.

— Când şi-a deschis contul la noi?

— În septembrie.

— Septembrie acesta, care de-abia a trecut?

— Da.

În timp ce-mi făceam numărul, mă gândeam că aş putea să-mi forţez norocul.

— OK, o să-l înregistrez aici, de mână, şi o să-l transcriu în baza de date când vom avea iar calculatoarele în funcţiune. Vrea să plătească cu cardul pe care-l foloseşte la voi – hei, o clipă, oameni buni! —, scuză-mă, Steffi, trebuie să fac faţă unei întregi turme de clienţi nerăbdători. Poţi să-mi citeşti numărul cărţii de credit şi data expirării?

Şi a făcut-o. Veriga cea mai slabă din orice sistem de securitate este întotdeauna o fiinţă umană.

Se putea să nu mai fie chiar atât de uşor cu următoarea informaţie de care aveam nevoie. Voiam să ştiu dacă Jerry era proprietarul Jeep-ului, dar nu-i ştiam numărul de înmatriculare: tot ceea ce ştiam era faptul că acel Cherokee arăta ca şi cum ar fi avut vreo trei ani vechime. Nu puteam să sun pur şi simplu la Departamentul de Vehicule Motorizate. Sau cel puţin nu în mod direct.

Am intrat pe alte două site-uri, *docusearch.com* şi *akiba.com,* dar verificarea unei plăcuţe de înmatriculare ar fi durat o zi întreagă. M-am reorientat spre site-ul Departamentului pentru Autovehicule, deschis pentru Washington DC, unde am verificat ce criterii aveau pentru furnizarea de informaţii. Protejau intimitatea individului respectând îndeaproape Legea pentru protecţia confidenţialităţii datelor şoferilor. Aşadar, aveau să elibereze datele şoferului în cauză numai următorilor solicitanţi: şoferului, numai după ce-şi dovedeşte identitatea; unui delegat al şoferului (de exemplu, unuia din soţi), în baza unei împuterniciri scrise din partea şoferului şi a copiei actului de identitate a acestuia, însoţite de o semnătură lizibilă; reprezentanţilor organelor legii, în baza documentaţiei doveditoare a implicării şoferului într-o investigaţie; autorităţilor guvernamentale, ca parte a unei activităţi admise şi atestate ce necesită diferite date (de exemplu, emiterea unor permise de acces, investigaţii şi recrutări); avocaţilor, în baza unei împuterniciri scrise din partea clientului lor de a obţine datele solicitate; persoanelor sau grupurilor de persoane care solicită informaţii în baza Legii privind libertatea de informaţie; sau reprezentanţilor companiilor de asigurări, în baza împuternicirii scrise din partea şoferului, ca parte a unei anchete în derulare.

Ultima avea şanse să funcţioneze. Singura problemă era că

solicitanţii trebuiau să deţină numele clientului, data naşterii şi numărul permisului de conducere sau al asigurării sociale – genul de date pe care trebuia să le dovedeşti personal. Atunci când oamenii n-au niciun motiv să fie suspicioşi este uşor să le câştigi încrederea. Aşadar, următorul lucru pe care l-am făcut a fost să fac o căutare pe Google pentru Chrysler şi să-mi notez numărul de telefon şi adresa şefului reprezentanţei şi aceleaşi date pentru dealerii din Buffalo şi din Washington DC. După care am dat altă căutare pentru numărul de telefon al Departamentului pentru Autovehicule de aici, din capitală. După cinci minute de aşteptare – pe durata cărora robotul mi-a spus că sunt un client preţios, al cărui apel este important pentru ei şi că avansez rapid pe lista de aşteptare am fost transferat în cele din urmă către un operator în carne şi oase.

— Bună ziua, vă sun din partea lui Kane Doyle, dealerul Chrysler din Buffalo, New York. Avem o problemă de rechemare a unui vehicul din motive tehnice, un Jeep Cherokee, şi am o dilemă în ceea ce priveşte cine este responsabil cu asta, pe care sper că mi-o puteţi rezolva. Vedeţi dumneavoastră, avem un client care de-abia s-a mutat din Buffalo în Washington DC şi încerc să-mi dau seama dacă rechemarea este responsabilitatea noastră sau a Washingtonului. Vă voi da adresa acestuia, dacă puteţi verifica în jurisdicţia cui intră dreptul de proprietate…

— Am nevoie de nişte…

— Nicio problemă, o să vă dau numărul de aici, Kane Doyle, Delaware Avenue, şi o să ne sunaţi dumneavoastră?

— Nu, nu este nevoie, bănuiesc că totul este OK. De ce date aveţi nevoie?

Nimic nu-l poate face pe un funcţionar să se răzgândească decât perspectiva unor sarcini suplimentare.

I-am dat numele şi adresa lui Jerry. Se auzea cum tastează ceva.

— Mda, Jeep Cherokee.

— Anul înmatriculării?

— 2001.

— În regulă. Spuneţi-mi dacă mai are încă numere de Buffalo sau maşina este acum înmatriculată în Washington DC. Dacă şi-a schimbat numerele, o să-i rog pe băieţii din capitală să se ocupe de asta.

— Are încă numere de Buffalo.

— Aha, ei bine, bănuiesc că e în curtea mea. Oricum, mulţumesc pentru ajutor.

Atât de simplu a fost să-i verific maşina lui Jerry.

M-am lăsat pe spate şi am luat o înghiţitură zdravănă de ceai. Următoarea parte a sesiunii de cercetare şi căutare avea să fie foarte interesantă şi mult mai murdară.

21

Şapte şi douăzeci. Avea să se întunece în curând. Deodată părea să fie un avantaj faptul că nu mă mai spălasem de-o viaţă.

Am luat cheile şi telefonul mobil de pe blatul din bucătărie. În timp ce mă-ndreptam spre fereastră şi-mi aţintisem privirea asupra clădirii cu biroul său, de partea cealaltă a râului Potomac, mi-am adus aminte de Ezra.

Am tastat numărul la care răspundea căsuţa sa vocală, numărul meu personal de urgenţă, pe care mi-l dăduse în caz de asistenţă psihologică neîntârziată. Mi-era prea lene să mă duc în sufragerie şi să folosesc telefonul fix, şi ăsta reprezenta un bun semn de întoarcere la normalitate. Dacă încă aş mai fi fost pacientul său, ar fi fost mândru de mine.

Continuând să mă uit pe geam, dincolo de râu, mi-l închipuiam făcând acelaşi lucru cu altcineva, din şirul lung de subiecţi proveniţi din pepiniera lui George, cu ajutorul aceleiaşi pantomime nenorocite.

„Trebuie să avem încredere deplină unul în altul.” Bla-bla şi alte rahaturi dintr-astea…

Căsuţa vocală mi-a dat aproape o sută de opţiuni înainte să pot vorbi.

Sunt Nick. Probabil că ştii deja – iar dacă nu, George îţi va explica de ce – că n-o să mai trec pe la tine. Ai avut dreptate în ceea ce priveşte problema sinuciderii. N-o să iau niciodată pastile şi n-o să sar de pe vreun pod, aşa că n-ai niciun motiv de îngrijorare. Şi presupun că pot să-ţi mulţumesc.

Nu eram prea sigur de cum o să se simtă, dar dă-l dracului, nu mai aveam nevoie de Ezra.

Peste treizeci de minute eram în metrou, îndreptându-mă iar spre Chevy Chase. Aveam într-o pungă o pereche de mănuşi menajere şi o lanternă.

Drumul era la fel de aglomerat ca atunci când Jerry mă condusese pentru a-şi lua rămas-bun, doar că acum era întuneric. Iluminatul stradal strălucea şi se reflecta asupra traficului foarte lent. Oamenii de pe străzile Washingtonului, roind ca nişte albine, mergeau hotărâţi spre casele lor, cu capetele plecate. Majoritatea voiau să ajungă acasă, să închidă uşa de la intrare, să pornească televizorul şi să arunce rapid ceva în cuptorul cu microunde. Şi puteai să le citeşti asta pe

faţă.

Blocul în care avea Jerry apartamentul era uşor de găsit. Chiar înainte să ajung la el m-am întors la stânga şi m-am trezit în spatele blocului, în grădina lor folosită în comun. M-am aşezat pe-o bancă, relaxat ca şi cum aş fi fost de-al locului, un locatar care lua puţin aer înainte ca soneria cuptorului cu microunde să sune la terminarea programului setat. M-am uitat de-a lungul liniei ferestrelor de la etajul întâi. Două dintre acestea n-aveau jaluzele sau perdele, ceea ce-ţi permitea să vezi pereţii de un alb strălucitor şi un bec atârnând din tavan. Puteam să văd până şi premergătorul lui Chloë apărând dincolo de pervazul ferestrei.

Uşa de acces în holul de la intrare era deschisă. Nu era niciun fel de mişcare. Am luat-o pe bâjbâite înspre capătul clădirii, unde am descoperit zona administrativă, neluminată, acolo unde gunoiul din întregul imobil era depozitat în containere mari, în vederea colectării.

Mi-am pus mănuşile de cauciuc şi am aprins lanterna. Trecuseră câţiva ani de când nu mai căutasem prin gunoaie. Întotdeauna dădeam de chestii cu miros de fecale, câteodată chiar unele reale, dar merita pentru ceea ce puteai să descoperi privitor la o ţintă, dacă erai pregătit să cauţi cu minuţiozitate printre coji de banane, zaţ de cafea şi rămăşiţele unei pisici moarte aruncate la ghenă. Majoritatea oamenilor nu dau mare atenţie scrisorilor, facturilor de telefon, chitanţelor de la bancomat, sticluţelor de medicamente eliberate numai pe bază de reţetă şi nici însemnărilor de la locul de muncă pe care le aruncă.

Prima oară am căutat nişte cutii de carton. Le-am scos şi le-am pus deoparte. Dacă mă întreba cineva ceva, aş fi spus că un prieten urma să se mute şi că mă uitam după cutii numai pentru a-l ajuta să împacheteze.

Dacă ar fi insistat, aş fi fost mai explicit şi aş fi spus că din grabă mi-a căzut verigheta în gunoi, şi cu puţin noroc aş primi chiar şi-o mână de ajutor.

Cei asemenea mie nu erau singurii care se afundau până-n gât în gunoi. Departamentele de poliţie de pe tot cuprinsul ţării se ocupau cu această activitate, astfel încât orice infractor, plecând de la capetele mafiote şi până la cei mai jalnici delapidatori, fuseseră condamnaţi în baza probelor adunate, cel puţin o parte din ele, din gunoiul menajer. Agenţiile de contraspionaj o făceau

de ani de zile. După revoluţia din Iran din 1979, noul guvern apelase la zeci de studenţi care puseseră cap la cap toate documentele făcute bucăţi de fostul regim. Şi le-a luat ani de zile. La început am verificat toţi sacii de plastic incolori, prin care se puteau vedea scutece sau alte lucruri direct legate de un bebeluş, după care am trecut la cei negri de plastic, deschizându-i unul câte unul. După o oră, am găsit un sac de gunoi ce provenea din apartamentul lui Jerry şi al lui Renee. Aici era o scrisoare din partea unei clinici, prin care li se aducea la cunoştinţă că toată familia fusese înregistrată, iar cardurile lor medicale erau anexate în plic. M-am întors la banca din curte, cu nişte pete proaspete de lapte şi coji de ceapă pe pantaloni, în dreptul genunchilor. Încă nu se vedea niciun fel de mişcare în apartament. Era nouă şi jumătate. Mi-am scos celularul şi cartea de vizită a lui Jerry. Chiar în acel moment, au apărut amândoi în cadrul ferestrei. Renee s-a aplecat uşor în faţă şi-a zâmbit, verificând probabil pătuţul copilului. Apoi s-a întors la Jerry, zâmbetul dispărându-i instantaneu. Păreau că erau în mijlocul unei discuţii aprinse. Poate că Renee îi spusese lui Jerry despre întâlnirea noastră.

Am format numărul, iar după ce a sunat de trei ori, mi-a răspuns Renee.

— Bună, sunt Nick. Jerry e acasă?

A părut luată prin surprindere.

— Ţi-l dau imediat.

I-a întins telefonul.

— Salutare…

Era vocea lui cea fericită.

— Ascultă, vreau să-ţi spun numai că m-am bucurat foarte mult să vă văd azi, pe tine şi familia ta. O să mă mai gândesc la călătorie, OK?

— Astea da veşti bune. Ne întâlnim la Londra?

— Aşteaptă, încă n-am spus că merg. O să te sun mâine-dimineaţă. Mai am două sau trei chestiuni de rezolvat.

— Nicio problemă. Mâine o să fiu toată ziua acasă şi o să aştept să mă suni. Veşti bune, Nick, astea-s cele mai bune veşti.

— O întrebare.

— Desigur, Nick, orice vrei.

— Cum de eşti atât de sigur că omul tău este în Bagdad? De unde ştii ce are de gând să facă?

Am perceput o foarte mică ezitare.

— Treaba stă cam aşa, am un prieten, o sursă. Este unul dintre localnici. Nu pot să-ţi spun numele său… Dacă ar afla cineva… Ştii cum este. Dar în mod sigur este de partea noastră, Nick. Va încerca să ne ajute de îndată ce vom ajunge acolo.

— Înţeleg. Mai vorbim.

Am închis telefonul, dar privirea mi-a rămas aţintită asupra apartamentului. El zâmbea, şi în curând Renee avea să facă acelaşi lucru. S-au sărutat şi s-au îmbrăţişat.

Jerry s-a aplecat şi a luat-o pe Chloë în braţe, a ridicat-o în aer, plimbând-o de colo-colo. După care a lăsat-o în jos, la nivelul feţei lui, şi a suflat în burtica fetiţei, exact aşa cum îi făceam şi eu lui Kelly atunci când era mică.

Am rămas acolo o vreme, urmărindu-le gesturile de familie adevărată, după care m-am întors înapoi la ceea ce numeam în derâdere „acasă”, pentru a afla mai multe despre noul meu angajator.

22

Am lăsat să curgă din belşug apă pe mine, după care m-am săpunit din cap până-n picioare, pentru prima oară de câteva săptămâni încoace. Judecând după culoarea spumei rămase în cădiţa cabinei de duş, era o minune că-mi permiseseră accesul la metrou. Ezra merita o medalie pentru că mă suportase o şedinţă de la cap la coadă fără să fie deranjat de mirosurile înţepătoare.

Cu o a doua cană de ceai la îndemână, m-am aşezat în faţa PC-ului, înfăşurat într-un prosop, cu părul uscat şi proaspăt bărbierit.

Deep Web înmagazinează o vastă gamă de baze de date accesibile publicului larg, dar care din motive tehnice nu sunt indexate de principalele motoare de căutare. Google sau Lycos îţi pot spune despre ce este vorba în pagina respectivă, dar nu pot accesa conţinutul.

Când mi-a arătat modul de accesare a Deep Web, instructorul mi-a spus despre căutarea pe internet că semăna cu aruncarea unei plase de pescuit undeva într-un ocean. Pe de-o parte poţi să obţii destul de multă informaţie, pe de altă parte, o grămadă de informaţii zac ascunse adânc pe fundul oceanului.

Comunitatea de informaţii folosea de ani de zile BrightPlanet's DQM[7] pentru a identifica, a salva, a clasifica şi a organiza ambele tipuri de informaţii, atât pe cele bine dosite, cât şi pe cele de suprafaţă. Informaţiile de aici erau de cinci sute de ori mai cuprinzătoare decât world wide web, după cum aflasem de la un specialist, la o emisiune de la televiziunea prin cablu, difuzată târziu în noapte – 500 de miliarde de documente individuale, faţă de numai un miliard pentru web-ul de suprafaţă. Existau mai mult de două sute de mii de site-uri de informaţii de profunzime. Şaizeci dintre cele mai mari site-uri existente conţin de patruzeci de ori mai multă informaţie decât întregul volum al web-urilor de suprafaţă.

Până şi pentru motoarele de căutare cu cel mai mare număr de pagini indexate, precum Google sau Northern Light, fiecare index în parte nu are mai mult de şaisprezece la sută din totalul de pagini web de suprafaţă. Aşadar, majoritatea celor care caută diferite chestii pe internet parcurg numai o mie din cele

[7] Deep Query Manager – Programe specializate pentru căutare aprofundată (n.tr.)

trei mii de pagini disponibile. Sau, ca s-o spun altfel, de îndată ce m-am conectat la *brightplanet.com,* a început o noapte lungă pentru mine.

Trei ore mai târziu, după ce-am cercetat în amănunţime bazele de date, care printre altele catalogau toate lucrările publicate ale lui Jerry, mi-am verificat noua adresă de e-mail de pe de Hotmail. Am găsit ambele seturi de rezultate. Le-am scos la imprimantă şi am confruntat fiecare rezultat obţinut cu similarul de pe cealaltă listă.

Se părea că Jeral Abdul al-Hadi se mutase de cam multe ori în ultimii zece ani. Aveam în faţă unsprezece adrese complete, atât cu numerele de telefon, cât şi cu numele şi numerele de telefon ale foştilor săi vecini. Dacă adresa corespundea unui apartament, aveam la îndemână numele şi numerele de telefon pentru majoritatea celor din bloc.

Conform datelor matrimoniale înregistrate, Jerry şi Renee se căsătoriseră în Buffalo, în iulie 2002. Numele de domnişoară al miresei fusese Metter.

Am sunat la întâmplare la câteva numere de pe listă. După ce mi-am cerut scuze pentru că sunasem atât de târziu, le-am spus că încercam să dau de Jerry, dar că aparent telefonul său era defect. Era vorba de-o urgenţă, aşa că-i întrebam dacă aveau cumva posibilitatea să-l găsească, Extrem de nervoşi, foştii săi vecini mi-au spus că Jerry se mutase de mult. Mi-am făcut obişnuitul număr idiot, care mi-a ieşit perfect, şi-am trecut mai departe.

Terminasem verificarea lui Jerry. Nu eram sigur dacă aflasem veşti bune sau rele, dar presupuneam că avea să-mi fie clar atunci când voi pleca la Bagdad.

Ce se ştia însă despre Nuhanovici? Google mi-a pus la dispoziţie numai câteva linkuri. Am ales unul care m-a trimis la un site ce publicase articole din ziarele pakistaneze, referitoare la boicotul Coca-Cola.

Se părea că jurnalistului îi plăcea bărbatul în vârstă de treizeci şi cinci de ani, Hasan Nuhanovici, pe care cu mândrie îl numea ca fiind unul dintre cei mai progresişti musulmani din lume, cu un mod de gândire revoluţionar. Existau zvonuri conform cărora Nuhanovici se afla în Pakistan pentru a-i învăţa pe localnici câteva chestii legate de istoria Statelor Unite. În 1766, americanii descoperiseră o armă politică fără de care revoluţia

n-ar fi avut succes: boicotul consumatorilor.

Articolul continua, afirmând că, chiar cu mult mai înainte de a deveni o naţiune, America avea deja o societate de consum, formată din două milioane şi jumătate de consumatori, împrăştiaţi pe o lungime de două mii nouă sute de kilometri de-a lungul coastei estice. Cu toate astea, coloniştii aveau puţine în comun, exceptând acea slăbiciune pentru ceea ce Samuel Adams caracterizase drept fleacuri britanice.

În 1765, Legea privind taxa de timbru impunea o taxă pe hârtiile folosite în afacerile de zi cu zi şi în tranzacţiile legale. Drept răspuns, comercianţii din cel puţin nouă oraşe au votat să refuze toate importurile britanice. Benjamin Franklin a fost convocat la Londra, acolo unde parlamentul i-a cerut ca poporul său să-şi plătească taxele. Franklin le-a reamintit în plen că, deşi poporul său era mare consumator de bunuri de provenienţă britanică, acest obicei de cheltuire a banilor în favoarea britanicilor n-ar trebui să fie considerat ca fiind adoptat pe viaţă: americanii puteau să producă pe cont propriu orice le era necesar sau pur şi simplu să trăiască fără aceste produse. O lună mai târziu, Legea privind taxa de timbru a fost abrogată, iar comerţul cu bunurile britanice a continuat să înflorească.

Britanicii au uitat repede lecţia învăţată şi numai peste doi ani parlamentul a impus Legea veniturilor, a lui Townsend, prin care se aplicau taxe pe ceai, pe hârtie, pe sticlă, pe tot ce era esenţial unui trai decent. „Ameninţarea lui Franklin a devenit realitate, se mai spunea în articol. Boicotul s-a transformat într-o mişcare publică de masă. La fel de important a fost faptul că le-a permis femeilor din micile oraşe şi săracilor să se implice în politică. În Boston, în 1770, sute de femei au semnat petiţii prin care declarau că nu vor mai folosi ceai, şi în cele din urmă s-au adunat într-un număr mare pentru a vărsa câteva cutii în bazinul portuar.”

Oraşele au emis liste detaliate cu toate produsele tabu. Asociaţiile de voluntari formate în sprijinul grupurilor de cetăţeni pentru a fi siguri că nimeni nu cumpăra bunurile boicotate ajungeau până la a-i ataca pe cei care se încumetau să cumpere. Britanicii fuseseră loviţi acolo unde-i durea mai tare, la buzunare.

America devenea din ce în ce mai unită împotriva celor consideraţi ca aparţinând patriei mamă şi foarte curând a

devenit o modă să nu mai cumperi produse de la britanici. Nu conta că produsele americane erau inferioare; nu conta nici măcar dacă acestea nu existau. Era o schimbare de mentalitate.

Iar aceasta reprezenta exact ceea ce Hasan Nuhanovici se pare că încerca să realizeze: să-i încurajeze pe oameni să reia controlul asupra propriilor destine de la cei care credeau că aveau dreptul să dicteze asupra celorlalte culturi.

Şi asta era totul. Nu exista nicio fotografie mai recentă a acestuia şi niciun fel de interviuri. Nu era de mirare că nu-i plăcea să apară în lumina reflectoarelor. Pe lângă faptul că era o ţintă pentru fiecare fundamentalist religios şi fiecare extremist politic, se părea că el nu era îndrăgit nici de puternicele companii multinaţionale. Într-un articol din *Newsweek*, un reporter care nu reuşise în decursul câtorva luni să obţină un interviu scria că: „Ai putea spune că e acelaşi lucru cu încercarea de a scoate apă din piatră seacă – îl poţi contacta numai dacă treci de legiunile de paznici şi de cordonul impenetrabil de securitate. În comparaţie cu Hasan Nuhanovici, Osama bin Laden este o bombă de presă".

Am intrat pe un alt link care proslăvea noile tipuri de Coca-Cola, aflate în proprietatea musulmanilor, şi care oferea o alternativă reală pentru cei care erau îngrijoraţi cu privire la practicile adoptate de unele dintre marile companii vestice, multinaţionale care sprijineau în mod direct sau indirect opresiunea musulmanilor.

Încă o dată, zvonurile făceau referire la faptul că, anul trecut, Nuhanovici se strecurase în Pakistan pentru a le explica localnicilor că firma Coca-Cola reprezenta capitalismul american şi că numai boicotându-l consumatorii ar transmite un semnal serios: anume că exploatarea musulmanilor nu putea să mai continue fără niciun fel de control. Guvernul pakistanez n-a fost însă prea impresionat. Populaţia lor se ridica la aproape jumătate din cea a Statelor Unite – o piaţă imensă de desfacere. Două procente din venitul naţional proveneau din taxele încasate din vânzările de Coca-Cola.

Purtătoarea de cuvânt a Asociaţiei Islamice a Drepturilor Omului, stabilită la Londra, afirmase că războiul împotriva terorismului făcuse ca tot ceea ce reprezenta o marcă americană să provoace resentimente, iar mărcile alternative apărute pe piaţă aduseseră multe satisfacţii comunităţii

musulmane.

„Asta ne face să credem că putem realiza cu adevărat ceva, a spus ea. Coca-Cola a devenit un mare simbol al Americii. Şi este un simbol tangibil în contextul în care resentimentele privitoare la politica externă a SUA sporesc pe zi ce trece.”

Drept răspuns, Coca-Cola a apreciat că boicotul neoficial al produselor americane, ca măsură de reacţie împotriva sprijinului acordat de Washington Israelului, adusese vânzările la cea mai scăzută cotă posibilă în regiune. Zam Zam Cola, băutura iraniană introdusă pe piaţă după revoluţia islamică din ţară, înregistrase cu câţiva ani în urmă creşteri masive ale vânzărilor după ce un cleric musulman reprezentativ declarase că Pepsi şi Coca-Cola erau „nonislamice”.

Zam Zam se exporta acum în Arabia Saudită şi în alte ţări din Golful Persic, expediind mai mult de zece miliarde de sticle în decursul ultimelor patru luni din anul 2002.

Qibla Cola – denumită astfel după direcţia înspre care-şi îndreptau faţa musulmanii pe durata rugăciunii – planificase să se extindă în Estul Mijlociu, în Africa, în sudul Asiei şi în Orientul Îndepărtat. Nu m-am putut abţine să nu zâmbesc în faţa reclamelor care ne îndemnau să încercăm gustul Zam Zam.

23
Joi, 9 octombrie

Avionul de patruzeci de locuri aparţinând companiei aeriene Royal Jordanian se confruntase de mai multe ori cu turbulenţe pe durata zborului de o oră şi jumătate. Mă uitam pe hublou, privind atent dârele lăsate de elice. Nu mă mai surprindea faptul că majoritatea religiilor importante luaseră naştere în deşert. Chiar nu găseai altceva de făcut.

De fiecare dată când avionul se zdruncina, se auzeau icnete de spaimă din partea pasagerilor care se confruntau cu prima experienţă de acest gen. Probabil că se gândeau că eram doborâţi de un SAM 7. Lucrul cel mai puţin amuzant era că puteau avea oricând dreptate.

Mi-am aruncat rapid privirea spre Jerry, care avea scaunul la margine, lângă coridorul de acces. Era ocupat cu aranjarea aparatului foto şi a altor mărunţişuri, aşa că m-am întors să mă uit din nou pe hublou. Sub mine, în pustietatea Deşertului de Vest, am văzut panglica şoselei ce făcea legătura între Iordania şi Bagdad. De la distanţă părea a fi o autostradă de pe planeta Marte.

Mă-ntâlnisem cu Jerry cu mult înainte de plecarea avionului de pe Heathrow. După trei ore de aşteptare, ne aflam la o oră distanţă de Iordania. *Sunday Telegraph* nu voia numai fotografia, ci şi un articol de şase mii de caractere referitor la modul în care Nuhanovici fusese găsit şi ce anume avea acesta de spus despre el însuşi.

Am fost nevoiţi să rămânem în capitala Iordaniei începând cu ziua de luni.

Exista o singură cursă aeriană spre Bagdad în fiecare dimineaţă şi fiecare, de la vlădică la opincă, dorea să fie în ea.

Singura modalitate de a ajunge mai devreme era renunţarea la zbor în favoarea drumurilor iadului. Existau trei rute prin care se putea ajunge: din Kuwait dinspre sud, din Iordania dinspre vest sau din Turcia dinspre nord. Momentan, se zvonea că a treia variantă, prin Turcia, era cea mai bună, dar cu toate astea era un coşmar. Nu degeaba i se spunea „Drumul lui Ali Baba”. Orice bandă din regiune ştia că jurnaliştii au asupra lor teancuri mari de dolari americani. Astfel că erau reţinuţi, după care erau eliberaţi. Iar dacă nu te opreau răpitorii, în mod sigur o făceau

tinerii soldaţi americani, plini de nervi, cărora nu le plăceau cei care încercau să depăşească convoaiele militare.

Chiar dacă am fi fost răpiţi, am fi scăpat mult mai ieftin decât cu zborul. Deşi ne costase peste o mie de dolari de căciulă, o simplă rezervare nu ne garanta că avem şi locul asigurat. Plătisem pentru cursa de marţi, dar cu toate astea trebuise să mergem zilnic la aeroport şi să ducem muncă de convingere pentru a fi la bordul aeronavei. Fiecărei curse îi era atribuită câte o listă de pasageri, dar aceasta era ignorată. Nu trebuia decât să stai la coadă şi să-ţi încerci norocul cu femeia de la ghişeu. În fiecare dimineaţă aveam să-i indic cu degetul, pe listă, numele noastre şi de fiecare dată avea să-mi răspundă ceva care aducea cu: „Într-adevăr, sunteţi pe listă, dar nu puteţi să mergeţi azi”. Jerry era cel care-mi traducea, dar de fiecare dată suna a ceva de genul: „Căraţi-vă dracului de aici”.

În fiecare dimineaţă plecam pe întuneric de la hotel pentru a da raţia de şpagă zilnică. Am mers până într-acolo încât am încercat să mergem la cacealma, pentru a ne transfera la bordul aeronavei aparţinând ONU, care avea zilnic câte un zbor. Nu părea foarte aglomerat. Ei părăseau Bagdadul după ce o bombă le omorâse reprezentantul, Sergio Vieira de Mello, pe lângă mulţi alţii.

Jerry devenise din ce în ce mai nervos deoarece ar fi avut nevoie de timp să se acomodeze cu mediul înainte de sosirea lui Nuhanovici, dar în condiţiile actuale părea că o să ajungem în aceeaşi zi. M-am aplecat spre el şi i-am indicat destul de discret un grup de bărboşi, amplasat undeva în spatele cabinei.

— Eşti sigur că nu-i aici în avion?

L-am făcut să zâmbească. Îşi contactase zilnic sursa din Washington DC, dar n-avea încă niciun fel de informaţie clară.

Majoritatea celorlalţi pasageri păreau a fi nişte oameni de afaceri supraponderali, şiroind de transpiraţie în costumaţia lor obligatorie pentru Orientul Mijlociu – veste kaki de pescuit, cu buzunare pline de camere digitale, la îndemână, astfel încât să le poată scoate rapid pentru a imortaliza poveştile de război. Auzisem printre ei nişte voci vorbind în germană şi în franceză, dar în mare parte erau americani. Indiferent de naţionalitate, cu toţii îşi cărau laptopurile şi alte mărunţişuri specifice în rucsacuri nou-nouţe.

La câteva scaune în faţa noastră se afla un tip, pe numele său

Rob Newman. Cel puţin aşa credeam. Nu-l mai văzusem de la începutul anilor 1990, de când fuseserăm amândoi în Compania B din trupele SAS. După aceea mă retrăsesem şi începusem să lucrez pentru Firmă. Abia târziu am aflat că el comandase patrula care-mi săpase ascunzătoarea destinată LTD-ului din Bosnia. Rob nu era pentru prima oară nici în Orientul Mijlociu şi nici în Bagdad pentru genul acesta de misiune. Fuseserăm amândoi în oraş pe durata primului război din Golf, înnebunind în încercarea de a tăia liniile de comunicaţii. Îşi petrecuse o viaţă de om stând pe o dună de nisip, exact ca mine. Dacă nu antrena nişte grupuri de forţe speciale ale arabilor, atunci încerca să le lichideze. Obişnuiau să numească asta „menţinerea zonei de interes a Marii Britanii dincolo de ocean”, dar probabil că asta nu era decât o frază născocită de un tip înţolit de la Relaţii Publice în timpul noului regim laburist. Nu trebuia şi mă surprindă faptul că-l vedeam. Până la urmă, orice individ care avea de plătit o ipotecă şi-ar fi luat tot calabalâcul şi s-ar fi îndreptat spre Irak.

Îl văzusem pe Rob la aeroportul din Amman în fiecare zi, făcând acelaşi lucru ca noi, după care era respins de la zborul respectiv. Dar în timp ce Jerry făcea spume la gură, Rob nu-şi pierduse niciodată cumpătul. Era un tip profund şi plin de logică: întotdeauna se gândea la cum stau lucrurile înainte să-şi dea cu părerea. Întotdeauna fusese vocea raţiunii, care avea directă legătură şi cu un creier de mărimea Stâncii Gibraltarului.

O altă chestie caracteristică pentru el era bunul-gust în alegerea hainelor. Era îmbrăcat cu o cămaşă albastră, cu nasturi de sus până jos, un pic cam strimtă şi strânsă pe burtă, şi cu pantaloni de bumbac, purta bocanci Caterpillar, iar la mână avea un ceas antiacvatic marca Seiko, de mărimea unui Big Mac.

Nu ştiam dacă şi el mă văzuse, căci în mod sigur nu ne priviserăm faţă în faţă. Era una dintre regulile nescrise. Chiar dacă ne recunoşteam unul pe celălalt, nu puteam să mă duc şi să-l salut.

Unul din noi sau chiar amândoi puteam fi în misiune. Puteam să-i creez mari probleme dacă numele folosit pentru această misiune nu era Rob Newman.

Cu toate astea, mi-ar fi plăcut să-l pot saluta.

24

Ceafa lui Rob era încă acoperită de un smoc de păr şaten, ondulat, împrăştiat în toate direcţiile. M-am bucurat să văd c-a încărunţit puţin pe la tâmple şi că s-a mai îngrăşat – nu că eu aş fi fost în măsură să fac aprecieri de genul acesta, după câteva luni de pâine prăjită cu brânză şi murături Branston. Era mai înalt decât mine, având probabil un metru optzeci sau optzeci şi cinci, dar asta nu mă deranja deoarece avea cel mai mare nas din lume. La şaizeci de ani, în mod sigur avea să aibă un nas borcănat şi roşu, cu nişte pori de mărimea unor cratere. Era de undeva din Midlands şi avea o voce de DJ de radio într-o emisiune de la miezul nopţii.

Era împreună cu un tip pe la treizeci şi cinci de ani, cu un păr negru sârmos şi o piele foarte albă, a cărui constituţie slabă îmi amintea de un Nuhanovici mai tânăr. Nu era de mult în Orientul Mijlociu, asta era sigur. În spatele lor, pe rândul de lângă culoarul de acces, se afla un poliţist sub acoperire al forţelor aeriene, un iordanian înalt cu un păr extrem de lucios şi căruia îi ieşea o burtă imensă de sub vestonul de bumbac, de culoare crem. În următorul şir de scaune stăteau două femei irakiene care trăncăneau încontinuu, ai căror tovarăşi de viaţă erau de cealaltă parte a culoarului, extrem de detaşaţi de ceea ce se discuta. Apoi urmam noi doi: plictisiţi, frânţi de oboseală şi aşteptând ceva de băut.

Cu excepţia câtorva turbulenţe, a fost un zbor plăcut, lipsit de evenimente, fără însoţitori de bord care să mişune întruna cu cafea şi biscuiţi. Sub noi nu era nimic altceva decât o întindere nesfârşită asemenea unei zone de antrenament pentru expediţiile de pe Marte. Toată distracţia a venit de la cei de pe rândul din spate. O tipă din Canada se ducea la Bagdad pentru a scrie o carte despre drepturile femeilor. Mama sa era originară din Irak, dar ea nu fusese niciodată acolo. Stătea lângă un american care se tot dăduse pe lângă ea încă de la decolare şi care merita nota maximă pentru efortul depus, fiindcă măcar femeia îl băga în seamă. Acesta părea că ieşise din vitrina unui magazin Gap, în pantalonii săi kaki, tricoul polo şi un ceas antiacvatic, chiar mai mare decât al lui Rob. Dacă nu reuşea nimic cu tipa, i-aş fi sugerat să se deplaseze câteva rânduri mai încolo şi să compare modelele.

Ea avea de gând să schimbe lumea, iar el stătea lângă ea

aprobând fiecare cuvinţel pe care aceasta îl rostea. Mai întâi de toate, s-a asigurat că vorbeşte foarte încet – mare păcat pentru restul pasagerilor, căci la aberaţii băieţaşul se dovedea a fi de primă clasă. Întâlnirea lor era foarte bizară, sigur se datora sorţii. Şi el era interesat de drepturile femeilor. Lucra acum pentru CPA[8] ca salariat civil, deşi înainte fusese în forţele speciale. Nu că i s-ar fi permis să vorbească despre asta.

Jerry s-a aplecat spre mine.

— Mda, sigur că da. Nu poate să-i spună pentru că e secret!

Femeii din Canada părea că începuse să-i placă de Domnul Gap.

— Ştii, şederea în Iordania a fost, cum să-ţi explic, o experienţă karmică. De-abia aştept să ajung la Bagdad. Simt că încep să-l percep ca pe lăcaşul meu spiritual.

Jerry clipi sugestiv spre mine.

— Maică-mea mi-a pus de gât rahatul ăsta încă de când eram copil, dar asta n-a reprezentat niciun fel de refugiu spiritual pentru mine.

Am zâmbit, chiar dacă gândurile-mi erau în altă parte. Eram în spaţiul aerian al Bagdadului, iar deşertul începea să facă loc primelor semne de civilizaţie. Era un oraş dezvoltat, a cărui istorie se întindea pe durata a câteva mii de ani. Nu era genul de oraş construit la întâmplare, întins ca un bazar, asemenea Riadului: „Hai să construim o capitală, hai s-o proptim chiar aici, în nisip”. Sub noi se aflau clădiri vechi de câteva secole, amestecate cu blocuri-turn şi autostrăzi suspendate, pe care ai fi putut să le întâlneşti şi când te apropiai de Heathrow.

Prin mijlocul oraşului şerpuia Tigrul, ce strălucea în soare. Oraşul avea aproximativ şase milioane de locuitori. Speram ca săptămâna asta unul dintre ei să fie Nuhanovici.

Jerry terminase de strâns camera foto şi toate drăcoveniile alea de accesorii şi le băgase înapoi în geanta lor specială. Înainte de toate, chiar era un fotograf profesionist al dracului de bun. Dacă avea nevoie de ceva, păi avea nevoie de acel lucru în cel mai scurt timp.

Pilotul a anunţat în arabă şi apoi în engleză că vom ateriza în scurt timp pe Aeroportul Internaţional din Bagdad, cu un accent la care te-ai aştepta dacă ai merge la Malaga sau la Palma. Dar asta era singura similitudine. N-am coborât într-o pantă lină

[8] Coalition Provisional Authority – Autoritatea Provizorie a Coaliţiei

pentru apropierea finală. Avionul s-a învârtit în cerc pe deasupra pistei o singură dată, după care a intrat într-o spirală alarmant de rapidă. Pentru oricine de la sol, care ar fi încercat să ne doboare cu un SAM 7, ar fi fost foarte dificil astăzi să ne ia în vizor.

Pe măsură ce făceam acel salt mortal, pilotul a continuat să ne dea instrucţiunile înaintea aterizării, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic ieşit din comun, iar oamenii de afaceri au renunţat temporar la atitudinea lor de macho şi la a mai face fotografii. Jerry s-a lăsat pe spate în scaun, în spatele lui, Domnul Gap o îmbărbăta pe tipa din Canada.

— Totu-i în regulă. Asta-i procedura standard. Vin şi plec de aici din două în două săptămâni.

Ea nu părea deloc afectată: dimpotrivă, părea încântată, însă asta n-avea să-l oprească pe individ.

Am observat de-a lungul terminalului două 747 arse, boturi şi aripi de avion împrăştiate pe pista de aterizare. Era într-adevăr o imensă tabără militară cu un labirint de garduri şi bariere enorme din beton. Şiruri interminabile de vehicule blindate, elicoptere şi barăci verzi se întindeau cât vedeai cu ochii. Între clădiri erau atârnate la uscat ţinute de instrucţie de camuflaj, speciale pentru deşert, şi tricouri cu mânecă scurtă de culoare măslinie.

Imediat după ce pilotul a început să frâneze, ni s-au alăturat două Humvee pentru escortă, care aveau montate nişte mitraliere de calibrul .50, cu care să riposteze în cazul în care se înregistra vreun posibil atac din avion. Oamenilor de afaceri le-a plăcut această mişcare. Camerele foto au intrat iar în acţiune.

— Să-i ia dracu de... Jerry nu s-a putut abţine să nu râdă. O să aibă cardurile de memorie pline deja până când o să ajungem la Biroul de imigrări.

Cele două irakiene încă mai sporovăiau, dar mă concentram asupra Domnului Gap, dorindu-i să obţină un rezultat pe măsură. Chiar o merita, pentru perseverenţa de care dăduse dovadă. Încerca din răsputeri să obţină o întâlnire cu ea, de îndată ce avea să ajungă în Bagdad.

— Unde o să stai? Aş putea să-ţi dau o mână de ajutor cu cercetările tale – căci până la urmă lucrez pentru CPA. Te-aş putea prezenta celor din conducere.

Era evident că ea asta aştepta.

— Da? Ştii ceva? Asta chiar ar fi ceva nemaipomenit. Voi sta la Palestine.

— Minunat. Era un vânător fericit. Putem aranja să ne întâlnim la un moment dat.

— Ce drăguţ! Cu multă plăcere.

Nu puteam decât să-mi imaginez modul în care zâmbea satisfăcută. Îl prostise fără niciun fel de problemă.

Am rulat dincolo de terminal şi în cele din urmă am oprit lângă un hangar. Câţiva soldaţi americani au coborât din autovehiculele de tip Hummer şi au început să se apropie de avion, pe măsură ce rotaţiile elicelor încetineau şi uşa se deschidea.

Am rămas în scaune cât de mult posibil înainte de a ne târşâi picioarele spre ieşire, în spatele femeilor irakiene. În momentul în care am ajuns acolo, am fost izbiţi de un val de aer încins.

25

Mă uitam chiorâş din cauza soarelui puternic, în timp ce cotrobăiam peste tot după ochelarii mei ieftini şi fără pretenţii. Mirosul greu de petrol de aviaţie era copleşitor, iar zgomotul din jur era asurzitor. Se părea că întreaga armată a Statelor Unite urma să se mute. Elicopterele decolau şi aterizau la mai puţin de o sută de metri distanţă. Camioane de mare tonaj transportau containere şi cisterne de apă. Se auzeau voci de americani care urlau ordine într-o parte şi-n alta.

Imediat ce oamenii de afaceri şi-au repus în funcţiune aparatele foto, s-a auzit o voce asurzitoare şi imediat a apărut un tânăr soldat în tricou, având o armă automată M-16 în mână şi un pistol Beretta prins de pulpă.

— Fotografiatul este interzis în incinta bazei. Puneţi aparatele foto deoparte.

Chiar îi plăcea să facă asta şi nu-i păsa de cei care-şi dădeau seama de acest lucru.

M-am aşezat cu Jerry la umbra uneia din aripi, urmărindu-i pe bravii noştri bărbaţi cum îşi băgau cu supunere aparatele Olympus înapoi în buzunarele vestelor.

După aceea a sosit un camion militar. Şoferul american şi vreo doi irakieni au început să scoată bagajele din cală şi să le arunce în spatele vehiculului.

Un alt soldat a traversat pista de aterizare îndreptându-se către un hangar de marfă, enorm, strigând: „Urmaţi-mă, oameni buni”, ceea ce am făcut cu toţii, ca o turmă de oi.

Rob şi tipul care-l însoţea se aflau în faţa noastră, urmaţi îndeaproape de femeile irakiene care încă mai pălăvrăgeau.

Am stat cu Jerry la umbră cât de mult am putut, după care i-am urmat pe ceilalţi. Alte două santinele americane încheiau coloana.

În interiorul clădirii gri din oţel a apărut un tânăr negru în tricou cu mânecă scurtă şi cu ochelari de soare, cu obligatoriul pistol Beretta strâns legat de pulpă.

— Atenţie la mine, oameni buni! A fluturat un blocnotes. Când va sosi camionul, vreau ca toată lumea să-şi ridice bagajele şi să se prezinte cu ele la masa de acolo. Acestea vor fi verificate înainte de a vă deplasa spre Biroul de imigrări. Aţi înţeles?

Drept răspuns a primit câteva mormăituri de încuviinţare, probabil datorită faptului că era primul soldat pe care-l vedeam

acolo care n-arăta ca un imberb în aşteptarea majoratului.

După ce a ajuns camionul, bagajele ne-au fost depozitate laolaltă, direct pe podeaua de ciment. Fiecare a început să şi le caute pe-ale lui şi să le aranjeze pe masă. Am aşteptat până când Rob şi însoţitorul său şi le-au luat pe ale lor, după care mi-am recuperat şi eu rucsacul. Jerry mă ironizase referitor la dimensiunile sale reduse, dar de ce-aş fi cărat un geamantan întreg cu nişte lucruri pe care le poţi cumpăra şi de-aici? Un rând de haine de schimb şi o periuţă de dinţi era tot ce-mi trebuia. Orice altceva reprezenta un exces de bagaje.

Rob s-a întors, şi cu această ocazie m-a văzut cu siguranţă, deşi încă nu ne priviserăm ochi în ochi. De fapt, nimeni nu vorbea prea mult, cu excepţia celor două femei irakiene. Cu toţii erau neliniştiţi în timp ce soldaţii le controlau bagajele, punându-i să-şi pornească laptopurile şi încercând să pară că ştiu ce fac.

Mi-am dat cu uşurinţă seama că o făceau pe curioşii doar de amorul artei. Oricine ar fi vrut să introducă ceva ilegal în această ţară s-ar fi dus pe „Drumul lui Ali Baba”. Erau sute de kilometri de-a lungul deşertului fără niciun fel de patrule, pe unde oricine, de la traficanţi de droguri până la militanţi înarmaţi, ar fi putut să treacă fără dificultăţi.

După ce s-au încheiat toate verificările, a trebuit să ne deplasăm de cealaltă parte a mesei şi să ne ridicăm bagajele înainte de a fi conduşi prin hangar. Personalul logistic stătea la mese, lucrând la laptopurile pe care le aveau cu toţii în faţă. Cum aparţinea armatei SUA, cea mai mare parte a hangarului era plină de rafturi încărcate cu echipament militar nou, strălucitor. Acesta avea să fie expediat în regim de urgenţă acolo unde era nevoie de el.

În armata britanică existaseră şase subofiţeri de intendenţă care răspundeau de un pachet cu raţia zilnică, şi nici măcar ăla nu putea fi revendicat fără un ordin de rechiziţie semnat de către şeful Statului-Major General.

Când am ajuns la un coridor, atmosfera a început să se îmbunătăţească. Era plin de soldaţi americani care stăteau jos, bând Coca-Cola pe nişte băncuţe frumos decorate, abia eliberate. Locul probabil că servise drept recepţie în firma sau în compania adăpostită cândva în hangar. Acum fusese transformat în sediul Serviciului de imigrări pentru nou-veniţii în

Irak. Mai mulţi oficiali, îmbrăcaţi în cămăşi de un albastru plăcut, stăteau la nişte mese pe post de ghişee improvizate, echipate, fiecare în parte, cu câte un calculator şi o cameră digitală. În spatele acestor mese se afla un grup de americani, unii dintre ei în uniforme, care te examinau sumar când treceai prin dreptul lor.

Dincolo de mese se găseau diverşi membri ai personalului îmbrăcaţi în uniforme şi în ţinută civilă. Era în mod evident zona de sosiri şi plecări stabilită ad hoc, deşi semăna mai mult cu zona de primire de la sediul ONU. Un grup de coreeni echipaţi în ţinută de instrucţie americană stăteau lângă un grup de italieni. Fiecare naţionalitate în parte avea propriul drapel lipit pe una din mâneci. Trupele care arătau cel mai bine erau cele germane, într-o combinaţie de pantaloni negri, tricouri şi veste antiglonţ asortate. Steguleţele acestora erau aproape invizibile, dar, cu bocancii lor maronii, cu tenul mediteranean şi părul lor blond, câştigau de departe competiţia celor mai bine echipate trupe pentru zona de conflict.

Am trecut de zona sosirilor prezentând paşaportul înregistrat pe numele de Nick Stone. L-am minţit pe Jerry că numele irlandez de Collins fusese cel pe care-l avusese maică-mea înainte de căsătorie. Depusesem o cerere de eliberare a unui paşaport irlandez, dar îl pierdusem într-o deplasare şi nici nu mai avusesem nevoie de un altul de ani de zile. În mod sigur nu m-a crezut, dar ce mai conta? Probabil că urma să avem mult mai multe motive de îngrijorare imediat ce intram în oraş. Un irakian mi-a făcut o fotografie, mi-a pus o ştampilă pe paşaport şi m-a lăsat să trec.

Jerry n-a fost atât de norocos. Ori faţa lui de arab aplicată pe un paşaport american îi intrigase un pic, ori pur şi simplu încercau să-şi impresioneze noii şefi, cei care le dăduseră acele cămăşi atât de frumoase.

L-am aşteptat în zona destinată călătorilor. Era foarte cald şi foarte mult zgomot, produs în mare parte de italieni. Le făcuseră pe cele patru femei să-şi plece privirile, iar gesturile pe care le făceau erau chiar mai exagerate decât limbajul pe care-l foloseau.

Nu numai soldaţii erau înarmaţi. Locul era plin de indivizi cu veste antiglonţ peste hainele civile, înarmaţi cu AK-47, MP-5, M-16, pistoale şi aşa mai departe.

Asta m-a făcut să mă simt mai bine. Chiar dacă îi dădeam doar o mână de ajutor lui Jerry, munceam şi revenisem la felul meu de-a fi. Aici mă simţeam în pielea mea, acesta era mediul meu. Poate că, la urma urmei, făcusem ceea ce trebuia atunci când mă hotărâsem să vin aici.

26

Lumina orbitoare a soarelui se strecura printr-un geam acoperit de praf. M-am uitat atent prin el, întrebându-mă cum vom ajunge în oraş. Nu exista niciun taxi deoarece nu li se permitea accesul în bază. Ne aflam într-o colivie fortificată: tot ceea ce se vedea erau şiruri de maşini de teren fără însemne, cu geamuri negre şi câţiva indivizi de jur împrejur, cu vestă antiglonţ peste vestele de safari, obligatoriu de culoarea nisipului, cu ochelarii de soare pe nas, cu puştile automate MP-5 atârnând pe umăr, gata de tragere. Pentru a completa efectul vizual, mai aveau şi microfoane de tip handsfree în dreptul gurii, care-i făceau să pară că au totul sub control. Şi nici n-aveau nevoie să pară astfel: aici se vedeau mai mulţi soldaţi strânşi la un loc decât în întreaga armată britanică. I-am recunoscut ca fiind liberi-profesionişti acceptaţi oficial în oraş, probabil cei care-i protejau pe birocraţii americani şi pe cei britanici aflaţi la conducerea administrativă a ţării şi care dădeau bine în decor, astfel încât CPA considera că-şi meritau banii cu vârf şi îndesat.

În mijlocul acestui haos, eram sigur de un singur lucru: Rob n-avea să stea la coadă ca să urce în vreun autobuz. Îşi organizase deja totul până la ultimul detaliu, şi probabil că se îndrepta deja spre Bagdad într-un 4x4 cu aer condiţionat.

Se părea că şi tipa din Canada îşi aranjase totul. Domnul Gap îi încărca bagajul în portbagajul unei maşini albe, în timp ce ea se urca în spate, iar garda de corp pornea motorul.

Jerry se afla încă sub tirul întrebărilor. I-am prins privirea şi i-am făcut semn că vreau să ies. A dat din cap că a-nţeles, după care a întors privirea ca să mai spună două vorbe în arabă noului său prieten. Încă de când ajunsesem în Iordania îmi spusese cât de ciudat i se părea să vorbească tot timpul în limba arabă. Aparent, aceasta era prima ocazie când făcea acest lucru, exceptând discuţiile avute cu bunica şi cu mama lui sau cumpărăturile făcute la prăvăliile din colţ din Lackawanna.

Mi-am pus din nou ochelarii şi am ieşit. Soarele de amiază parcă-mi străpungea creierii în timp ce mă uitam prin jur să găsesc un mijloc de transport. N-am apucat să fac mai mult de doisprezece paşi, când o voce cu dialect londonez a urlat în spatele meu.

— Hei, ce mai faci, mă creier de găină?

L-am recunoscut imediat chiar şi în spatele ochelarilor mari, de

pilot. Nu-l mai văzusem de când părăsisem regimentul, dar nu aveam niciun dubiu – era Gary Mackie. Gaz nu era deloc un tip discret: nu fusese niciodată genul care să se supună regulilor scrise, ca să nu mai vorbim de cele nescrise.

Era în continuare mai scund decât mine şi într-o formă fizică bună. Avea nişte braţe uriaşe şi nişte pectorali imenşi.

Am început cu obişnuitele urări de bine pe care le foloseşti atunci când te întâlneşti cu cineva din întâmplare.

— Nenorocitule, auzisem că ai dat colţu'!

N-a răspuns. N-a făcut altceva decât să se apropie de mine cu braţele larg deschise şi să mă strângă într-o îmbrăţişare de urs. După care s-a dat înapoi, continuând să mă ţină de umeri. Ochii îi ajungeau la nivelul nasului meu.

— Umflatu' naibii, arăţi ca dracu!

Ceea ce era corect: probabil chiar aşa era. Gaz trebuia să aibă acum în jur de cincizeci de ani, deşi arăta mult mai tânăr. Avea un tricou negru de bumbac, transpirat în faţă şi în spate. Iniţial avusese mâneci lungi, dar probabil fuseseră smulse, lăsând acum să atârne nişte aţe peste braţele bronzate şi imense ca ale lui Popeye Marinarul. Fusese în Infanteria Uşoară înainte de a se alătura regimentului, şi încă mai avea un tatuaj aproape şters cu vechea sa emblemă pe bicepsul din dreapta. Numai că acum acesta aducea mai mult cu o ancoră.

— Mulţumesc Gaz, mă bucur să te revăd. De când eşti prin zonă?

Sărea în sus şi-n jos, gesticulând larg, pentru a fi cât mai expresiv.

— De şase luni. E al dracului de bine, înţelegi ce vreau să spun? Şi-a ridicat blugii trăgând în sus de cureaua de piele. Într-o parte, într-un toc special, avea un pistol de 9 mm. Pentru cine lucrezi, Nicky băiete?

— Pentru un ziarist american. Este încă la Serviciul de imigrări.

M-a apucat de mână.

— Vino încoace – vino să-mi vezi echipa.

Tot numai zâmbet, mă trase înspre cei patru tipi care stăteau tolăniţi în apropiere la umbră, îmbrăcaţi în blugi şi nişte tricouri tărcate. Nu-l văzusem niciodată pe Gaz să tragă fără să-şi golească încărcătorul: totul era la superlativ când era vorba de el. Fusese însurat de mai multe ori decât Liz Taylor şi încă le mai iubea pe toate fostele sale soţii. Probabil că şi ele nutreau

aceleaşi simţăminte faţă de el.

M-a împuns cu un deget în braţ.

— Îmi pare bine să te văd, amice. Nu mai ştiam nimic de tine cine dracu' mai ştie de când.

Din momentul în care părăsisem regimentul şi începusem să muncesc pentru Firmă, renunţasem la aproape toate cunoştinţele mele. Asta fusese pur şi simplu calea pe care trebuise s-o adopt.

„Circuitul" era de fapt piaţa locurilor de muncă pentru foştii militari. Companiile de securitate angajau de zor personal care să dea o mână de ajutor pe timp de război, pentru protecţia VIP-urilor, paza conductelor de petrol, antrenamentul armatelor străine, genul acesta de lucruri. Existau o mulţime de firme specializate, britanice şi americane, dintre care unele prezentau mai multe garanţii decât celelalte. Munca în sine era aproape pe cont propriu, plăţile făcându-se zi de zi. Fiecare răspundea de plata taxelor şi a asigurărilor, ceea ce însemna că, în marea majoritate, indivizilor nu le păsa de niciuna din ele. Se numea „circuitul" deoarece puteai să treci de la o companie la alta. Dacă auzeai de o ofertă de muncă mai bună, renunţai la cea în care erai implicat şi te reprofilai.

Gaz mi-a făcut prezentările cu un sud-african, un rus şi doi americani. N-am încercat să le reţin numele – oricum n-aveam să-i mai văd vreodată. Ne-am strâns mâinile de complezenţă.

— Eu şi Nick am fost în aceeaşi unitate, i-a anunţat Gary cu o plăcere evidentă.

Tipii mi-au răspuns cu salut, după care au revenit la propria conversaţie.

Nu era nicio problemă: nu mă aşteptasem la o îmbrăţişare în grup. Nu era ca şi când am fi făcut parte dintr-o frăţie, era doar o afacere ca oricare alta. Pur şi simplu aşa stăteau lucrurile. Oamenii ăştia arătau cu totul altfel decât tipii care lucrau pentru CPA. Erau acolo pentru bani şi nu pentru impresii ieftine.

Ceea ce voiam să aflu nu se reducea doar la un mijloc de transport anume, cu care puteam să plec de acolo.

— Cu cât poţi să faci rost de-o armă aici – sau ai tu cumva vreuna în plus?

— Le găseşti pe drum, dă-le dracului. Unde stai?

— La Palestine.

M-am uitat atent la cele patru femei irakiene aflate la o

distanţă destul de mare, luptându-se cu bagajele, agitându-se şi strigând una la alta.

— Este un loc minunat. E foarte ciudat – stai puţin şi o să te convingi. Îţi oferă însă o protecţie bună. Ştii ceva, mai bine te duci direct la unul dintre dubioşii ăştia care vând arme. Au tot ce vrei, deşi te ard la buzunar. Ar merge mult mai repede decât dacă m-ai aştepta pe mine să-ţi aduc câteva cartuşe, înţelegi?

M-am întors iar spre Gaz.

— Aşa o să fac. Deci ce faci pe-aici, prietene?

— Nişte chestii ale dracului de bune. Bani pentru vremuri grele, amice. Fac instrucţie cu poliţia locală. Ei folosesc AK-uri, dar noi le arătăm cum să le folosească şi ei ca lumea. Am program de instrucţie de două ori pe zi, după care încep patrularea împreună cu băieţii mei.

Voiam să păstrez aparenţa că şi eu făceam încă parte din „circuit”.

— Cât câştigi pe zi?

— Trei sute cincizeci, plus cheltuielile. Mult mai bine decât ultima oară când ne târam hoiturile pe-aici, ei?

În acea perioadă, plata pe care o făcea Ministerul Apărării se ridica la aproximativ şaptezeci de lire pe zi. Trei sute cincizeci pentru un mercenar părea o sumă corectă. În timp ce oamenii de afaceri din clasa mijlocie din Londra vorbeau de creşterea preţurilor la case, la dineurile organizate sâmbăta noaptea, tipii aflaţi în „circuit” vorbeau de preţul zilei. De nouă ori din zece mâncau rahat. Oricine spunea că el câştigă „şase sau şapte sute” minţea cu neruşinare. Din câte îl ştiam pe Gaz, trei sute cincizeci de lire pe zi reprezentau o nimica toată pentru el. Era pur şi simplu fericit să fie aici şi probabil că-şi plătise până şi biletul de avion.

— O să stau aici atâta timp cât au nevoie de mine, Nick. Este puţin cam naşpa acum, dar, la dracu’! Suntem la Bagdad, nu-i aşa?

Era nemaipomenit faptul că-l întâlnisem; se adăuga la starea de bine pe care o căpătasem deja. Nu ştiam ce părere mai avea femeia din Canada, dar eu în mod categoric mă simţeam ca şi cum aş fi ajuns acasă.

Nu doream să mai fiu în compania lui Gaz atunci când avea să apară Jerry, dar mai aveam o ultimă întrebare.

— Ştii cumva cum aş putea să ies de-aici? Încercăm să

ajungem în oraş.

A început să se scuze.

— Te-aş fi dus eu dacă aş fi putut, dar îl aşteptăm pe un tip de la PC Plod. Unul dintre comisarii de la Poliţia Metropolitană. Amărâtul acesta a fost trimis să muncească temporar aici, pentru vreo doi ani. De-abia aştept să-l văd încercând să predea etica politică, îţi dai seama? Unor băieţi care, cu numai cinci minute înainte, au fost instruiţi unde anume să lanseze grenadele reactive în tancurile americane.

Sud-africanul l-a depistat pe pasagerul lor şi s-a dus să-l recupereze din mulţime.

Gaz m-a mai îmbrăţişat încă o dată.

— Ascultă, băiete, chiar mi-a făcut plăcere să te revăd. Vezi că există un autobuz cu care poţi să te duci în oraş. Ţine-te după femeile acelea, ele ştiu precis care este. S-a uitat o clipă către cvartetul irakian, după care şi-a concentrat privirea undeva în spatele meu. Eşti împreună cu capu' ăsta pătrat?

Jerry nu s-a putut abţine să nu răspundă afirmativ.

— Îhî. Salut, eu sunt Jerry.

În sfârşit Gaz mi-a dat drumul şi i-a întins mâna lui Jerry.

— Pentru ce dracu' faci asta? A arătat spre un grup de tipi îmbrăcaţi cu veste aplecaţi peste MP-5-urile pe care le ţineau în mâini. Mai bine te-ai alătura ălora. Cel puţin ei arată ca şi cum ar fi în stare de ceva. După care m-a îmbrăţişat iar strâns, ca un urs. Glumeam, băiete.

Trupa lui Gaz îşi recuperase tipul de la PC Plod, care era acum în maşina lor 4x4, îmbrăcat cu o vestă antiglonţ, şi deja se pregăteau şi plece. Gary a luat-o spre maşină.

— Gata, e timpul să plec. Dacă voi ajunge pe lângă Palestine, o să intru să-ţi fac o vizită. Nu pot să te sun, căci nenorocitele astea de telefoane nu merg încă. Ne mai vedem, nu-i aşa? Ai grijă de tine, nenorocitule. S-a mai uitat o dată la Jerry şi i-a zâmbit prietenos pe sub ochelarii săi de soare de aviator. Ia aminte, amice, când tipul ăsta o s-o dea în bară şi vei avea nevoie de un profesionist, sună-mă.

— Aşa o şi fac. Dacă tot veni vorba, ai întâlnit vreun bosniac în oraş?

— Ăştia-s peste tot! Bosniaci, sârbi, kosovari, indiferent cum îi numeşti. O să găseşti sigur o grămadă pe aici, doar e război, nu-i aşa?

A luat vesta antiglonţ din vehiculul de teren şi şi-a tras-o peste cap, acoperind astfel petele mari de transpiraţie de pe tricou. N-avea să treacă să mă vadă. În cinci minute avea să se gândească la cu totul altceva, iar până la miezul nopţii va fi uitat deja chiar şi faptul că ne-am întâlnit.

Jerry mi-a zâmbit superior şi uşor afectat.

— Un vechi prieten din lumea publicităţii?

— Mda, cam aşa ceva.

— Numele de domnişoară al mamei? Sigur că da... Nick Stone măcar este numele tău real?

— Mda. Şi, înainte să poată continua, i le-am arătat cu degetul pe femeile care nu ştiu ce mai boscorodeau în continuare. Vezi că există un autobuz cu care putem să mergem în oraş. Tot ceea ce avem de făcut este să mergem după Spice Girls.

27

Microbuzul de douăzeci de locuri aparţinea companiei aeriene Iran Airways, chiar dacă ei n-aveau niciun zbor care să ajungă sau să plece din Bagdad. Poate că era o modalitate de a ţine personalul în priză; în plus, la douăzeci şi cinci de dolari americani pentru o singură călătorie pe o distanţă de cinci kilometri se obţinea un câştig bunicel. Putea să fie şi o singură cursă comercială pe zi, asemenea celei cu care de-abia venisem, căci era plin de membri ai ONG-urilor care se deplasau în permanenţă de colo-colo.

O grămadă de oameni s-au îmbulzit înăuntru, mult mai mulţi decât numărul scaunelor. Cele patru femei irakiene s-au aşezat în cele din urmă pe geamantane, pe culoar, în timp ce treceam pe lângă sacii de nisip şi cordonul de siguranţă din sârmă ghimpată ce înconjura aeroportul. Vehiculul nu avea aer condiţionat şi chiar şi cu ferestrele deschise era înăbuşitor de cald. Urma să petrecem restul zilei încercând să ne dezlipim de husele ce acopereau scaunele.

Drumurile care duceau înspre oraş păreau a nu fi fost afectate de război, chiar dacă, pentru moment, americanii executau lucrări de reparaţii. Toate tufişurile şi palmierii care demarcau linia şoselei fuseseră defrişaţi până la treizeci de metri de localnici înarmaţi cu topoare şi de buldozere, astfel încât să nu mai rămână niciun fel de acoperire pentru DEI-uri (dispozitive explozive improvizate) sau atacuri armate.

Drumurile erau pline de un amestec de Mercedes-uri noi, maşini 4x4, hârburi şi camioane cu portierele scoase.

Cei din maşini erau mai mult îmbrăcaţi în costume şi pantaloni de bumbac decât în tradiţionalele *dishdash*. Un număr mare de femei purtau fuste destul de scurte pentru a-şi dezveli picioarele şi numai câteva erau complet acoperite; majoritatea umblau numai cu capul acoperit. Văzusem mai multe burka în zona estică a Londrei; însă nu şi la fel de multe chioşcuri unde se vindea chebap.

Diverse produse casnice de provenienţă occidentală se aflau la vedere în faţa magazinelor de electro-casnice, dispuse lângă biciclete ce străluceau în soare şi stative cu îmbrăcăminte. Noile panouri publicitare făceau reclamă la parfumuri şi detergenţi, şi se părea că rafturile erau pline de mâncare şi de jocuri pe computer. Văzusem oraşe sud-americane care arătau cu mult

mai rău decât acesta. Pe drumul dinspre aeroport spre oraş, totul părea foarte normal, dacă ignorai cele şapte sau opt elicoptere Blackhawk ce duduiau pe deasupra acoperişurilor.

Câteva minute mai târziu însă, mi-am dat seama fără niciun dubiu că ţara se afla în stare de război. Blocuri imense de beton învelite în sârmă ghimpată încetineau şi canalizau traficul pe măsură ce ne apropiam de Tigru. Apoi a apărut un convoi de autovehicule Hummer cu partea din spate acoperită. Trăgătorii de la mitralierele montate pe maşini, cu toţii echipaţi cu căşti şi ochelari Oakleys, scrutau cu nervozitate clădirile de pe ambele părţi ale şoselei, pe măsură ce înaintau.

Cândva, cineva descoperise că, de-a lungul timpului, fuseseră produse destule pistoale mitralieră de asalt de tip AK-47 pentru a înarma una din şaisprezece persoane la scară mondială. Pe măsură ce ne făceam loc pe străzile oraşului, se părea că marea majoritate a acestora erau aici, în Bagdad. Aproape fiecare magazin şi clădire erau păzite de un irakian în sandale ţinând în mână o astfel de armă, aceeaşi armă cu care probabil că trăsese cu vreo două luni în urmă în cabinele Hummer-elor americane. Alţii le aveau atârnate de umăr, având mâinile pline de cumpărături sau ocupate cu vreun copil.

Unele clădiri erau total ciuruite în urma loviturilor primite şi aveau urme negre rămase de la incendii şi de la fum; încă mai puteai vedea perdele pe jumătate trase, acolo unde fuseseră cândva tocurile ferestrelor. Unele arătau ca nişte mormane de beton, agăţate încă de scheletele armăturilor din oţel. Un întreg complex comercial de tip mall fusese distrus şi dărâmat. Urmau vreo trei sau patru clădiri rămase intacte şi apoi alte grămezi de moloz.

Dar, cu toate astea, oraşul nu era pustiu: oamenii umblau de colo-colo, preocupaţi de rutina zilnică, aşa cum o făcuseră şi în Sarajevo şi exact cum ar face-o oriunde în lume, unde ar avea loc aceste nenorociri. Locuitorii acestui oraş îşi trăiau viaţa aşa cum ştiau mai bine. Clienţii de la ceainării şi restaurante formau un puhoi masiv ce umplea străzile. Chioşcurile de ziare erau animate şi anunţau ultimele apariţii. Citisem că acum, odată ce Saddam fugise, existau aproape o sută de publicaţii diferite pe piaţă.

În timp ce încercam să ieşim dintr-o zonă întortocheată, am dat prima oară ochii cu imaginea marelui om. Era un mozaic cu

efigia sa care fusese folosit din greu pentru trageri la ţintă. Micile părţi care mai rămăseseră din faţa sa zâmbitoare fuseseră vopsite într-un galben turbat.

Şoferii opreau pe marginea şoselei acolo unde nişte puşti le umpleau rezervoarele cu benzină de pe piaţa neagră dintr-o varietate de recipiente de plastic. Era echivalentul pe care Bagdadul îl avea pentru oprirea pentru alimentare din Formula 1, faimosul pit-stop. Aproape că săreau pe orice maşină care ajungea în raza lor de acţiune, verificându-i cauciucurile şi spălându-i parbrizele ca şi cum acestea erau complet îmbâcsite.

Autobuzul avea o singură oprire, cât de aproape de birourile Airways o permiteau barierele de beton şi sârmă ghimpată. Chiar când coboram din maşină, am văzut hotelul nostru, Palestine, la mai puţin de o sută de metri distanţă. Şoferul s-a suit pe autobuz şi a început să arunce geamantanele. Cele patru femei irakiene încetaseră interminabila sporovăială, ca să-l ocărască un timp pe şofer, pline de supărare. Acesta le răspundea în aceeaşi manieră, judecind după ton.

Doi irakieni înarmaţi cu AK-uri care hoinăreau de colo-colo s-au oprit lângă noi, fumând, în timp ce fiecare încerca să vadă ce avea de făcut în continuare. Jerry era în spate, trimiţând bagajele în faţă. A început să râdă.

— Ce se-ntâmplă?

— Se pare că fetele de la Spice Girls nu vor să coboare aici. Vor să meargă în cealaltă parte a oraşului.

Mi-am luat rucsacul, aşteptându-l pe Jerry să termine cu toată aparatura şi tot calabalâcul. După care am trecut de barieră şi am pornit pe strada paralelă cu hotelul, trecând de sediile companiilor Iran Airways şi Aeroflot.

Un şir de generatoare pufăiau lucrând din greu, pe caldarâm, picurând motorină şi alimentând cu energie o serie de hoteluri jerpelite, şi ca vai de lume. Drumul era plin de gropi şi de băltoace, iar gunoiul nu mai fusese evacuat de pe vremea când Saddam încă mai avea zâmbetul pe faţă.

28

Palestine şi Sheraton făceau parte acum dintr-un complex fortificat dispus la capătul şoselei, apărat de plăci de ciment de cinci metri înălţime. Abia făcusem la dreapta că să ne îndreptăm spre o gaură din gard, de dimensiunea unui om, când am fost asaltaţi de o ceată de copii mici. Au venit în fugă către noi, desculţi, cu tururile pantalonilor atârnându-le destul cât să le dezvelească fundurile. Mergeau după noi în tăcere, dar ştiam amândoi că era mai bine să te abţii să le dai bani pe timpul zilei. Dacă-i dădeai unuia bani, alţi şase sute aveau să-ţi sară în cap. Dacă într-adevăr voiai să-i ajuţi, trebuia să o faci numai noaptea, ferit de privirile celorlalţi. În caz contrar, aceştia aveau să-l înconjoare pe norocos şi să-i fure banii abia obţinuţi.

Am mers vreo douăzeci de metri de-a lungul peretelui din plăci şi ne-am aşezat la capătul unei cozi formate din echipe de ştiri, irakieni, şoferi şi oameni de afaceri însoţiţi de gărzile lor de corp. Vreo şase limbi diferite erau vehiculate înainte şi înapoi, de-a lungul cozii. Era un post de pază temporar, care aducea cu un umbrar din grădina B&Q. Punctul de control era deservit de o familie de irakieni. Tatăl îi verifica pe bărbaţi. Mama pe femei, iar un puşti de aproximativ doisprezece ani verifica bagajele. Cu toţii aveau asupra lor AK-uri. În afara umbrarului stăteau trei soldaţi americani, în scaune pliante, cu ochelari de soare pe nas, transpirând sub căştile şi vestele antiglonţ şi ţinându-şi armele M-16, bine întreţinute, pe genunchi.

Toţi arătau de parcă le-ar fi prins bine una dintre prelegerile lui Gaz asupra politicilor comunitare. Îndată ce Jerry a terminat de vorbit în arabă cu capul familiei, ne-am strecurat prin gaură şi am luat-o la stânga printre doi pereţi imenşi de beton, nou-ridicaţi. Direct în faţă se afla uşa din spate a unui transportor blindat, cu motorul pornit. În partea din faţă era protejat de un şir lung de săculeţi umpluţi cu nisip. Un trăgător se afla la post, la mitraliera de calibru .50.

Imediat după aceea am făcut-o din nou la stânga şi am luat-o în jos pe drumul ce despărţea cele două hoteluri. Drumul era şi el blocat de un vehicul blindat M-60, de asemenea protejat cu săculeţi cu nisip şi având o plasă de protecţie deasupra, care să-i protejeze de soare pe cei din echipaj. Drumul dădea într-un sens giratoriu imens, dincolo de care se vedeau cupolele albastre ale unei moschei.

Imediat am recunoscut zona pe care o văzusem adeseori în reportajele de ştiri. În centrul sensului giratoriu era un piedestal mare de piatră, tot ansamblul reamintind de statuia uriaşă a lui Saddam, cea care fusese dărâmată în mod simbolic la sfârşitul războiului. Acoperişul dădea o imagine expresivă asupra undei de şoc produse de bombardamentele îndreptate împotriva clădirilor guvernului, situate chiar de partea cealaltă a râului. Toţi apropiaţii lui Saddam se mutaseră cu mult înainte, dar toată operaţiunea dădea bine pe posturile TV.

Acum puteam să-mi dau seama cum de toată lumea trăsese nişte cadre atât de bune: nici măcar nu era nevoie să se mişte de la balcoanele hotelului în care erau cazaţi. Zona de securitate dintre hoteluri era înţesată de jurnalişti, care intrau şi ieşeau încontinuu din maşinile de teren, transpiraţi leoarcă după o zi petrecută cu căştile şi vestele antiglonţ pe ei. Cuvântul „Presă” era tipărit oriunde încăpea.

Palestine n-ar fi arătat ciudat într-o mahala din Moscova. Avea şaisprezece etaje, era de formă rectangulară şi în general, foarte simplu din punct de vedere arhitectonic. Doar câteva încăperi mari de la parter, probabil restaurantele cu sală de dans, ieşeau în afara liniei de bază. Aparent fiecare cameră avea balcon, indiferent dacă dădea înspre Tigru, înspre grădină sau înspre sensul giratoriu ce era protejat cu plăci inestetice de beton asemănătoare cu aripile unei navete spaţiale a lui Darth Vader.

Antenele prin satelit, de mărimea unor farfurii zburătoare, erau montate pe acoperiş, iar cele mai mici apăreau la aproape toate balcoanele. Peste tot erau întinse cabluri electrice.

Un reporter german de ştiri îmbrăcat în vestă antiglonţ îşi făcea numărul în faţa camerei, având tancul, moscheea şi sensul giratoriu drept fundal sugestiv. Un convoi de autovehicule Hummer scrâşnind din roţi a intrat în sensul giratoriu, arătând foarte războinic cu mitralierele şi puştile M-16 îndreptate ameninţător spre exterior, rotite de jur împrejur. Jerry avea faţa aia mai puţin zâmbitoare.

— Uită-te la rahatul ăsta. Îl prefer oricând pe Nuhanovici.

Am mers pe şoseaua ce ducea la hotel şi am intrat pe nişte uşi mari de sticlă, trecând de cei din pază, doi irakieni cu AK-uri. Nici măcar nu ne-au mai verificat. Poate că zăpuşeala era prea mare şi pentru ei ca să se mai obosească.

În aglomeraţia din hol îi distingeai pe indivizii pe care-i găseai în orice hotel mare de oriunde din lume unde se derula un conflict armat: bişniţarii. Băutură, droguri, arme, ţigări, femei şi orice altceva doreai ei îţi făceau rost. La un anumit preţ, desigur.

Interiorul hotelului arăta la fel de ponosit ca exteriorul. Podelele din marmură neagră purtau amprenta câtorva ani buni în care fuseseră lustruite din greu. Auzisem că, pe durata aplicării sancţiunilor economice, toate aceste locuri puteau a petrol. Era mult mai ieftin decât apa, şi era chiar eficient în curăţarea podelelor.

Soldaţii americani îmbrăcaţi în uniformă intrau pentru a-şi cumpăra cutii de Coca-Cola. Alţii erau îmbrăcaţi în echipament sportiv, şorturi albastre, adidaşi şi tricouri gri inscripţionate cu „Army”, de parcă nu-ţi dădeai seama cu cine ai de-a face după puştile M-16 ce le atârnau pe umeri.

Supraponderalii îmbrăcaţi în costume şi veste kaki ocupaseră toate canapelele disponibile, în timp ce gărzile de corp stăteau discret la o anumită distanţă. Se părea că erau mai mulţi oameni de afaceri în Bagdad decât de obicei. Soldaţi, afacerişti, gărzi de corp, jurnalişti: toată lumea juca în această piesă.

La recepţie era un afiş care te anunţa că preţul unei camere era de „60 USD” pe noapte fără comentarii sau negocieri. Se cerea şi un avans care să acopere jumătate din suma necesară întregii şederi, plătibilă în bani gheaţă. Aici, la capătul lumii, banii cash spuneau cine erai mult mai bine decât ar fi putut s-o facă vreun card sau vreun cec American Express.

Jerry a calculat şi apoi a numărat în bani gheaţă cât reprezenta contravaloarea avansului pentru o săptămână, în dolari.

Aş fi vrut să stăm la primul etaj – o înălţime de la care puteai sări în caz că trebuia să părăsim în grabă hotelul dar toate camerele de aici erau deja ocupate. Cel mai apropiat etaj faţă de nivelul solului la care puteam obţine o cameră era etajul şase.

Am luat liftul. Camerele noastre erau una lângă cealaltă, iar cine stătuse în a mea o părăsise cu numai zece minute înainte fără a mai anunţa camerista. Locul duhnea a ţigări şi a transpiraţie.

Erau două paturi de o persoană. Jegul se vedea sclipind pe toate suprafeţele cândva lăcuite, iar mocheta era arsă cu ţigara

în mai multe locuri. Pereţii zugrăviţi în calciu căpătaseră o culoare gălbuie, ştearsă, peste acel aspect uşor zgrunţuros. Baia foarte mică avea în dotare un closet, o chiuvetă şi un duş. Am încercat să deschid robinetul, dar n-a curs niciun strop de apă. Poate mai târziu.

Mi-am lăsat bagajul pe patul acoperit cu pături sintetice de culoarea muştarului. Nu erau cearceafuri, iar cele două perne pătate de salivă n-aveau faţă de pernă. Proprietarii lanţului de B-and-B din Margate şi Blackpool ar fi fost mândri de acest loc, unde se cerea atât de mult pentru atât de puţin.

M-am dus şi am deschis geamul culisant ce dădea în balcon şi imediat m-a învăluit zgomotul oraşului. Tigrul era chiar în faţa mea, strălucind în soarele amiezii. Exceptând moscheile şi câteva clădiri guvernamentale ce supravieţuiseră bombardamentelor, tot ceea ce se vedea erau kilometri întregi de case aparţinând celor din clasa mijlocie, blocuri mici ce se luptau pentru o fărâmă de spaţiu printre impunătoarele turnuri. Mult mai departe, la marginea oraşului, era Bagdadul pe care-l ştiam eu.

Deodată, am avut senzaţia că trecuseră numai câteva zile de când bântuiam împreună cu Gaz şi cu Rob la graniţa de nord-est a oraşului, în timpul primului război din Golf. Era un cartier sărăcăcios, o zonă imensă formată din clădiri dărăpănate, o lume a sărăciei şi a mizeriei. Şiiţii care locuiau acolo fuseseră obligaţi să-l numească Oraşul lui Saddam. Descoperirea cablurilor de fibră optică ce făceau legătura între Bagdad şi echipele specializate ce deserveau rachetele Scud în Deşertul de Vest fusese o misiune de tot rahatul, dar oricum fusese necesară. Dacă acestea nu erau distruse, rachetele Scud puteau fi în continuare lansate asupra Israelului. Israelienii ar fi intrat şi ei în război, iar alianţa coaliţiei cu statele arabe ar fi luat sfârşit.

M-am uitat în zare la aburul fierbinte de deasupra oraşului.

Cam la ora aceasta aş fi transmis ordinele referitoare la nopţile nenorocite ce urmau să vină, iar patrula formată din patru oameni ar fi început pregătirile. Am sta în canalizarea de sub o piaţă până la stingerea ultimei lumini, după care ne-am strecura afară pentru activităţile specifice de pe timpul nopţii. Aveam mai mult sau mai puţin aceleaşi lucruri de făcut: verificarea liniilor de alimentare cu curent electric ce ieşeau din oraş şi verificarea antenelor de comunicaţii rămase încă în picioare în

urma atacurilor aeriene din ultimele douăzeci şi patru de ore.

Când în cele din urmă cei din patrula mea localizau cablurile, nu se mai întâmpla nimic spectaculos. Tot ceea ce le trebuia era o daltă bună, un ciocan de un kilogram, şi asta era tot.

Privind în jos, am văzut că grădina era împrejmuită de un zid jos și nişte garduri ruginite destul de serios. Câţiva indivizi beau cafea în incinta unei *cabana* ce arăta precum o mică oază. Războiul părea să se desfăşoare undeva la un milion de kilometri distanţă. Cineva chiar manevra o maşină de tuns iarba cu motor pe benzină.

După aceea, două elicoptere Blackhawk s-au apropiat vâjâind pe deasupra râului – la o altitudine atât de mică încât puteam să le dau piloţilor un cap în gură – fără ca nimeni să le bage în seamă.

29

Una dintre marile încăperi de la parter, ce ieşeau în exteriorul ansamblului general al clădirii, părea să fie ocupată de CNN. Toate-ferestrele erau acoperite cu saci de nisip, iar sigla postului atârna de un mic umbrar, acolo unde stăteau cei care asigurau paza. Afară, pe iarbă, erau nişte scaune şi o canapea din imitaţie de piele neagră, pe care nu se putea sta decât când nu mai erau expuse la soare şi intrau în conul de umbră. Locul gemea de cabluri şi de antene. Dincolo de asta, un tip în şorţ, în tricou şi în adidaşi alerga pe fundul unei piscine fără apă, de vreo treizeci de metri lungime. După fiecare tură, făcea un set de genuflexiuni, continua iar cu o tură de bazin, urmată de un set de abdomene. Transpiram doar când mă uitam la el.

Trebuia să verific traseul pentru ieşirea de urgenţă, deoarece săritul de la etajul şase nu era o opţiune. Un semn de culoare verde amplasat pe coridor dădea indicaţii în arabă şi în engleză cu privire la ieşirea în caz de incendiu.

O uşă batantă ducea spre o casă a scărilor din beton, complet izolată de restul clădirii. În pereţi nu erau decât nişte mici crăpături pe unde intra lumina, aşa că dracu' ştia ce se întâmplă acolo noaptea. Casa scărilor era plină de mucuri de ţigară şi de fotografii din ziare cu imaginea lui Saddam zâmbind şi arătând ceva undeva în depărtare, întotdeauna mă gândisem că era vorba de o servietă plină de bani.

Am băgat una dintre hârtiile de pe jos între uşă şi cadrul uşii, astfel încât să nu cumva să rămân blocat dacă trebuia să mă întorc tot pe acolo.

Coborând pe scara de incendiu, am verificat uşile de la fiecare etaj în parte. Toate erau încuiate pe interior. Mai mult decât atât, la parterul momentan inundat, cele două uşi duble de ieşire care dădeau în exterior erau închise cu lanţ şi cu lacăt şi blocate de un munte de gunoi. Singura cale de scăpare de la etajul şase era liftul.

M-am întors şi am ciocănit la uşa lui Jerry. Era ocupat cu aranjarea echipamentului de reîncărcare pentru cameră şi pentru telefon. Thuraya[9], cam de mărimea unui telefon fără fir de apartament, se afla pe marginea parapetului de la balcon. Îi scosese antena groasă de plastic din lăcaşul lateral pentru a

[9] Sistem de telecomunicaţii bazat pe o reţea civilă de sateliţi geosincroni (n. red.)

încerca să obţină semnal de la un satelit.

Niciun fel de reţea de telefonie mobilă nu opera la momentul respectiv în Irak, acum că Partidul Ba'ath fusese desfiinţat. Exista un sistem asemănător, dar putea fi folosit exclusiv de oficialii CPA. Cu un Thuraya chiar nu conta dacă erai în mijlocul stepei ruseşti sau în vârful Munţilor Everest: atâta timp cât aveai semnal şi erai conectat la un satelit, puteai să vorbeşti cu oricine, oriunde, fie pe un mobil, fie pe un fix. N-aveam idee de unde aveau oamenii banii necesari ca să le folosească. Cu contravaloarea câtorva minute vorbite la unul dintre aceste dispozitive puteai să-ţi plăteşti o săptămână de vacanţă în Grecia.

Am ieşit afară, în balcon, în timp ce Jerry descâlcea nişte cabluri, dintre care unul lega telefonul la cameră, astfel încât să poată transmite imaginile prin conexiune directă. Jerry intenţiona să le descarce şi să le trimită la *Telegraph* imediat după ce avea să le obţină, după care să le şteargă din cardul de memorie, astfel încât să preîntâmpine posibilitatea ca acestea să pice în mâinile altcuiva.

Tipul în şort încă mai fugea înainte şi înapoi în piscina golită de apă. Am ridicat Thuraya ca să văd dacă are semnal, dar indicatorul cu cinci linii pentru semnal maxim era gol. Am făcut câţiva paşi de-a lungul balconului, dar n-am primit niciun fel de răspuns.

M-am întors în cameră. Jerry se întinsese în pat, cu mâinile sub cap, admirându-şi dibăcia cu care aranjase echipamentele electronice.

— Niciun fel de semnal – satelitul trebuie să fie pe partea cealaltă. Am aruncat Thuraya lângă el în pat. Singurele posibilităţi de a ieşi de aici sunt liftul sau săritul în gol. Ieşirea de incendiu este blocată.

— Nu-ţi face griji, bătrâne, locul acesta e la fel de sigur ca Fort Knox. Să luăm lucrurile pe rând. Prinsese curaj de când cu aşteptarea de la Amman. Poate că simţea că era puţin mai aproape de Nuhanovici. S-a ridicat şi-a rămas pe marginea patului. Ia tu nişte beri. Eu trebuie să fac rost de nişte haine cu specific local dacă vreau să duc treaba asta de rahat la bun sfârşit.

Stabiliserăm deja că el o să fie cel care o să facă toate treburile în care l-ar fi ajutat originea lui arabă, în timp ce eu

aveam să mă ocup de albi.

— O să sun la Washington DC, după care o să dau o fugă până la moscheea de peste drum chiar la timp pentru Asur, să văd ce pot să aflu acolo. Asta numai dacă o să pot trece de tancul ăla fără să-mi fie ciuruit fundul islamic.

Am dat din cap. N-avea sens să stăm şi să aşteptăm veşti de la sursă: trebuia să ieşim de-aici. Cineva trebuia să ştie ceva. Jerry nu voia să-i întrebe pe jurnalişti, pentru că aceştia ar fi mirosit o poveste bună şi fie aveau să se abţină să dezvăluie vreo informaţie, fie aveau să-l mintă. În schimb, pe mine nu mă împiedica nimic să merg să mă întâlnesc cu tipii care lucrau în circuit.

M-am uitat la Baby-G să văd cât e ora, de astă dată avându-l la mână pe cel negru, al meu. O lăsasem pe Kelly în urmă: trebuia să-mi păstrez capul limpede. Pe cine credeam că păcălesc? Uitându-mă la al meu, automat mă gândeam la al ei – şi implicit la ea. Avea cureaua mai mare decât încheietura mânii sale, şi îi lua o grămadă de timp să o încheie.

Era de-abia ora trei p.m. — şapte a.m., ora Washingtonului.

Pierdusem vreo două nopţi de somn, aşa că nu era de mirare că eram frânt.

30

Am luat liftul mic, de nouă persoane, şi am coborât în holul central. Jerry, ca întotdeauna de altfel, stătea cu camera foto în mână; eu îmi luasem borseta în care aveam paşaportul şi încă trei mii de dolari gheaţă. Liftul puţea a ţigări şi se oprea la fiecare etaj cu nişte zdruncinături deconcertante. La etajul patru s-au suit doi filipinezi înarmaţi cu MP-5-uri şi echipaţi cu veste antiglonţ negre precum o echipă SWAT; la etajul trei s-au suit alţi doi militari care încercau să arate ca nişte civili, ceea ce este aproape imposibil atunci când eşti tuns periuţă; în cele din urmă, în ultima secundă, ni s-au alăturat doi tipi din partea ONG-urilor, cu nişte bibliorafturi doldora de hârtii şi nişte burdihane pline de bere, mult mai mari.

Se părea că toată lumea, civili sau militari, avea acelaşi tip de acte de identificare la gât, anume un şnur de nailon cu un cârlig de care atârna un suport transparent de plastic, în care se păstra cardul de identitate. Trebuia să avem şi noi ceva asemănător? De unde dracu' să ştiu?

După ce s-au închis uşile, unul dintre filipinezi i-a oferit celuilalt o ţigară şi amândoi le-au aprins. În momentul în care am ajuns în holul central, deja miroseam de parcă mi-aş fi petrecut noaptea într-o tavernă.

Acum, poate că stăteau şi fumau pe canapele mai mulţi irakieni decât oameni de afaceri străini, toţi cu mustăţi negre şi subţiri şi îmbrăcaţi identic, cu pantaloni, cămăşi, pantofi de vinilin lucios şi şosete albe.

Indiferent de cât de multe se schimbaseră pe-aici, stilul şi înfăţişarea tipică lui Saddam încă mai persista.

Afară erau parcate două vehicule 4x4 de tip Hummer. Un grup de soldaţi transpiraţi îşi abandonaseră vestele antiglonţ şi-şi dăduseră jos jachetele de uniformă ude fleaşcă; din spatele unui camion cu prelată se distribuiau mâncare caldă şi sticle de apă minerală.

Dincolo de autovehiculele de teren, am văzut doi sau trei civili care se plimbau în sus şi-n jos, vorbind la telefoanele cuplate la reţeaua prin satelit. Probabil că stăteau pe aceeaşi parte a hotelului ca noi.

Cele două magazine din hol făceau comerţ la strigare şi vindeau pastă de dinţi, ceasuri de mână şi bancnote cu chipul lui Saddam, care mai erau încă în circulaţie. Saddam arăta la fel

pe dinari ca în orice fotografie: un zâmbet larg, o mustaţă groasă şi o mână întinsă indicând ceva ce nu aveam să vedem vreodată. De asemenea, puteai să cumperi ibrice de cafea arăbeşti, hărţi, haine; un tip ridicase un cort mic de beduin pentru a-l folosi ca stand pentru carpete. Până şi DHL avea un stand deschis aici, de care doar ce trecusem – astfel că-ţi puteai trimite acasă, cu avionul, toate cumpărăturile într-un colet, în timp util pentru Crăciun.

În vreme ce Jerry ieşise din hotel şi se îndrepta hotărât spre lumina orbitoare a soarelui, am localizat un grup de bişniţari.

Am fost întâmpinat de trei feţe zâmbitoare.

— Hello, domnule, de ce-ai vrea să-ţi fac rost?

Oriunde te-ai duce în lume, toţi din branşă vorbesc engleza.

Am dat mâna cu toţi trei şi le-am zâmbit în timp ce-i gratulam cu un *Salaam aleikum.*

— Am nevoie de douăsprezece beri.

Cel mai tânăr a fost primul care a reacţionat. Arăta destul de bine în blugii şi adidaşii nou-nouţi.

— Durează zece minute. Mă aşteptaţi înăuntru?

Ceilalţi doi au plecat, zâmbind încă în urmă. Aveau clienţi mai mult decât suficienţi. L-am apucat de mână pe băiatul meu când se întorcea ca să se îndrepte spre uşă.

— Ar mai fi vorba de vreo două chestii.

Zâmbetul i se lăţi pe faţă.

— Vrei o fată? O să-ţi aduc o fată tânără, din Europa. E foarte nouă aici.

— Nu, aş vrea doar două pistoale cu tot cu încărcătoare şi o grămadă de muniţie. Nici măcar nu m-am mai deranjat ca să sune a întrebare.

— Sigur. Pentru tine am chiar pistoalele lui Saddam, la un preţ bun. Dacă vrei o carabină, îţi aduc puşca lui Saddam…

— Nu, amice, doar două pistoale. Ale lui Saddam sau nu, nu-mi pasă. Ai grijă să fie semiautomate.

— Sigur. Pentru tine, mâine-dimineaţă. Le aduc aici. OK?

Am dat din cap şi i-am indicat zona de servire a cafelei.

— O să te aştept acolo să vii cu berea.

A întins-o rapid, înainte de a reuşi să-l întreb despre vehicule. Prin uşile de sticlă de la intrare am văzut că Jerry se alăturase celorlalţi membri ai clubului Thuraya şi-mi făcea semne cu mâna disponibilă, mişcând-o asemenea unei morişti. Speram că sursa

sa îi furniza în sfârşit nişte informaţii mult aşteptate.

Unul dintre soldaţii care mâncau afară a intrat în hotel şi s-a îndreptat către unul dintre bişniţari. I-a vorbit pe o tonalitate joasă şi de foarte aproape. După care a rânjit când acesta i-a arătat mărimea sânilor pe care avea să-i atingă în curând. Aceste două hoteluri reprezentau probabil adăpostul cel mai la îndemână pentru soldaţii ale căror nevoi erau rapid satisfăcute în toalete.

I-am lăsat să-şi continue treaba, trecând banii dintr-o mână în cealaltă, ca şi cum ar fi fost vorba de o tranzacţie cu droguri.

Cine gândise modul în care să arate zona cafe-barului, optase pentru banchete din plastic şi pentru o atmosferă specifică anilor 1970, întunecoasă, sofisticată şi care să-ţi inducă buna dispoziţie. Reuşiseră să creeze această atmosferă, îndeosebi prin partea întunecată care era redată la fix.

Covorul era complet tocit, iar aerul era îmbâcsit cu fum de ţigară şi muzică western şi country. Un tip în vârstă, îmbrăcat în cămaşă roşie şi încălţat cu pantofi lucioşi de vinilin, având părul pieptănat ireproşabil şi dat pe spate, stătea flancat de două boxe, un amplificator şi un Casio Beatmaster. Exceptând mustaţa de tip Saddam, era copia fidelă a tatălui lui Johnny Cash.

Câţiva irakieni stăteau şi beau ceai, atenţi pe jumătate la doi tipi solizi, albi, tunşi foarte scurt, dintre care unul cu cioc, care încercau să facă oarece afaceri împreună. Au schimbat câteva cuvinte într-o limbă ce suna a sârbo-croată, după care au revenit la ceva asemănător limbii engleze, pentru următoarea etapă a negocierii lor mormăite.

Aveau un accent atât de puternic, încât nu le mai trebuia decât câte o geacă neagră de piele şi puteai să juri că încă mai erau undeva în Balcani. Trebuia să aflu cu exactitate de unde erau de loc, înainte de a întreba de un bosniac. Poate că războiul se sfârşise în mod oficial, dar, pentru o grămadă de indivizi de teapa ăstora, Acordul de Pace de la Dayton reprezenta numai o foaie de hârtie.

Pe tejgheaua barului zăceau un mic bol cu ouă fierte, o farfurie cu brânză şi nişte chifle ce arătau mai mult decât învechite, tejgheaua fiind păzită cu grijă de doi tipi în cămăşi albe, mototolite, prevăzute cu nişte papioane cu elastic, care încercau din răsputeri să pară că fac ceva folositor.

Într-un final unul din ei s-a apropiat de masa mea. N-aveam de gând să beau cafea arabă, aşa că am comandat un Nescafé cu lapte şi câteva chifle.

Tipul s-a întors ca să pună ibricul pe foc.

A mai trecut un grup de străini, vorbind o engleză ce aducea cu franceza, urmat de doi localnici. S-au aşezat pentru a pune la cale ce aveau să facă a doua zi şi pentru a stabili cât timp vor avea nevoie de şofer şi de translator. N-a durat mult până au căzut cu toţii de acord, iar unul dintre ei a scos dintr-un teanc de dolari câteva bancnote şi le-a dat acestora. Târgul părea că se făcuse pentru nouăzeci de dolari pe zi pentru un translator şi şaizeci pentru un şofer, plata în avans – iar dacă francezii doreau să meargă undeva în afara Bagdadului, aveau să se mai adauge ceva bani la sumele iniţiale.

Cafeaua, chiflele şi minipachetul de unt, ambalat în folie, mi-au fost aduse chiar în momentul în care cei doi balcanici se pregăteau să plece. Însoţitorii lor irakieni au avut o scurtă discuţie în păsărească lor, pufăind fericiţi din ţigări, după care au continuat să-l asculte pe tăticul lui Johnny Cash.

31

Tocmai luasem prima îmbucătură, când mi-am dat seama că aveam concurenţă. Cel mai bătrân motociclist din oraş stătea în ceafa mea. Avea undeva pe la şaizeci de ani, o înălţime de numai 1,65 m, dar era robust, cu nişte braţe pline de pistrui şi nişte mâini de mărimea unei mănuşi de baseball. Comandase ouă, chifle şi brânză şi un Nescafé şi, judecând după burdihan, nu era pentru prima dată când lua o masă aşa de copioasă: purta un tricou negru Harley Davidson, ce pârâia pe el, cu un imprimeu sugestiv: „Born To Ride, Born To Raise Hell”[10]. Imaginea era completată de o barbă lungă, blugi şi curea mare neagră cu o cataramă Harley. Era complet chel şi, după înfăţişare, părea a fi aici de-o viaţă. Era aproape la fel de negricios ca Jerry.

În mod sigur avea o părere excelentă despre sine. Le-a făcut cu mâna francezilor, care acum se întreceau la fumat cu irakienii, în timp ce se instala într-un scaun puţin mai jos decât mine, aruncându-mi o privire prin care parcă-mi spunea: „Stăm de vorbă mai târziu”. I-am răspuns tot cu o privire care-i sugera că nu mă grăbesc, deşi aveam o presimţire că nu va dura mult până când vom deveni cei mai buni prieteni, iar el îmi va pune la dispoziţie casa, maşina şi nevasta când ne vom întâlni data viitoare în State.

Doar ce-mi pusesem unt pe cea de a doua chiflă şi mi-o vârâsem în gură, când mănuşă de baseball s-a postat în faţa mea.

— Salutare, eu sunt Jacob. Ce faci, cum o duci?

Am înghiţit cu repeziciune, dar n-am reuşit să nu împroşc o ploaie de firimituri când am răspuns.

— Bine, tu ce faci?

— Bine, chiar bine. Mâine-i o zi mare pentru mine. Băiatul meu e în oraş.

Pe tricoul său trebuia să scrie: „Cel Mai Mândru Tată din Lume”. Prin urmare n-avea să mă căptuşească în curând.

— Aici în Bagdad?

— Sigur. Este înrolat în Regimentul 101, puţin mai la nord. Nu l-am mai văzut de câteva luni bune. Sunt puţin cam emoţionat.

Imediat i-a fost adusă mâncarea şi a început să-şi facă un

[10] Născut pentru a călări motocicleta, născut pentru a aduce iadul pe pământ

sendviş cu ou şi brânză. Mi-am terminat Nescafé-ul şi am mai comandat unul. De ce servesc arabii cafeaua în degetare?

— Deci ai venit în Bagdad ca să-l vezi?

Burdihanul i s-a cutremurat de râs în timp ce tăia ouăle în felii.

— Ei, pe dracu, nu. Lucrez în domeniul electricităţii – şi am deja vreo nouă luni de când sunt prin zonă. Mai am un băiat aici – pilot pe Apache. Grozav, nu-i aşa? S-a luminat la faţă. Îhâm, e pe undeva la vest de-aici. Am de gând să mă duc să-l văd în curând. El nu poate intra în oraş.

Pe când vorbeam, a intrat un pluton de soldaţi americani, care arătau de parcă ar fi trebuit să aibă pe umeri nişte ghiozdane în loc de arme automate. Rahat, şi eu arătam cândva aşa. Şi-au desfăcut harnaşamentul şi vestele antiglonţ pe care le-au lăsat lângă canapele.

Jacob le-a zâmbit, iar ei i-au zâmbit la rândul lor. După care a revenit la chiflele şi la cafeaua sa.

— Da, îmi urmez băieţii încă de când cu nebunia din Grenada. A muşcat atât de tare, încât i s-a cutremurat barba. Băieţii mei distrug sistemul energetic, iar tăticul lor obţine contracte ca să-l repare. Destul de inteligent, este?

Aveam în faţa ochilor complexul industrial-militar al Statelor Unite, la cel mai de jos nivel binar.

— Sună perfect pentru o afacere de familie.

A început să râdă în hohote.

— De unde eşti de loc?

— Marea Britanie. Am grijă de un ziarist.

— Eşti unul dintre mâncătorii ăia de şerpi? Hei, eu însumi am doi.

— Dacă stau să mă uit la tine, eşti unul dintre puţinii de aici care nu are nevoie de ei.

I-a plăcut asta. Dar chiar era adevărat.

— Ştii cum sunt companiile, au grijă de oamenii lor. Cum ieşi de-aici, dai de Crazyville[11]. Eu însumi am servit sub arme. Nouăsprezece ani în cadrul Regimentului 82. Şi-s al dracului de mândru de asta.

M-am gândit că acesta ar putea fi un moment bun să merg mai departe şi să aduc discuţia acolo unde doream.

— Asta-mi aminteşte de Bosnia…

Şi-a şters câteva firimituri din barbă şi a clătinat din cap.

[11] Orașul Nebunilor

— Un loc unde n-am fost niciodată. N-a prea fost de lucru pentru noi. Mi i-a arătat din priviri pe francezi. Maimuţoii ăştia mâncători de brânză au luat cam toate contractele.

Am zâmbit în timp ce el băga în gură altă bucată de brânză.

— Ei bine, se pare că bosniacii sunt gata să egaleze la scor. Am auzit că sunt aici în număr mare. Ai avut de-a face cu vreunul de când eşti pe-aici?

A negat hotărât din cap.

— Nu în acest joc al reconstrucţiei. Şi-a mijit ochii de parcă şi-ar fi folosit toţi muşchii feţei. Poate că într-un alt tip de joc? Cauţi ceva în mod special pe-aici?

Nu i-am răspuns. Aparatul Casio a revenit la viaţă, iar tăticul lui Johnny a început să masacreze tema muzicală din filmul *Bonanza*. Război sau nu, fiecare om trebuia să-şi hrănească familia. Îşi lăsase capul pe spate, cu ochii închişi, ca şi cum ar fi avut muzica inscripţionată sub pleoape.

— Ia spune, cât ai de gând să stai pe-aici?

— Nu ştiu, i-am răspuns. O săptămână sau cam aşa ceva.

— Minunat, poate că ne vom mai întâlni. Şi-atunci o să-mi poţi cunoaşte băiatul.

Două gorile înarmate cu MP-5 se îndreptau în direcţia noastră. Le mai trebuiau nişte microfoane şi puteau să intre lejer în parteneriat cu tipii de la aeroport, angajaţii CPA, care-mi aminteau de faimoasele păpuşi Action Men.

Jacob a ridicat o mână când au ajuns la masa noastră.

— Salutare, băieţi, sunt aproape gata.

Şi-a pus şi ultimele felii de ou în chiflă, le-a zdrobit în mâna stângă şi a luat şi ultima îmbucătură, după care s-a ridicat şi mi-a întins-o pe cealaltă.

— Mi-a părut bine să te cunosc. Spune-mi, nu ţi-am reţinut numele…

— Nick, am răspuns. Şi mie mi-a făcut multă plăcere. Sper din tot sufletul să-ţi poţi vedea băieţii sănătoşi.

A dat din cap.

— Îhâm, şi eu sper la fel, Nick. Poate ne vedem mâine. A clipit cu subînţeles. O să mă interesez de o bosniacă bună pentru tine…

S-a alăturat celor două gărzi de corp, pe care le-a bătut prieteneşte pe umăr.

— Hai băieţi, hai să mergem să producem ceva.

La acordurile finale ale melodiei din *Bonanza* deja dispăruse. Am lăsat jos ce mai rămăsese din al doilea Nescafé. S-ar putea ca Jacob să fi avut dreptate – chiar dacă acesta era Oraşul Nebunilor, luasem fără tăgadă cea mai bună decizie când venisem încoace.

32

Zece minute pentru beri pe dracu'. M-am dus şi m-am alăturat sosiilor lui Saddam, care stăteau pe canapele şi fumau în draci. Asta fără să-mi treacă prin cap să mă implic şi eu în competiţie şi să fumez până crăpam.

În rest, s-au tot perindat tot felul de feţe, care ba intrau, ba ieşeau din hotel, din care am recunoscut una. Era Rob, care se pregătea să iasă. Era singur, fără niciun fel de ID laminat care să-i atârne la gât, dar având un pistol vechi la şold. Vopseaua de deasupra se dusese, lăsând să se vadă oţelul mat de dedesubt. În mână avea un AK neîncărcat, versiunea pentru trupele de paraşutişti. Avea ţeava mai scurtă decât varianta normală de asalt şi un pat rabatabil. Era nemaipomenită pentru spaţii înguste sau pentru maşină. Şi asta, la rândul ei, părea destul de ponosită, având câţiva ani vechime.

S-a uitat în ochii mei şi mi-a zâmbit. Lucrurile stăteau altfel acum: niciunul din noi nu era însoţit. M-am ridicat de pe canapea.

— Salutare, amice, credeam că ai murit!

A strâmbat din nasul său mare.

— Ce se-ntâmplă, ai intrat şi tu în circuit? Am crezut c-ai renunţat de-acum câţiva ani.

— Ceva de genul ăsta. Lucrez pentru un american. Un ziarist. Stăm aici o săptămână ca să facă o fotografie unui tip din Bosnia – aici în Bagdad, dacă-ţi vine să crezi.

Îi venea.

— Sunt o grămadă de chestii aiurea aici – ascultă…

Trei foşti paraşutişti germani fredonau cântecul regimentului din care făcuseră parte, lângă cortul de beduin proaspăt ridicat, în timp ce doi ruşi care băgau cartuşe în încărcătoarele de AK discutau despre gălăgia din jur. Judecând după tunsorile lor, după tatuaje şi după cicatrice, petrecuseră mai mult timp în Cecenia decât la Moscova.

— Şi-n rest, ce mai faci? Pentru ce firmă lucrezi?

— Pentru niciuna dintre astea de pe-aici. Rob întotdeauna îşi dorise să-şi croiască propriul drum. Lucrez pentru un tip din Uzbekistan, implicat în afaceri cu petrol.

— Stă aici?

— Nu, la al-Hamra. Un loc faimos pentru piscina sa, berile reci şi fetele amatoare de dans. Chipurile, nu este la fel de bine

protejat ca aici, dar clientul meu e mai discret şi nu e genul care să nu fi avut parte şi de întâmplări dramatice, dacă înţelegi ce vreau să spun. Acesta-i motivul pentru care am grijă de el de trei ani încoace. Este un om bun.

— Şi mai bine. Şi cât timp rămâi prin zonă?

— Patru, cinci zile? Nu suntem prea siguri. Dar nu mai mult de o săptămână. Am trecut să iau drăcovenia asta. Şi-a ridicat AK-ul. Cereau trei sute cincizeci pentru vechitura asta de doi bani. A strâmbat din nou din nas, străfulgerat de-un gând. Ce faci diseară? CNN organizează o petrecere la piscina hotelului.

— Fără apă în ea?

A ajuns şi puştiul căruia îi comandasem berea. Avea o etichetă ce aducea cu una din Bavaria, dar probabil fusese fabricată undeva mai sus, pe drum. Niciodată nu existase vreo problemă cu alcoolul în ţările musulmane de felul ăsta, nici chiar în restaurante. Veneai cu propria băutură şi întrebai dacă nu-i deranjează s-o bei acolo.

I-am dat tipului cincisprezece dolari în loc de cinci cât îmi ceruse. Diferenţa de zece era ca să fiu sigur că se va întoarce dimineaţă cu armele. După ce-a plecat, m-am întors spre Rob.

— La ce oră începe destrăbălarea?

— În jur de opt. Oricum eşti aici.

Am dat noroc şi l-am privit cum îşi băga un încărcător în AK în timp ce se îndrepta spre uşă.

Petrecusem aproape o oră pe canapea, când s-a auzit zgomotul unei mitraliere grele, urmat de rafale scurte de calibrul 5,56 mm, ambele de la mai puţin de trei, patru sute de metri distanţă.

Jerry a năvălit valvârtej prin uşile de la intrarea principală.

— Ai auzit? La dracu'…

M-am ridicat în picioare.

— Ai rezolvat ceva la moschee?

— Da de unde. Nimic. O să-ncerc din nou la Maghrib. După care a scanat rapid ceea ce se întâmpla pe hol. Nici de la Washington n-am primit nicio veste. O să mai sun. Ştiu că, dacă află el ceva, vom afla şi noi imediat.

— Hai că poţi să-mi spui acum. Suntem aici, aşa că… ce mai contează. Pentru ce publicaţie lucrează?

Şi-a întors privirea şi s-a uitat fix la mine. Era ultima oară când avea să-mi mai spună asta.

— Uite, Nick, ştii cam cum stă treaba cu sursele. Nu pot şi nu-ţi voi spune nimic. Şi-ar pierde slujba, omule, ar pierde totul. Trebuie să respectăm rahaturile astea.

Evident, avea dreptate. Dar asta nu mă împiedica să doresc să ştiu.

După care s-a mai gândit la ceva.

— Vrei să foloseşti telefonul?

Am negat, clătinând din cap.

— Ce, eşti chiar aşa de singuratic? N-ai niciun prieten?

— Nu prea. Am ridicat berile. Uite, pentru tine. Eu nu mă ating de ele.

Mi-a luat sacoşa din mână, după care s-a îndreptat spre lifturi.

— Ai de gând să pierzi toată noaptea ca să bei alea? Am apăsat butonul de chemare a liftului. Sau vrei să vii la o petrecere unde poate o să-l găseşti pe Nuhanovici?

33

A bătut cineva la uşă. N-avea cum să fie Jerry. Plecase de-o grămadă de timp la moschee pentru a prinde Maghrib-ul la ora la care se stinge şi ultima lumină. Am deschis şi am văzut în prag doi tipi în vârstă, cu ţigările în gură. Unul din ei mi-a întins o aşchie de săpun şi un prosop de şters pe mâini. Celălalt mi-a înmânat nişte cearceafuri subţiri de pat, care deveniseră gri de la câteva sute de cicluri de spălare. Totul duhnea a ţigări.

Am încercat robinetul de la duş şi am descoperit că se prelingea nişte apă rece, astfel că am sărit sub ea înainte de a se opri din nou. Radioul model 1970, montat la capătul patului, era programat pe American Free Radio, şi-n cameră răsuna muzică western şi country.

Când am ieşit de la duş, soarele începuse să apună. Am oprit radioul şi am deschis televizorul pe lămpi, care era setat pe un CNN bruiat şi plin de purici, dar cel puţin cu un sonor decent. Pe cel de-al doilea canal disponibil, care era şi ultimul, se transmitea un meci de fotbal.

Nedorind să fiu obiectul tragerilor la ţintă de noapte, am stins luminile înainte de a ieşi în balcon să mă uit la miile de antene de satelit ce răsăreau ca buruienile pe acoperişuri.

De undeva de departe s-a auzi un răpăit de foc automat. A fost urmat de alte împuşcături, tot de armă automată, produse de un armament mai greu, probabil cartuşe de 7,62 mm de AK, cărora li s-a răspuns înverşunat cu muniţie americană uşoară, de calibrul 5,56 mm.

După care s-a dezlănţuit un şuvoi de explozii provocate de calibre mai mari, probabil .50, însoţite de trasoare ce brăzdau cerul de pe partea cealaltă a Tigrului, în ultimele minute ale amurgului.

Totul a încetat la fel de rapid pe cât începuse, dar acalmia n-a durat prea mult. Armamentul de pe două elicoptere Apache, ale căror siluete negre contrastau puternic pe fundalul cerului, a tunat şi fulgerat undeva chiar în faţă. Cineva probabil avea să-şi dorească să fi ieşit mai devreme la cină.

Apoi s-au năpustit deasupra râului, iar câteva momente mai târziu, unul din ele s-a înălţat, deschizând şi menţinând un foc intens asupra malului râului. M-am simţit destul de ciudat ca spectator amplasat în locul în care se filmaseră cele mai şocante şi mai spectaculoase documentare, privind cum aceeaşi zonă

era din nou supusă tirurilor, parcă interminabile.

Sub mine, pregătirile pentru petrecere continuau ca şi cum nimănui nu-i păsa de ceea ce se întâmpla de cealaltă parte a gardului ruginit. Fie se considerau imuni la atac, fie doar voiau să creadă acest lucru. Mese din plastic luate direct de la aceeaşi B&Q ca umbrarul de grădină fuseseră târâte prin iarbă şi dispuse de jur împrejurul piscinei goale, iar două grătare mari erau gata pregătite.

În altă parte a oraşului, s-a auzit o nouă confruntare scurtă şi răpăitul armelor a făcut înconjurul zonei, urmat aproape imediat de o explozie. Nimeni nu şi-a întrerupt activitatea. Nimic nu mai conta dincolo de zidul grădinii şi de protecţia pe care nouă ne-o ofereau americanii. Palestine era o mică oază, un balon protector.

M-am tot uitat pe cer. Nu mai era niciun trasor şi nici n-am mai văzut fum. Era timpul să cobor.

Liftul a oprit la fiecare etaj, în timp ce coboram la parter.

Am luat o gura de Nescafé dintr-o cană pe care o găsiseră băieţii în spatele tejghelei. Mai ramăseseră doar câţiva irakieni acolo, poate datorita faptului că toate ouăle şi brânza fuseseră deja mâncate. Casio şi chitara erau încă pregătite, dar interpretul nu se zărea pe nicăieri. Păcat: tăticul lui Johnny Cash mă cucerise încet, dar sigur.

L-am auzit pe Jacob înainte să-l văd, cum urca scările spunându-le la revedere gărzilor de corp.

Mi-a zâmbit când a văzut că are cu cine să stea de vorbă.

— Hei, Nick, te-ai lipit de scaunul ăla?

M-am ridicat şi ne-am strâns mâinile, în timp ce el comanda trei cafele odată – dacă nu cumva n-aveau încă o cană.

— Ce-ai mai făcut de când ne-am despărţit, Jacob?

— O, am fost doar să fac rapid câteva verificări. Genul acela de lucruri care-ţi mănâncă tot timpul. Ia spune-mi, unde ţi-e tovarăşul, reporterul? Cum îl cheamă? S-a culcat devreme?

Mă gândeam că o să-mi facă iar cu ochiul, complice.

— Jerry. Nu, s-a dus până la moschee.

Ospătarul a adus primele două cafele şi a început să toarne lapte în ele. Jacob a ridicat mâna să-l oprească.

— Nu, după apusul soarelui e nevoie de cafea neagră, simplă. S-a întors spre mine. Ei bine, am discutat cu câteva persoane despre ce te interesează. N-am aflat nimic legat de bosniaci. Ar

fi trebuit să se ştie ceva în mod normal – e un oraş atât de întins şi totuşi atât de mic din anumite puncte de vedere.

Jacob parcă avea azbest în gură. Deja băuse şi cea de a doua cafea când ospătarul i-o aducea pe a treia.

— Dacă aş putea să te ajut cu orice altceva, nu trebuie decât să-mi spui, ţi-e clar? Poate pot să te pun în legătură cu persoanele potrivite.

Începeam să fiu un pic stânjenit de atitudinea lui Jacob. Era puţin cam prea săritor.

— Drept să-ţi spun, mă doare undeva de bosniaci. Doar aruncăm o plasă… să vedem ce rămâne prins în ea.

Cea de-a treia ceaşcă era aproape terminată.

— Ştii ceva, o să fiu în continuare vigilent. În ce cameră stai, asta în cazul în care te hotărăşti să te mai dezlipeşti şi să-ţi mişti fundul de-aici?

I-am spus şi-am dat iar noroc.

— Mulţumesc, Jacob. Apreciez efortul tău. Distracţie plăcută mâine, cu fiul tău.

— Fii sigur că va fi. Mai vorbim.

L-am lăsat şi m-am întors în holul de la intrare ca să-l aştept pe Jerry. Poate că-l întâlnise din întâmplare pe ayatollah în moschee, deşi nu-mi făceam prea mari speranţe. În seara asta trebuia să văd cum stă treaba în circuit. În mod sigur, un bosniac le-ar fi rămas întipărit în minte.

34

Destul de aproape, s-au auzit nişte rafale interminabile de focuri de armă automată. De unde mă aflam, lângă intrarea principală, trasoarele păreau că se îndreaptă direct spre cer. Nu era neapărat un contact. La urma urmei, era joi noaptea. Am ieşit afară în grădină să văd dacă apăruse cineva mai devreme. Deocamdată, nu era niciun fel de muzică, dar câţiva indivizi pregăteau grătarul. Nu păreau absolut deloc interesaţi de schimburile de focuri, în timp ce vărsau cărbunii din sacii de hârtie în două butoaie metalice tăiate.

Am încercat să mă apropii de piscină. Nu puteam să-i văd fundul din poziţia în care mă aflam, dar auzeam nişte gâfâituri şi nişte paşi ritmici pe sol, specifici alergării. M-am dus exact până la marginea piscinei şi m-am uitat înăuntru, în timp ce alte trasoare luminau cerul. Am văzut căpăţâna acoperită cu un păr roşcat, scurt, sârmos şi transpirat a unui tip care se antrena în semiîntuneric. Ultima oară când îl văzusem pe Danny Connor fusese în Irlanda de Nord, în 1993 – într-o sală de sport, desigur.

Parcurgea piscina de la un cap la altul, concentrat în totalitate asupra a ceea ce făcea. L-am privit câteva minute, întrebându-mă dacă era momentul potrivit să-l întrerup sau nu. Alerga spre un capăt, făcea douăzeci de flotări, după care se întorcea şi alerga spre celălalt capăt, unde făcea nişte genuflexiuni. Am început să zâmbesc de unul singur, ca un tâmpit. Mottoul lui Connor fusese dintotdeauna: „Mă antrenez, deci exist”. De fapt, ăsta fusese după ce s-a căsătorit.

Înainte de asta fusese: „Mă antrenez ca să seduc cât mai multe femei”. Trebuise să se antreneze foarte mult în acele vremuri pentru a avea vreo şansă. Avea faţa acoperită cu urme de acnee şi arăta de parcă fusese ronţăită de şoareci. Nici accentul nu-l avantaja în vreun fel. Era din Glasgow, acolo unde toată lumea vorbeşte ca Rab C. Nesbit, pus pe derulare rapidă. Connor nu fusese născut ca noi toţi, sărise din pântecele mamei sale. Lucrasem cu el la sfârşitul anilor 1980 şi începutul anilor 1990. În toată această perioadă conversaţia cu el se rezumase la „ţi-ai făcut antrenamentul fizic azi?”

— Hei, Connor! Ai cam început să te-ngraşi!

S-a oprit din alergare, dar numai pentru a face nişte genuflexiuni, uitându-se în sus. Stăteam acolo şi zâmbeam, dar el n-a reacţionat în niciun fel. A sprintat până în partea cealaltă

şi a început nişte exerciţii de respiraţie.

Am strigat.

— Connor, capsomanule. Sunt eu, Nick!

— Da, ştiu, nu-ţi mai spune numele. Ţi-ai făcut antrenamentul fizic azi?

M-am aşezat pe marginea piscinei, bâţâindu-mi picioarele, în timp ce el îşi ridica şi îşi cobora braţele.

Fusesem cândva împreună într-un post de observare, pentru supravegherea unei ferme. PIRA[12] avea un depozit secret de arme acolo, într-unul dintre hambare. Fuseserăm informaţi că în următoarele opt zile o unitate activă avea să vină să ridice armele pentru o lovitură. Echipa era formată din patru oameni şi eram deja de patru sau cinci zile acolo. Unul dintre noi era întotdeauna singur, supraveghind ţinta, iar un altul îl proteja şi-i apăra spatele. Ceilalţi doi se odihneau sau acţionau ca operatori radio.

Succesul acestor operaţiuni depindea de cât de sinceri erau membrii echipei între ei şi nu neapărat de cât de duri. Dacă erai obosit şi aveai nevoie de odihnă, nu trebuia decât să spui. Era mult mai bine decât să minţi şi să adormi în post în timp ce indivizii vizaţi îşi făceau apariţia. Nu era nimic rău în a te întoarce şi a întreba: „Poate cineva să-mi ţină locul un pic, că-s varză de oboseală?”

Eram într-o groapă, dispusă într-un sector forestier, fără niciun fel de protecţie în afara combinezoanelor noastre speciale de lunetist din Gore-Tex şi a armelor de tip M-16. Connor îşi făcea tura de două ore în postul avansat de observare a ţintei. Stăteam în spatele lui, cu arma pregătită, dar în repaus. Deodată, am simţit un bocanc pe umăr şi am ridicat privirea.

L-am văzut cum îmi făcea semne să mă ridic şi să vin lângă el, în timp ce menţinea sub observaţie hambarul. Am crezut că văzuse ceva, dar nu era aşa.

— Vrei să-mi ţii locul pentru o jumătate de oră?

Nu era niciun fel de problemă. Am luat binoclul şi m-am mutat în postul de observare în spatele mitralierei, Connor s-a târât undeva în spate şi am bănuit fie că şi-a pus capul pe ceva şi se odihneşte puţin, fie că s-a dus să se uşureze într-o folie de plastic – nu lăsam niciodată ceva în urma noastră pentru a nu deconspira faptul că fusesem pe acolo –, aşa că, atunci când am

[12] Aripa Provizorie a Armatei Republicane Irlandeze (IRA)

auzit un amestec de gemete şi mormăituri înăbuşite, nici măcar nu m-am deranjat să întorc capul şi s-arunc o privire în spate. Zece minute mai târziu zgomotele continuau să fie destul de puternice: nenorocitul făcea abdomene. A ţinut-o tot aşa timp de o jumătate de oră, după care s-a strecurat lângă mine, transpirat, dar fericit.

— Trebuia să fac câteva. După care a luat o gură zdravănă de aer. Trecuse aproape o săptămână de când nu mai făcusem.

După douăzeci de minute a urcat scara piscinei, ieşind la vedere, la nivelul solului. Bluzonul şi şortul în care alergase erau ude fleaşcă. Poate că avea un corp de invidiat, dar în rest nu puteai să afirmi că era chiar o operă de artă. Nu putuse să contracareze efectele devastatoare pe care le avuseseră anii petrecuţi în Orientul Mijlociu asupra pielii sale deschise la culoare în combinaţie cu părul său roşcat, asemănător părului pubian. Pielea din jurul ochilor şi-a gurii era mai încreţită chiar decât cămaşa barmanului. Doamna Connor le numea riduri provocate de râs, dar nimic nu fusese atât de distractiv în viaţa lui Connor. Oricum, nu în ceea ce-l privea.

I-am întins mâna.

— E totul în regulă?

Mi-a dat şi el mâna.

— Arăţi ca dracu'. Te mai antrenezi?

— Nu, am fost ocupat, amice.

— Hei, băiatul meu are nouăsprezece ani şi e la universitate acum.

Mă luase pe nepregătite. Connor putea să vorbească şi despre altceva. Poate crezuse că eram o cauză pierdută când venea vorba despre antrenamentele fizice.

— A crescut aşa de mult?

— Da. Şi eu fac numai de două ori pe zi. Nu-i trebuise prea mult să-şi revină. Divagase numai pentru douăzeci de secunde. Aş prefera să înot, dar nenorociţii dracului nu vor să umple piscina. Ştii, pot s-o facă – am auzit că alte hoteluri au apă-n piscină, dar nenorociţii ăştia de-aici se încăpăţânează să n-o facă.

Abia m-am abţinut să-i spun că al-Hamra avea o piscină plină, dar, dacă o făceam, aveam să-l ascult toată noaptea bombănind şi boscorodind pe tema asta.

— Pentru cine mai lucrezi acum?

— CNN. Este o echipă foarte bună. Suntem împreună încă de la Crăciun. Am venit din Kuwait cu puşcaşii marini. La început a fost destul de dificil să mă antrenez, dar acum nu mai este niciun fel de problemă. Dacă nenorocita asta de piscină ar fi funcţională, aş putea să fac un minim de antrenament.

— Cum e pe-aici? Ca răspuns, alte rafale de AK au răpăit pe undeva pe deasupra străzilor, dincolo de siguranţa conferită de perimetrul grădinii.

— E de zece ori mai nasol decât în Belfast. Îmi pare rău pentru yankeii de afară. N-au nici cea mai vagă idee despre ceea ce fac. Nu sunt pregătiţi pentru tot rahatul ăsta. Stătea cu mâinile în şolduri, respirând cu greutate. Chiar şi în timpul războiului, noi ne apăram singuri pe timpul nopţii, iar ei nu trimiteau nici măcar nişte patrule. Apoi, dimineaţa, trâmbiţau vestea că fuseseră loviţi. Dă-o dracului, am condus chiar eu două patrule americane, doar pentru a mă asigura că suntem în siguranţă.

A urmat un tir intens de AK-uri chiar de partea cealaltă a zidului. De astă dată toată lumea s-a lăsat în jos şi s-a adăpostit. După care s-au auzit nişte incantaţii melodioase ale unor voci feminine. Era în regulă. Nu era decât o nuntă.

35

Connor a arătat cu degetul mare înspre locul de unde venea zgomotul.

— Yankeii încă n-au înţeles ce se întâmplă joi noaptea. Când începe nunta, yankeii cred că focurile de armă sunt îndreptate împotriva lor şi imediat ripostează cu foc. Invitaţii de la nuntă se enervează şi încep la rândul lor să tragă, răspunzând cu focuri de armă, şi curând toată lumea e cu capul la cutie. Ştii ceva, uită-te şi-o să-ţi dai seama – nimeni nu ştie ce dracu' se întâmplă.

Connor a continuat să-i boscorodească pe americani, ceea ce-i plăcuse dintotdeauna să facă. Mă întrebam dacă era din cauză că ei nu-i înţelegeau accentul.

— Yankeii cred că militanţii întind fire şi cabluri de-a curmezişul drumului pentru a-i decapita atunci când trec scrâşnind din roţi la bordul Hummer-elor. Dar ştii ceva? Tot ceea ce se întâmplă este din cauza localnicilor care-şi trag în propriile case cabluri din zonele alimentate cu energie electrică. Decapitare pe dracu' – nu vor decât să-şi bage un fierbător în priză.

A început să râdă în hohote pe măsură ce pe linia orizontului se vedeau din ce în ce mai multe trasoare, urmate imediat de câte o rafală de armă automată.

— Iată-i c-o fac din nou. Petrecerea o să-nceapă în curând. Orice fel de schimb de focuri după asta va fi unul pe bune.

— Nu există nicio regulă care să interzică deschiderea focului izolat de tipul faimoasei: „Nu trage până nu vezi confetti?"

— Există pe dracu'. Nici măcar nu ştiu regula celor douăzeci de minute. A trebuit să le-o spun ieri, în timp ce-i filmau băieţii de la CNN.

Una dintre regulile luptei de gherilă din zonele urbane este aceea că, dacă rămâi pe loc pentru mai mult de douăzeci de minute, grupările de gherilă vor avea timp să reacţioneze şi să iniţieze un atac.

Connor râse.

— Ar trebui să fiu plătit mai bine. Fac instrucţie cu armata SUA! Pun pariu că au o sală de forţă complet echipată.

La numai câteva străzi distanţă de noi a-nceput să se audă huruitul unor motoare puternice. Blindatele se puneau în mişcare.

— M-am întâlnit cu Rob Newman şi cu Gary Mackie. Nu sunt împreună, dar sunt amândoi în oraş.

— Îhâm, al dracului Mackie, nemernicul. Are o sală de forţă la dispoziţie. Tot ce am eu este fundul jegului ăstuia de piscină. Cel puţin încă nu m-am vlăguit de tot.

Aici părea că se va încheia conversaţia noastră.

S-a întors să plece, blocându-şi una din nări cu un deget şi suflându-şi nasul în iarbă.

— Ai auzit ceva de nişte bosniaci prin oraş?

— Da, nenorociţii ăia n-au pierdut deloc timpul: şi-au adus imediat coardele încoace. Au preluat bordelurile deja amenajate. Nemernicii ăia jegoşi de la ONG-uri o să-şi toace cât de curând banii acolo.

— Mă interesează în mod special un ayatollah bosniac, unul Nuhanovici.

— De ce mama dracului ar vrea un ayatollah din Bosnia să ajungă aici? Şi-au luat-o cu vârf şi îndesat la ei acasă.

Am ridicat din umeri.

— Mă gândeam şi eu aşa… Te duci mai târziu la petrecere?

— La ce mi-ar folosi?

Desigur. Avea să se întoarcă în camera sa de hotel pentru a savura câteva halbe de suc de portocale sau să-şi îndeplinească vreo altă manie pe care o mai are acum, după care urma să bage cornu’ în pernă.

— Ne mai vedem, Connor. Sunt cazat aici, caută-mă dacă auzi ceva.

— Bine. Nu uita să faci puţină mişcare. Dă-o dracului, ocupă-te puţin şi de tine.

Festivităţile nopţii începeau uşor să se urnească. În zona grădinii fuseseră amplasate nişte difuzoare, iar grătarul era tot o vâlvătaie. M-am întors în holul principal.

Comercianţii de arme şi companiile de securitate nu erau singurii care profitau şi făceau bani de pe urma unei armate care avea nevoile sale. Barurile şi bordelurile se răspândeau precum ciupercile după ploaie. Nu era nimic nou sub soare – până şi romanii aveau dame de companie aciuate pe lângă bivuacuri şi taberele militare –, dar modul în care femeile ajungeau aici era foarte diferit. Nu erau prostituate pe cont propriu care veneau aici din proprie iniţiativă ca să producă rapid nişte bani pentru ele şi familiile lor. Era un secret

arhicunoscut în Balcani faptul că existau reţele importante de trafic de persoane ce activau în Muntenegru, Bosnia şi Kosovo.

Fata albă de care spusese bişniţarul că poate să-mi facă rost probabil că era o biată copilă care fusese răpită sau trasă pe sfoară, după care fusese trecută ilegal graniţa şi vândută pentru a fi mai apoi forţată să-şi „plătească datoria" faţă de proprietarii săi. Era la fel de simplu să faci rost de aceste fete acum ca şi pe timpul războiului, când ambele părţi făcuseră negoţ cu femeile luate prizoniere. Anunţurile din ziare, apărute în ţări precum Moldova sau România, făceau reclamă la locuri de muncă bine plătite, pe post de ospătăriţe sau picoliţe în barurile din Balcani. Când fetele ajungeau la noile locuri de muncă, erau luate pe sus. După ce li se luau paşapoartele, primul lucru pe care-l aflau era că fuseseră vândute ca sclave pentru prostituţie. Se părea că bosniacii îşi întindeau aripile la nivel global, în loc să rămână interesaţi numai de Europa.

Imediat după ce-am ajuns la bar, uşile de la intrare s-au deschis brusc. Înăuntru a năvălit o mulţime agitată, ce cânta şi aplauda, în mijlocul căreia femeile strigau asemenea pieilor roşii.

Apoi a intrat mireasa, gătită într-o rochie albă, mare şi înfoiată. Era tânără şi foarte frumoasă. Nu era de mirare că mirele, foarte arătos în costumul său lucios, se arăta tare mândru să meargă cu ea la braţ. Domnişoarele de onoare erau îmbrăcate în roz, arătând ca nişte mici prinţese, cu diademe şi alte accesorii prinse în păr.

Alaiul a înaintat spre dreapta şi a coborât pe un coridor, probabil îndreptându-se spre unul dintre saloane. Femeile erau îmbrăcate toate în costume cu pantaloni sau în rochii, iar bărbaţii în costum sau geci de piele. Nunta semăna cu o nuntă obişnuită din Liverpool, cu excepţia faptului că întregul alai era neînarmat. Probabil că trebuiseră să-şi lase AK-urile în foişorul grădinii B&Q.

Jerry a apărut la sfârşitul dansului conga, bătând din palme şi afişând cel mai fermecător zâmbet al său.

— Grozav, nu-i aşa? A continuat să zâmbească. Viaţa merge înainte.

Ne-am îndreptat spre lift.

— Ai avut ceva noroc? M-am uitat la ţoalele pe care şi le achiziţionase de pe piaţa vestimentară din Bagdad: pantaloni

din poliester şi pantofi lucioşi din vinilin. Se asortau cu cămaşa galbenă-verzuie. Arăta ca unul din alaiul de nuntă. La moschee, vreau să zic. Că la magazinul de ţoale se pare că n-ai făcut mai nimic.

— Da, amuzant. Nu-s prea sigur. Dar îţi spun ceva – în mod sigur este aici. Se uită la ceilalţi din lift. Mai târziu.

Am urcat la etajul şase. În sfârşit rămăseserăm noi doi.

— E aici, Nick. Nimeni n-a vrut să spună nimic, dar ştii că ascund ceva când nu te privesc în ochi. Nenorocitul dracului e pe-aici pe undeva. A trebuit să plec puţin cam în grabă – unii dintre tipii cu care am discutat n-au prea fost încântaţi de faptul că punea cineva întrebări. Orice fel de întrebări. Tu ce-ai făcut?

— Am stat de vorbă cu unul dintre comercianţii de arme şi cu alţi câţiva tipi pe care-i cunosc. Poate o să aflu ceva mai concret la petrecere. Vii şi tu?

M-a măsurat din priviri, de sus în jos.

— Desigur. Marea întrebare este dacă berea va fi rece.

— Nu-mi pasă, oricum n-o să beau. Nu cât timp lucrez.

36

De acolo de unde priveam, din balconul lui Jerry, Bagdadul era acum un amestec de lumină şi întuneric. De cealaltă parte a Tigrului, toate cartierele erau învăluite într-un întuneric negru ca smoala; îmi imaginam străzile peste care se încrucişau diversele cabluri, astfel încât localnicii să-şi poată băga câte un fierbător în priză. Imediat lângă acestea, erau câteva străzi unde pâlpâiau nişte luminiţe, după care urmau nişte sectoare întregi luminate destul de rezonabil, probabil datorită unor generatoare ca ale noastre, care bâzâiau în spatele unei remorci, având inscripţionate câte un mesaj de genul: „Donaţie din partea poporului japonez”.

— Ai terminat cu schimbatul?

Am tras draperiile după mine căci nu-mi propusesem să devin o ţintă pentru focurile de încălzire ale vreunuia dintre lunetiştii care aveau o noapte întreagă în faţă să se antreneze.

Jerry îşi schimbase noile haine locale ce parcă spuneau: „Uitaţi-vă la mine, sunt unul dintre voi”.

— Aproape. Mor după o bere, dar frigiderul e stricat.

M-am uitat în jos. Fie petrecerea se rupsese în două, fie de la început fusese vorba despre două evenimente diferite desfăşurate în acelaşi timp. Zona acoperită cu gazon era plină de lume, iar în jurul grătarului dispus lângă piscină erau adunate în jur de douăzeci de persoane. Tăticul lui Johnny Cash ieşise din zona barului pentru a cânta o serenadă unui grup de irakieni care stăteau pe scaune albe în jurul unei mese de plastic, în timp ce băieţii din Balcani profitau ca să-şi facă noi cunoştinţe.

Abia acum înţelegeam care era rostul acelei cabana din rafie şi a gardului. Nu fuseseră gândite pentru a face locul să arate mai bine, ci pentru a-i împiedica pe neaveniţi să aibă o imagine de ansamblu, nerestricţionată şi, implicit, un bun sector de tragere în incinta complexului hotelier. Era evident că funcţiona. Toată lumea arăta foarte relaxată, chiar dacă orice foc tras la întâmplare prin gard ar fi putut să doboare pe oricine. Dar, la dracu’! - după cum ar spune Gaz, „suntem în război, nu-i aşa?”

Mai multe persoane se învârteau în jurul piscinei, în timp ce vocea lui Bob Marley răsuna din difuzoare, intrând în competiţie cu tăticul lui Johnny, dar cu toate astea niciunul nu reuşea să răzbată şi să acopere zgomotul de fond, produs de conversaţii şi de râsete. Tot vuietul petrecerii a fost înăbuşit însă de un

elicopter care a coborât mult, zburând pe deasupra acoperişurilor, chiar pe partea cealaltă a hotelului.

Jerry a ieşit şi el în balcon şi l-a privit cum se îndepărtează în timp ce-şi punea borseta în jurul taliei.

— Trebuie să fie patrula care monitorizează cablurile întinse... În drum spre lift, mă întrebam dacă Rob îşi va face apariţia. Speram s-o facă. Întâlnindu-i din nou pe aceşti oameni, mă simţeam de parcă nimic nu se schimbase, şi-mi plăcea această senzaţie. Nu că fuseserăm cei mai buni prieteni în perioada când făcuserăm parte din rândurile regimentului, dar, oricum, când ne întâlneam, ne plăcea să ne petrecem timpul împreună – în mare parte datorită faptului că eram cei mai jalnici amărâţi care nu se lipiseră toată noaptea de nicio femeie în barurile din centru şi care încă mai încercau să intre-n vorbă cu femeile de la restaurantul chinezesc, în drumul de întoarcere spre tabăra militară.

Holul principal era încă plin de lume. Din sala de recepţii unde chefuiau nuntaşii răzbătea o muzică arăbească dată la maximum, acompaniată de neobositele strigăte ale femeilor. Aveau să fie epuizate până mâine-dimineaţă.

Afară, se adunase un număr considerabil de oameni în jurul grătarului, dispus la capătul cel mai îndepărtat al piscinei, aşteptând să poată lua câte ceva din ceea ce se mai prăjea încă. Din lăzi mari de gheaţă ieşeau gâturile sticlelor de bere, asemenea ţepilor unor arici congelaţi. Un laptop McIntosh fusese amplasat deasupra a două difuzoare, având afişat pe display tot meniul muzical. Cei de la The Wailers luptau din greu pentru a se face auziţi pe un fundal infernal de muzică western şi country.

Jerry a început să se mişte pe ritmul tobei şi să-mi arate cu degetul şirurile de luminiţe decorative din palmieri.

— Zici că suntem în Caraibe, omule.

— Probabil de-asta toată lumea se simte atât de bine, i-am răspuns, în timp ce-mi croiam drum pe lângă piscină.

— Şi pariez că bandiţii locali nu au multe dintr-astea. Undeva pe stradă, chiar dincolo de gard, se auzea un scrâşnet violent de roţi, în timp ce elicopterele zburau haotic pe cer.

Marea majoritate a invitaţilor erau britanici şi americani care păreau că se cunosc între ei. Agenţiile de ştiri avuseseră întotdeauna un fel de relaţie incestuoasă, păstrând aceleaşi

echipe care se deplasau dintr-o zonă de război în alta. Nimeni nu purta niciun fel de echipament de protecţie: toţi bărbaţii aveau aceleaşi ţoale de petrecere, cămăşi hawaiene strident colorate şi bermude. Era vremea distracţiei, şi eu eram de partea adecvată a gardului. Deja se făcuse raportul femeilor, de una la şaisprezece bărbaţi, care roiau cu toţii în jurul celor disponibile, ca muştele la miere.

Jerry şi-a luat singur o bere şi o Coca-Cola pentru mine şi ne-am orientat după un loc de unde să putem monitoriza totul, eu uitându-mă după Rob, iar el după oricine altcineva care ar fi putut şti secretul referitor la ayatollahul bosniac. Probabil că arătam ca legendarii Tusea şi Junghiul.

Focuri sporadice de armă întrerupeau din când în când conversaţiile, dar erau în mod clar prea departe pentru a-i îngrijora pe cei prezenţi. Mă întrebam ce însemna în concepţia lor „destul de aproape pentru a le băga în seamă”. O sută de metri? Cincizeci? Sau aveau să aştepte până era cineva doborât? Atunci focul inamic ar fi făcut o mulţime de victime.

Chiar în apropiere s-a tras o salvă imensă. De astă dată, toată lumea s-a uitat în sus. O cantitate impresionantă de trasoare grele de calibrul .50 au desenat nişte linii întrerupte pe cer. Toţi ochii au fost aţintiţi asupra traiectoriilor, dar, de îndată ce şi-au dat seama că n-aveau să ne cadă în cap, cu toţii au revenit la discuţiile întrerupte şi la berile începute.

Sorbeam cu nesaţ din cola, când am primit o palmă puternică pe spate, care m-a făcut să mă lovesc cu dinţii de sticlă.

— Băi, fraiere!

I-am recunoscut accentul puternic chiar înainte de a mă întoarce, îl cunoşteam pe Pete Holland de ani de zile, dar slavă Domnului nu prea bine. Era una dintre acele persoane care aveau o opinie pe marginea oricărui subiect, dar mare parte dintre acestea dispăreau imediat ce le luai la puricat.

Fiind extrem de bine făcut, era cunoscut în regiment ca un norvegian forţos, cu un spate puternic, pe care te puteai baza ca să cari echipamentul dintr-un punct A într-un punct B. De fapt atât de puternic, încât putea să-şi mişte muşchii spatelui asemenea aripilor unui liliac. Astfel că porecla sa era, desigur, Aripi de Liliac.

Am dat noroc.

— Ce faci, amice? El este Jerry.

Imediat după aceea Jerry şi-a cerut scuze şi a plecat, probabil ca să-l pot întreba pe Liliac despre Nuhanovici. Trebuia să fiu însă extrem de disperat să m-apuc să fac asta. Ar fi vrut să ştie de ce, unde, când – şi cât de mult aş fi dispus să-i dau ca să-mi răspundă.

Pete avea o bere într-o mână şi încă una neînceputâ în cealaltă, ceea ce el numea „să ai una în rezervă pe rampa de încărcare”. Fusese artilerist înainte să intre în regiment. Asta fusese problema lui: odată ce începea să bea bere, aşa-zisa rampă de încărcare era la fel de plină ca o bandă transportoare dintr-o fabrică. I-ar fi putut oferi lui Ezra un subiect de studii aprofundate până la sfârşitul vieţii.

Mi-a făcut semn cu capul, indicându-i pe cei doi tipi din Balcani pe care-i văzusem în zona cafe-barului, care abia se alăturaseră unui grup din capătul piscinei. Tipul cu bărbiţă de ţap afişa un zâmbet larg, oferindu-le celor din jur pachetul său de ţigări.

— Nu lucrezi pentru rahaţii ăştia, nu-i aşa?

Am clătinat din cap.

— Pentru un jurnalist. Tipul acela, Jerry. Dar tu?

Şi-a încleştat fălcile şi s-a încordat tot, ca şi cum se pregătea să-i tragă cuiva un pumn.

— Sunt pe cont propriu acum. Puţină independenţă nu strică. Am prins un job ca lumea, să le asigur protecţia unor japonezi. Cinci sute pe zi. Sunt un campion în materie. După care a luat o înghiţitură zdravănă din berea dată la liber.

Ce replică poţi să-i mai dai în condiţiile astea?

— Cinci sute. Bravo, bătrâne. Ia ascultă, tipii ăia tunşi scurt… Sunt bosniaci, sârbi, sau ce mama naibii?

— Dracu ştie ce sunt. Ştiu doar ce-au de gând să facă. I-a arătat cu sticla pe ceilalţi din grup. Boarfele astea nu ştiu cu ce se ocupă? Unele dintre ele sunt mai tinere decât cele două fete ale mele.

Mi-a picat fisa. Ăştia doi făceau parte din campania balcanică de globalizare. Însă nu păreau să fie genul care să petreacă prea mult timp în compania ayatollahului.

A luat altă gură de bere, nu că ar fi avut nevoie, şi mi-am dat seama cam cum stăteau lucrurile.

Încercă să-şi menţină echilibrul. Nu era de mirare că era pe cont propriu. Oricine altcineva care lucra pentru o firmă decentă şi era descoperit că bea pe durata îndeplinirii unui job anume ar

fi fost dat afară, fără niciun fel de excepţii, fără alte tergiversări. În plus, genul acesta de informaţie se răspândeşte în interiorul circuitului mult mai rapid decât crezi. Nu era tip independent fiindcă dorise asta. Nimeni n-ar fi garantat pentru el. Era destul de riscant să faci asta. Dacă tipul pentru care garantai se dovedea de tot rahatul, totul se răsfrângea asupra ta, fiind considerat vinovat. Cam aşa stăteau lucrurile în circuit.

Speram că nu venise să-mi tragă una ca să se bage în seamă fiindcă se gândea că şi eu eram vreun împătimit al alcoolului.

— Tu şi japonezii staţi în hotel?

— Da, sunt ici şi colo. Ştii ce vreau să spun.

Nu ştiam. N-aveam nici cel mai mic indiciu despre ce vorbea.

37

Tipa din Canada se perinda în zona piscinei, cu Domnul Gap după ea. Acesta iarăşi arăta de parcă tocmai ar fi ieşit din vitrina unui magazin, numai că tricoul său de firmă de astă-seară era verde. Ea era îmbrăcată într-o rochie neagră de bumbac, subţire, la care făcuse tot posibilul să-şi evidenţieze decolteul, lăsând desfăcuţi nasturii din dreptul sânilor.

Liliacul nu putea să-şi dezlipească ochii de pe ei, în timp ce tipa se alătura mulţimii din jurul grătarului. După ce a pus jos sticla abia golită, Liliacul a şi trecut la următoarea, pe care a pescuit-o din cutia cu gheaţă.

— Am de gând să i-o pun tipei. Ea şi pişpirică ăla sunt împreună?

— Ştiu eu ce să zic, prietene…

— Am să-i bag vechea vrăjeală de la forţele speciale. Ştii la ce mă refer, nu?

De astă dată chiar ştiam despre ce vorbea.

— Ei bine, succes, bătrâne. Trebuie să mă duc să vorbesc cu omul meu despre programul de mâine.

Am făcut marea greşeală de a-i strânge mâna pe care abia o scosese din cutia cu gheaţă. Când am început să mă depărtez, am avut senzaţia că mă întâlnisem cu un strigoi în carne şi oase. Jerry nu-şi pierduse deloc timpul. Vorbea cu un tip care aducea un pic cu un apostol New Age. Randy era cameraman TV, deşi mă întrebam dacă-şi amintea măcar ce filmase în dimineaţa aceea. Scenele de război erau la fel de uşor de filmat pe cât era de uşor să găseşti bere în locurile astea, iar Randy profitase din plin de ambele aspecte.

— Sunt aici de şapte luni nenorocite, Jerry, spuse el destul de împleticit. Nu e niciun Mesia bosniac aici, în niciun caz, prietene. După cum se vedea, se respectau regulile privitoare la conversaţiile cu jurnaliştii. Am venit aici împreună cu puşcaşii marini… Se opri să se uite în sus la trei elicoptere care treceau huruind pe deasupra capetelor noastre, unul după altul. Nu se vedeau clar: nu erau luminate în niciun fel. Randy se lăsă pe spate, uşor dezechilibrat, şi, arătând acuzator cu degetul în sus, urlă, ca un şofer înnebunit de furie: Linişte! Dracu’ să vă ia, faceţi linişte – azi e ziua mea de naştere.

Odată ce şi-a recăpătat echilibrul, a pus o mână pe umărul lui Jerry, chicotind.

— Am găsit o cale de rezolvare a problemei elicopterelor. Ştii, la urma urmei nu mă deranjează atât de mult. Nenorocitele alea de tancuri mă calcă pe nervi.

Peste umărul liber al lui Jerry, l-am văzut pe Rob ieşind din hol şi venind spre zona piscinei. Se părea că se îndrepta spre un alt gen de petrecere. Avea pe tricou nişte pete de transpiraţie rămase în locul unde avusese vesta antiglonţ, un pistol la centură şi un AK în mână. Era clar că nu avea să stea prea mult.

— Mi-a părut bine să te văd, Randy. Am vrut să-i întind mâna, să dăm noroc, dar era prea ocupat să-şi agite braţele spre o altă serie de trasoare. Jerry, trebuie să plec, Rob este aici. Ne vedem mai încolo.

Randy a încercat să-şi focalizeze privirea asupra mea, dar a renunţat.

— Da, şi eu la fel. Trebuie să plec de-aici. Să părăsesc Irakul ăsta nenorocit. Şapte luni, omule.

Rob căuta prin mulţime. A-nceput să zâmbească când m-am apropiat.

— Îmi pare rău, bătrâne. N-am timp să stau. Am numai zece minute, asta-i tot.

— Eşti cu tipul tău?

A clătinat din cap în timp ce trecea în revistă mulţimea de la petrecere.

— E la al-Hamra. M-am gândit să vin şi să te salut. Cum merg lucrurile cu bosniacul pe care-l cauţi? Tipul ăsta are şi un nume?

— Nuhanovici. Este un fel de Mahatma Gandhi al lor. Ai aflat ceva?

— Nu. Dar vă agitaţi atâta numai pentru o fotografie?

— Jerry, tipul cu care am venit, spune că într-o zi individul ăsta va deveni faimos.

— Pentru ce?

— Pacea mondială, prietene. Lăsându-ne pe noi fără obiectul muncii.

A ridicat mâna şi m-a atenţionat cu degetul, indicând undeva aiurea.

— Numai să nu-i spui asta vreunui sârb din circuit, ai înţeles?

— Vrei o Coca-Cola?

— Nu Cola, mulţumesc – o să beau nişte apă. Avea faţa brăzdată de şiroaie de transpiraţie.

Am tras o sticlă dintr-o ladă cu gheaţă. I-a răsucit capacul şi a

început să gâlgâie cu capul dat pe spate. Cred că aş fi făcut o mare afacere cu imaginea asta dacă aş fi lucrat în publicitate.

Câteva AK-uri au deschis focul de cealaltă parte a gardului, urmat de scârţâitul specific unui vehicul cu şenile de-a lungul drumului. Rob a ascultat haosul şi debandada de-afară şi a dat din cap foarte nemulţumit.

— Dacă închid ochii, aş putea crede că sunt din nou acasă.

— Să-mi bag piciorul, Rob, ştiu că au fost şi vremuri tulburi uneori în Coventry, dar…

— Nu, prietene, vorbeam de Uzbekistan. Acum, acolo este ţara mea. Şi acolo este cam aceeaşi situaţie ca aici. A dat din cap brusc în direcţia lumii de afară. Omoruri la întâmplare, victime peste victime. Există şanse pentru a găsi cale mai bună, nu crezi?

Am ridicat din umeri. De ce oare Uzbekistanul? Din puţinul pe care-l ştiam despre ţara asta, era într-o stare de tot rahatul. Îşi dobândise independenţa faţă de Rusia în 1991, dar încă era sub dictatura statului. Guvernul hotăra totul, de la ce mâncare puteai să cumperi până la tipul de televizor la care puteai să te uiţi. Cu ceva timp în urmă, înţepenisem în scaun în timp ce mă uitam la un documentar privind drepturile omului. În Uzbekistan se întâmplau nişte lucruri care-l făceau pe Pol-Pot să pară Maica Tereza. Una dintre metodele lor favorite consta în introducerea în apă fiartă a opozanţilor, până când li se jupuia pielea, după care îi frecau cu un dezinfectant.

— Ştii ceva, Rob? Încerc din răsputeri să nu mă mai gândesc deloc la asta.

Îşi ţinea sticla în mâna dreaptă şi arma în stânga.

— Facem un mare rahat aici, exact cum li s-a întâmplat francezilor în Algeria. Istoria se repetă, dar nimeni nu trage niciun fel de învăţăminte.

M-am scărpinat în cap.

— Ei bine, eu sunt aici numai de o zi, şi nici asta nu s-a încheiat încă. N-am prea băgat de seamă cum stă treaba.

Mi-a arătat cu degetul echipa media de pe partea cealaltă a piscinei, alături de Jerry.

— Francezii obişnuiau să relateze lucrurile în acelaşi fel în care o fac acum idioţii ăia de acolo. Modul în care se spun anumite lucruri se îmbunătăţeşte. Se îmbunătăţeşte pe dracu'. Demonstranţi ucişi în Fallujah – ei şi ce? Nu merită să fie relatat.

Un american se supără pe viaţi şi descarcă un încărcător întreg în nişte copii din Mosul – cui îi pasă? Irakienii se omoară între ei noaptea, dar, cum s-a luminat, toată lumea devine oarbă. Şi-a dus sticla la gură.

Deodată m-am simţit la fel de obosit ca el.

— Ai dreptate, prietene, dar aşa au stat lucrurile întotdeauna. Noi ştim că totul este de rahat, că nu vom ajunge niciodată să ni se spună adevărul.

Rob şi-a terminat sticla şi a pus-o jos, lângă o colecţie de sticle goale aşezate lângă perete. Randy discuta în contradictoriu în faţa display-ului calculatorului cu un tip care avea o pălărie cu urechi ca ale lui Mickey Mouse. Nu mai voia să asculte Bob Marley şi The Wailers – la urma urmei era ziua lui de naştere. Mickey sigur n-avea nicio problemă cu schimbatul muzicii: însă pur şi simplu se săturase de smiorcăielile lui Randy, deasupra tastaturii.

Rob încă se mai frământa cu privire la imaginea de ansamblu.

— Nu că aş fi eu înverşunat şi aş avea o percepţie deformată a lucrurilor. Înţeleg ceea ce se întâmplă şi care este motivul real. Însă nu mă pot abţine să nu cred că mai există o şansă pentru o cale mai bună. Când se întorc acasă, oamenii mei ascultă postul de radio Al Alam. Emite de lângă Teheran, dar este singurul post de ştiri care prezintă ceea ce se întâmplă în realitate în Irak. Nu e ciudat? Cu cât ajungem mai aproape de adevăr, ne dăm seama că acest adevăr provine de la cea mai draconică axă a răului. Agenţiile de ştiri din Occident relatează numai ceea ce le spune CPA: „Întâmpinăm mici dificultăţi pe plan local, dar nu avem nicio problemă care să nu poată fi rezolvată”. Dar cei de pe teren ştiu care este diferenţa. Ici doi americani ucişi într-o explozie. Colo şase britanici împuşcaţi. Ştiai că în prezent SUA nici măcar nu mai permite difuzarea de imagini de la funeraliile militarilor căzuţi? Casa Albă nu doreşte să apară la televizor familii plângând în hohote şi coşciuge învelite în stelele şi dungile drapelului american. A aruncat încă o privire spre cei care petreceau în jurul său. Ştii ceva, Nick? Chiar ar trebui să se retragă şi să spună lucrurilor pe nume, căci altfel cei de-acasă vor crede că totul este OK. Ei n-o să ceară să se facă vreodată ceva în această privinţă, vom pierde acest război, după care vom fi terminaţi. Şi asta pentru că nu se va termina aici, amice. Totul va continua în altă parte.

38

Randy începuse cu-adevărat să-l enerveze pe Mickey, îndeosebi de când îi turnase bere peste tastatură fiindcă nu obţinuse ceea ce-şi dorea.

— Dacă altor state le intră în cap ideea că americanii pot fi învinşi şi umiliţi prin rezistenţă strategică, atunci se vor gândi de două ori înainte să renunţe la propria luptă împotriva noastră.

— Te referi la Uzbekistan?

— E un coşmar de nedescris acolo, prietene! Stimatul nostru preşedinte Karimov a devenit prietenul cel mai bun al lui Dubya.

Ştiam de pe Discovery Channel că Uzbekistanul avea rezervată una dintre cele mai bune mese ale Clubului Băieţilor Buni, din Washington, din următorul motiv: acceptase să fie folosit ca bază pentru forţele SUA pe durata operaţiunii Nimicirea Talibanilor şi participase ca parte integrantă a războiului împotriva terorismului. Sigur că paznicii apărători ai independenţei şi ai libertăţii nu săriseră deloc ca arşi cu privire la delictele şi la ilegalităţile gazdelor lor, cei care le puseseră la dispoziţie o poziţie strategică în inima Asiei Centrale, şi pe deasupra recompensa se materializase printr-o recepţie de gală la Casa Albă şi câteva sute de milioane de dolari oferite sub formă de ajutoare.

Asta a fost o altă mare măgărie. Dar dracu’ s-o ia, cui îi păsa?

Ei bine, lui Rob, dacă-l auzeai cum vorbeşte.

— Şiiţii au fost cei care au bombardat şi au împuşcat tot ce le-a stat în cale, în toată ţara, încercând să-l înlocuiască pe Karimov cu un califat islamic. Karimov n-a vrut asta. Casa Albă n-a vrut asta. Nici măcar majoritatea uzbecilor. Însă nemernicul ăla de Karimov e cel care a cauzat toată nenorocirea. A zdrobit orice fel de libertate religioasă prin crearea fundamentalismului ultrareligios cu care el şi Bush cred că se luptă.

Rob avea unul dintre faimoasele sale momente de trăire intensă. În general încercasem să le evit: solicitau mult prea multe celule nervoase.

— Astfel, a dispus închiderea aproape a tuturor moscheilor. O mişcare inteligentă într-o ţară în care musulmanii reprezintă optzeci la sută din populaţie. A rămas numai câte una, foarte mică, în fiecare oraş, cu aprobarea puterii, destinată rugăciunilor din ziua de vineri, dar, dacă te închini oriunde altundeva sau în altă zi, eşti imediat băgat după gratii. E un

adevărat coşmar, iar dacă pierdem acest război aici, e sigur că acasă tot răul se va amplifica – de fapt, oriunde în lume unde sunt genul acesta de probleme. Poţi să-mi mai dai o apă?

Am scotocit după o sticlă într-una dintre lăzi. În mare parte, gheaţa era deja topită.

— Algerienii au ridicat capul când au văzut că francezii sunt anihilaţi în Vietnam. S-au gândit că, dacă alţii pot să le-o tragă, atunci sigur pot şi ei. Aici? Nu trebuie decât să-i scoţi din ecuaţie pe francezi şi să-i înlocuieşti cu americanii şi britanicii.

A luat apa şi a vârât-o în porthart.

— Una pentru drum, amice. Trebuie să mă întorc înainte de aplicarea interdicţiei de a circula liber prin oraş.

Nu ştiam că exista aşa ceva.

— Şi la ce oră intră în vigoare?

— Asta-i problema, nimeni nu ştie cu exactitate. Unii spun că intervalul este între zece şi patru şi jumătate. Alţii spun că-i în vigoare de la zece şi jumătate până la patru. Cine ştie? Oricum, trebuie să mă întorc.

Rob a pescuit din buzunarul de la spate încărcătorul curbat, de treizeci de cartuşe, al AK-ului. De cealaltă parte a piscinei, o femeie a izbucnit într-un hohot de râs nebun. Pete Holland îşi dăduse cămaşa jos şi-şi flexa muşchii spatelui pentru tipa din Canada. Era piesa lui de rezistenţă.

Domnul Gap râdea şi el, dar puteam să pariez că-l enervase la culme faptul că un beţiv îi captase femeii întreaga atenţie, după toată munca de lămurire pe care o dusese până atunci.

Rob îl ignora.

— Cred că această mare coaliţie ar fi trebuit să înceapă să înveţe din experienţa algeriană, ştiind ce imbecili au trimis aici în deşert. Şi dacă nu rezolvăm această situaţie, o să stăm aici ani şi ani de zile, iar problema în sine se va răspândi. Toţi ăştia cu „-stan” în coadă sunt gata să declanşeze un cutremur de tipul ăsta – Turkmenistanul, Uzbekistanul şi oricare alţii, toţi sunt pregătiţi.

Speram că prelegerea luase sfârşit. Rob semăna cu un câine care are un os în faţă şi care nu se mai satură.

— Iar ai mâncat istorie pe pâine, nu-i aşa?

S-a pregătit să mă înfrunte.

— Nu, prietene. Doar că mă învaţă multe omul meu. Sunt puţini cei care vorbesc despre o nouă cale, folosind un alt tip de

arme, în locul ăstora. A împins încărcătorul în lăcaşul său din armă, confirmat de un clic. Dar tu, Nick? Pe tine te-ar interesa găsirea unei căi diferite?

Un icnet de spaimă al tipei din Canada m-a scutit de a-i mai da un răspuns. Mai bine. N-aveam nici cea mai vagă idee despre ce vorbea.

Toată lumea s-a întors să vadă ce se întâmplă. Liliacul începuse să împartă pumni tipilor tunşi scurt. Nu prea reuşea să facă faţă. Cel cu bărbuţă de ţap îl doborâse şi încerca să-l calce pe cap, când a fost tras deoparte de nişte binevoitori.

— Nemernicul ăsta nu s-a schimbat deloc, nu-i aşa?

Lui Rob nu-i plăcuse niciodată de el.

— Sunt traficanţi de carne vie.

— Au ajuns deja aici? În cazul ăsta face şi el o dată în viaţă ceva ca lumea, nu-i aşa?

Am dat mâna cu Rob. S-au mai auzit câteva împuşcături de la vreo două blocuri distanţă. Rob a tras de piedica pistolului şi şi-a pregătit AK-ul de tragere, apăsând cu degetul mare de la mâna dreaptă pe pârghia de siguranţă dispusă în partea dreaptă, în lateralul armei, şi acţionând-o până la capăt.

— Spune-mi dacă n-am dreptate. Trebuie să existe o cale mai bună. Dincolo de gard nu-i niciun puşti bogat care să lupte în războiul ăsta. Nu-s decât nişte amărâţi tineri, aşa cum eram noi doi acum cincisprezece sau şaisprezece ani. Hai că ne mai vedem. O să trec pe-aici să văd dacă ai dat de Mahatma.

S-a întors şi a dispărut în holul principal.

Jerry apăru lângă mine în timp ce bătăuşii erau despărţiţi.

— Ai rezolvat ceva?

— N-am făcut niciun rahat.

— Văd că amicul lui Pete face tot ce se poate pentru întreţinerea relaţiilor internaţionale. S-ar părea că sunt sârbi. Ştii despre ce a fost vorba?

— Poate că a-ncercat cu ei vrăjeala de la forţele speciale şi nu le-a plăcut.

Aştepta continuarea.

— Şi?

— „Vă rog lăsaţi-mă să v-o trag. Sunt din forţele speciale. O s-o fac atât de repede, că nici n-o să vă daţi seama.”

În acel moment, Liliacul a scăpat din mâinile binevoitorilor şi s-a luat din nou la bătaie cu sârbii.

— De fapt, am continuat, cred că-l enervează nenorociţii ăştia fiindcă şi el are două fete.

— Traficanţi de carne vie? Jerry ştia care e situaţia. Nu-şi pierd deloc vremea, nu-i aşa?

— Nu prea, să sperăm că-şi va ieşi din minţi şi-i va ucide pe nemernici, nu?

Jerry s-a îndreptat spre recepţie ca să cumpere nişte pastă de dinţi şi alte mărunţişuri, iar eu m-am dus să urmăresc o furtună de zăpadă pe CNN.

39
Vineri, 10 octombrie

M-am întors pe partea cealaltă în patul de o persoană, mai mult adormit decât treaz. Uşa de la balcon era deschisă şi se putea auzi singurul vehicul din incintă, gata de plecare. Era încă întuneric, dar jos, în grădină, se părea că o pasăre nu înţelegea acest lucru. M-am uitat la Baby-G: 06.31.

Am mai moţăit câteva minute, după care am început să aud un zgomot nou, dar familiar, anume bătăile ritmice ale tălpilor, în timpul alergării. S-au auzit pe o distanţă scurtă, s-au oprit pentru câteva secunde, după care au pornit iar. Am dat la o parte pătura miţoasă şi am pornit televizorul pe CNN; imaginea era în continuare de rahat, dar cel puţin sonorul era bun. Conform rubricii meteo care trecea în revistă vremea în lume, în Sydney era o zi caniculară.

Am mers la baie şi-am dat drumul la robinet. S-a auzit un bolborosit, apoi a ţâşnit nişte apă, puţin cam ruginie la început, după care a revenit la o culoare normală, dar nu era nici pe departe fierbinte. Am pus un pahar sub robinetul de apă rece, l-am băut, după care l-am umplut din nou. Nu fusesem niciodată atât de îngust la minte încât să beau numai apă la sticlă, în condiţiile în care ajungeam în genul ăsta de locuri, în care cu cât te descurci mai rapid cu ce-ai la îndemână, cu atât e mai bine pentru tine.

După ce-am stins lumina din cameră, m-am scărpinat în cap şi în fund, aşa cum face omul dimineaţa, şi m-am îndreptat cătinel spre balcon, având în mână al doilea pahar cu apă. Afară era frig, dar soarele avea să apară imediat deasupra liniei orizontului. În curând avea să fie destulă lumină pentru a-l vedea pe Connor continuând exerciţiile fizice în piscina goală.

Undeva prin apropiere a pornit un generator diesel, speriind un stol de păsări, care şi-au luat imediat zborul din copacul pe care se odihniseră. Le-am urmărit traiectoria pe deasupra Tigrului şi apoi m-am uitat la două bărcuţe care se deplasau încet împotriva curentului. Iniţial am crezut că bubuitura înfundată de undeva din dreapta fusese vreun rateu al generatorului. După care am văzut un flash de lumină şi o dâră mică de fum gri-albăstruie ce se ridica de pe o pereche de blocuri-turn în flăcări, situate la trei sau patru sute de metri distanţă.

Am fugit repede în cameră în timp ce încărcătura unui aruncător de grenade antitanc a lovit înăbuşit unul dintre etajele de mai jos. O fracţiune de secundă mai târziu s-a auzit o explozie şi întreaga clădire s-a cutremurat.

M-am aruncat pe podea şi mi-am dus mâinile la cap, pregătit pentru o a doua lovitură. Am crezut că venise deja, dar nu era decât oglinda de la baie care se desprinsese de pe perete şi se făcuse bucăţi. Din grinzile de deasupra mea se desprindea un praf fin, un amestec de zidărie şi tencuială.

O altă lovitură a izbit în plin clădirea, iar de astă dată a fost mult mai aproape. A fost un bubuit serios, iar podeaua a început să vibreze. Imediat au început să-mi ţiuie urechile.

Deşi eram încă gol, m-am ridicat de pe podea şi am fugit pe coridor. Mijlocul clădirii părea a fi cel mai bun loc posibil: din câte ştiam, atacau din ambele părţi. Nu puteam să cobor pe scara de incendiu, iar liftul ieşea din calcul. Toată lumea o să încerce să se înghesuie în el, iar căderea reţelei de energie electrică era aproape inevitabilă.

Apoi a mai fost încă o explozie, iar luminile au pâlpâit la unison. O grămadă de alţi oaspeţi ai hotelului au trecut în grabă pe lângă mine, strigând fără rost şi creând numai panică în jur.

O altă încărcătură reactivă lansată de aruncătorul de grenade a lovit partea noastră de hotel. O femeie a ţipat de undeva de deasupra. Doi bărbaţi s-au împleticit şi-au căzut, iar cei din spatele lor aproape că s-au cocoţat unii peste alţii, încercând să scape, asta numai dacă puteau să-şi dea seama pe unde s-o ia.

Am bătut în uşa lui Jerry.

— Jerry, ieşi dracului afară!

O mitralieră grea a început să tragă în partea opusă a hotelului, după care tancul a trimis un proiectil de tun undeva către exterior.

Uşa s-a deschis larg. Jerry era dezbrăcat şi năuc. Se simţea mirosul greu de tutun.

Mai multe persoane au început să mişune pe coridor, lăsându-şi uşile de la camere deschise în urmă. Lifturile nu mergeau nicăieri; unii apăsau în draci pe butoane şi trăgeau de uşi, alţii încercaseră să scape pe ieşirea de incendiu.

— E mult mai sigur aici decât în cameră, am urlat. Haide, nu mai sta, dă-le dracului de haine!

Iar s-a auzit un răpăit susţinut al unei mitraliere, urmat de o

altă grenadă antitanc, care a lovit în plin clădirea.

— Lua-m-ar dracu'. Jerry a ieşit pe coridor. Am venit aici să facem rost de o poveste, nu să luăm parte la una.

După care a dispărut iar în cameră.

— Ce faci? Stai cât mai departe de peretele exterior!

A reapărut cu camera foto în mână şi a început să imortalizeze confuzia generală de pe coridor.

Apoi s-a lăsat subit liniştea. Auzeai ticăitul secundarelor. Oamenii îşi ţineau respiraţia. Încă nimic. Se auzeau suspinele de uşurare şi nişte şuşoteli pe fundal.

Jerry mi-a arătat cu capul uşile deschise de pe partea cealaltă.

— Hai să verificăm şi cealaltă parte a clădirii.

— Ca să ne împuşte soldaţii ăştia nenorociţi? Îşi vor face în curând apariţia. Nu trebuie să facem altceva decât să rămânem aici. Lasă-i să izoleze zona. O să ai timp să faci o mulţime de fotografii destul de curând.

I-a intrat pe o ureche şi i-a ieşit pe cealaltă. Jerry a traversat coridorul în grabă. Ştiam care era următorul lucru pe care avea să-l facă, să se aplece peste parapetul balconului şi să-şi îndrepte camera foto pe direcţia tancului.

În stânga mea, am auzit pe cineva plângând cu suspine. Un tânăr irakian, gol, năucit şi plin de sânge venea în jos, pe coridor, clătinându-se sub greutatea tinerei femei pe care o ţinea în braţe. Am văzut că avea cioburi de sticlă înfipte în tot corpul. Braţul femeii se legăna în ritmul paşilor lui. Când s-au apropiat mai mult, i-am recunoscut. Se căsătoriseră cu numai douăsprezece ore în urmă.

40

Tânărul îşi privea mireasa şi nu se putea abţine să nu plângă în hohote. Pe faţa ei era o tăietură imensă. Obrazul îi fusese sfârtecat până undeva în apropierea urechii, făcându-i gura de două ori mai mare decât fusese înainte. Nu-mi dădeam seama dacă era moartă sau vie.

L-am împins la mine în cameră.

A opus rezistenţă. Nu înţelegea ce îi spuneam. Am apucat-o strâns pe femeie.

Jerry încă mai stătea atârnat pe balcon.

— Vino încoace – am nevoie de tine!

Soţul a ţipat şi a încercat s-o smulgă, s-o elibereze din braţele mele, în timp ce intram cu spatele în cameră.

Am pus-o jos pe covor, strigând la el.

— Luminile, aprinde nenorocitele alea de lumini!

Desigur, n-a înţeles ce voiam. M-am ridicat brusc şi l-am împins ca să-l dau la o parte. A căzut în fund pe pat în timp ce Jerry intra în cameră. L-am împins şi pe el spre soţul răvăşit.

— Fă-l pe ăsta să tacă!

Luminile principale nu s-au aprins. Am atins lampa de pe noptieră. Nu rezolva prea multe, dar era mai bine decât nimic.

M-am aplecat până aproape am atins masa însângerată ce mai rămăsese din ea. N-am simţit niciun fel de respiraţie. Pieptul nu i se mişca. I-am ridicat una din pleoape. Niciun fel de reacţie a pupilei. Niciun indiciu care să-mi confirme că încă era în viaţă.

Am întors-o pe o parte, i-am deschis gura şi i-am băgat degetele între buzele întredeschise. Am scos afară vreo doi dinţi rupţi, urmaţi de un amestec de mucus şi sânge care îi blocau respiraţia. Şi pierdusem atâta timp încercând să verific dacă avea puls... Trebuia să-i fac respiraţie artificială, să-i umplu plămânii cu aer. Chiar dacă inima încă mai pompa, nu avea niciun efect fără oxigen.

Am întors-o iar pe spate, lăsându-i capul în jos pentru a-i deschide căile respiratorii. Amărâtul de bărba-său s-a repezit, mi-a apucat încheietura mâinii şi m-a tras spre el încercând să-şi protejeze soţia.

— Jerry! Pune-l înapoi pe pat. Spune-i că ea va muri dacă nu se opreşte şi se tot zbate pe-aici!

Era caldă, dar asta nu însemna prea mult. Probabil că era deja moartă, dar tot trebuia să încerc. Singurul corp uman despre

care poţi spune că a murit cu-adevărat este unul rece.

Mi-am eliberat braţul, după care i-am lăsat capul uşor pe spate pentru a-i deschide şi mai mult căile respiratorii. I-am blocat nările cu mâna dreaptă şi i-am apropiat cele două bucăţi de obraz sfârtecate cu mâna stângă. Soţul tinerei ţipa din rărunchi: era atât de afectat, încât nu înţelegea ce se întâmplă. Jerry încerca să-l liniştească.

Am tras aer în plămâni şi mi-am pus gura peste ce mai rămăsese din a ei, gustând izul metalic al sângelui. Am expirat şi i-am suflat aerul în gură – simţeam cum o parte din el ieşea prin tăietura din obraz, dar, pentru o fracţiune de secundă, pieptul i s-a ridicat. Am încercat din nou, dar fără răspuns. Mâna stângă îmi aluneca pe pielea ei plină de sânge. Nu reuşeam să-i fac o etanşare perfectă. Sângele ei mi-a ţâşnit din gură când am strigat la Jerry.

— Treci încoace! Ţine bucăţile astea de obraz lipite.

A venit, s-a aplecat lângă ea şi i-a apropiat bucăţile sfârtecate de obraz, cu ambele mâini. Am mai inspirat o dată adânc, am văzut că obrazul era cât de cât lipit și am expirat.

Pieptul i s-a ridicat din nou. Primea oxigen. Am reluat toată operaţiunea.

Soţul său începuse să tragă de mine. Dracu’ ştie ce credea că-i fac.

Am sărit în sus, l-am luat de urechi şi i-am dat un cap în gură, destul de tare. N-aveam altă variantă. După lovitură, capul a început să-mi vâjâie, iar ochii mi s-au umezit; tipul a căzut pe spate în pat, cu mâinile fâlfâind prin aer. Din nas îi curgea sânge. L-am împins pe Jerry în direcţia sa înainte de a mă apleca iar peste soţia lui.

— Sari pe el. Imobilizează-l.

I-am lăsat iar capul pe spate, i-am obturat nasul şi am presat cât de mult am putut peste obrazul tăiat, de astă dată forţând şi mai mult aerul la intrare. I-am făcut zece manevre de umplere forţată a plămânilor cu aer, după fiecare în parte fiind nevoit să-i scuip sângele care-mi intra în gură. Încă mai simţeam cum iese aerul prin obraz, dar totuşi funcţiona. Capul mi se învârtea. Undeva, la distanţă, Jerry şi soţul victimei urlau unul la altul, îl legătură cu manevrele mele. Şi creierul meu urla din rărunchi, din nevoie de aer curat.

Am terminat-o pe a zecea. I-am verificat pulsul. Apoi i-am

îndesat două degete în gât pentru a-i verifica carotida. Nimic. Încă mai primea oxigen de la mine, dar inima ei nu pompa mai departe în organism o parte din sângele oxigenat.

Rahat.

Speram că nu are nimic fracturat în zona pieptului, fiindcă, dacă era aşa, ceea ce aveam de gând să-i fac în continuare putea să-i fie fatal.

41

I-am scos cioburile cele mai mari înfipte între sâni, i-am mai pompat nişte aer pe gât, după care mi-am pus cotul mâinii stângi pe stern, iar mâna dreaptă deasupra acesteia. M-am aplecat deasupra ei, încordându-mi braţele şi începând să pompez constant, numărând secundele în minte.

O mie unu, o mie doi, o mie trei, o mie patru…

După ce mi s-a umplut iar gura cu sânge, l-am scuipat şi am început să număr cu voce tare:

— O mie şase, o mie şapte…

Am strigat la Jerry.

— Spune-i că inima femeii s-a oprit şi că nu poate respira de una singură. Încerc s-o fac eu pentru ea.

Soţul s-a zbătut şi i-a strigat ceva înapoi.

— Spune-i să coboare pe scări şi să găsească nişte ajutoare. Ambulanţe, medici, orice altceva… Dar să se ducă dracului odată, că am nevoie de tine aici.

Jerry i-a spus totul repezit, ca un torent în arabă, a tras pătura de pe pat şi l-a înfăşurat în ea, după care efectiv l-a împins pe uşă afară.

— Presează-i obrazul şi lipeşte-i cele două bucăţi – trebuie să fie cât se poate de etanş.

Jerry s-a lăsat în genunchi.

I-am acoperit gura cu a mea, i-am blocat nasul şi am expirat adânc. Dracu’ ştia cât trecuse de când creierul îi fusese oxigenat ultima oară.

De data asta plămânii i s-au umplut la maximum. O dată. A doua oară. După care am presat de cincisprezece ori deasupra inimii.

— O mie unu, o mie doi. O mie trei, o mie patru…

Era mult mai multă linişte acum, după plecarea soţului. Se auzea până şi o pasăre care cânta în balcon.

— O mie şase, o mie şapte, o mie opt…

Am continuat să pompez, obligându-i inima să distribuie sângele oxigenat în tot organismul. Din corpul femeii se scurgea lent o cantitate apreciabilă de lichid roşu, dar nu era atât de grav pe cât părea. Dacă scapi o sticlă de ketchup Ribena pe podeaua din bucătărie, arată de parcă micul dejun s-a transformat în masacrul cu drujba din Texas, deşi este vorba de o singură sticlă.

— Hai odată, respiră, paştele mă-sii de treabă! O mie treişpe, o mie paişpe, o mie cinşpe…

M-am aplecat împreună cu Jerry şi am început să-i fac din nou respiraţie gură la gură, o dată, de două ori… De fiecare dată pieptul i se ridica complet, după care cobora.

Am continuat cu alte cincisprezece manevre deasupra inimii. Am verificat să văd dacă apăruse vreun semn de viaţă. Nimic. Nici măcar o tresărire.

I-am lăsat iar capul pe spate, după care i-am băgat de două ori forţat aer în plămâni.

— O mie unu, o mie doi, o mie trei…

Am făcut un schimb rapid de priviri cu Jerry. Oare mai avea vreun sens?

— O mie patru, o mie cinci…

Am strigat şi mai tare, ca şi cum ar fi ajutat cu ceva.

Nişte elicoptere au trecut, după care au revenit deasupra zonei.

— O mie paişpe, o mie cinşpe…

Brusc, am perceput un tremur în obrazul rămas întreg.

— Pompează, acum chiar pompează singură!

I-am apăsat carotida, în timp ce Jerry începea să zâmbească.

— E de bine, Nick. E de bine.

Deşi avea pulsul slab şi foarte rapid, inima îi bătea. Tot ce trebuia să mai fac acum se rezuma la a continua respiraţia artificială – ea avea să-mi spună când să mă opresc.

I-am mai băgat de două ori, forţat, aer în plămâni şi am verificat iar dacă reacţionează în vreun fel. Pleoapele i-au tresărit.

După încă alte două, a tuşit. I s-a prelins nişte sânge din gură. Jerry era atât de bucuros, încât i-au alunecat mâinile de la poziţie.

— Ţine-i obrazul lipit, ţine-l ca-nainte.

Abia începusem să-i aplic o serie de zece respiraţii scurte, când şi-a ridicat mâna şi a încercat să mă împingă într-o parte. A gemut încet, ca un bebeluş. Avea dureri foarte mari, ceea ce era un lucru bun. Dacă putea să simtă durerea, atunci era clar că îi funcţiona creierul.

I-am deschis o pleoapă, iar pupila a reacţionat. Nu prea mult, dar îndeajuns pentru starea ei.

— Vorbeşte cu ea, Jerry. Fă-o să-ţi răspundă. Încearcă s-o faci

să reacţioneze. Trezeşte-o.

42

Era încă semiconştientă când a mai scos un geamăt abia perceptibil, în timp ce o întorceam pe o parte, pentru a o împiedica să-şi blocheze cu limba căile respiratorii.

M-am răsucit într-o parte ca să mă depărtez de ea şi m-am aşezat pe podea, frânt de oboseală. Jerry s-a aplecat deasupra ei, vorbindu-i în arabă, mângâindu-i părul plin de sânge. A gemut un pic mai tare.

M-am uitat în jos şi mi-am privit corpul gol. Eram acoperit cu sângele ei; aveam mâinile lipicioase şi pline de sânge. În plus, îmi intraseră şi o grămadă de cioburi din corpul ei – puteam să văd aşchii fine de sticlă scânteindu-mi în palme. M-am uitat în stânga mea. Televizorul se lovise de tăblia patului şi zăcea răsturnat într-o parte pe podea. Imaginea era aproape perfectă acum, dar rămăsese fără sonor.

Am ridicat capul ca să văd dacă transmit imagini din afara hotelului. O grenadă antitanc lovise un balcon, iar toate ciudăţeniile alea de ziduri de protecţie din beton, gen Star Wars, fuseseră spulberate. Apoi cameramanul a adus în prim-plan o gaură pârjolită, cu un diametru de aproape 30 de centimetri, acolo pe unde încărcătura reactivă penetrase zidul şi intrase în clădire. Aceste grenade reactive erau destinate blindatelor, astfel încât puteau afecta pe oricine se afla în interiorul ţintei. Toţi cei aflaţi de cealaltă parte a găurii din zid puteau să fi fost loviţi de o ploaie de cioburi zburătoare şi de bucăţi de tencuială.

După care au revenit cu imaginea şi l-au adus în prim-plan pe reporterul îmbrăcat în vestă antiglonţ, şi cu părul lipicios şi în dezordine, atât din cauza orei extrem de matinale, cât şi pentru că participase la petrecerea de aseară. Tancul fusese lovit. Pe fundal era un amestec neclar de soldaţi, fum, ambulanţe şi medici.

Se auzeau voci pe coridorul de acces, nişte voci bărbăteşti, puternice şi hotărâte, de americani.

— E cineva rănit? E cineva aici?

Jerry a şi sărit spre uşă.

— Aici! Aici!

O echipă medicală în uniforme a dat buzna înăuntru, având în spate nişte rucsaci cu echipament de prim ajutor. Jerry a început să le spună ceva despre soţul femeii, care îi caută jos, dar nu l-au băgat în seamă. Erau deja aplecaţi deasupra femeii să vadă

ce se poate face.

Unul dintre ei s-a uitat la mine.

— Tu eşti bine?

— Îhâm, sunt în regulă. Am întins mâinile spre ei. E sângele ei.

M-am ridicat şi m-am îndreptat spre pat ca să le las cale liberă. Camerele de filmat ale CNN erau acum îndreptate înspre tanc. Încasase o lovitură care-i afectase mobilitatea: una din şenile era distrusă şi rămăsese întinsă în spatele vehiculului, pe asfalt. Pentru militanţi fusese o dimineaţă productivă.

Gemetele miresei s-au transformat în suspine, pe măsură ce durerea punea stăpânire pe întregul organism. Am ieşit pe balcon. Soarele era aproape deasupra acoperişurilor caselor. M-am şters pe faţă pentru a îndepărta sângele femeii, după care am început să-mi scot cioburile din mână.

De-a lungul străzilor, în sus şi-n jos, patrulau vehicule cu şenile. Naiba ştia ce mai sperau să facă acum. Oricum se dusese dracului totul.

Curând sunetul de sirene a umplut atmosfera, iar mai multe ambulanţe au frânat cu scrâşnet de roţi în apropierea hotelului. Jos în grădină, grupuri de reporteri şi cameramani luau interviuri ca şi cum ar fi fost singuri la locul incidentului.

M-am uitat la locul de unde se trăsese cu aruncătorul de grenade. Era la trei sute şi cincizeci de metri distanţă; grenadele reactive antitanc erau eficiente de la mai mult de cinci sute de metri asupra unei ţinte care nu se deplasează. Blocul-turn nu mai avea ferestre şi arsese cu ceva timp în urmă. Poate că fusese un cartier general al Partidului Ba’ath. Acum avea o gaură mare, proaspăt făcută de un proiectil de tanc, şi era împestriţat cu urmele unor lovituri de calibrul .50 în zona etajelor şase şi şapte.

Grenadele reactive antitanc sunt nişte arme extraordinare, dar sunt inconfundabile şi uşor de reperat: un flash mare, urmat de o dâră de fum gri-albăstruie. Din momentul în care trăgeai, trebuia să te îndepărtezi foarte rapid.

Totul se terminase şi nu mai era nimic de făcut. Ei ne atacaseră, noi ripostaserăm. Îmi părea rău numai pentru tânăra mireasă. Urma să trăiască pentru restul vieţii în spatele unei feţe peticite. Cu toate acestea, cel puţin era încă în viaţă, iar asta se presupunea că trebuie să mă facă să mă simt foarte bine.

Jos, lângă clădire, era o agitaţie cam mare. Balconul care primise lovitura în plin era situat exact deasupra piscinei. Placa masivă de beton căzuse direct în piscină şi un mic grup de persoane se adunase în jurul rămăşiţelor nebunului care făcea sport la ora aia, chiar sub balcon.

Deodată, starea de bine pe care-o resimţisem mai înainte se evaporă.

43

Medicii încă se mai chinuiau să o stabilizeze pe mireasă. Mi-am adunat hainele şi rucsacul în timp ce sângele ei se închega pe mine, m-am suit pe pat şi am trecut peste el pentru a putea să-l urmez pe Jerry în camera sa. Coridorul era inundat acum. Apa se scurgea pe sub o uşă din apropiere.

Jerry a încercat un robinet de la baie şi a avut drept răspuns o scurgere infimă de apă.

— După tine, prietene.

A sărit imediat şi s-a săpunit. Eu m-am dus direct în balcon.

Danny Connor era ridicat pe tăblia unei mese de şase sau şapte irakieni care ţipau cu toţii unul la celălalt, încercând să o menţină la acelaşi nivel, astfel încât corpul să nu alunece şi să cadă înapoi în piscină. Corpul atârna flasc, ca o păpuşă uriaşă făcută din cârpe. Nu avea prea mult sânge pe el; echipamentul său de antrenament, plin de transpiraţie, era acoperit cu praf de ciment.

Chiar nu ştiam ce să spun. Fusese plătit ca să fie aici şi ştia care sunt riscurile implicate. Cel puţin murise făcând ceea ce presupuneam că-i plăcuse cel mai mult. Dar era oricum o pierdere.

M-am gândit la copilul lui Danny. Ultima oară când îl văzusem avea nasul cârn, nu era decât un puştiulică pistruiat de vreo nouă sau zece ani. Întotdeauna părea că-i lipseşte un dinte din cauza unui accident cu bicicleta sau cu placa de skateboard. Acum cel care avea să-i lipsească era tatăl său, şi această pierdere avea să fie permanentă. Asta chiar avea să-i dea peste cap studiile universitare, nu-i aşa? Poate că Rob avea dreptate: trebuia să existe o altă cale.

M-am întors în cameră şi m-am aşezat pe unul din paturi. Versiunea CNN-ului din camera lui Jerry era şi mai plină de purici decât fusese a mea înaintea atacului, iar sonorul era la fel de prost. Se părea că Larry King era în direct cu câţiva prezentatori, dar n-aveam nicio idee cine erau sau despre ce discutau. După care a apărut o fată care a început să cânte.

Jerry a ieşit de la duş cu un prosop înfăşurat în jurul taliei chiar în momentul în care atacul, tânăra mireasă, Danny, Rob şi lecţia sa de istorie începuseră să mi se învârtă toate în cap, ca-ntr-o maşină de spălat.

— Şi acum ce facem?

Era foarte abătut şi cu o voce liniştită, ca a unui om în direcţia căruia se trăsese cu un aruncător de grenade.

M-am ridicat şi am scos cearşaful de pe pat.

— Mai întâi hai să încercăm să facem rost de altă cameră. După care o să văd dacă pot să găsesc şi alţi tipi din circuit. Tu ce-ai de gând să faci?

— O s-o sun pe Renee – precis o să vadă rahatul ăsta la ştirile de dimineaţă. După care o să încerc să-l prind pe omul meu din Washington DC şi o să frunzăresc ziarele locale.

Mai bine el, decât mine. M-am dus la baie în timp ce Jerry se îmbrăca.

Lăsase apă în chiuvetă pentru mine; arăta ca un şpriţ de Ribena. Am deschis robinetul, dar se pare că aia fusese toată raţia noastră de apă. Am luat bucăţica de săpun rămasă şi am încercat să mă săpunesc. Mâinile mă înţepau de parcă mă frecam cu urzici.

— Ia ascultă, i-am zis, în timp ce-mi scoteam nişte cioburi din palme, am aranjat cu un bişniţar să-mi facă rost de vreo două arme. Vrei şi tu una?

— Nu mă lua în calcul. Oricum, n-aş şti ce să fac cu ea. A început să râdă în hohote. N-am lucrat în viaţa mea în publicitate. A dispărut înapoi în dormitor, încheindu-şi nasturii de la cămaşă, una specială, roşie, din Bagdad.

După un timp, m-a întrebat:

— Nick, ne-am descurcat excelent, nu-i aşa?

Am încercat să-mi săpunesc şi părul, dar asta nu era îndeajuns pentru a putea îndepărta sângele de la rădăcină.

— Îhâm.

Danny Connor murise, iar mireasa n-avea să mai petreacă mult timp în faţa oglinzii de-acum înainte, dar cu toate astea lucrurile puteau să fi stat mult mai prost.

Şi genul ăsta de treburi de tot rahatul aveau într-un fel sau altul mai mult sens pentru mine decât să călătoresc la întâmplare prin State, într-o plimbare anostă cu maşina.

Săpunul se încăpăţâna să nu facă spumă, aşa că am renunţat. O zi plină de transpiraţie avea să rezolve problema.

Am ieşit din baie şi m-am şters cu cearceaful.

Jerry ieşise în balcon cu o cameră foto, focalizată pe blocul de locuinţe în care tancul făcuse o gaură măricică.

De îndată ce m-am îmbrăcat, Jerry şi-a scos faimosul Thuraya

din încărcător, după care şi-a luat camera foto şi borseta. Coridorul era inundat de apă până la gleznă. Uşa camerei mele era deschisă. Covorul era îmbibat de sânge acum închegat, iar aşternuturile fuseseră ridicate de pe paturi. Probabil că folosiseră cearceafurile pentru a o înveli pe nefericita mireasă. Am închis uşa şi am încuiat-o chiar dacă acolo nu mai era absolut nimic care să prezinte interes.

În cele din urmă, când a venit liftul, ne-am înghesuit lângă o mulţime de oameni care parcă deodată ajunseseră la concluzia că totuşi Palestine nu era cel mai sigur loc în care să stai. Toată lumea avea bagajele la purtător – mă întrebam unde anume credeau că ar fi fost mai sigur.

44

La recepţie era un haos total. În jur de cincizeci de persoane doreau să-şi ia banii înapoi şi să părăsească hotelul. Jerry s-a dus să vorbească la telefon, în timp ce eu m-am îndreptat înspre masa aglomerată de oameni, prin care am reuşit într-un final să răzbat undeva în faţă. Chiar şi aşa, era ca şi cum aş fi încercat să-i atrag atenţia unui barman suprasolicitat. În cele din urmă, unul dintre cei de la recepţie s-a uitat la mine. Era un irakian bătrân şi vesel, care semăna în întregime cu Saddam, îmbrăcat într-o cămaşă care probabil că fusese albă acum o oră şi ceva.

M-am aplecat deasupra tejghelei, încercând să-i urlu în ureche ca să mă audă:

— Ce spui de un discount? Camerele sunt grav afectate.

A zâmbit.

— Ah, da. Era deja promiţător. Camera este şaizeci de dolari pe noapte.

— Nu, nu – coridorul e inundat, camera prietenului meu are găuri în ea, tot ce-i la mine în cameră este făcut praf. Noi vrem să rămânem, nu suntem ca toţi ceilalţi de-aici.

— Ştiu, e groaznic, foarte groaznic. Nici eu nu mi-aş dori să stau aici.

— Deci ne oferiţi un discount? Mi-a zâmbit înţelegător.

— Da, şaizeci de dolari pe noapte pentru o cameră.

Parcă mă dădeam cu capul de un zid de cărămidă.

— Ce spui de-o cameră la un alt etaj? Ne poţi da două camere la etajul întâi?

A zâmbit şi şi-a băgat nasul imediat într-un registru. Oamenii din jur, mare parte din ei irakieni, urlau încontinuu; am recunoscut câţiva dintre cei cu geacă de piele, de la nunta de noaptea trecută.

Tipa din Canada şi Domnul Gap, îmbrăcat încă în tricoul polo verde, au ieşit împreună în grabă din lift, îndreptându-se spre ieşire. El îi căra bagajele femeii. În cele din urmă, tipul marcase. Eram mândru de el. Poate că, de dimineaţă, tipa crezuse că pământul se cutremurase numai pentru ea.

Un alt recepţioner i s-a alăturat noului meu amic şi a verificat registrul. Au avut o mică discuţie, legată probabil de nenorociţii de străini care doreau discount. Oare ei nu ştiau că era război?

— Nick! Jerry era la capătul cozii, încercând să-şi facă loc în faţă. Cum merge treaba?

Tipul de la tejghea mi-a aruncat un zâmbet de cinci stele.

— Avem o cameră la etajul întâi. Tipul care stătea acolo e mort acum. Vreţi s-o împărţiţi amândoi?

M-am uitat la Jerry.

— Este în regulă? N-avea nicio treabă. Excelent, am zis. Asta înseamnă numai şaizeci de dolari, aşa că o să avem un rabat, căci noi am plătit deja pentru două camere.

Tipul mi-a zâmbit mult mai larg.

— Oh, nu. Şaizeci de dolari fiecare.

Am renunţat. A râs el, am râs şi noi, după care mi-a înmânat cheia de la camera 106.

— O să predăm cheile de la celelalte două camere imediat. Măcar să se usuce sângele.

Am încercat să ne facem loc înspre lift. Zona era invadată de oamenii din carele de ştiri, echipaţi cu căşti şi veste antiglonţ.

Ne-am întors la etajul şase. Jerry s-a dus să-şi strângă bagajele, iar eu am făcut o ultimă verificare pentru a fi sigur că nu lăsasem nimic în urmă. Mă întrebam dacă urma să ne mutăm în fosta cameră a lui Danny. Îmi uitasem periuţa de dinţi şi, în timp ce o recuperam, am auzit cum se deschide uşa camerei.

— Nu ţi-a luat mult amice. Ai luat şi rucsacul meu?

Când m-am întors, am văzut trei indivizi în uniforma Poliţiei Militare a SUA. Doi dintre ei aveau armele, nişte M-16, îndreptate înspre capul meu. Cel din mijloc, un sergent portorican cu o mustaţa subţire şi o cămaşă mulată, avea nişte pseudocătuşe de plastic în mâini, gata să mă imobilizeze.

— Mâinile sus!

Tipii cu M-16 în mâini erau tineri şi păreau nervoşi. Unul dintre ei n-avea arma asigurată. N-aveam de gând să mă opun.

Sergentul mi-a arătat cu degetul borseta de la brâu.

— Ai vreo armă în aia?

— Nu.

— Sigur nu mă minţi? N-ai nicio armă în chestia aia ciudată? Spune-mi imediat, spune-mi.

— Numai un paşaport şi nişte bani gheaţă. N-am nicio armă.

— OK, prietene, aşază-te pe pat, cu faţa-n jos, cu mâinile la spate. Foarte încet.

Din tonul său reieşea că făcuse asta de multe ori şi că-i plăcea la nebunie ceea ce face.

Am făcut exact cum mi-a spus, întinzându-mă pe pat cu faţa în

jos. Mi-au pus cătuşele puţin cam strâns, mi-au smuls borseta, şi o grămadă de mâini m-au pipăit cu repeziciune pentru a se convinge dacă minţisem sau nu. Puteam să le miros transpiraţia şi murdăria în general; uniformele fuseseră purtate şi răspurtate, având câteva rupturi în material, ce fuseseră cusute în grabă. În timp ce mă trăgeau înapoi şi mă puneau pe picioare, am fost fericit să inhalez un iz de mentă, provenit probabil de la guma celui care stătea în faţa mea.

— Încetişor, amice, nu ne face să te rănim. Nu trebuie decât să te mişti foarte încet. Hai s-o facem fără niciun fel de probleme.

M-au întors, după care m-au scos forţat, târându-mă pe coridor. O grămadă de tipi albi şi de irakieni aşteptau lângă lift; şi-au ferit privirile, nedorind să fie implicaţi.

Nu l-am văzut pe Jerry nicăieri. Îl ridicaseră şi pe el? Scăpase? Sau veniseră numai după mine?

45

M-au împins destul de dur de-a lungul holului principal ca să mă scoată din hotel. M-au scos pe uşile principale, direct în soarele orbitor, după care m-au suit în spate, într-un Hummer. Şoferul a ambalat motorul. Un grup de bişniţari fumând în disperare se holbau la mine cum stăteam înăuntru în maşină. Băiatul cu care făcusem afacerea era acolo cu un sac în mână: sosiseră pistoalele lui Saddam.

E mult mai puţin spaţiu în maşinile astea decât ţi se pare la prima vedere. Sunt numai câte două scaune în faţă şi în spate, iar pe mijloc o secţiune pătrată de oţel, înălţată, care acoperă transmisia. Unul dintre tipii cu banderolă de Poliţia Militară a urcat lângă mine, în spate, înghesuindu-mă cu destulă putere, cu harnaşamentul de la centură, pe secţiunea înălţată. M-am aplecat înspre dreapta, încercând să mai atenuez durerea.

Radioul montat pe bordul maşinii a pârâit. Un alt militar a urcat în maşină pe partea cealaltă. În graba cu care se mişca, m-a lovit cu un bocanc ros şi scofâlcit, special pentru misiunile din deşert. Încerca să ajungă la turelă, în spatele mitralierei montate pe acoperiş, şi avea nevoie de o parte de scaun, pentru a putea să stea în picioare.

Eram ca prins în chingi, cu un tip în stângă mea şi cu nişte picioare în bocanci în dreapta. N-aveam cum să mă mişc deloc. Sergentul încă era în afara vehiculului. Oare îl aşteptam pe Jerry?

Speram că nu. Dacă reuşise să evite să fie ridicat de tipii ăştia, ar fi putut să mă ajute în vreun fel să scap.

Pe de altă parte, ar fi mult mai confortabil să ştiu că nu eram de unul singur în acest rahat. Habar n-aveam cât de mult eram băgat în rahat, dar eram sigur că aveam să aflu destul de curând. Cea mai bună tactică de adoptat era: „Păstrează tăcerea cu băieţii ăştia: n-are niciun sens să opui rezistenţă sau să protestezi. Au venit să mă ridice, motivul nu este important. Păstrează tăcerea, rămâi pasiv, evită să fii rănit”.

Uşile hotelului s-au deschis şi l-am văzut pe Jerry târât cu forţa, dincolo de grupul bişniţarilor. Făcea un întreg circ. Din frunte, dintr-o tăietură, îi curgea sânge.

— Unde mă duceţi? Se uita la mulţime. Aduceţi-vă aminte de mine dacă dispar. Amintiţi-vă ce s-a întâmplat aici. Sunt cetăţean american.

De ce dracu’ nu tăcea din gură, nemernicul, şi nu se urca în linişte în spatele maşinii? Dacă aveau de gând să ne omoare, e greu de crezut c-ar fi făcut-o în mijlocul zilei, în faţa a jumătate din media internaţională.

Sergentul s-a aplecat şi a scos o bucată de cârpă. Am primit o lovitură de la unul din bocanci în umărul drept.

Am închis ochii pentru a-i proteja, în timp ce eram legat la ochi. Cârpa în sine nu era cea mai potrivită pentru asta. Prin ea trecea lumina zilei şi puteam să simt asta prin pleoape.

S-au trântit uşile, motorul a fost ambalat, după care Hummer-ul s-a pus în mişcare. Sergentul a intrat în reţeaua radio pentru a-i anunţa pe cei care voiau să ştie că era pe drumul de întoarcere cu două „pachete”, motiv pentru care mitraliorul urla la oricine se afla în raza sa vizuală să se dea dracu’ la o parte. Tipul de lângă mine s-a aşezat mai bine în scaun, băgându-mi şi mai tare în coaste întregul harnaşament de la centură.

— Ce-ai făcut, prietene? După accent, nu puteam să spun de unde era de fel.

— Habar n-am. Speram că ai putea să-mi spui tu.

Din faţă, vocea sergentului ne-a pus la punct.

— Tăceţi dracului din gură, amândoi.

Mi-am ridicat puţin capul şi am deschis ochii cât de mult mi-a permis cârpa. Puteam să văd numai o fărâmă din realitatea înconjurătoare. Am văzut astfel că interiorul Hummer-ului, ca în cazul oricărui alt vehicul militar pe durata unor operaţiuni militare, era într-o stare deplorabilă. În dreapta, de cealaltă parte a trăgătorului de pe acoperiş, era amplasată o ladă frigorifică albastră, din plastic, probabil plină cu apă minerală şi Coca-Cola rece. Pe podeaua maşinii erau aruncate ambalaje de bomboane şi sticle goale. Şoferul ţinea volanul cu mâna stângă, iar în dreapta avea un pistol Beretta.

Pe bord era un walkman. Bănuiesc că, atunci când se plictiseau, băieţii se tratau cu nişte ritmuri din Eminem.

Vopseaua verde de camuflaj se exfoliase şi se jupuise, lăsând la vedere, dezgolite, oţelul şi aluminiul folosite la construcţia maşinii. Danny Connor avea dreptate: trupele americane nu fuseseră pregătite pentru acest gen de război în care luptau acum. Cineva asigurase uşile cu nişte veste antiglonţ. Înainte de asta, nu avuseseră decât o foaie subţire din tablă de oţel care să-i despartă de inamic.

Aceşti băieţi fuseseră pregătiţi şi antrenaţi pentru un război rapid, mobil şi agresiv, nu pentru acţiunile de gherilă în care erau vrând-nevrând implicaţi aici. Aşa cum spusese şi Danny Connor, locul semăna cu Belfast, numai că aici era mult mai rău. Aproape că-mi părea rău pentru ei, căci erau nevoiţi să meargă cu aceste maşini mari prin nişte străzi atât de înguste, expuşi oricând unui atac, la fiecare centimetru de drum parcurs. N-aveau niciun fel de protecţie împotriva aruncătoarelor de grenade antitanc, exceptând săculeţii de nisip pe post de bariere de protecţie. Era atât de mult moloz pe străzi, încât era aproape imposibil să localizezi o bombă-capcană.

Pe măsură ce înaintam, am încercat să fac să pară că-mi bălăngăneam capul ca toţi ceilalţi, astfel că am putut să scrutez zona într-un mod acceptabil şi văd unde anume ne duceam. Credeam că mă va face să mă simt mai bine dacă aveam o vagă idee asupra locului unde eram.

Nu eram deloc speriat, ci numai nervos.

Apoi am surprins strălucirea soarelui pe luciul apei şi am recunoscut silueta podului de peste Tigru. Îl privisem de nenumărate ori din camera mea de hotel. La dracu’, chiar era foarte cald aici înăuntru.

46

Am trecut de maşinile ce stăteau la coadă în trafic. Am văzut mall-ul dărâmat, apoi, după un minut şi ceva, am văzut clădirea cu aspect colonial, cu ferestrele obturate şi un drapel imens al Marii Britanii, inconfundabilul Union Jack, arborat în vârf. Nişte soldaţi britanici, echipaţi în ţinută de camuflaj specială pentru deşert, erau aliniaţi lângă nişte blindate de tip Warrior AFV, parcate printre nişte miniziduri de protecţie înălţate din saci de nisip şi colaci de sârmă ghimpată.

Aveam cămaşa udă leoarcă de transpiraţie şi lipită de husa scaunului. Puteam să simt căldura emanată de corpul soldatului de lângă mine. Mâinile mi se umflaseră din cauza cătuşelor, şi am încercat să mă aplec puţin înainte pentru a mai scăpa de durere. Tipul de lângă mine m-a împins înapoi de fiecare dată când am făcut-o.

Am trecut de un punct de control al americanilor. Se vedeau căşti şi ochelari de soare, arme M-16, saci de nisip şi sârmă ghimpată. Aveam râul în dreapta, iar în stângă – un zid cu mici zăbrele în vârf. Dincolo de el erau o mulţime de palmieri. Pe fundalul unui cer de un albastru strălucitor, aduceau mai mult cu Beverly Hills decât cu Bagdadul.

Şoferul a călcat frânele şi a luat o curbă strânsă, la nouăzeci de grade, în stângă. Am ridicat capul: treceam de o grupare de clădiri joase, rectangulare, din beton, cu acoperişuri plate. Unele fuseseră distruse, altele aveau pereţii acoperiţi cu foi de cort şi prelate. Peste tot erau vehicule militare ale armatei SUA. În plus, puteai vedea prosoape verzi de armată şi ţinute de instrucţie atârnate de nişte sârme de rufe improvizate. Antenele de satelit se ridicau semeţe spre cer. Se auzea zumzăitul generatoarelor electrice.

Am ocolit un alt colţ şi am depăşit o coloană de tancuri irakiene cu turelele pleoştite şi o grămadă de vehicule pârjolite, care dăduseră bine în buletinele de ştiri.

Irakienii erau adunaţi laolaltă, dincolo de linia formată de nişte camioane ce închideau perimetrul unor barăci cu geamuri mici, asigurate cu gratii. Mi-a stat inima.

Vehiculul s-a oprit cu o smucitură zdravănă şi s-a auzit scârţâitul unor portiţe metalice ruginite. Uşile de la Hummer au fost deschise cu furie, iar sergentul şi tipul de lângă mine au coborât.

Am auzit un „şşt!” Ştiam ce avea să urmeze. Mi-am închis ochii şi am strâns din dinţi în timp ce-mi încordam tot corpul.

Am fost atins de nişte mâini, care m-au apucat cu forţă şi m-au tras afară din maşină, după care aproape imediat mi-au dat drumul. Am căzut lat, la pământ.

N-au spus nimic. Tot ceea ce auzeam era o respiraţie gâfâită şi un mormăit de nemulţumire, în timp ce trăgeau de mine ca să mă ridice în picioare.

Jerry era undeva în spatele meu.

— Sunt cetăţean american. Uitaţi-vă la paşaportul meu.

Am auzit o lovitură înfundată, ca a unui pumn ce-şi loveşte victima, urmată de râgâitul specific al unuia care se pregăteşte să vomite. Un jet de vomă a împroşcat nisipul din jur.

Cei doi m-au târât într-o parte, încât abia atingeam pământul cu picioarele. Strânsoarea ca de menghină exercitată asupra braţelor mele nu a mai slăbit nici când am intrat în clădire. Deodată, am simţit că s-a făcut mai rece. Am deschis iar ochii, încercând să văd câte ceva din spatele legăturii de la ochi. Tălpile unor bocanci tipici de deşert, destul de uzaţi, scârţâiau alături de mine, în timp ce mărşăluiam de-a lungul unui mozaic făcut din plăci albe şi negre, care nu fuseseră cam de mult lustruite.

Strânsoarea aplicată la nivelul braţelor era acum la fel de dureroasă ca şi cea a cătuşelor ce-mi strângeau încheieturile. Am încercat să-mi menţin călcâiele în contact cu solul, pentru a putea prelua o parte din presiune. L-am auzit pe Jerry gemând şi am încercat să-l aud din ce direcţie respiră.

S-a deschis o altă uşă prin care am trecut. Încă se mai auzea un ecou, dar niciun fel de scârţâit de tălpi. Eram acum pe un covor verde. Ne-am oprit brusc şi am fost răsucit. Am atins cu picioarele un scaun şi m-am clătinat uşor pe spate. Tipii de la Poliţia Militară m-au înhăţat şi m-au obligat să mă aşez. Era timpul să-mi închid ochii, să mă încordez şi să strâng din dinţi.

Mâinile mă dureau cumplit. Am încercat să mă aplec în faţă, dar cineva din spate m-a luat de păr şi m-a tras înapoi.

Jerry se văita din nou.

— De ce faceţi asta? Sunt american. N-am greşit cu nimic.

Mi-a fost smulsă legătura de la ochi. Fusesem transportat în versiunea fantezistă a Hollywoodului asupra Franţei din secolul al optsprezecelea. Locul avea pereţii poleiţi cu aur. În faţa mea

era un birou uriaş, cu ornamente aurite şi acoperit cu piele de culoare roşie. De jur împrejurul camerei erau împrăştiate canapele de lux din catifea. Una din ele avea o tăietură adâncă.

Opt tipi, în tricouri ude fleaşcă, erau gata să ne încalece, fără ezitare, dacă aveam de gând să facem ceva necugetat.

Jerry s-a uitat la mine cu nişte ochi mari, plini de mirare.

— Nick, ce…?

Mi-am întors privirea. Speram că în curând se va prinde ce trebuie să facă şi va tăcea dracului din gură.

Am continuat să cercetez camera mai amănunţit. Noii proprietari făcuseră câte ceva, dar se vedea cu ochiul liber că locul fusese destul de afectat pe durata războiului. Din tavan încă mai atârnau bucăţi neregulate de tencuială, de pe pereţi încă mai lipseau bucăţi de faianţă, iar luminile fluorescente atârnau de nişte cabluri electrice aflate la vedere. Asta se întâmplă când domnul Paveway îţi făcea o vizită neaşteptată.

În dreapta mea, era o fereastră mică ce fusese astupată la repezeală cu nişte plexiglas. Nu m-am putut abţine să nu zâmbesc când m-am uitat prin ea afară. Se vedea un turn aflat la o oarecare distanţă, cu obişnuita poză a lui Saddam dând din mână – cu excepţia faptului că faţa îi fusese înlocuită cu un imens Smiley galben. I-am surprins privirea unuia dintre cei care stăteau de pază şi am văzut că şi el zâmbea.

— De ce sunt aici? Jerry devenea din ce în ce mai agitat. Sunt american.

Nimeni nu i-a răspuns, pentru că deja toată lumea ştia asta. O spusese de nenumărate ori. Mai mult decât atât, ei erau aici pentru altceva, nu pentru a-i răspunde lui la întrebări, iar dacă devenea plictisitor, n-aveau să ezite să-l facă din nou să vomite.

47

— Jeral, ştiu că eşti… Cuvintele tărăgănate în stil texan au venit de undeva din spatele nostru, de lângă uşă. Iar dacă taci din gură, chestia asta n-o să dureze mult.

Nu m-am întors.

— Sunt ziarist american şi am dreptul să ştiu de ce suntem aici…

Jerry vorbea prea mult şi asculta prea puţin.

Doi oameni în uniformă au venit şi s-au rezemat de biroul aflat în faţa noastră. Ambii aveau în jur de treizeci şi cinci de ani şi tunsori scurte identice, făcute parcă cu fierăstrăul de traforaj. Ţinutele lor de instrucţie erau atât de perfect călcate, încât parcă ar fi ieşit acum de la o curăţătorie chinezească. M-am uitat în jos la bocanci – fuseseră purtaţi, dar nu erau atât de scofâlciţi şi de uzaţi precum ai celor din Poliţia Militară.

Tipii ăştia făceau parte din trupele US rămase în urma frontului (REMFS). Puteai să distingi unul ca ăsta între alţi douăzeci de răcani, în orice armată, din orice ţară din lume. Nu tu bocanci jerpeliţi, nu tu tricouri transpirate. Singurele lucruri pe care le uzau băieţii ăştia erau pixurile şi turul pantalonilor. Trupele de genul ăsta fac parte din eşalonul de comandă. Nişte nenorociţi scrobiţi. Le-ar fi stat bine în orice magazin universal din orice bază din lume, cu coşuri de cumpărături în mână.

Aveau o mapă de culoarea pielii pe care o tot pasau de la unul la altul ca şi cum ar fi studiat nişte însemnări de ordin medical referitoare la noi.

Nu-mi dădeam seama din ce unitate făceau parte. Americanii poartă tot felul de insigne şi semne distinctive aşa cum ruşii îşi poartă medaliile. E greu de ştiut de unde ar trebui să începi să te uiţi.

Texanul a rupt tăcerea.

— Cu toţii suntem nişte oameni ocupaţi. Hai să-i dăm drumul.

Vocea îi suna precum a unui manager de bancă.

Jerry încă nu se calmase complet.

— De ce am fost aduşi aici?

Managerul de bancă a devenit puţin frustrat.

— Jeral, te rog, nu-ţi complica şi mai mult situaţia. Ascultă numai ce-avem de gând să spunem, fiindcă de-asta v-am adus aici.

A arătat spre mine cu degetul.

— Tu i-ai întrebat pe comercianţii de arme despre bosniacii din Bagdad. Corect?

Ce rost avea să mint?

— Da.

— De ce sunt aceşti bosniaci aici?

Mă chinuiam să-mi amintesc cu exactitate ce anume îi spusesem lui Jacob. Partea cu ayatollahul rămânea în afara discuţiei.

— Nu ştim. Părea doar un subiect bun. Ştii…

Jerry nu s-a putut abţine.

— Suntem jurnalişti şi ne-am ocupat de problema războiului din Bosnia şi am auzit despre un…

Managerul de bancă nici măcar nu s-a deranjat să-i arunce vreo privire.

— Jeral, vorbeam cumva cu tine?

— Nu.

— Aşadar, continuă, Nick.

La dracu', bine-a facut! Jerry le-ar fi ţinut o întreaga predică.

— Din punctul nostru de vedere, bosniacii au venit încoace, trecând dintr-o ţară musulmană sfâşiată de război în alta la fel. Am scris despre acel război, aşa că am stat şi ne-am gândit: „De ce să nu vedem dacă n-am putea obţine de aici următorul capitol al povestirii noastre? Ce-i aduce pe ei aici, genul ăsta de lucruri…"

— Le ştiţi numele?

— N-avem nici cea mai vagă idee. Ăsta-i motivul pentru care ne tot învârtim pe-aici.

În timp ce amicul lui îşi lua notiţe pe aceeaşi mapă consultată anterior, el se gândi la ceea ce-i spusesem.

— Vrei să zici că v-aţi decis să veniţi aici numai ca să vedeţi ce au ei de spus? A luat paşaportul meu în mână şi a început să-l lovească uşor de palma cealaltă. Nu vă bateţi joc de mine! Nu uitaţi, sunteţi în lumea mea, în mâna mea.

— Ei bine, trebuie să recunosc, ne-am gândit că poate au de-a face cu traficul de carne vie şi cu piaţa sexului plătit. Ziarele sunt înnebunite după genul ăsta de poveşti. Am auzit că sunt câţiva în oraş şi…

Tipul mi-a zâmbit. Obţinuse ceea ce voia.

— Pentru mine, accentul tău nu aduce prea mult cu cel de-acasă.

— Sunt din Marea Britanie. M-am mutat în Statele Unite acum un an şi ceva. Data este trecută în paşaport.

A respirat adânc şi a adoptat tipul ăla de expresie pe care o afişezi când eşti pe cale să refuzi o notă de plată piperată.

— Bine, oameni buni, am de gând să fiu sincer cu voi. Treaba mea constă în curăţarea zonei de indivizi de teapa voastră. Pur şi simplu, nouă nu ne plac aventurierii care vin aici şi ne pot prezenta într-o lumină defavorabilă. Ceea ce ne place nouă sunt poveştile privind reabilitarea iluminatului public în oraş. Chiar şi mai bune sunt poveştile privind refacerea alimentării cu apă spre satisfacţia deplină a populaţiei locale. Dar ceea ce ne place cel mai mult sunt poveştile despre copiii irakieni îngrijiţi în spitalele asigurate logistic de americani.

Aşa că… A făcut o pauză, s-a uitat la Jerry, după care înapoi la mine… Amândoi trebuie să părăsiţi astăzi Irakul. Nu-mi pasă cum o s-o faceţi, dar ştiu că trebuie s-o faceţi. Vă avertizez: dacă nu veţi proceda ca atare, consecinţele acţiunilor voastre ar putea să fie fatale. Aici chiar aveţi de-a face cu o lume neprietenoasă şi imprevizibilă. Referitor la acest subiect, domnilor, şi şi-a concentrat atenţia asupra lui Jerry, nu glumesc. Arătă spre Jerry. Ai înţeles?

— OK, am înţeles. Traficul de carne vie în vederea prostituării forţate este un subiect sensibil, mai ales după ce anul trecut s-a răscolit rahatul în Bosnia, pe această temă. Îţi aminteşti, Nick, reprezentanţii administraţiei SUA care cumpărau minore pentru plăceri sexuale. Unii dintre umflaţii ăia nenorociţi au mers până într-acolo încât au fost implicaţi în vinderea acestora, ca parte distinctă din înţelegere. Niciunul n-a fost pus sub acuzare, totul s-a redus la nişte plăţi majore pentru a le închide gura tuturor. Aceleaşi corporaţii au câştigat acum contracte aici, în Irak?

Nu ştiam despre ce vorbea, dar trebuie să fi fost adevărat. Cei doi n-au scos un cuvânt.

— Am dreptate, nu-i aşa? Atunci, să vă ia dracu’!

Nu alesese cel mai bun mod pentru a-l îmbuna pe managerul de bancă.

— Vom pleca spre nord. Şi n-am spus-o pur şi simplu, ci am strigat, atât de tare încât doi tipi de lângă uşă au reacţionat instantaneu şi s-au apropiat. Vom merge spre nord, am strigat din nou. O să plecăm azi cu maşina spre Turcia.

— Mulţumesc, Nick. Jeral, te rog… Texanul şi-a îndreptat

privirea asupra verighetei lui Jerry. Se pare că ai pe cineva drag acasă căreia îi pasă de tine. Gândeşte-te la asta. Încerc să vă scot pe amândoi dintr-o situaţie periculoasă care, să fiu sincer, este aşa numai şi numai din cauza voastră.

S-au ridicat amândoi. Mi-am ţinut privirea în jos şi-am urmărit cum acei bocanci foarte curaţi şi foarte lucioşi au dispărut undeva în spatele meu.

48

În timp ce-mi tăia pseudocătuşele din plastic cu o foarfecă, tipul căruia îi surprinsesem zâmbetul de mai devreme mi-a spus din spate, la nivelul capului:

— Aveţi o maşină care vă aşteaptă.

Frecându-ne încheieturile, eu şi Jerry am fost escortaţi în afara încăperii într-un coridor somptuos. Am trecut de coloane de piatră cioplită, pe sub nişte tavane arcuite şi nişte cupole canelate. Dacă arcadele n-ar fi fost acoperite cu placaj pentru a face spaţii pentru birouri, iar podelele din marmură şi pereţii n-ar fi fost traversaţi de kilometri întregi de cabluri, fire şi benzi conductoare gri-metalizat, m-aş fi aşteptat ca Ludovic al XV-lea să apară din moment în moment.

Ne-am apropiat de o pereche de uşi duble, lângă care era o masă de ping-pong. Doi soldaţi au sărit de pe scaunele cu ornamente pe care stătuseră până atunci şi le-au deschis larg.

Ne-am oprit afară, în soare, unde a trebuit să strâng din pleoape pentru a-mi proteja ochii. Deja simţeam arşiţa infernală ţinându-mi scăfârlia. Flancat fiecare de câte doi soldaţi, am fost conduşi la un Hummer şi băgaţi înăuntru, în spate. Asta nu era una dintre maşinile marcate cu sigla Poliţiei Militare – aparţinea căpitanului D. Frankenmeyer. Numele său era trecut în partea dreaptă a parbrizului, de parcă ar fi fost un Ford Escort fiţos. Bagajele noastre erau deja înăuntru şi mi-am verificat borseta. Paşaportul era acolo.

Restul nu mai conta, dar am fost fericit să găsesc cei trei mii de dolari în bancnote de douăzeci şi chiar mai mici pe care-i aveam acolo.

Soldatul aflat la volan nu purta vestă antiglonţ, iar casca zăcea pe ridicătura din oţel aflată între scaunele din faţă. Mai era o cască pe locul liber din dreapta, având însemnele specifice gradului de căpitan. Căpitanul căruia îi aparţinea maşina s-a suit şi şi-a pus ochelarii Oakleys. Când a trântit uşa, am văzut ecusonul de pe buzunarul de la piept. Era într-adevăr proprietarul Hummer-ului.

Şoferul a băgat maşina în viteză, apoi am trecut pe lângă faţa zâmbitoare a lui Smiley. Frankenmeyer s-a întors în scaun ca să ne privească în faţă.

— E mişto făcut, nu-i aşa?

Dacă ar fi fost mai tânăr cu doar câţiva ani, Frankenmeyer ar fi

putut să vină direct de pe terenul de fotbal al colegiului. Cu nişte umeri laţi, bine clădit, cu dinţi albi şi o piele bronzată aurie, ar fi trebuit să joace în filme. I-am zâmbit şi eu – sau, de fapt, propriei imagini, reflectate în lentilele ochelarilor săi. N-avea niciun sens s-o fac pe morocănosul. Aceşti băieţi nu încercau decât să-şi facă treaba cât mai bine.

Ni l-a arătat pe Smiley.

— Ştiţi ceva? Am avut cincisprezece dintr-ăştia pictaţi în tot oraşul, înainte de a fi nevoiţi să-i dărâmăm. Ce-aţi făcut de aţi reuşit să-i enervaţi pe ăştia atât de tare?

Jerry a tras aer în piept, dar i-am pus o mână pe braţ pentru a-l face să tacă.

— Cred că am pus nişte întrebări nepotrivite. El este reporter.

Frankenmeyer s-a întors înapoi, cu faţa la parbriz.

— Avem o grămadă ca el pe-aici. Vi s-a cerut să părăsiţi azi oraşul?

Am dat din cap.

— Sunteţi al treilea grup săptămâna asta. Tipilor ăstora le place să-şi facă viaţa cât mai dulce pe-aici. Nu-mi doresc decât să facă acelaşi lucru şi pentru noi. Ne-au spus că n-o să stăm aici mai mult de patru luni. I-a dat un pumn amical şoferului, în braţ. Cât de mult a trecut de-atunci, Davers?

Davers nu s-a deranjat să se uite la căpitan: se asigura înainte de a face la stânga într-o intersecţie.

— La dracu', domnule, asta era pe vremea Crăciunului. Am intrat în rândurile Gărzii Naţionale pentru programul de îngrijire dentară, nu pentru rahatul ăsta.

Davers nu era singurul. O grămadă de oraşe mici din America se alăturaseră Gărzii Naţionale pentru asigurarea medicală şi accesul la facilităţile educaţionale. Majoritatea percepuseră taberele de antrenament de weekend ca pe o misiune ce trebuia bifată înainte de a se bucura de adevăratele beneficii.

Nimeni nu se aşteptase să fie trimis la război în afara ţării şi lăsat acolo pentru un an sau mai mult.

Şi asta nu era singura problemă. Unităţile Gărzii Naţionale acţionau ca unităţi independente. Tipul care acasă gestiona prăvălia din colţ acum putea să fie comandantul tău pe durata operaţiunilor militare. Niciunul dintre ei nu era militar profesionist, şi asta ridica întotdeauna probleme asupra comenzii şi a controlului şi asupra standardului de

profesionalism de care erau capabili. Ăsta era motivul pentru care majoritatea celorlalte ţări îi integrau pe voluntari în unităţile obişnuite.

Am trecut de cimitirul de tancuri şi vehicule incendiate. Soldaţii aflaţi în permisie umblau brambura prin împrejurimi, la umbra caselor, pe jumătate bombardate. Davers a întors la un colţ şi a trecut de o cafenea mobilată cu un amestec variat de mese, canapele şi scaune. Înscrisurile originale, în arabă, fuseseră şterse şi înlocuite cu „Bagdad Cafe”, scris destul de grosolan, cu vopsea albă. Nici desenul de pe perete, care o reprezenta pe Whoopi Goldberg, nu era mai reuşit. Afară erau parcate câteva autovehicule Hummer şi nişte vehicule blindate, chiar lângă bărbaţii şi femeile care beau apă şi Coca-Cola, relaxându-se la umbră. Vestele antiglonţ, căştile şi armele M-16 erau strânse grămadă la picioarele lor.

— Unde mergem?

Deşi faptul că Frankenmeyer şi şoferul nu se deranjaseră să-şi pună vestele antiglonţ, corelat cu faptul că acum eram şi eu, şi Jerry în acelaşi vehicul puteau să constituie deja un răspuns, m-am gândit c-ar fi bine oricum să întreb.

Căpitanul şi-a şters transpiraţia de pe faţă cu ambele mâini.

— La poarta din spate, şi asta-i tot – sfârşitul călătoriei.

— Nicio şansă să ne duceţi înapoi la hotel?

— Mă tem că nu, omule, trebuie să vă chemaţi un taxi!

I-a plăcut cum sunase asta.

Şoferul a băut cu atâta lăcomie dintr-o cutie de Minute Maid, încât m-a făcut să-mi fie şi mie sete. Dar în maşina asta nu era niciun fel de ladă frigorifică. Nu erau nici măcar veste antiglonţ pe uşi, ci numai nişte săculeţi cu nisip, aruncaţi neglijent pe podea.

Maşina a trecut de poartă şi a făcut la dreapta. Tigrul era în stânga noastră, iar parapetul ridicat din saci de nisip la punctul de control era la aproape două sute de metri în faţă, de aceeaşi parte cu râul faţă de şosea.

Dincolo de asta era şoseaua principală, care traversa râul de-a lungul unui pod metalic, destul de mare.

Parapetul arăta precum un iglu pătrat construit din sute de saci de nisip. Pe măsură ce ne apropiam, se vedea intrarea din spate mult mai clar. Înăuntru, trei, poate patru soldaţi îşi puneau la loc, în grabă, centura şi tot harnaşamentul. Se presupunea că

trebuie să-l aibă asupra lor tot timpul, dar asta era într-adevăr o mare pacoste. Probabil că le luaseră în grabă atunci când văzuseră că se apropie o maşină. Făcusem şi eu acelaşi lucru de nenumărate ori.

Traficul zgomotos de peste pod era în continuă creştere. Se vedeau tot felul de camioane, autovehicule şi motociclete înţepenite în urma unui convoi militar, motiv ca toată lumea să claxoneze. Asta ştiau să facă mai bine decât să încerce să depăşească.

La o distanţă foarte mică de parapet, se înălţa un turn de observaţie, de aproape cincisprezece metri înălţime. Părea o imagine ruptă din Marea Evadare: patru stâlpi de lemn, cu braţe de susţinere încrucişate, ce aveau plasată deasupra o mică gheretă. Oricine se afla în post, acolo sus, nu era protejat de saci de nisip, ceea ce părea oarecum ciudat. Cei din post erau o ţintă fixă pentru orice fel de armă folosită în câmpul vizual al trăgătorului, indiferent dacă era un AK sau un aruncător de grenade.

Hummer-ul ridica o groază de praf şi scârţâia din toate încheieturile, în timp ce mergea hurducăindu-se din groapă în groapă, astfel că prima oară când m-am prins că suntem atacaţi a fost atunci când am auzit nişte bufnituri înfundate, în timp ce trei sau patru cartuşe loveau partea laterală a cabinei.

Radioul a pârâit din nou.

— Contact, contact, contact!

49

Maşina s-a abătut brusc de la drum, iar noi toţi ne-am lăsat capetele în jos – speram că Davers nu-şi băgase capul la cutie tot atât de mult ca noi, atunci când a accelerat brusc.

Frankenmeyer a scotocit prin jur, până şi-a găsit casca.

— Întoarce-te la punctul de control!

Câteva secunde mai târziu, roţile maşinii scrâşneau din cauza frânelor bruşte, lângă un coridor de acces de lângă parapet. Am deschis uşa, am sărit pe asfaltul fierbinte şi-am strigat cu o voce înăbuşită la Jerry.

— Treci înăuntru!

Se trăgea de pe partea cealaltă a râului. Soldaţii au început să ţâşnească de dincolo de parapet, îndreptându-se spre malul râului. Jerry a încetinit, încercând să-şi scoată camera foto din borsetă.

— Hai dă-o dracului, mişcă-te odată!

Americanii au deschis focul din spatele unui perete scund, de aproape un metru înălţime, în timp ce de pe malul celălalt veneau din ce în ce mai multe cartuşe, de la aproximativ trei sute de metri distanţă, iniţial în rafale lungi, susţinute, urmate de focuri izolate. Se auzeau pocniturile distinctive ale AK-urilor, de calibrul 7,62 mm, dar nu se vedeau niciun fel de flash-uri intermitente, care să vină dinspre blocurile joase de şase sau şapte etaje sau dinspre grupurile de case din beton.

Jerry se tot foia în spatele meu, încercând să-şi pună camera în funcţiune. M-am întors în fugă, l-am înhăţat şi l-am târât după mine dincolo de parapet.

Imediat, am văzut de ce băieţii trebuiseră să iasă la lumină: incredibil, dar locul fusese construit fără puncte de tragere, de unde să se poată supraveghea şi domina râul. Dispuneau de o singură armă de calibrul .50 cu care să controleze drumul ce ducea la pod.

Dintr-un motiv sau altul, podeaua era acoperită cu saci de nisip. Ne-am aruncat la podea, în timp ce câteva gloanţe străpungeau unul dintre sacii de la intrare. M-am uitat afară, la haosul creat pe malul ăsta al râului. Santinela care fusese la post, în turnul de supraveghere, cobora ca un marinar de pe submarin din chioşcul submarinului. Dacă ar fi avut la dispoziţie un stâlp ca în unităţile de pompieri, ar fi fost călare pe el.

Frankenmeyer încerca să preia controlul asupra situaţiei.

— Se vede ceva? Îi vedeţi?

Nu mai conta: toată lumea părea că trage la întâmplare, în toate direcţiile. Santinela ajunse la capătul scării. Frankenmeyer strigă, arătând înspre parapet:

— la cinzeciu'! la mitraliera!

Jerry avea borseta deschisă.

— Nenorociţii dracului! Mi-au luat cârdurile de memorie!

A scotocit prin blugi după cele de rezervă, în timp ce alte gloanţe loveau cu putere sacii de nisip. Mitraliera se afla deasupra sa, cu ţeava îndreptată spre şoseaua principală şi cu picioarele trepiedului călare pe parapetul punctului de tragere. Ar fi fost inutilă, chiar dacă ar fi fost orientată în direcţia potrivită. Trepiedul era neasigurat; ar fi trebuit să fie fixat sub greutatea sacilor de nisip. Dacă ar fi început să tragă, ar fi ţopăit în toate direcţiile, s-ar fi dezechilibrat şi ar fi căzut peste parapet.

Soldatul de la turnul de supraveghere venea în fugă spre parapet, sub tirul armelor, cu capul în jos şi cu un M-16 în mână. Părul ei castaniu era lung şi fusese iniţial prins, dar acum îi atârna pe faţă şi pe gât. Mai era un tip cu o faţă plină de coşuri, cam la nouăsprezece ani, care fugea în spatele ei. M-am ferit din calea lor când s-au aruncat prin intrare, plini de transpiraţie, lovindu-i camera foto a lui Jerry şi zburându-i-o din mână, în timp ce parapetul şi Hummer-ul erau lovite de mai multe rafale. Fata s-a răstit la tipul cu faţa plină de coşuri, în timp ce dădeau să ridice mitraliera, încercând în acelaşi timp să-şi tragă propriile arme peste cap. N-aveau să reuşească: curelele armelor nu erau suficient de slăbite ca să le poată trece peste căşti.

Voiam ca ei doi să iasă dracului afară – erau nervoşi şi surescitaţi; ţevile armelor li se tot loveau una de alta în timp ce se tot foiau în jurul mitralierei şi în plus erau prea multe arme gata de tragere într-un spaţiu atât de îngust, cel puţin în accepţiunea mea.

— Rezemaţi-vă armele şi apucaţi măgăoaia de trepied. Şi scoateţi-o dracului odată afară!

Alte gloanţe s-au izbit, cu nişte sunete înfundate, de sacii de nisip, mişcându-i imperceptibil, în timp ce ei scoteau afară armamentul greu, unul ţinând mitraliera de ţeavă şi celălalt de trepied. Fugeau clătinându-se sub greutatea armei, în drum spre

malul râului, târând după ei, prin nisip, banda cu vreo treizeci de cartuşe.

Staţia radio de comandă de după parapet devenise deja enervantă. Toată lumea era gata de luptă. Jerry încă-i mai înjura pe cei care îndrăzniseră să-i confişte preţioasele carduri.

Îi priveam pe cei doi cum ţineau de mitralieră. Oare trăseseră vreodată cu o chestie de-asta? Făcuseră şmecheria obişnuită cu picioarele trepiedului ce trebuiau să încalece peretele.

M-am întors spre Jerry în timp ce alt val de foc pornea spre noi. Stătea într-o rână, cu camera aţintită spre râu, ca o armă.

— Trage cu coada ochiului la mitralieră. Când amărâţii ăia o să-nceapă şi tragă, o să fie momentul să faci o fotografie memorabilă!

50

Un val de trasoare a trecut pe undeva pe sus, pe deasupra noastră. După care am văzut o dată şi încă o dată un flash de armă în interiorul unei clădiri.

Mitraliera grea a răspuns cu rafale scurte la fiecare patru lovituri având câte un trasor pe bandă, trasoare ale căror traiectorii se vedeau cum trec pe deasupra râului, înainte de a se lovi ca nişte scântei de beton şi de a ricoşa într-o parte. Atât Humvee-ul, cât şi parapetul au fost iar ciuruite. Cine mânuia mitraliera de .50 urla atât de tare, cu o voce atât de ascuţită, încât nu-ţi dădeai seama dacă e bărbat sau femeie:

— Să v-o trag, să v-o trag, să v-o trag!

Rafalele au devenit din ce în ce mai lungi, iar trasoarele au început să mături clădirile mai joase. Trepiedul se tot deplasa înapoi, iar ţeava se înălţa din ce în ce mai mult. Trăgătorul nu părea să bage de seamă. El sau ea era prea concentrat pe ţintă.

Jerry stătea cu degetul gata să apese pe declanşator. Nu puteam să fac absolut nimic şi, în plus, nu fusesem plătit să mă bag în războiul acesta. M-am uitat prin jur şi am văzut o cutie frigorifică albă, din polistiren. Sticle mici, de jumătate de litru, pluteau în gheaţa pe jumătate topită. Am luat două şi am păstrat una pentru Jerry. El îmi făcea semne cu mâna ca să avansăm. Era pus pe fapte mari. Se ridicase în picioare şi se ghemuise spre intrare, ca şi cum era gata să fugă până într-acolo. L-am apucat strâns. Nişte vehicule cu şenile se îndepărtau, huruind, dincolo de poarta taberei militare.

— Stai calm. Nu suntem aici pentru asta. Plecăm spre Turcia diseară, ţi-aduci aminte?

Orice răspuns ar fi putut să-mi dea a fost acoperit de huruitul palelor de elicopter, ce zburau foarte jos, venind dinspre pod.

Mitraliera a tras din nou şi la fel a făcut şi un AVF[13] care se deplasa în sus, pe drum. Trăgătorul său din turelă avea o platformă mult mai stabilă şi loviturile sale erau mai bine ţintite.

Am privit cum elicopterul s-a năpustit asupra malului râului, îndreptându-se direct spre mitraliera care se balansa îngrozitor, din pricina stabilităţii precare.

— O să fie lovit! Fă-i o fotografie!

Mitraliera a tras şi s-a auzit un scârţâit înfiorător, ca şi cum nişte lanţuri imense se învârteau pe un tambur. Elicopterul

[13] Amoured Fighting Vehicle – vehicul blindat de luptă

trebuia să fi ajuns la limită dacă pilotul a acţionat astfel, executând o manevră de evitare.

M-am uitat afară prin postul de tragere. Ajunsese pe partea dreaptă, dincolo de pod. Traficul de-a lungul podului continua, maşinile traversând dintr-o parte în alta. Mitraliera de .50 încă mai trăgea, la cel puţin şaptezeci de grade în aer. Trăgătorul n-avea niciun fel de idee despre cât de aproape fusese de moarte.

Frankenmeyer fugea înspre cei doi, răcnind din toţi bojocii.

— Stop, stop, stop!

Radioul a revenit brusc la viaţă.

— Red Dragon patru-unu, avem un contact la o sută cincizeci de metri. Repet, unu-cinci-zero *hajis!*

Aceeaşi poveste ca şi cu tâmpiţii din Vietnam. Niciodată nu durează prea mult în armată până la luarea unei decizii greşite cu privire la identificarea inamicului.

Jerry n-avea stare.

— Hai acolo, s-aruncăm o privire!

I-am aruncat sticla de apă.

— Bă boule, chiar crezi că până acolo sunt o sută cincizeci de metri?

A băut cu sete din sticlă, lăsând apa să-i curgă pe la colţurile gurii. Avea ochii lipiţi de imaginea haosului de afară.

Se părea că atacul se oprise. Acum, cele mai mari zgomote erau provocate de trafic şi de radioemiţător.

M-am uitat afară prin cadrul uşii. Soldaţii se ridicaseră în picioare din spatele peretelui care-i adăpostise, răsuflând uşuraţi că nimeni nu fusese rănit. Acum, puteau să-şi concentreze energia asupra fabricării unei poveşti de război, numai bună de spus celor de acasă.

Am luat o înghiţitură zdravănă de apă. Era foarte cald înăuntru şi-aveam faţa plină de transpiraţie. Nu mă mai miram de ce soldaţii îşi dăduseră centura şi harnaşamentul jos.

Într-un colţ, am văzut o cutie cu batoane energizante, dintr-un amestec de nucă, cereale, seminţe şi fructe uscate, şi m-am servit cu unul de afine, fleşcăit de căldură, în timp ce vreo douăsprezece vehicule blindate de luptă AVF au trecut ca o vijelie, la viteză maximă, înspre pod, pentru a-i prinde pe tipii care trăseseră cu AK-uri. Probabil că aceştia dispăruseră de mult în oraş.

Plescăiam de zor, în timp ce Jerry îşi băga camera foto înapoi şi

trăgea fermoarul la borsetă. După aceea, îşi vărsă restul de apă, rămas în sticlă, în cap şi pe ceafă în jos.

— N-ai vorbit serios când mi-ai zis de plecatul spre nord, nu-i aşa?

Afară, soldaţii îşi împărtăşeau unii altora propriile versiuni referitoare la atac, cu toţii afirmând că ei loviseră primii ţinta. Jerry îşi abandonă sticla goală pe sacii de nisip. Mă uitam la el cum îşi strângea camera foto.

— Începi să-ţi pierzi minţile, ce nu ţi-e clar? Tipii ăia de mai devreme nu glumeau. Asta nu-i un tip obişnuit, e unul căruia n-o să poţi să-i faci nicio poză. Dă-le dracului de poze! Nu trebuie decât să lăsăm totul deoparte şi să plecăm spre Turcia. Am dreptate?

Nu s-a uitat la mine, rămânând concentrat exclusiv asupra împachetării echipamentelor sale.

— Eu rămân. Este extrem de important să-l găsesc pe Nuhanovici. Vreau să spun că tipul ăsta este atât de tare, încât pe orice meleaguri păşeşte apare o situaţie de criză.

A închis fermoarul borsetei şi a continuat:

— Haide, Nick, trebuie să existe un milion de lucruri despre care ai vrea să-l întrebi. Ştiu că şi pe tine te interesează tipul ăsta. Am citit-o pe faţa ta atunci, în Washington DC. Ştiam că ai de gând să vii cu mine. Vorbesc serios. Mai gândeşte-te la asta. N-ai vrea să-i pui anumite întrebări?

Am aruncat cu sticla goală în el.

— Spui numai tâmpenii. Dar o să rămân cu tine.

A zâmbit.

— Trebuie să dispărem, asemenea lui Nuhanovici şi băieţilor de pe malul celălalt al râului.

— Făcându-ţi rezervare pentru câteva şedinţe de bronzare rapidă?

— Nu-i nevoie. Am început să escaladez sacii de nisip. Îl avem pe Rob pentru asta.

51

I-a luat ceva timp, dar în cele din urmă Jerry a reuşit să oprească pe şoseaua principală un taxi, un Passat ruginit. Şoferul avea în jur de cincizeci de ani şi vorbea perfect engleza. Ne-a spus că lucrase în domeniul chimiei până la aplicarea sancţiunilor economice, când economia începuse să se prăbuşească.

Al-Hamra era la numai zece minute de mers cu maşina şi era uşor de localizat de pe şoseaua principală. Fundalul alb şi cele şase sau şapte etaje deasupra cărora, pe acoperiş, trona o antenă direcţională erau suficient de mari pentru a fi văzute de la câteva străzi distanţă.

Am ieşit în lateral de pe şoseaua cu două sensuri pe o stradă îngustă, am trecut de nişte case îngrijite, din beton, amplasate în nişte grădini verzi, cochete, ce aparţineau clasei de mijloc a societăţii. Măsurile de securitate erau mai puţin severe aici decât cele din împrejurimile hotelului Palestine. O barieră de oţel ne bloca drumul, păzită de un singur irakian cu un AK într-o mână şi o ţigară în cealaltă. Nişte copii pedalau pe biciclete sau alergau de colo-colo pe lângă casele din jur. Un magazin din faţă vindea fructe, sticle de apă, găleţi şi mopuri.

Cel de la pază a venit şi ne-a ridicat bariera în timp ce intram în incintă. Aleea plină de găuri dădea într-un semicerc din faţa hotelului, care era înconjurat de un perete înalt de beton. Nişte soldaţi albi, cu steagul Australiei pe uniforme, patrulau la umbra gardului, armele lor de asalt Steyr arătând ca recuzita din filmele SF.

N-aveam nici cea mai vagă idee ce făceau ei aici, şi probabil că nici ei. Ne-au privit din spatele ochelarilor de soare Oakleys, în timp ce ne dădeam jos din taxi.

Lângă intrarea principală stăteau câţiva bişniţari care se ciondăneau cu nişte tipi, probabil o echipă de jurnalişti, care descărcau nişte cutii din aliaj şi nişte role de cabluri din trei autovehicule 4x4. În interiorul maşinilor de teren se vedeau pupitre de mixaj, laptopuri şi kituri de telefonie prin satelit. Doi membri ai echipei fuseseră răniţi. Unul din ei avea braţul proaspăt bandajat. Celălalt, un neamţ bine făcut, avea un bandaj în jurul capului. Un reporter rănit? Avea să tragă foloase majore la întoarcerea acasă.

Jerry i-a dat şoferului o bancnotă de cinci dolari, după care am

trecut de uşile de sticlă şi am intrat în zona recepţiei. Holul central era puţin mai mic decât cel de la Palestine, iar tavanele, mult mai joase. Şi aici însă lemnul strălucea de jeg, iar într-o vitrină de sticlă era dispusă în vederea vânzării aceeaşi marfă, plecând de la pachetele de cărţi de joc cu primii cincizeci şi doi cei mai căutaţi irakieni, până la ceasurile cu Saddam şi periuţe de dinţi.

Jerry a rămas în urmă în timp ce eu m-am dus la recepţie, acolo unde se afla un irakian care mirosea puternic a apă de colonie şi care părea mai interesat de registrul său decât să mă întrebe dacă aveam nevoie de ceva. În spatele lui, o femeie tânără aranja cheile de la camere. M-am întrebat dacă nu cumva erau rude. Atmosfera de aici îmi dădea sentimentul de hotel de familie; în plus, era clar că aveau aceleaşi trăsături în combinaţia dintre nas, frunte şi ochi.

Echipa de jurnalişti a intrat, cu echipamentul în cârcă, şi s-a îndreptat direct spre lift, vorbind germana, pe un ton scăzut şi rar. Chiar dincolo de ei, s-au deschis nişte uşi de sticlă ce dădeau înspre o terasă din beton şi am putut să zăresc capătul unei piscine. Lumina soarelui dansa pe luciul apei. Lui Danny Connor i-ar fi plăcut aici.

Tânăra femeie, după ce a terminat cu cheile, s-a uitat în sus şi mi-a zâmbit foarte larg. Avea un păr negru strălucitor, cu cărare pe mijloc, era rujată cu un roşu-închis şi avea ochii accentuaţi de dermatograful negru.

— Bună ziua. Pot să vă ajut cu ceva?

Engleza ei era perfectă, de fapt era chiar mai bună decât a mea.

— Sper să puteţi. Îl caut pe Robert Newman. Stă aici.

Mi-a zâmbit din nou, după care şi-a aruncat privirea în registru. Aveau şi un PC, dar la ce bun dacă nu-l puteau folosi când energia electrică era oprită?

— Poate fi împreună cu un tip mai scund ca el, cu un păr negru şi des, am adăugat. El e un tip alb, înalt, cu un păr negru şi ondulat şi cu un nas foarte mare. S-a înregistrat la dumneavoastră ieri?

A răsfoit o pagină, încercând să nu zâmbească prea mult la descrierea pe care-o făcusem fără niciun fel de menajamente. Era foarte frumoasă în cămaşa ei albă cu încreţituri şi pantalonii negri, şi imediat m-a făcut să mă gândesc la mireasă. Mă

întrebam dacă mai trăia.

— Aşteptaţi, vă rog, un moment.

A ridicat un receptor şi a format trei cifre. Germanii se întorseseră pentru al doilea transport de echipamente.

A lăsat telefonul jos.

— Domnul Newman nu este în cameră.

— Nu contează. O să aşteptăm lângă piscină, dacă nu-i niciun fel de problemă. Puteţi să trimiteţi pe cineva să ne anunţe când revine sau să-i spuneţi că-l aşteaptă cineva?

— Desigur, desigur.

M-am îndreptat spre uşile de lângă lift. Jerry a venit după mine, iar când am ieşit, am fost iarăşi loviţi, direct în faţă, de un val de căldură.

Grădina reprezenta o altă oază în mijlocul haosului din Bagdad. Chiar în faţa noastră era o zonă amenajată pentru servitul mesei. Piscina era cu câteva trepte mai jos, în stânga noastră, şi avea o apă albastră, culoare dată de faianţa de pe fund şi de pe margini. Pe marginea piscinei erau dispuse şezlonguri de plastic, mese şi scaune, exact sub nişte parasolare dintr-o pânză groasă, albastră, decolorată de soare.

Santinelele australiene aveau şi aici un post de pază. Una stătea la umbra peretelui ce împrejmuia perimetrul. Pe coama acestui zid, fusese dispusă sârma ghimpată de tip vechi. Celălalt stătea puţin mai sus, la marginea zonei de servire a mesei.

Am coborât scările şi ne-am îndreptat spre capătul piscinei. Era încă destul de devreme şi se părea că era suficientă umbră ca să poţi sta la mese. Câteva persoane erau în apă şi înotau, restul zăceau sub parasolare. În marea lor majoritate erau albi, dar mai erau şi câţiva irakieni care sorbeau nişte ceai cu gheaţă şi lămâie, privind cu interes femeile din jur.

Undeva la distanţă, la aproximativ jumătate de kilometru, au izbucnit focuri de armă. Australianul de la umbră şi-a luat staţia radio portabilă pentru a raporta. Am trecut pe lângă două femei întinse în şezlonguri, ambele citind rubricile de scandaluri şi mondenităţi de pe ultima pagină a ziarelor, în timp ce-şi luau doza de dimineaţă de cancer al pielii. Simţeam mirosul cremelor de protecţie solară.

Australianul stătea în picioare, sprijinindu-se de zid, concentrându-şi mai mult atenţia asupra celor care se bronzau decât asupra noastră. Când am trecut pe lângă el, i-am zâmbit

foarte larg.

— Războiul este un iad, nu-i așa?

Şi el mi-a zâmbit în timp ce ne aşezam la o masă liberă, iar în momentul în care a deschis gura, mi-a fost clar că tipul purta proteză dentară, însă nu pe durata operaţiunilor militare. Probabil că nu voia să o deterioreze sau poate că o vânduse vreunui irakian.

Urma să stăm aici, la umbră, până când soarele avea să se ridice mai sus, dar altul era motivul pentru care voiam să stau cu spatele la zid. Nu doream să ratez momentul întoarcerii lui Rob.

52

Meniul era sub o scrumieră. L-am luat, iar Jerry şi-a scos telefonul.

— Mă duc să o sun pe Renee.

— Credeam că ai sunat-o azi-dimineaţă.

— Da, am sunat-o. Dar era complet isterică. Probabil că acum, după ce a văzut ştirile, este şi mai speriată. Vreau doar s-o liniştesc puţin.

— Ar fi bine ca ăsta să fie ultimul telefon, cel puţin pentru o vreme. CPA-ul probabil că aşteaptă să vadă unde va fi folosit aparatul din nou şi se presupune că noi am plecat deja de aici.

S-a întors la trepte şi apoi a urcat pe terasă. L-am pierdut din vedere când a dat colţul.

Prin uşa deschisă în faţa recepţiei unul intra, altul ieşea, era o vânzoleală continuă. Am rămas atent să văd când intră Rob, în timp ce aruncam o privire scurtă peste meniu aşteptându-l pe tipul în cămaşa albă mototolită să vină cu mica lui tavă rotundă. Mă întrebam dacă ar fi avut ceva împotrivă să mă arunc în piscină îmbrăcat în boxerii mei împuţiţi. Câteva păsărele concurau din când în când cu zgomotul depărtat al traficului.

Un tip îmbrăcat în pantaloni scurţi, cu un prosop pe umăr a trecut agale pe lângă cele două iubitoare ale zeului Soare, s-a oprit, s-a întors şi s-a aşezat pe un şezlong lângă ele. Era un tânăr înalt, cu un păr şaten bogat pieptănat pe spate. Imediat ce a deschis gura, mi-am dat seama că era un englezoi plin de sine. Spunea că face filme documentare.

— Da, am fost la filmări dimineaţă – o luptă armată chiar la ieşirea din oraş.

El era cameramanul. Era în Bagdad de câteva zile; venise direct din Cape Town. Nu-şi dădea încă seama care dintre cele două oraşe era mai fierbinte. Voia să comande ceva de băut – voiau şi ele? Nu ştiu ce mi se părea mai nostim, frazele răsuflate pe care le rostea sau faptul că-şi supsese burta tot timpul cât vorbise.

Soldatul australian îl privea cu invidie. Probabil că se gândea la norocul care-ar da peste el dacă ar putea să înlocuiască arma cu o cameră de filmat. Şi eu mă gândeam la acelaşi lucru.

Chelnerul pornise spre mine, dar l-a întors din drum Cecil B. De Mille. Oricum niciodată nu-i impresionam pe chelnerii din restaurantele în care intram. Probabil că nu păream genul care

dă bacşiş.

Mi-am scos ochelarii de soare unsuroşi şi m-am apucat să-i şterg în timp ce le ascultam conversaţia – de fapt monologul lui. Lucrase cu toţi, îi ştiţi – Simpson, Adie, Atterborough. S-a oprit când, la vreo sută de metri depărtare, s-a tras, fie dintr-o maşină, fie asupra acesteia.

Mi-era sete. Am observat o altă cămaşă albă mototolită pe terasă şi m-am ridicat. Am trecu pe lângă australian şi cele două femei care-şi puseseră cărţile deoparte ca să-l asculte pe noul lor prieten. Drace, bine ar mai fi dacă aş putea îndruga şi eu prostii aşa. Nu arătau cine ştie ce, însă asta nu prea conta în oraşul ăsta. Dacă erai tânără, albă şi vie, făceai cuceriri de supermodel. Nu era de mirare că băieţii din Balcani se aflau în oraş.

Am reuşit, dând din mâini ca un nebun, să prind privirea chelnerului, i-am arătat unde stăteam şi am pornit-o înapoi. Curând a apărut şi Jerry. Nu părea prea fericit.

— E totul în regulă, prietene? Am întins mâna după telefon, iar el a dat din cap. Cred că o să dau şi eu unul.

— A văzut ştirile şi insistă să plec imediat de aici.

Treburi familiale: mai bine stau deoparte. Când am ajuns la umbră, am apăsat butonul care-mi dezvăluia ultimele convorbiri, însă nu era înregistrat niciun număr.

Chiar şi ultimul număr format fusese şters. Bună treabă.

— Sper că ştergi numerele formate de fiecare dată.

M-am prefăcut că formez şi am dus telefonul la ureche.

— Da. Nu ştiu dacă imbecilii ăia din tabără l-au verificat, dar n-au găsit niciun rahat.

Am închis telefonul.

— Nu răspunde nimeni. Păcat. E ziua maică-mii.

În timp ce-i priveam pe cei care se vânzoleau în faţa piscinei, am încercat să-mi aduc aminte când era ziua ei sau măcar câţi ani mai avea. N-am reuşit. Îmi pierdusem interesul pentru astfel de lucruri când îşi pierduse şi ea interesul pentru mine, şi anume când aveam zece ani. Ultimul cadou pe care-l primisem de ziua mea de naştere a fost prima mea îngheţată 99. Înţelegerea fusese să nu spun nimic la şcoală despre vânătăile pe care le aveam pe gât şi pe obraji.

Mama fusese chemată să dea explicaţii. Îl băteau cumva pe Nicholas acasă? Îngheţata a funcţionat: am tăcut mâlc în timp

ce ea povestea cum am căzut pe scări. Am dat din cap aprobator în loc să spun cum noul ei soţior mă lovise când cerusem o îngheţată 99 atunci când apăruse maşina de îngheţată pe proprietatea noastră. Asta e. Cel puţin fusese o scuză bună pentru a vedea pe cine sunase Jerry.

Chelnerul a apărut cu două cutii de Cola. Ori era clarvăzător, ori eu eram superfluent în limbajul semnelor irakian. Ori asta era tot ce aveau. Le-a pus pe masă şi ne-a fluturau un zâmbet care fără îndoială ar fi arătat mult mai bine dacă individul ar fi închiriat proteza australianului.

Jerry şi-a deschis cutia şi a sorbit cu sete două guri.

Am ridicat meniul înainte să aibă timp chelnerul să se decidă dacă avea clienţi mai buni în altă parte.

— Aş dori nişte cartofi prăjiţi și două chifle.

— Da, domnule. Imediat, imediat.

Nu a notat comanda, ceea ce întotdeauna mă îngrijora. Nu însemna decât că nu avea să se mai întoarcă, iar dacă totuşi se întorcea, avea să-mi aducă un ou fiert.

Jerry îşi verifica aparatul de fotografiat.

— Iau şi eu ce iei tu şi încă o Cola.

Am ridicat ochii spre cămaşa mototolită.

— Încă două Cola, două porţii de cartofi prăjiţi şi multă pâine. Soldaţii ăştia de aici… ai idee dacă au voie să bea ceva?

Nu părea prea sigur.

— Du-le o Cola la fiecare. Şi ai grijă să fie reci.

I-am dat chelnerului opt dolari în timp ce Cecil reuşea să le facă pe femei să râdă. Nemernicul.

Jerry curăţa iar şi iar lentilele cu o perie mică.

— Pe măsură ce îmbătrâneşti devii din ce în ce mai generos.

— Probabil că ţi se face sete dacă-l asculţi pe imbecilul ăla toată ziua. M-am lăsat pe spate şi m-am bucurat de umbră un timp. Se poate să fi şi aţipit un minut sau două.

53

— Domnule?

Cămaşă Mototolită se întorsese cu farfuriile de cartofi prăjiţi şi chiflele.

I-am explicat lui Jerry în detaliu cum se puteau face nişte sendvişuri delicioase din cartofi pe jumătate prăjiţi şi ulei încins. Rob tot nu se vedea nicăieri.

Localul devenea din ce în ce mai aglomerat. Un tip atrăgea privirea. Stătea la masă cu alt bărbat alb şi cu doi localnici, toţi sorbind ceai din nişte pahare mici. Avea părul scurt şi cărunt pe la tâmple. Faţa îi era acoperită de mici cicatrice, ca şi cum fusese atinsă de bucăţele de şrapnel. Fire de barbă se iţeau ici-colo, numai pe porţiunile neatinse. Însă ceea ce-l făcea greu de trecut cu vederea era faptul că-i lipseau degetul mic şi inelarul de la mâna dreaptă.

Şi Jerry îl văzuse. S-a aplecat în faţă să mai ia o chiflă din coş.

— Musulman bosniac? Ce crezi?

— Nu ştiu, nu prea-l aud bine.

Jerry s-a ridicat, încă mestecând un cartof prăjit.

A ocolit cele două femei şi a trecut chiar pe lângă masa Omului cu Trei Degete. Câţiva paşi mai încolo s-a oprit, s-a întors, a zâmbit şi a început să discute cu cei patru bărbaţi.

Părea suficient de în vârstă încât să fi fost capturat de oamenii lui Mladici. Tăierea celor două degete la prizonieri era des întâlnită, fiindcă lăsa mâinile într-un fel de salut sârbesc, ceva în genul salutului cercetaşilor.

Conversaţia a durat mai puţin de un minut. Nu părea deloc îmbucurătoare. Jerry şi-a continuat drumul către recepţie, ducându-se probabil la toaletă. Trebuia să pară că avusese un motiv să treacă pe lângă ei.

Bărbaţii şi-au terminat ceaiurile şi au plecat înainte ca Jerry să revină şi să-şi îndese în gură cei doi cartofi rămaşi.

— Ce zici?

A pus puţină sare pe ultimul cartof.

— Nu vorbea engleza, dar celălalt rupea câteva vorbe. Am spus că l-am auzit vorbind şi m-am întrebat dacă-l cunoaşte pe vechiul meu prieten Hassan despre care-am auzit că este în oraş. „Ştiu că sunt destul de puţine şanse să fi auzit de el, dar chiar aş vrea să-l văd.” Fraze de-astea. N-am făcut niciun rahat.

Am înmuiat un deget într-o urmă de ulei de la cartofi şi sare de

pe masă.

— Ce credeai, c-o să fie floare la ureche? Musulmanii sunt aici, sârbii – în Palestina. Curând s-ar putea să apară un război în interiorul războiului legat de cine deţine sălile de lupte ilegale.

După alte patru Cola şi încă un rând de cartofi prăjiţi, soarele era mult mai sus pe cer, dar şi mult mai fierbinte. Iar noi stăteam chiar în zona cea mai însorită. M-am ridicat şi am deschis umbrela de lângă noi. Cei mai mulţi oameni plecaseră de lângă piscină şi se refugiaseră înăuntru.

— S-a făcut amiază.

Jerry se uita la ceas.

— Cred că eu mai sunt încă englez. M-am lăsat pe spate şi mi-am mişcat puţin şezlongul ca să intru sub umbrelă lângă Jerry. Prin urmare, tu eşti câinele turbat.

Am văzut mişcare în faţa uşilor. Rob a intrat pe terasă cu AK-ul în mână. S-a chinuit să ne caute cu privirea în soarele orbitor.

— Hai, prietene, mergem.

Nu voiam să vină lângă noi. Eram prea aproape de urechile australianului care stătea acum la umbra unui carton întins în colţul unde zidul exterior se întâlnea cu clădirea.

Am ajuns la el în timp ce cobora scările. Ne-am strâns mâinile.

— Am nevoie de un serviciu.

— Nu prea am timp, prietene. Trebuie să plec din nou imediat. A tăcut puţin. Dar de unde şi până unde am nasul mare?

Purta exact aceleaşi haine ca ieri, numai că acum cămaşa era scoasă din pantaloni. Dedesubt ascundea probabil un pistol în buzunarul blugilor. Faţa şi pieptul erau leoarcă de transpiraţie.

Jerry i-a strâns mâna.

— Te-am văzut la petrecere ieri-seară.

— Mda. Rob s-a întors către mine. Nu-l cunoştea pe Jerry, de ce ar fi vorbit cu el? Cam aşa se întâmplă de obicei. Ştii ceva, hai să mergem sus.

— La ce etaj?

— La unu.

Sigur. Pun pariu că şi la el chelnerii veneau fără să-i cheme.

O echipă de ziarişti şi cameramani înconjuraţi de camere de luat vederi, cabluri şi veste antiglonţ stăteau în faţa lifturilor, aşa că Rob a luat-o spre scări.

— Am auzit că Palestine a fost lovit în dimineaţa asta.

— Da, cu aruncătoare de grenade. Danny Connor e mort.

— Păcat de el. Tonul era obişnuit. Măcar băiatul lui e mare acum.

— Da. Are 19 ani, e la universitate.

— Sper că s-a ocupat să-i asigure un venit în caz că i se întâmplă ceva.

— Connor? De parcă s-ar fi aşteptat vreodată să i se întâmple ceva.

Asta a fost tot, am încheiat subiectul. Niciodată nu se vorbea prea mult despre lucrurile astea.

Am ajuns la etajul întâi şi am intrat pe un coridor îngust. Pereţii erau acoperiţi cu acelaşi calciu zgrunţuros ca la Palestine şi erau văruiţi în alb.

— Ce fac australienii ăştia aici?

— Consulatul lor e chiar în spatele hotelului. Sunt aici să se asigure că nimeni nu foloseşte terasa ca să plaseze nişte aruncătoare de mine şi să tragă asupra lor. E bine pentru noi că sunt în permanenţă aici.

Am ajuns la uşă şi am intrat după Jerry în ceea ce semăna mai mult cu un mic apartament decât cu o cameră de hotel. Nu avea aer condiţionat, dar în rest avea tot ce voiai. O parte ca un salonaş, cu două canapele acoperite cu cuverturi înflorate.

O măsuţă de cafea. Televizorul obligatoriu placat cu plastic, nişte dulapuri de bucătărie, o chiuvetă, un mic aragaz Belling şi un ceainic.

Ne-am lăsat rucsacii şi ne-am aşezat pe canapea. Eu şi Jerry împărţeam una aflată cu spatele la peretele dinspre camera ce servea probabil ca dormitor. Se vedea o baie prin cealaltă uşă deschisă.

Rob a intrat şi şi-a lăsat cheile şi AK-ul pe birou, apoi şi-a scos pistolul din blugi şi l-a pus lângă ele.

— Beţi ceva?

Amândoi am cerut cafea şi l-am privit cum umple ceainicul cu apă dintr-o sticlă. De partea cealaltă a uşilor transparente se vedea un mic balcon, nu mai lat de un metru. Oricum, la etajul unu nici nu ai fi avut ce vedea.

Rob se ocupa de ceşti şi de linguriţe aşteptând să-mi audă explicaţiile.

— Ei bine, avem nevoie de ajutorul tău. Ne-a ridicat Poliţia Militară în dimineaţa asta. Voiau să ştie de ce căutăm bosniaci. Sunt îngrijoraţi să nu iasă ceva la iveală care să-i pună într-o

lumină proastă.

Rob s-a rezemat de dulapul de bucătărie, privindu-ne tăcut în timp ce deschidea un borcan mic de Nescafé.

— Vor să părăsim oraşul – cât mai curând posibil. Le-am spus că o luăm prin nord spre Turcia. Însă vrem să rămânem. Ca s-o spunem de-a dreptul, avem nevoie de un loc să ne ascundem, pentru câteva zile, maxim cinci, cât timp vom încerca să-l găsim pe tipul ăsta. Ştim că te punem în pericol, dar nu putem merge nicăieri în altă parte şi nici nu putem să dormim pe vreo bancă în aer liber. Chiar dacă mă dau cu cremă de ghete pe faţă, tot nu o să rezist prea mult acolo, nu-i aşa?

Rob se concentra la frecatul nesului în ceştile cu modele colorate.

— De ce s-au enervat? Aţi zis ceva de Nuhanovici?

— Nu, Jerry crede că se gândesc, probabil, că încercăm să descoperim ceva afaceri necurate pe care le fac ei cu contractele de reconstrucţie.

Ceainicul a început să fluiere, aşa că Rob a turnat apă fierbinte în ceşti.

— Staţi să arunc asta de pe mine.

A început să-şi descheie cămaşa, îndreptându-se spre dormitor.

Jerry nu era mulţumit de modul în care prezentasem lucrurile.

— De ce îi spui toate astea? S-ar putea să te refuze. Ce facem atunci?

M-am apropiat de el şi i-am şoptit la ureche.

— Dacă o să ne ajute, merită să ştie ce se întâmplă. E un tip de treabă. Lasă-mă pe mine să vorbesc – ştiu cum să-l iau.

Rob s-a întors trăgând peste cap un tricou bleu spălăcit. Un blindat a trecut hodorogind prin faţa hotelului. Pe deasupra, la destul de mare înălţime, a trecut un elicopter. Rob n-a spus nimic în timp ce turna lapte condensat în cafea; apoi a amestecat şi a adus ceştile pe măsuţă cu un castronel de zahăr. S-a aşezat în faţa noastră şi a respirat adânc.

— Nuhanovici ăsta e un tip al dracului de greu de găsit, nu-i aşa?

54

Rob sorbi din cafea.

— S-ar putea să fie mai uşor de obţinut o audienţă la Saddam. Mai luă o gură, apoi îşi puse ceaşca pe picior. Se uita fix în ochii mei. Şi noi îl căutăm pe Nuhanovici.

Fără să-l bage nimeni în seamă, Jerry îl întrerupse:

— Ştiţi unde se află?

Rob îl ţintui cu privirea.

— Dacă am şti, nu l-am mai căuta, nu?

Nu-l prea plăcea.

— Lasă-l să termine, Jerry. M-am întors către Rob. De ce e atât de greu de găsit, dacă nu face decât bine?

Îşi puse ceaşca pe măsuţa plină de urme de căni.

— Fiindcă nu e nimeni care să nu vrea să-l oprească. Unitate înseamnă putere. Puterea înseamnă probleme pentru ceilalţi. El ştie că toţi ceilalţi îl vânează.

Jerry dădea de zor din cap, încercând să se alăture discuţiei.

— De-asta nimeni n-a reuşit să-l prindă în Bosnia. Bagdadul e cea mai bună ocazie ce s-ar fi putut ivi.

Rob nu-l băgă în seamă.

— Unitate? i-am răspuns lui Rob. Trebuie să fie o personalitate extraordinară.

Rob dădu din cap.

— Da, le demonstrează tuturor că nu ai nevoie de rachete ca să câştigi bătălii: poţi folosi monedele pe care le ai în buzunare. Iar dacă nu eşti singur, poţi să ai la picioare toate guvernele şi toate corporaţiile de afaceri.

Rob rămase un moment cu ochii aţintiţi în ai mei, ignorându-l complet pe Jerry.

— Ai auzit de boicotul împotriva Coca-Cola din Pakistan? Le-a arătat localnicilor cum pot duce războaie împotriva băuturilor răcoritoare în locul războaielor adevărate.

Jerry deschise gura să spună ceva, dar am fost mai rapid decât el.

— Cum a reuşit?

— Mai întâi a convins întreprinzătorii locali să vândă Zam Zam, Mecca, toate mărcile musulmane. Apoi şi-a predicat mesajul către oameni. Ridică un deget. Pentru a lupta împotriva imperialismului american, nu e nevoie să-şi încarce armele, ci doar frigiderele. Şi funcţionează. Ori de câte ori un copil

cumpără o Cola de provenienţă musulmană, ştie că un procent din profituri merge la instituţiile de caritate islamice şi nu la un acţionar îmbuibat din New York. Zâmbi. Au nişte sloganuri extraordinare. „Eliberaţi-vă gusturile.” „Nu beţi în prostia voastră, beţi cu simţ de răspundere.” Fiecare sticlă reprezintă un protest, o palmă dată Statelor Unite.

Geamurile zăngăniră la trecerea unor elicoptere exact pe deasupra hotelului. Piloţii măsurau probabil cu privirea femeile întinse pe şezlonguri. Rob aşteptă să se îndepărteze zgomotul şi apoi continuă.

— Vreo două provincii din Pakistan chiar au interzis Coca-Cola de tot. Imaginează-ţi consecinţele – dacă Nuhanovici face la fel cu produsele electronice, cu maşinile, cu mâncarea, cu hainele... Oamenii au intrat în priză din pricina asta. Nu numai marile corporaţii, ci şi guvernele. Omul nostru este ca un cancer ce trebuie extirpat înainte să apuce să se răspândească.

— Şi ce treabă ai tu cu el?

Rob îşi luă cheile.

— Trebuie să cobor să iau ceva rece de băut. Vii, Nick?

M-am ridicat în picioare. Jerry rămase unde era. Încet, încet, dar învăţa.

55

Am luat-o din nou pe scări. Jos am trecut prin uşile de sticlă şi am ajuns pe terasă. În câteva secunde, Rob comanda nişte apă rece unei cămăşi mototolite ce apăruse de nicăieri. Am privit alţi doi chelneri încercând să pescuiască o umbrelă pe care trecerea elicopterelor o azvârlise în piscină.

Ne-am îndepărtat de australianul care încă se afla acolo şi de cămăşile mototolite care se întorceau la mături şi la înjurăturile lor în arabă.

— Nu mă deranjează să rămâneţi amândoi, dar trebuie să obţin aprobarea şefului meu şi să-i explic care-i treaba cu voi. E prea de gaşcă să nu ştie care-i treaba.

— Nu vă vom face probleme, vom sta la cutie… şi toate cele.

Australienii schimbară locurile, probabil încercând să mai scape astfel de plictiseală.

— S-ar putea să trebuiască să vă căraţi. O să pun o vorbă bună pentru voi, dar, dacă şeful spune nu, nu prea am ce să vă fac.

— Mi se pare corect. Căldura era insuportabilă. Mai e ceva ce vreau să-ţi spun. I-am arătat din cap un petic de umbră lângă clădire. Jerry nu ştie asta, dar eu îl cunosc pe Nuhanovici destul de bine. Îţi aduci aminte de misiunea Mladici Paveway? Pentru mine ai construit ascunzătoarea. Nuhanovici era acolo.

Rob ascultă cu atenţie ce i-am povestit despre ziua aceea, cum îl înfruntase pe Mladici şi salvase atâtea vieţi. Apoi i-am povestit despre Zina şi despre cum scăpase generalul pentru că Sarajevo anulase lovitura.

— Nu mă interesează deloc poza lui Jerry – niciodată nu mi-a păsat de asta. Tocmai descoperisem ceva ce mă şocase. Vreau să-l întâlnesc pentru mine însumi.

Chelnerul se întoarse. Rob luă o sticlă pentru el şi-mi întinse tava. Îi plăcea ideea.

— Trebuie să mă duc să vorbesc puţin cu omul meu.

O porni spre uşa de sticlă.

— Dacă-l găseşti, nu m-ar deranja să fiu şi eu acolo.

Se întoarse spre mine cu sticla la gură.

— S-ar putea să reuşim mai mult decât să-l întâlnim – bineînţeles, dacă te simţi în stare.

Era a doua oară când vorbea ca şi cum ar fi fost prezentatorul unei emisiuni-concurs.

— Despre ce dracu’ vorbeşti? Să încep să îmbrăţişez copaci şi

să nu mai beau Cola?

— O să afli curând. Plecăm cam în treizeci de minute să ne întâlnim cu cineva care s-ar putea să ştie unde este. Poate că omul meu vă va lăsa să veniţi şi voi ca să vă explice exact ce vreau să spun. Mă duc să iau nişte chestii şi să stau de vorbă cu el. Ne vedem aici imediat?

Dispăru în hol.

56

Ca să nu mă coc afară, am preferat să aştept la recepţie, sorbind din când în când din simbolul nu prea rece al imperialismului american pe care-l cumpărasem. Îmbuteliată în Belgia, cu eticheta scrisă în franceză şi o limbă ce părea greacă, apa promova Campionatul Mondial din Japonia.

Era linişte; nu mai era nimeni acolo în afară de cei doi funcţionari din spatele biroului. Schimbau între ei fraze ciudate în arabă, iar din când în când se auzea clinchet de ceşti de ceai şi farfuriuţe din spate, unde probabil angajaţii de la bucătărie voiau să lase impresia că muncesc din greu.

Stăteam acolo gândindu-mă la toate varietăţile de Cola musulmană. Probabil că existau cel puţin un miliard şi jumătate de musulmani în lume în condiţiile în care aceasta este religia cu cea mai rapidă răspândire. Nu era de mirare că diverse companii deveneau din ce în ce mai îngrijorate.

Trecură cincisprezece minute. În sfârşit, Rob apăru pe scări. Avea un pistol la brâu, iar AK-ul din mâna lui avea încărcătorul pus.

— Jerry e OK? l-am întrebat.

Am pus Cola pe podea lângă piciorul meu, nefiind sigur de reacţia pe care avea să o aibă la vederea cutiei roşii.

— Vorbea la telefon – dar a închis cum am intrat. Vreun mare secret?

— Are un informator la Washington care crede că ştie unde ar putea fi Nuhanovici.

Rob se aşează lângă mine.

— Am veşti bune pentru tine. Poţi să rămâi. Iar omul meu vrea să vorbească şi cu tine.

— Despre Nuhanovici?

— Despre muncă. Fii atent, mi-am pus obrazul pentru tine, i-am explicat legătura dintre tine şi Nuhanovici. I-a plăcut povestea. Dacă îi iese planul, va fi nevoie de oameni ca noi în Uzbekistan. Dacă te place, s-ar putea să-ţi ofere o slujbă. Şi nu mă refer la „circuitele” astea de rahat. N-avem nevoie de angajamente din astea fără niciun fel de ţel. Ar însemna să facem ceva cu adevărat important. Ce zici, vrei?

— Cred că da. Depinde ce înţelegi tu prin „cu adevărat important”.

— Ai fost în vreun spital de aici?

M-am aplecat după cutie înclinând capul. Cu toate astea, Rob a văzut-o.

— Am fost noi dimineaţa asta. E plin de copii fără braţe şi picioare. Unii dintre ei şi-au văzut întreaga familie pierind. Omul meu organizează transporturi de medicamente şi echipament medical. E-o nebunie, nu-i aşa? O ţară săracă precum Uzbekistanul trimiţând provizii uneia şi mai sărace. Dar ştii de ce trebuie să facă asta?

Îmi imaginam, dar l-am lăsat să continue.

— Pentru că de la CPA nu vin încă destule şi majoritatea proviziilor care ajung aici sunt oricum furate. Rob se aprinsese destul de tare. Îşi amintea probabil de petrecerea de la piscină. Ia uită-te acolo. Arătă prin uşa deschisă spre terasă. Uită-te la amărâtul ăla. Australianul îşi scosese cascheta şi-şi ştergea cu un braţ plin de tatuaje transpiraţia ce curgea şiroaie pe capu-i ras. După cum am spus, băieţii bogaţi nu luptă în războaie. Nu există niciun puşti bogat în spitalul ăla. Numai săracii o încasează, săracii de ambele părţi. Omul meu vrea ca Nuhanovici să împiedice ca porcăria asta să se petreacă şi în Uzbekistan.

— Şi cum o să facă asta?

— O să-ţi spună el. Dacă vă înţelegeţi, poţi să te întorci cu noi. Chiar o să ţi-l luăm pe Jerry de pe cap şi o să-l lăsăm în Turcia. Te interesează, ce zici?

Sigur că mă interesa: dacă o misiune era bună pentru Rob, era bună şi pentru mine. În plus, capra vecinului este întotdeauna mai frumoasă; numai că nu era vorba de nicio capră. Am luat o înghiţitură de licoare maronie.

— Poate.

Zâmbi. Poate că voia să ştie că mai e cineva dispus să muncească alături de el. Poate că voia să mă vindece de dependenţa de Cola.

— Plecăm în cincisprezece minute. Mă duc să verific maşina şi apoi să-l iau pe omul meu. Ţine minte, Nick, mi-am pus obrazul pentru tine, aşa că nu strica totul. Ascultă ce are de spus.

Rob mi-a dat cheile şi a pornit-o spre uşă. Eu am urcat din nou. Uşa de la balcon era deschisă. Jerry stătea pe podea.

— Ce dracu’ faci acolo?

— Încerc să văd dacă pot face nişte fotografii cu camera asta, dacă lumina e scăzută.

M-am uitat în jos. Rob era pe jumătate întins sub un BMW seria 3 lovit şi prăfuit, cu capota ridicată, căutând eventuale dispozitive dubioase.

— De ce ai sunat din nou la Washington?

— Poftim?

— Ţi-am spus să nu-l mai foloseşti. Ştii ce s-ar putea întâmpla.

— Scuze, ştiu, dar a trebuit să mai sun o ultimă dată. Să văd dacă are ceva pentru mine.

— Şi?

— Nimic, din păcate. S-a ridicat şi a luat o sticlă de pe tavă. Aici viaţa e doar un fir neîntrerupt de băuturi calde urmate de băuturi reci, nu-i aşa?

— I-ai spus că nu o să-l mai suni de acum încolo?

A dat din cap, iar eu am închis uşile de la balcon. Mărul lui Adam i se mişca în sus şi în jos în timp ce dădea pe gât lichidul rece.

Ne-am aşezat şi, după ce am luat şi eu câteva înghiţituri, l-am pus la curent cu ultimele noutăţi.

— Rob a vorbit cu şeful lui. Putem rămâne.

— I-ai aflat numele?

— N-am întrebat. Ascultă, mă duc să mă întâlnesc cu Rob din nou jos în câteva minute. S-ar putea să merg cu el să cunosc pe cineva – prietenul unui prieten din câte se pare.

Jerry s-a ridicat şi s-a întins spre rucsac.

— Numai eu, prietene. Aşa vrea el.

A rămas cu rucsacul într-o mână şi camera în cealaltă.

— Ar trebui să fiu şi eu acolo, Nick.

— Hei, încercăm să ne ascundem de nenorocita aia de armata americană, mai ştii? Nu mai putem suna sursa ta şi suntem pierduţi fără Rob. Hai să facem ce ni se spune şi să vedem dacă ăştia reuşesc să-l găsească. Şi, dacă reuşesc, atunci le vom spune despre poză.

— Şi dacă nu reuşesc?

— Atunci pur şi simplu nu vei face rost de ea şi vom pleca toţi acasă. Asta e.

Pentru mine nu mai era aşa de simplu, şi ştiusem asta din momentul în care-i spusesem lui Rob despre ziua aceea de la fabrica de ciment. Chiar voiam să-l cunosc pe tipul ăsta. Nu ştiam ce aveam să-i spun când l-aş fi întâlnit, dar nu conta. Aveam să găsesc eu ceva.

Mi-am luat ochelarii de soare de pe măsuţă şi i-am curăţat cu poalele cămăşii. Jerry părea încă supărat.

— Ascultă, ce mai contează? am întrebat. Atâta vreme cât obţinem ceea ce vrem.

— Dar dacă ajungi la el în seara asta? Trebuie să fiu şi eu acolo.

Am ridicat din umeri şi am închis uşa de sticlă.

— Jerry, nu mai începe vorbă. Trebuie să rămâi aici, să nu ieşi şi să nu laşi pe nimeni să te vadă. Se presupune că am plecat deja spre Turcia, mai ţii minte?

— OK, OK, a dat din cap, dar nu mă mai asculta.

Am ieşit din cameră, m-am asigurat că aveam borseta bine strânsă la mijloc şi am luat-o în jos pe scări. Baby-G arăta 17.46.

57

Îl văzusem numai în treacăt, dar l-am recunoscut pe uzbek – bănuiesc că aşa li se spune ca naţie – imediat. Stătea în hol pe fotoliu, citind eticheta de pe cutia mea goală de Cola. Poate că era un împătimit al fotbalului.

S-a ridicat îndată ce m-a văzut şi mi-a zâmbit. După ce văzusem imaginea luată de aproape a lui Nuhanovici în „Chetnik Mama" şi privindu-l acum pe acest om mai atent decât avusesem ocazia să o fac în timpul zborului, mi-am dat seama că făceau parte din aceeaşi categorie. Era destul de pirpiriu, să fi avut 1,63 m, şi părea să aibă mare nevoie de câteva mese copioase cu peşte şi cartofi prăjiţi. Era îmbrăcat cu un costum negru de in, cămaşă albă şi avea pe piept o vestă Kevlar albastră cu plăcuţă ceramică. Era de mirare că putea să susţină aşa o greutate.

M-am dus drept la el şi i-am strâns mâna mică şi osoasă.

— Salut, eu sunt Nick.

Avea nişte dinţi perfecţi, aliniaţi într-un zâmbet, ochii verzi şi luminoşi. De aproape, pielea-i părea aproape translucidă, nu avea niciun rid. Era greu de spus câţi ani avea.

— Ştiu. Zâmbind încă, a pornit spre intrarea principală. Mergem?

Avea un accent de crainic la BBC din anii 1950.

Când am ieşit în vipie, am văzut Beemer-ul cu Rob la volan cu capul şi fruntea înfăşurate în cârpe ca să-i protejeze ochii. Ne-am pus imediat ochelarii de soare.

Geamurile erau ridicate. Speram că asta înseamnă că aerul condiţionat funcţiona.

Uzbekul a deschis uşa din spate şi m-a poftit înăuntru. M-a izbit un val de aer rece. M-am uitat în sus chiar înainte să intru cu totul în maşină şi am observat că uşile de la balcon erau iar deschise. A fulgerat lumina unui blitz. Jerry era pe balcon. Era un profesionist, înţelegea pericolele la care ne expuneam, şi mă enerva la culme că nu făcea ce i se spusese.

Şeful lui Rob a urcat lângă mine şi a închis portiera. Rob avea pistolul sub coapsa dreaptă. Nu purta niciun fel de vestă antiglonţ. Am observat-o chiar în faţa mea, înghesuită jos, în locul din dreapta, împreună cu AK-ul. Poate că încerca să pară la fel ca oamenii de afară, din locurile pe unde treceam – deşi asta ar fi fost posibil numai dacă s-ar fi bronzat extrem de tare

înainte să ajungem la şoseaua principală.

Trebuia să mă iau de Jerry la întoarcere. Se putea foarte bine ca şi eu să apar acum într-una dintre pozele lui, şi chestia asta nu-mi plăcea deloc. De fapt, nu-mi plăcuse niciodată. Nu-mi plăcea nici când trebuia să-mi prezint paşaportul la graniţă.

58

Schela orizontală pe post de barieră a fost ridicată de un localnic plictisit care veghea lângă ea. Doi infanterişti australieni aşezaţi la umbra unui copac păreau la fel de dezinteresaţi.

Nu s-a rostit niciun cuvânt până am ajuns la şoseaua principală, unde a trebuit să aşteptăm să treacă un convoi de tancuri şi transportoare blindate. Unul dintre tancuri purta urmele unui atac recent. Partea dinspre noi fusese pârjolită până la turelă. Bergen şi celelalte dispozitive ataşate pe dinafară arseseră complet şi orice fusese de plastic se topise şi se lipise de oţel.

— Numele meu este Benzil.

Vorbea calm şi încet.

Am zâmbit politicos.

— Când aşteptam cu toţii cursa de la Amman – şi am aşteptat ceva, nu-i aşa? –, Robert mi-a povestit nişte întâmplări amuzante din primii voştri ani în armată. Se aplecă înainte şi-l bătu pe umăr. Nu-i aşa, Robert?

Robert dădu din cap şi zâmbi în oglinda retrovizoare în timp ce maşina vira la dreapta pentru a intra pe şoseaua principală. În ciuda prafului ce acoperea ferestrele, localnicii pe lângă care treceam se holbau la noi. Nu vedeai în fiecare zi trei bărbaţi albi într-o maşină. Nu contează dacă eşti alb, negru, maroniu sau galben, dacă te afli unde n-ar trebui să fii, întotdeauna se găseşte cineva care să vrea să ştie ce naiba pui la cale.

Benzil era întors către mine, dar nu-i desluşeam ochii în spatele ochelarilor. Odată încheiate politeţurile, era gata să treacă la discuţii serioase.

— Robert ţi-a explicat situaţia din ţara noastră şi ţi-a spus că şi noi suntem în căutarea domnului Nuhanovici. Ceea ce aş vrea să-ţi spun acum este restul poveştii noastre, cu detalii inclusiv despre rolurile pe care domnul Nuhanovici şi tu, desigur, dacă doreşti, le puteţi juca în ea. Sper că o să înţelegi mai multe după ce o asculţi, aşa că fii atent.

Am dat din cap.

— Mulţumesc. Şi-a potrivit jacheta şi vesta antiglonţ. Trăim vremuri periculoase, Nick. Ceea ce se petrece acum în Irak s-ar putea să fie numai începutul unei epidemii ce se va extinde foarte departe în Orientul Mijlociu. Inclusiv în ţara mea.

Maşina încetini şi apoi opri în mijlocul unui ambuteiaj. Se

auzeau zgomote puternice de claxoane şi strigătele şoferilor. O copilă de şase-şapte ani, plină de praf, se târa de-a lungul şirului de maşini la fel de prăfuite, cerşind. Chiar într-o ţară atât de distrusă, mai existau oameni care-i întindeau bancnote cu figura lui Saddam arătând spre cine ştie ce.

Benzil se întorsese şi privea copila care mergea pe lângă maşini.

— Sunteţi musulman?

A zâmbit, având încă privirea aţintită asupra micuţei cerşetoare.

— În spirit. A oftat adânc privind haosul în desfăşurare din jurul nostru. Sunt evreu.

Nu era de mirare că încerca să treacă neobservat aici. Am respins imediat ideea ce-mi răsărise brusc în minte, cum că ar fi putut fi fratele lui Nuhanovici.

— Cei mai mulţi oameni din ţara mea sunt musulmani, dar sunt oprimaţi. Toţi suntem. Benzil se întoarse spre mine şi-şi lăsă în jos ochelarii. Şi, după cum se întâmplă întotdeauna, oamenii obişnuiţi sunt cei care au de suferit. Întreabă-l pe Robert, el ştie că aşa stau lucrurile.

Îmi prinse din nou privirea în oglinda retrovizoare.

— Pentru moment, numai militanţii sunt furioşi şi fac ceva în legătură cu asta. Benzil zâmbi amar. În urmă cu o săptămână am trecut prin cele mai violente acţiuni din scurta noastră istorie ca ţară independentă. Au avut loc lupte armate timp de ore întregi între poliţie şi demonstranţi. Mai mult de patruzeci de oameni au fost ucişi în atacurile cu bombe. A dat din cap cu tristeţe. Sărăcia lucie, combinată cu o lipsă totală de solidaritate, produce un vacuum social, spuse el, iar acest vacuum este umplut de islamul militant. Dacă lucrurile continuă pe făgaşul ăsta, într-o bună zi oamenii obişnuiţi o să pună mâna pe arme şi cine ştie ce vor face cu ele. Aici intervine domnul Nuhanovici în povestea noastră. El poate împiedica asta.

— Speraţi că poate face din nou ce a reuşit în Bosnia?

Benzil îşi desfăcu palmele.

— De ce nu? După război, partidele politice au încercat să continue inocularea doctrinei bazate pe ură, dar, mulţumită în principal domnului Nuhanovici, oamenii, indiferent de religie, au învăţat că singura posibilitate de a construi un viitor sigur pentru ţara lor este să rămână uniţi. Mulţi oameni puternici îl

urăsc pentru asta, dar au fost nevoiţi să se conformeze. Am fost acolo şi am văzut cu ochii noştri, nu-i aşa, Robert?

— Da, iar acum e aici şi în Pakistan. Sigur, e bine pentru oamenii din ţările astea, însă avem nevoie de el în Uzbekistan.

Era prea concentrat să se strecoare pe lângă maşinile din faţă ca să se uite la mine.

Benzil dădu aprobator din cap.

— Adevărul este că, datorită faptului că Nuhanovici a reuşit să facă din Bosnia un stat funcţional, acesta a putut să se alăture comunităţii internaţionale. Unitate între foştii duşmani pentru binele suprem. O idee foarte incitantă, nu crezi?

— Şi speră să facă la fel în Irak?

— În întreaga lume musulmană, Nick. Marea lui problemă, marea problemă în calea progresului este că sunt atâţia interesaţi ca lucrurile să nu meargă. Lumii din jur îi convine lipsa de unitate actuală. „Dezbină şi cucereşte”, asta este una dintre cele mai importante lecţii ale istoriei. Benzil zâmbi amar arătând spre fereastră. Copila aia ştie mai multe decât toţi liderii facţiunilor irakiene la un loc.

59

Rob lăsă geamul în jos şi-i dădu fetei două bancnote de 250 de dinari, în jur de un dolar şi douăzeci de cenţi. Lumina se strecura în maşină prin parbrizul plin de urme de insecte. Soarele cobora din ce în ce mai repede şi curând avea să se ascundă în spatele clădirilor. Aerul condiţionat nu mai făcea faţă şi pe toţi începuse să ne inunde transpiraţia.

— Ceea ce încearcă să le insufle domnul Nuhanovici oamenilor este să-şi ia din nou soarta în propriile mâini de la cei care cred că au dreptul să dicteze altor culturi.

Oamenii deveniseră extrem de nervoşi, zgomotul era aproape asurzitor. În cele din urmă maşinile începură să avanseze.

— Vă referiţi la America?

Se întoarse spre fetiţă şi-i făcu uşor cu mâna în timp ce treceam pe lângă ea.

— În cazul ţării mele, nu numai SUA. Toate ţările din fosta Uniune Sovietică din Asia Centrală şi de la Marea Caspică trebuie să se culce cu elefantul.

Era o descriere corectă a Federaţiei Ruse. O să încerc să o ţin minte.

Fetiţa dispăru în urma noastră după ce Rob depăşi câteva maşini ca să continuăm să ne mişcăm.

— Deja dispreţul elefantului pentru unitate trece dincolo de ameninţările Moscovei de a lansa raiduri aeriene cu bombe în nordul Georgiei, spun ei împotriva rebelilor islamici.

Am virat brusc la dreapta pe o străduţă laterală apoi am început s-o ţinem tot aşa, la dreapta şi încă o dată la dreapta. Era aproape întuneric, dar Robert nu avea luminile aprinse. M-am uitat la el în oglinda retrovizoare.

— E vreo problemă?

Ochii lui se mişcară rapid între parbriz şi oglindă.

— Nu, vreau doar să văd dacă ne urmăreşte cineva. Tipii pe care mergem să-i vedem se cam tem să se întâlnească cu nişte albi în Sadr.

— Sadr?

— Da. Americanii nu prea merg pe acolo – e prea riscant. Asta face locul mai sigur pentru noi. Dar nimeni nu ştie că Benzil e evreu, aşa că fă-te că nu ştii nici tu, OK?

Ne îndreptam spre lumea şiită. Numele său adevărat era Sadr City, dar ani întregi i se spusese Saddam City.

Benzil nu era deloc îngrijorat.

— Până în 2050 regiunea noastră va fi cea mai mare producătoare de petrol de pe planetă. Şi din cauza asta vom simţi influenţa americană şi mai acut. Nu e vorba numai de bazele militare; e vorba de intruziunea culturală.

În momentul de faţă acţiunile militare musulmane sunt întreţinute intenţionat pentru ca Vestul să aibă un motiv să rămână aici să protejeze ceea ce ei consideră că sunt rezervele lor de petrol şi gaze. Poate că domnul Nuhanovici va reuşi să vrăjească pe toată lumea şi apoi toată lumea va avea de câştigat de pe urma bogăţiei de petrol. Nu numai americanii şi Vestul, ci toată lumea.

Ăsta-i un plan pe termen lung şi, pentru a-l face să funcţioneze, trebuie să-l ţinem pe Nuhanovici în viaţă. Planul meu este să-l conving să vină în Uzbekistan, unde poate fi în siguranţă alături de mine în timp ce-şi elaborează mesajul folosind ţara mea. De îndată ce oamenii vor înţelege că puterea stă în unitate şi în ceea ce au în buzunare, nu vor mai trebui să-şi facă griji legate de guvern, americani, elefant sau chiar vecinii noştri.

Şoseaua ne condusese la periferia oraşului Sadr. Un şir de tancuri T-52 scoase din uz, cu ţevile înclinate spre pământ pe post de suport pentru atârnat rufe, deveniseră adăposturi pentru oamenii săraci.

Blindajul ars fusese vopsit în roşu, galben şi roz şi acolo unde era magazia de muniţie acum se iţeau ghivece cu flori. Femeile găteau pe focuri aprinse în motoare şi copiii trăgeau cu mingea în ce mai rămăsese din şenile.

— Pe măsură ce banii proveniţi din petrol se adună, putem opri tensiunea din regiune. Vestul nu va mai avea niciun motiv să păstreze trupe aici şi ne vom putea vedea de viaţa noastră. Înţelegi, Nick?

Înţelegeam, dar ştiam că asta nu era tot. Încă nu pomenise de rolul pe care aveam să-l joc eu.

— Unde mergem? Să ne întâlnim cu el?

Râse uşor şi-şi împinse ochelarii pe nas.

— Din păcate nu. Cunosc nişte oameni care se întâlnesc cu el şi care încearcă de ceva vreme să-l convingă să mă primească. Ştie că sunt aici. Am păstrat indirect contactul cu el în Bosnia aproape doi ani printr-unul dintre intermediarii săi din Sarajevo.

Nu-i aşa, Robert?

— Nuhanovici pune la încercare devotamentul lui Benzil, Nick. În Bosnia nu comunică decât prin intermediul unui tip, Ramzi Salkici. Îţi aduci aminte de moscheea aia mare şi veche din regiunea turcă? Ceva de genul Gazzer nu-ştiu-cum?

Am dat din cap, dar, la fel ca el, nu mi-am putut aminti numele întreg.

— Salkici stă aproape tot timpul acolo. Acolo ne întâlnim cu el. Însă Benzil nu poate intra în moschee. L-ar mirosi imediat. Aşa că mă duc eu. Am ajuns să ştiu foarte bine rugăciunile lor. Era foarte mândru de el.

Benzil se uită la mine pe deasupra ochelarilor întunecaţi.

— Acum însă mă tem că domnul Nuhanovici a plecat spre Sarajevo mai devreme decât era programat.

Ne-am croit drum printr-o piaţă unde se vindeau piese pentru maşini, uniforme americane, arme şi ceva medicamente care ar fi trebuit să se găsească în spitalele de copii pe care le vizitaseră în dimineaţa aceea. Peste tot se aflau scheletele fostelor camioane irakiene alături de rămăşiţele contorsionate ale unui Hummer şi de un transportor ars.

— Sper să ne putem întâlni. Ştiu că-l pot convinge că este ceea ce trebuie să facă. Sunt atâţia cei care-l vânează. Vestul îl vrea mort fiindcă îi poate uni pe musulmani, corporaţiile, din cauza boicotului, fundamentaliştii, pentru că nu predică aceleaşi mesaje ca ei. Dădu din cap către mulţimea de oameni din piaţă. Unii dintre duşmanii lui sunt aici, chiar de cealaltă parte a geamului ăstuia.

Îşi scoase ochelarii şi se lăsă pe spate rezemându-se de uşă.

— Am vorbit destul despre situaţia noastră. Tu ce zici, Nick, care e rolul tău în toată istoria asta? Ai vrea să faci altceva? Ai vrea să fii unul dintre cei care-l ţin în viaţă?

Curând piaţa rămase în urma noastră. Ne mişcăm acum pe străzi întunecate şi pustii, şi Rob aprinse farurile.

Amândoi tăceau acum. Nu ştiam dacă tăcerea lor se datora faptului că ne apropiam de destinaţie sau că voiau să-mi dea astfel un răgaz de gândire.

Probabil că Benzil îmi citea gândurile – sau se vedea totul pe faţa mea?

— Nu trebuie să te grăbeşti, Nick. Avem destul timp.

Se auzi un zgomot puternic, înfundat. Partea din faţă a maşinii

se ridică. Parbrizul se sparse în bucăţele mici care se împrăştiară. Maşina se ridică şi se înclină spre dreapta, iar apoi reveni în poziţia iniţială. Gloanţe şuierară pe lângă mine prin metalul caroseriei.

Rob se aruncă la podea încercând să apuce AK-ul de la picioare. Două gloanţe îl loviră în gât împroşcând toată maşina cu sânge. Capul îi zvâcni de pe umeri şi rămase pe spate ţinut numai de câteva ligamente.

Am împins portiera şi m-am rostogolit pe şosea. O ploaie de cioburi mă urmă. Benzina curgea şiroaie din maşină în timp ce gloanţele mai mari de AK de calibrul 7,62 mm sfâşiau metalul.

M-am întors încercând să-l apuc pe Benzil, dar era prea târziu. Zăcea făcut ghem la picioarele scaunului. Gloanţele continuau să treacă prin maşină. Pe vine, am început să mă îndepărtez, am ţâşnit apoi spre intersecţie, am făcut-o la dreapta şi am sărit peste un gard, aterizând într-o grădină.

60

Se auzeau copii ţipând. Câinii lătrau. Picioarele nu mi se mişcau pe cât de repede le dicta creierul. Aveam senzaţia că alerg prin zloată.

Oamenii priveau pe fereastră printre jaluzelele trase şi strigau când mă vedeau: „Americanul! Americanul!” Nişte femei începuseră să ciripească în dialectul pieilor roşii.

Se auziră două explozii prelungite dinspre vehicule în timp ce alergam în josul unei străduţe înguste între două ziduri înalte de beton. Strigăte în arabă răsunară în spatele meu. O conductă de apă spartă făcuse pământul alunecos, aşa că mi-am pierdut echilibrul. M-am împiedicat de o grămadă de gunoi putrezit şi am căzut cu faţa în jos. În patru labe, încercând să mă ridic şi să-mi continui fuga, am văzul farurile unei maşini mişcându-se înainte şi înapoi cam la 70 de metri distanţă. Îmi doream doar să ajung acolo şi să o iau fie la stângă, fie la dreapta – ca să reuşesc cumva să ies din raza lor vizuală şi din bătaia gloanţelor.

Am continuat să alerg, fără să privesc înapoi. În fugă, dădeam cu picioarele în cutii vechi de conserve şi ziare. Mâinile mă usturau de parcă intrasem cu ele într-un tufiş de scaieţi.

M-am oprit cam la 200 de metri de şosea şi m-am uitat iute în stângă şi în dreapta. Câţiva pietoni treceau agale pe trotuarele întunecate. Unele dintre magazine şi case aveau lumină electrică, în altele se zărea pâlpâitul luminărilor.

Eram plin de sângele lui Rob. Aveam mâinile acoperite de sânge şi bucăţele de geam lipite de ele. Inima-mi bătea de să-mi spargă pieptul în timp ce încercam să-mi recapăt suflul.

Am ajuns la o intersecţie cam douăzeci de metri mai jos. Am ieşit de pe alee şi am luat-o pe trotuar, concentrându-mă din răsputeri asupra buruienilor ce ieşeau din crăpăturile dintre dalele de piatră, încercând să stau cât mai ferit de lumină.

Vreo doi oameni m-au zărit imediat şi au arătat spre mine. Cineva a ţipat în spatele meu. Am ignorat strigătul şi am continuat să merg. Voiam numai să ajung la intersecţie şi să traversez în fugă şoseaua. Au strigat din nou, de data asta mai clar.

— Hei, tu! Opreşte-te, opreşte-te!

Am întors capul continuând să merg. O patrulă într-un Hummer oprise pe aceeaşi şosea, prea departe să mă poată

vedea de pe alee. Lângă ei stăteau nişte poliţişti irakieni îmbrăcaţi în uniforme alb-albastre şi înarmaţi cu AK-uri.

Patrula a strigat din nou înspre mine:

— Stai!

Li s-a alăturat şi unul dintre poliţişti strigând ceva în arabă. M-am uitat spre dreapta şi am zărit o alee. Am traversat şoseaua şi am apucat-o din nou la goană.

— Opreşte-te odată, nenorocitule! Stop!

Poliţia şi patrula militară au ambalat motoarele şi au început să se mişte. Am ajuns de partea cealaltă a şoselei şi am intrat pe alee. Aveam gura uscată şi de-abia mai puteam să respir. Sudoarea îmi dilua sângele de pe faţă şi mâini. Din nou alergam printre ziduri înalte de beton, numai că de data asta spaţiul era mult mai îngust. Lumina se zărea ici-colo printre storurile lăsate. Am continuat să alerg cu sirenele poliţiei tânguindu-se în urma mea.

Lovitura pe care am primit-o în gât a fost atât de rapidă şi de puternică, încât nici nu am apucat să văd cine mă atacase.

Am rămas întins pe spate, încercând să-mi recapăt suflul, străduindu-mă să-mi fac mărul lui Adam să se mişte, ascultând maşinile frânând brusc şi oprind şi strigăte furioase de undeva dinspre o casă din stânga mea, învăluită acum în întuneric.

Voci americane li s-au alăturat, urlând unele la altele.

— Unde dracu’ e? Hai, să mergem, să mergem!

Ridicându-mă încet, de-a buşilea, mi-am dat seama că intrasem drept într-un cablu întins între două clădiri. Nemernicii îşi băgaseră fierbătoarele în priză.

M-am ridicat şi am luat-o din nou la fugă. Încercam să inspir mai adânc, dar aveam încă mărul lui Adam lipit de fundul gâtului.

Raza puternică a unei lanterne mătură aleea. M-am lipit de zidul din dreapta, lăsându-mă în jos printre munţii de gunoaie şi saltele vechi.

61

Am ajuns la o răspântie. Dracu' ştie unde duceau drumurile, dar cel puţin unul dintre ele mă putea scoate din bătaia focului.

Ghemuit, am luat-o la dreapta şi m-am trezit într-o curte plină de gunoaie. Părea că nu are nicio ieşire. Strigătele din spatele meu deveneau din ce în ce mai puternice. Soldaţii alergau deja în josul aleii.

M-am izbit de o sârmă de rufe care a pocnit cu un zgomot puternic. Lanterne începură să treacă de-a lungul zidurilor. Se strigau ordine în arabă.

Nişte paleţi vechi erau îngrămădiţi unii peste alţii într-un colţ mai îndepărtat. L-am ridicat pe cel de deasupra şi l-am rezemat de zidul de beton ca o scară improvizată. O maşină trecu la vreo douăzeci de metri de partea cealaltă a zidului, farurile lăsând pe deasupra o dâră luminoasă. După ce am apucat la întâmplare nişte rufe de pe sârmă, m-am aruncat peste zid. În cădere am auzit zgomot de arme; se trăgea cu muniţie grea, cu AK-uri. Nenorociţii nu ştiau nici măcar în ce sau în cine trag sau cel puţin de ce. Voci americane răsunară pe alee.

— Nu mai trageţi, nu mai trageţi!

Dacă irakienii ăştia fuseseră instruiţi de Gaz, merita să fie mătrăşit.

Am aterizat pe pământ solid şi am luat-o din nou la fugă. Am pipăit cu mâna şi mi-am dat seama că mai aveam încă borseta în jurul mijlocului.

Am ajuns aproape de şosea şi m-am oprit. Nu mă urmărea nimeni, deşi se auzeau zgomote de mişcare şi multă agitaţie.

Am aruncat hainele şi mi-am smuls cămaşa de pe mine. M-am şters cu un tricou umed din grămada de haine, sperând să pot îndepărta cea mai mare parte din sângele şi transpiraţia ce-mi acopereau faţa şi mâinile; apoi am tras pe mine o cămaşă veche, vărgată, care nu mirosea deloc a detergent.

Am luat-o pe stradă şi am făcut-o la dreapta, mergând rapid pe la umbră şi cu capul plecat. Cu ochii aţintiţi din nou asupra buruienilor din crăpăturile asfaltului încercam să respir mai adânc, ca şi mă liniştesc. Transpiraţia îmi curgea din nou pe faţă, ochii mă usturau foarte tare.

Magazinele erau deschise şi becuri atârnau stinghere de fire de sârmă. Oamenii stăteau la terase bând cafea şi fumând, adânciţi în conversaţii aprinse. Cam la cincizeci de metri mai

încolo am zărit trei taxiuri parcate. Doi tipi stăteau rezemaţi de unul dintre ele, un Oldsmobile ruginit din 1980 cu portiere portocalii. M-am îndreptat spre ei cu zâmbetul meu cel mai frumos pe figură şi i-am salutat. Mi-au zâmbit şi ei. Amândoi erau tineri, cu părul dat pe spate şi barba de-o săptămână. Cămăşile le erau scoase din pantaloni şi amândoi purtau sandale pe piciorul gol.

— OK, să mergem, să mergem!

Am sărit pe bancheta din spate a Oldsmobil-ului înainte ca şoferul să aibă timp să spună ceva. Aburi murdari ieşeau din tăieturile din scaune, iar dintr-un odorizant înfipt în priza pentru brichetă se răspândea miros de trandafiri.

Unul din cei doi tineri a deschis portiera şoferului şi s-a aplecat înăuntru.

— Plăteşti cu dolari?

— Da, dolari, nu e nicio problemă.

A zâmbit, s-a urcat în maşină şi a băgat cheia în contact.

— Unde mergem?

Engleza lui era destul de bună şi în mod clar nu-l uimea faptul că avea un alb în maşină după ce-l văzuse un moment mai devreme două sute de metri mai în spate.

— Consulatul australian. Îl ştii?

A intrat în trafic şi s-a asigurat în stânga şi în dreapta trecând prin intersecţie. Cele mai multe semafoare nu funcţionau şi, chiar dacă ar fi făcut-o, nimeni nu le-ar fi acordat prea multă atenţie. Locul îmi amintea de Africa. Se întoarse spre mine.

— Asta-i departe, domnule. O să te coste douăzeci de dolari.

I-am zâmbit. Din partea mea, putea să-mi ceară şi o sută.

— Nicio problemă, prietene.

I-a picat faţa. Tocmai îşi dăduse seama că ar fi putut să ceară mult mai mult. Ca să se consoleze, a băgat o casetă în casetofon şi curând vocea lui George Michael se revărsa prin difuzoare.

— Ce faci aici noaptea, domnule? Se întoarse din nou spre mine. Nu bine singur. Probleme mari.

— Sunt ziarist. Mi s-a stricat maşina. Ceilalţi încearcă să o repare, dar eu trebuie să ajung la consulat. Mi-am pierdut paşaportul.

Dădu din cap în începu să îngâne melodia. M-am uitat atent pe drum să văd dacă apare vreun Hummer sau vreo maşină cu

lumini albastre intermitente, dar singurul vehicul pe care l-am văzut a fost, pe celălalt sens, unul dintre autobuzele roşii supraetajate care circulau în oraş. Sudoarea îmi ieşea prin fiecare por al pielii, iar corpul meu istovit începuse să-şi revină.

Ce mama dracului fuseseră toate astea? CPA-ul voia atât de tare să înăbuşe o afacere bosniacă? Nu se poate să fi fost numai atât. Uciderea unor cetăţeni americani ar fi dat şi mai rău pe prima pagină a ziarelor. Prin urmare, Benzil fusese ţinta? Probabil; se părea că oricine avea vreo legătură cu Nuhanovici se afla pe lista neagră. Dar cine o făcuse? În locul ăsta blestemat ar fi putut fi oricine. Pun pariu că Nuhanovici ar fi ştiut.

62

M-am lăsat pe spate cât am putut, ghemuindu-mă pe cât posibil fără să dau de bănuit şoferului, şi am început să-mi scot cioburile din mâini. Devenise deja un obicei.

Şoferul continua să îngâne melodia *Faith* a lui George Michael.

— De unde este domnul?

— Australia.

— Aha, eu duc la Londra curând. Sora mea locuieşte acolo. Merg să conduc taxiurile lui bărbat-su. Încă trei săptămâni! A dat din cap mulţumit. Mergi la Londra, domnule?

— Nu, dacă am de ales.

La mai puţin de douăzeci de minute de când pornisem am zărit firma pe jumătate luminată de la al-Hamra. Ori Rob făcuse toate manevrele alea de evitare a urmăritorilor când plecaserăm, ori traficul fusese într-adevăr extrem de aglomerat.

— Parcă spuneai că e mult de mers!?

Mi-a zâmbit în oglinda retrovizoare.

— Ai avut noroc, domnule. Unii şoferi te duc în locuri necurate pentru bani. Bandiţii din Saddam City m-ar plăti cincizeci de dolari să fac asta. Dar eu sunt un şofer de taxi bun. Sunt bun şofer londonez de taxi.

Eram încă pe şoseaua principală, aproape de aleea ce dădea înspre hotel.

— Poţi să mă laşi aici. O să merg pe jos.

A tras pe dreapta. Autobuze uriaşe trecură cu zgomot pe lângă noi, în drum spre centru.

I-am dat douăzeci de dolari şi treizeci în plus ca să se facă suma pe care-ar fi primit-o în Sadr.

Am făcut-o la stânga pe strada ce ducea la al-Hamra. Curentul electric funcţiona pe partea străzii cu hotelul, dar nu şi pe partea cealaltă, unde magazinul era luminat cu luminări. O ceată de copii desculţi în pantaloni scurţi şi tricouri cu Premier League se hârjoneau în întuneric.

M-am lăsat pe sub bara schelei şi am luat-o spre intrarea principală. Alţi doi australieni stăteau de pază în faţă. L-am salutat din cap pe irakianul din uşă şi am ridicat privirea spre camera lui Rob. Lumina era aprinsă, iar Jerry vorbea din nou la nenorocitul ăla de telefon. La un moment dat nu l-am mai văzut, aşa că am intrat. Dacă CPA îl pusese sub urmărire, eram într-un mare rahat.

Bătrânul stătea la taclale cu câţiva localnici în jurul tejghelei, toţi cu ţigările aprinse. M-au măsurat din cap până-n picioare, dar probabil că văzuseră destul de mult sânge şi destulă sudoare la viaţa lor ca să le mai pese de faptul că un alb era împroşcat cu sânge şi acoperit de sudoare. Prin uşa de sticlă de lângă lifturi luminile din piscină umpleau aerul de o strălucire albastră. Mesele din jurul piscinei erau înţesate de oameni. Ziarişti din toată lumea se întorseseră după o zi grea pe teren.

Un prieten bun era mort şi ceea ce s-ar fi putut dovedi cea mai bună slujbă pe care o primisem vreodată se dusese pe apa sâmbetei. Dar măcar eram întreg şi Jerry era viu, deci reuşisem să fac ce mă rugase Renee. Cel puţin până acum. Nu se terminase încă.

Am ajuns la uşă şi am învârtit minerul. Era încuiată.

— Cine e?

Jerry părea îngrijorat.

— Nick. Deschide, repede, repede!

S-a repezit la încuietoare şi a deschis uşa pe jumătate.

— Drace, ce ţi s-a întâmplat, frate?

Am intrat şi am închis uşa în urma mea. Pe ecranul plin de purici al televizorului se vedea BBC-ul şi un interviu mut luat lui Blair.

Aparatul de fotografiat al lui Jerry se afla pe măsuţă şi avea cablul ataşat.

— Cu cine vorbeai? Trimiteai poze?

— Nu, doar verificam dacă funcţionează. Ce dracu’ s-a întâmplat?

— Maşina a fost lovită. Ceilalţi doi sunt morţi. Ia-ţi repede lucrurile. Trebuie să plecăm de aici înainte de ora stingerii. Indiferent dacă-l verificai sau nu, ai pornit rahatul ăla – deci ne vor găsi!

63

De data asta am luat un microbuz de patruzeci de locuri să traversăm pista. Jerry stătea lângă mine, cu piciorul drept întins pe culoarul dintre scaune fiindcă ocupam prea mult loc. Eram mort de oboseală şi mă sprijinisem de geam ascultând în difuzoare *Now That's What I Call Mosque 57.* Şoferul ţopăia pe scaun în ritmul muzicii şi învârtea volanul cu coatele. Am auzit motoarele a două elicoptere Blackhawk; am întors capul şi le-am zărit coborând câteva zeci de metri în aer înainte să aterizeze rapid lângă alte opt maşinării verde-închis asemenea lor. Mâinile, genunchii şi coatele mă mâncau îngrozitor după tot ce se întâmplase în noaptea aceea pe străzile întunecoase ale Bagdadului şi ştiam că în următoarele zile îmi va fi foarte greu să rezist senzaţiei şi să nu mă scarpin.

Jerry nu spusese mare lucru de când plecaserăm din al-Hamra. Foarte bine, tot aveam nevoie de timp să mă gândesc.

Microbuzul era plin de oameni de afaceri care-şi dădeau importanţă, unii încercând să descopere o reţea de telefonie mobilă care să emită în zonă, iar alţii ţinându-şi strâns şi la vedere paşapoartele diplomatice ca pe nişte talismane. Niciodată nu am înţeles de ce oamenii care au asemenea paşapoarte consideră că le conferă chiar o mai mare siguranţă decât o vestă antiglonţ.

— Să trăiţi, domnule general! urlă cineva în spatele nostru cu o voce ce n-ar fi putut suna aşa decât dacă posesorul ar fi fost toată viaţa în armată, ar fi luat parte la operaţiunea Furtună în Deşert şi ar fi băut cantităţi industriale de gin.

Şi acesta a fost doar începutul.

— A, David, băiete. Ai fost acasă, în Marea Britanie, nu-i aşa? tună generalul de parcă ar fi vorbit de la capătul celălalt al unui câmp de instrucţie.

— Da, am avut trei săptămâni de permisie. Am un copil. Am ajuns chiar la timp să-l văd născându-se.

— Minunat, minunat. Eram tânăr maior când doamna mea a făcut cei doi copii ai noştri. Şi de fiecare dată eram plecat în misiune. E mare lucru să ai copii. Băiat sau fată?

— Băiat. Aproape patru kilograme jumate.

— Minunat. Se vede că ai depus eforturi susţinute să-l faci!

Râseră amândoi zgomotos, părând că ne ignoră pe noi, ceilalţi, până când în servieta unuia dintre oamenii de afaceri foarte

importanţi începu să sune telefonul. Se aplecă să-l scoată roşu la faţă ca racul: soneria era melodia de pe coloana sonoră a filmului *Misiune imposibilă.*

— S-a întâmplat ceva în absenţa mea, domnule?

— Mult zgomot pentru nimic, ca de obicei. Tocmai m-am întors de la Oberammergau. O întâlnire ca să aranjez o altă întâlnire, ştii tu, treburi de genul ăsta.

Dacă el nu ştia, eu da. Oamenii de genul lui petreceau ani întregi aranjând întâlniri pentru alte întâlniri. Un an sau doi de drumuri înainte şi înapoi de la Sarajevo aveau să-i asigure ceasul de aur gravat şi grămada de bani pe care şi-o dorea.

Jerry rânji spre mine. Ori îmi văzuse expresia de pe figură, ori se simţea în sfârşit foarte aproape de fotografia lui mult dorită.

Am rânjit şi eu, şi pe urmă am continuat să mă gândesc cum să dau de Ramzi Salkici, omul care mă putea duce la Hasan Nuhanovici, care, la rândul lui, m-ar fi putut probabil ajuta să descopăr cine-l omorâse pe Rob.

Fiindcă atunci când aveam să-l găsesc, aveam să-l ucid.

64

Am trecut încet pe lângă un şir de elicoptere Blackhawk. În întuneric străluceau literele fosforescente de pe fuzelaj: SFOR. Forţa de Pace, aşa se numeau efectivele militare prezente în Bosnia în momentul acela. Existau în jur de 12000 de oameni staţionaţi în teritoriu, majoritatea din ţările membre NATO. După cum arătau, cei mai mulţi dintre militarii de aici erau nemţi. Mercedes-urile lor pătrăţoase şi verzi 4x4 erau parcate în linii paralele în faţa cartierului lor general, în capătul celălalt al aeroportului. Trupele ONU se aflau încă în Sarajevo, simţindu-se extrem de vinovate că stătuseră deoparte şi priviseră în vreme ce sârbii bombardaseră şi împuşcaseră o jumătate de milion de locuitori ai oraşului în timpul asediului.

Aeroportul fusese reconstruit faţă de ultima dată când fusesem acolo, iar terminalul arăta ca scos din cutie. De partea cealaltă a autostrăzii erau câţiva kilometri de câmpie până la poalele munţilor presărate ici-colo cu case noi, reconstruite, şi parcele cultivate. În timpul războiului, singura cale de intrare sau de ieşire din oraş fusese această autostradă care intra în munţi. Sârbii le blocaseră pe toate celelalte.

M-am uitat în direcţia celor 800 de metri ce odinioară serveau drept pistă de viteză, ca să nu fim doborâţi de lunetiştii sârbi sau să nu fim prinşi de soldaţii ONU şi trimişi înapoi. Sârbii omorâseră sau răniseră peste o mie de oameni de-a lungul acestei bucăţi asfaltate.

Era clar că erau foarte buni ţintaşi: majoritatea victimelor erau ţinte mişcătoare în noapte, ca Jerry şi ca mine, în încercarea de-a ajunge în siguranţă în oraş.

Ne întâlnirăm când făceam autostopul ca să mă ia una dintre camionetele ce se înapoiau spre Sarajevo. Mă aflam pe o şosea din sudul enclavei după a doua misiune Paveway. Jerry mă văzuse în barul hotelului, mă recunoscuse şi îşi convinsese şoferul şi pe celălalt jurnalist care se afla cu el să tragă pe dreapta şi să mă ia şi pe mine. Geamul din spate era acoperit de sânge uscat; de altfel toată partea din spate a maşinii era mânjită cu sânge. Privelişte n-ar fi fost una neobişnuită pentru locul unde ne aflam, dar oamenii arătau suficient de rău ca să-mi dau seama că indiferent ce se întâmplase era de dată foarte recentă.

Am stat în spate cu Jerry. Nimeni nu spunea nimic; cei doi din

faţă au fumat un pachet de Marlboro, sperând, la fel ca noi, că sârbii nu aveau să se hotărască să ne folosească drept ţinte vii.

După ce merseserăm cam o jumătate de oră în afara oraşului, am fost opriţi. Părea un control de rutină: un punct de control pentru vehicule cu trei sârbi plictisiţi înăuntru, dintre care unul pufăia ceva tutun. De obicei, soluţia cea mai bună la astfel de întâlniri era să le dai câteva pachete de ţigări, să zâmbeşti larg şi să le faci fotografii. Se părea însă că de data asta toate acestea nu aveau să funcţioneze. Ne-au spus să coborâm geamurile. Apoi ne-au cerut aparatele de fotografiat. Am fost primul care l-a întins: puteau să se uite fără nicio problemă la toate fotografiile pe care le făcusem.

Jason, pasagerul din faţă, s-a împotrivit la început. Le-a spus ceva în sârbo-croată, dar în cele din urmă a trebuit şi el să se conformeze. Jerry însă avea alte gânduri. Cele câteva săptămâni petrecute pe front îl făcuseră să creadă că poate opune rezistenţă oricui şi-şi poate forţa trecerea peste tot. Aşa că a devenit foarte agresiv când unul dintre sârbi i-a scos filmul din aparat. Asta n-a fost o mişcare bună. Îşi semna practic condamnarea la moarte şi părea că toată lumea ştia asta, mai puţin el. Ce mama dracului crezuse că fac sârbii când îşi dăduseră armele jos de pe umăr?

Nu-mi păsa dacă avea să moară, însă nu era numai Jerry la mijloc, noi ceilalţi eram cu toţii martori.

M-am dat şi eu jos din amărâtul de Golf în care ne aflam, zâmbind încă forţat, ca un idiot. Unul dintre sârbi a făcut un pas în faţă şi mi-a fost destul de uşor să-i apuc arma şi să-i dobor pe toţi trei. Eu şi Jerry eram încă în noroi, înconjuraţi de cele trei cadavre, când Golf-ul a demarat în trombă. Ducă-se dracului, în ceea ce mă privea eram mai în siguranţă pe jos – mai bine mergeam pe jos de la început. Fuseserăm opriţi la acest punct de control pentru vehicule, aşa că existau multe şanse ca Volkswagen-ul să fie oprit şi la următorul. Când avea să se afle ce se întâmplase aici, sârbii urmau să cerceteze orice vehicul pe patru roţi.

În afară de cameră, Jerry lăsase tot ce avea în maşină: banii, paşaportul şi legitimaţia de jurnalist. Nu era la fel de îngrijorat pentru ele aşa cum era din pricina filmelor pierdute, deşi ar fi trebuit. Nu avea cum să ajungă înapoi la Sarajevo fără ajutor din partea ONU. Era pierdut.

Aşa că am petrecut următoarele şaptezeci şi două de ore uzi, înfrigurați şi nemâncați, încercând să evităm poziţiile sârbilor şi să ajungem în sectorul neocupat aflat la sud de aeroport. Ultima bucată, fâşia de opt sute de metri în câmp deschis pe care am parcurs-o alergând disperaţi, cu plămânii aproape explodând, ne-a luat cinci minute interminabile. S-au tras asupra noastră cel puţin două încărcătoare. Odată ajunşi de partea cealaltă, Jerry s-a dus să facă rost de un nou set de documente, iar eu m-am furişat înapoi în oraş. L-am mai văzut apoi de câteva ori în Holiday Inn, dar m-am ţinut departe de el. Nu puteam să-i ascult mulţumirile. Nu trebuia în niciun caz să-şi dea seama că de fapt îmi salvasem propria piele şi nu pe el.

Lucrurile lui nu au ajuns niciodată înapoi şi nici Jason sau şoferul. Două săptămâni mai târziu am trecut pe şosea pe lângă ce mai rămăsese din corpurile lor carbonizate în maşina incendiată.

Şoferul de autobuz a întors volanul brusc la stângă, mişcarea zgâlţâindu-l pe Jerry, fără ca acesta să piardă vreo clipă din ochi fâşia de pământ. Rămăsese cufundat în gânduri. Îi vedeam privirea şi-mi dădeam seama că retrăieşte momentele în care trecuserăm prin bariere de sârmă ghimpată şi baricade din saci de nisip, cu tansportoarele blindate pline de soldaţi ONU care încercau să ne oprească şi cu traiectoriile scânteietoare ale proiectilelor trase asupra noastră în cascadă.

Acum însă nu aveam să mai vorbim despre toate astea. Situaţia din Sarajevo era şi aşa prea tensionată pentru discuţii despre politică şi război şi, în plus, generalul şi însoţitorul lui consumau deja prea mult oxigen.

Proaspătul tată se întoarse spre tânăra de lângă el.

— Domnule general, o cunoaşteţi pe Liliana? Din Ministerul Afacerilor Interne?

— Da, am avut plăcerea.

Costumul maro cu pantaloni şi taior al Lilianei o costase probabil o mică avere pe Fifth Avenue, dar era evident că, după părerea generalului, făcea toţi banii. Îl şi vedeam aruncându-i ocheade dulci lângă o tavă de Ferrero Rocher la cocktailul dat de ambasadă.

— Faceţi parte din SFOR, domnule general?

— Din păcate sunt consilierul pe probleme de apărare al lui Paddy.

Nu era deloc de mirare că încercarea de reinstaurare a păcii mergea cum mergea.

— Am impresia că numai britanicii reuşesc să facă întotdeauna capturi, spuse Liliana cu un zâmbet timid. Sunteţi atât de buni la asta încât mă întreb cum se face că încă nu l-aţi prins pe Karadici.

Generalul râse înfundat.

— Oamenii ca el sunt destul de greu de scos din vizuinile în care se ascund. Sunt mai tot timpul pe drum. Dar poate, la urma urmei, acesta nu-i un lucru rău. E mai bine să nu îţi începi masa cu felurile cele mai grele. E mult mai bine să începi cu ceva uşor, nu crezi?

M-am uitat din nou la Jerry: avea încă privirea aţintită spre partea cealaltă a pistei.

65
Luni, 13 octombrie 2003

Autobuzul ajunse la capătul terminalului şi toată lumea a coborât. Oamenii de rând, printre care ne aflam şi eu şi Jerry, s-au înghesuit ca oile spre singura cabină de verificare a paşapoartelor deschisă. Generalul şi cei din suita lui cu paşapoartele lor diplomatice au trecut direct prin culoarul deasupra căruia scria: „Paşapoarte diplomatice / SFOR”. M-am gândit ce bine mi-ar fi părut dacă bagajele i-ar fi rămas la Oberammergau.

Când ne-am aşezat şi noi la coadă, am simţit că încep să mi se închidă ochii; mă usturau ca şi când aveam cioburi în ei. Fusese un drum lung. Călătoria cu maşina pe care-o făcusem de la Bagdad spre Turcia decursese bine, în afara momentului când vehiculul în care ne aflam încercase să depăşească un convoi de blindate americane. Şoferul şi-a dat seama de greşeala pe care era s-o facă când trei rafale de automat au trecut drept pe deasupra capotei.

La aeroportul din Istanbul am aruncat la coş hainele pe care le luasem de pe sârma de rufe, mi-am cumpărat haine noi şi m-am dus să mă spăl în timp ce Jerry şi-a sunat informatorul şi redacţia ziarului *Sunday Telegraph* ca să explice modificarea survenită în planurile iniţiale. Ne îmbarcaserăm într-un avion pentru Viena şi apoi luaserăm un altul care ne adusese aici. Cardul lui Jerry avusese serios de suferit, dar la urma urmei ziarul avea să-i deconteze totul, aşa că, de ce nu?

După ce am trecut prin terminal, ne-am uitat după un taxi. Un bărbat în vârstă a chemat un Vectra Vauxhall roşu destul de nou din şirul de maşini care se afla la aproximativ cincizeci de metri în stânga.

Cum se afla în fruntea tuturor, după ce a pornit, şoferii din spate şi-au mutat vehiculele în faţă trei-patru metri fără să pornească motoarele, pur şi simplu împingându-le de lângă portiera din stânga şi manevrând volanul prin fereastra deschisă. După ani întregi de lipsuri cauzate de război, era greu să renunţi la anumite obiceiuri.

Vectra a tras pe dreapta şi am văzut că pe scaunul şoferului se afla cel mai mare malac pe care-l întâlnisem vreodată. De fapt, toţi cei de aici, de la marginea pădurilor, erau nişte uriaşi,

probabil că era ceva în apă. A sărit din maşină ca să cureţe parbrizul şi să-şi arate tunsoarea de armată şi geaca de piele, de aviator; se pare că şi aici aceasta era la mare modă. Cei mai mulţi dintre tinerii din Sarajevo arătau ca şi cum ar fi făcut parte din mafia rusească. Poate că acum chiar făceau.

Bosniacii aveau propria monedă, marca convertibilă. Nu găsisem astfel de mărci în Viena, aşa că a trebuit să cădem la învoială: treisprezece euro pentru a ne duce la hotel – mult mai mult decât făcea în realitate un drum de opt kilometri. În timpul războiului toată lumea era înnebunită după mărci germane. Acum toţi voiau euro. Probabil că asta era singura zonă din lume unde oamenilor nu le păsa prea mult de dolari.

Din casetofon se auzea o melodie la modă a lui Justin Timberlake. Jerry părea pierdut în gânduri privind munţii ce se vedeau în apropiere de-o parte şi de alta a drumului. Astăzi păreau rupţi din peisajul filmului *Sunetul muzicii,* dar cu zece ani în urmă sârbii îi folosiseră pentru a bombarda oraşul până ce nu mai rămăsese decât un morman de ruine.

Sarajevo se întindea într-o vale largă de forma unei linguri de ciorbă cu mânerul rupt în zona în care se afla autostrada ce ducea spre aeroport. Prin mijlocul lui curgea un râu cu apă repede, Miljacka. Înainte să fie devastat de război, oraşul fusese probabil foarte frumos: ghidurile turistice vorbeau despre blocurile-turn moderne aşezate lângă conace construite în stil austro-ungar care, la rândul lor, contrastau puternic, dar plăcut cu centrul de influenţă otomană al oraşului. Însă toate astea parcă se petrecuseră cu mii de ani în urmă. Sârbii, sau invadatorii, aşa cum li se spunea aici, ţinuseră oraşul sub asediu din mai 1992 până în februarie 1996. În unele zone linia frontului se afla de fapt în interiorul oraşului, cele două armate fiind despărţite practic numai de zidul unei case. Sârbii uciseseră peste zece mii de oameni în cel mai îndelungat asediu din istorie.

Casele din apropierea aeroportului se aflau încă în picioare; unele dintre ele fuseseră proaspăt tencuite, dar cele mai multe arătau de parcă se aflau în Berlin la sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial. Şoferul de taxi se uita insistent la Jerry prin oglinda retrovizoare.

— De unde sunteţi?

În oraşul acesta nu aveam de ce să-mi fac griji privind

trăncăneala obişnuită a lui Jerry. Ştia foarte bine ce să spună.

— America.

Britanicii şi canadienii nu erau prea iubiţi aici: trupele lor trebuiseră să stea deoparte în timpul măcelului fiindcă se aflau sub comanda Organizaţiei Naţiunilor Unite, care nu le dăduse mandatul să intervină.

Arătă cu degetul spre Jerry.

— Tu musulman?

Jerry dădu din cap şi primi ca răspuns un zâmbet aprobator.

Era rândul meu.

— Tu american?

— Australian.

Satisfăcut, se întoarse să-şi vadă de drum spre şoseaua principală.

66

Am ajuns la şoseaua principală suspendată ce mergea în paralel cu Miljacka. Destul de lată, cu două benzi pe sens, pasarela era înţesată de maşini, în principal Volkswagen Golf. Firma avusese o fabrică aici înainte de război şi se părea că majoritatea oamenilor aveau câte o astfel de maşină.

Şoferul o tăie de-a lungul bulevardului Vojvode Putnika de parcă ar fi fost încă aşa-numita Alee a Lunetiştilor şi ştia că stătea cineva la pândă. Sârbilor le plăcuse să tragă intens din zonele mai înalte. Sute de locuitori ai oraşului fuseseră ucişi în accidente în timp ce conduceau prin oraş cu 120 de kilometri la oră.

Jerry era încă adâncit în lumea lui când am trecut de-a lungul unor şantiere noi de construcţii aflate lângă ruinele bombardate ale trecutului. Una dintre ele era scheletul din beton a ceea ce fusese un azil de bătrâni nou-nouţ. Cei dintâi pensionari tocmai se mutaseră când sârbii au bombardat clădirea. Arăta exact la fel cum mi-l aminteam că-l văzusem ultima oară; nici măcar panourile publicitare ridicate recent în faţa lui nu puteau ascunde ce se întâmplase.

În ciuda tuturor acestor aspecte, îmi plăcea Sarajevo. Întotdeauna îmi plăcuse. La fel ca Bagdadul, era un loc matur. Se afla aici de secole întregi. Era plin de străzi întortocheate şi sute de fundături şi alei înguste care nu duceau nicăieri. Peste tot unde te uitai vedeai turnurile minaretelor îndreptate spre cer, fie că erau mici moschei de lemn, fie că erau de cărămidă, de dimensiunile unei case, fie că erau impresionante, adevărate palate.

Astăzi, majoritatea locuitorilor oraşului erau musulmani, dar mai existau încă o mână de evrei, creştini ortodocşi şi chiar şi nişte hipioţi care uitaseră să plece acasă în anii 1960.

Am trecut pe lângă clădirea ONU. Un şir de jeepuri Land Rover şi Land Cruiser erau parcate în faţa unui bloc pătrat de beton şi sticlă. Partea asta de şosea fusese plină de baricade de oţel, obstacole în formă de X, puse în mijlocul străzii pentru a împiedica cele două sute cincizeci de tancuri ale armatei sârbe să pătrundă în oraş. Câteodată le auzeam din centru. Baricadele nu erau singurele obstacole pe care trebuia să le eviţi în drum spre aeroport. Mai erau şi o grămadă de bucăţi de beton, maşini arse şi din loc în loc câte un cadavru sau două.

Cam la un kilometru distanţă, un bloc-turn bombardat – ceea ce mai rămăsese din clădirea Parlamentului – se înălţa ameninţător asupra oraşului.

— Aproape am ajuns la Locul Strălucitor.

Jerry îmi luase vorba din gură.

Nu m-am putut abţine să nu zâmbesc. Nu mai auzisem expresia de aproape zece ani.

Nu vorbisem deloc despre Rob şi despre Benzil. La urma urmei nu erau prea multe de spus.

Taxiul trase în faţa unei clădiri mari şi galbene pe care scria: „Holiday Inn”. Ultima dată când fusesem aici pământul era acoperit de zăpadă, şi atunci i se născuse porecla. Acum părea la fel, numai că era mult mai multă linişte fără miile de răpăituri de arme automate şi de mortiere care cădeau peste oraş ca o ploaie torenţială. Cât despre mine, locul îmi aducea aminte de nişte cartofi prăjiţi extraordinar de buni şi chiar şi de cârnaţi câteodată, când erau în meniu. Asta cel puţin până când într-o zi un lunetist îl nimerise chiar pe bucătar.

67

Holiday Inn fusese nevoit să-şi închidă porţile înainte de izbucnirea războiului pentru că dăduse faliment, dar cum toate celelalte hoteluri din oraş fuseseră bombardate, la un moment dat s-a redeschis. Chiar dacă preţul camerelor devenise din ce în ce mai mare pe măsură ce asediul se înteţea, nu rămăsese niciodată fără clienţi. Se părea că nu contează că etajele superioare erau permanent ciuruite de artileria sârbă, de rachete şi de aruncătoare de mine: la fel ca hotelul Palestine, era acolo ca să aducă profit şi rămăsese cartierul general şi locul de întâlnire al jurnaliştilor din lumea întreagă.

Uneori exista energie electrică, alteori nu. Uneori camerele erau îngheţate sloi, alteori era extrem de cald. Oricum ar fi fost, probabil era singurul hotel din lume unde cele mai scumpe camere erau cele care nu dădeau spre stradă. Regula de aur a supravieţuirii spunea că, dacă vezi un lunetist, te poate vedea şi el, indiferent dacă este sârb sau nu. Războiul atrăsese tot felul de oameni bolnavi, de la neonazişti la cei care urau musulmanii şi până la cei cărora pur şi simplu le plăcea să-şi ucidă semenii. Toţi veneau aici pentru a face turism de război, erau escortaţi spre diferite poziţii aflate la înălţime şi trăgeau în orice mişca. Până şi un scriitor avangardist rus fusese filmat în timp ce trăgea cu puşca cu lunetă asupra oraşului.

Camera de operaţii a Firmei de deasupra cafenelei se afla cam la douăzeci de minute de mers de aici – pe timp de pace dar drumul lua până la două sau trei ore în timpul asediului dacă lunetiştii erau activi şi oamenii se adunau pe la colţul străzilor, încercând să-şi facă puţin curaj şi să o ia la goană.

Când am ajuns la recepţie, tipul de acolo ne-a luat paşapoartele ca măsură de siguranţă, aşa cum se întâmplă în vremea războiului, întotdeauna urâsem chestia asta. Întotdeauna mă întrebam dacă aveam să-l mai văd vreodată.

Decorul nu se schimbase prea mult: un material gri ce imita marmura acoperea încă aproape toate suprafeţele vizibile. Chiar şi recepţionerii se purtau de parcă un zâmbet de bun venit le-ar fi garantat un bilet pentru gulag.

Domnea liniştea în Holiday Inn, acum că nu mai era nimeni împuşcat şi nu mai ateriza niciun cartuş gol în holul de la intrare; locul era însă la fel de aglomerat. Mă întrebam dacă ziariştii îl consideră încă un punct de interes. Probabil că nu.

Sarajevo nu mai exercita nicio atracţie în sensul acesta. Acum erau alte războaie, alte poveşti. Cei mai mulţi dintre oamenii care alergau în toate direcţiile veniseră cel mai probabil cu afaceri în oraş. Nemţi şi turci, cu telefonul mobil la ureche, se îndreptau către lifturi, trăgând după ei valize cu rotile foarte elegante.

Cea mai mare parte din parter era ocupată de un fel de cafe-bar, cu scaune din piele şi inox aşezate în jurul unor mese joase. În colţul cel mai îndepărtat, barul propriu-zis semăna foarte bine cu un cort înalt, acoperind cu o prelată dungată aparatul de făcut cappuccino şi sticlele de whisky. În mijloc, hotelul era gol. Toate camerele fuseseră construite în jurul pereţilor exteriori, astfel încât atriumul înalt de zece etaje semăna cu interiorul unei închisori. Îmi amintea de ce văzusem când fusesem în vizită la Alcatraz cu Kelly.

Ne-am urcat în lift şi am apăsat butonul pentru etajul unu. De data asta împărţeam cu Jerry o cameră dublă. Singurele camere cu un pat se aflau la etajele superioare.

Jerry era în continuare cufundat în gânduri când am ieşit din lift. Trebuia să înceapă să vorbească.

Camera 115 putea fi orice cameră, în orice lanţ hotelier, oriunde în lume. După încheierea războiului, fusese zugrăvită şi aranjată, dar placajul de lemn închis la culoare era încă la mare preţ. Şi, la fel ca pe vremuri, m-am trezit uitându-mă pe fereastră la ce mai rămăsese dintr-o altă clădire arsă. În zare, nu prea departe, se zăreau pantele acoperite cu verdeaţă ale Muntelui Trebevici şi cerul albastru sticlos de deasupra lui.

Înaintea războiului, ca să scape de căldura oraşului, locuitorii acestuia urcau cu telecabina şi luau masa la iarbă verde pe acest munte. Apoi au venit sârbii şi l-au acoperit cu mine. Nu ştiu dacă citisem asta sau văzusem pe Discovery, dar ştiam că în bună măsură accesul pe munte era încă interzis. Acum era cunoscut drept Muntele Pierdut.

Jerry şi-a aruncat geanta pe care o luase din Istanbul pe patul de lângă uşă. Era mult mai mică decât cea cu care sosise în Bagdad. Apoi şi-a aruncat şi borseta lângă ea.

M-am întins pe celălalt şi am început să mă gândesc cum să facem să-l găsim pe Ramzi Salkici.

În cele din urmă, Jerry a deschis gura.

— Poate o să crezi că sunt nebun, dar toate chestiile astea pe care ţi le-a spus Benzil şi Rob despre Nuhanovici m-au determinat şi mai mult să obţin fotografiile astea. Poate chiar o să fie în stare să oprească măcar ceva din nebunia asta.

M-am uitat în jos la clădirea arsă.

— Tocmai asta mă îngrijorează. Ultima dată când ai plecat să faci fotografii în locurile astea, aproape m-ai ucis.

Jerry făcu o faţă vinovată.

— Da, ştiu că am dat-o în bară. Dar a meritat. Trebuia să salvez viaţa cuiva. Se întunecă. Nu ţi-ai dorit niciodată să ştii ce s-a întâmplat în enclavele alea?

De fapt, nu prea. Încercase de mai multe ori să-mi spună, cu nouă ani în urmă, pe drumul spre oraş. Ştiam însă destule despre atrocităţile care se petreceau ca să mai fiu dispus să ascult o altă întâmplare. I-am spus să o păstreze pentru nepoţi.

M-am servit cu o Cola din minibar.

— Te-ai dus acolo fiindcă ziarele îţi ofereau o sută de miare pentru o poză, nu-i aşa?

Ce mama dracului? De vreme ce tot voia să-mi spună, de ce să nu-l ascult? Cel puţin începuse şi vorbească.

— Da, o sută de mii. Să fiu al naibii dacă pentru banii ăia nu aş fi fugit tot drumul în pielea goală cu un trandafir în fund. Imediat ce am aflat, l-am luat pe Jason şi am pornit-o spre nord.

Şoseaua se întindea pe şaptezeci şi cinci de kilometri până în Dodge City. Doi muncitori aflaţi în camioane fuseseră ucişi cu câteva zile înainte pe aceeaşi bucată de drum. Eram cam nervoşi.

Cinci kilometri la sud de enclavă am ajuns la un punct de control sârbesc. Într-o astfel de împrejurare Jason nu-şi pierdea niciodată cumpătul. Aşa că a scos un cartuş de două sute de ţigări şi a negociat cu ei.

Satul în care ajunseserăm era distrus complet. Vreau să spun că nu mai rămăsese nicio casă neatinsă. Sârbii stătuseră pe capul nenorociţilor ăstora luni întregi. Se întuneca şi începuserăm deja să ne facem griji, aşa că am încercat la UNHCR[14].

[14] United Nations High Commision for Refugees – Comitetul ONU pentru Refugiaţi.

M-am prăbuşit înapoi pe pat, iar Jerry s-a aşezat pe marginea patului său, ca să-l pot vedea. Pentru prima oară după multe zile avea o expresie însufleţită.

— Am găsit nişte asistente. O franţuzoaică, Nicole, era şefa lor. Ne aşteptam să ne dea afară cu vrăjelile lor obişnuite despre regulamentele ONU şi jurnalişti, dar s-au dovedit a fi de treabă.

Ne-au povestit că ONU încercase să paraşuteze mâncare şi medicamente deasupra oraşului noaptea. Femeile şi copiii auziseră paraşutele deschizându-se şi alergaseră să prindă din zbor ceva mâncare. Era întuneric şi fiecare avea în mână o cutie de conserve cu o luminare, ca să vadă pe unde merge. Sârbii îi împuşcaseră unul câte unul trăgând în orice punct luminos. Jerry dădu din cap cu tristeţe. Să fiu al naibii, oriunde mergeai auzeai o poveste de genul ăsta.

De dimineaţă am mers cu Jason să ne uităm la echipamentul pe care-l aveau la dispoziţie. Musulmanii încercau să reziste atacurilor cu orice aveau la îndemână. Se luptau în tranşee săpate în grădini, în pivniţe. Erau ca nişte furnici, peste tot. Am făcut şaisprezece filme în dimineaţa aceea.

Apoi s-a dezlănţuit iadul. Ne aflam pe un deal în drum spre casă, când au început să vină răniţi. Apăruse un băiat, nu mai mare de zece ani, care mergea clătinându-se, sângerând şi plângând. Maică-sa avea o bucată uriaşa de şrapnel în spate. Bunică-sa încerca să-i ajute.

Jason a luat-o la fugă să o aducă pe Nicole, în timp ce eu încercam să fac ceva. N-am prea avut ce. Era pe moarte.

Băiatul avea bucăţi de şrapnel în mână. Nicole şi oamenii ei au făcut ce-au putut pentru ei, dar chiar şi eu îmi dădeam seama că mama avea nevoie de o intervenţie chirurgicală, şi asta foarte rapid. Nicole a vrut să o transporte la o bază ONU aflată la câţiva kilometri depărtare pe şosea. Spre deosebire de ei, noi aveam o maşină. Cum să stăm deoparte cu mâinile în sân?

Am ajuns la casa respectivă cu femeia înghesuită între noi. Şoferul a fost de acord, aşa că am lăsat în jos scaunele din spate şi am băgat-o în maşină. Eu şi Jason am intrat lângă ea, iar copilul cu bunica s-au aşezat în faţă, lângă şofer.

Merseserăm numai doi sau trei kilometri în afara oraşului, când am dat peste o patrulă sârbească. Ne-au spus să ne întoarcem – după părerea lor, cei pe care-i duceam păreau „apţi de luptă”, chiar şi bunica. Din fericire, ne mai rămăsese un cartuş de ţigări,

aşa că Jason a rezolvat rapid problema.

Într-o jumătate de oră am ajuns la bază. Băiatul se numea Fikret şi voia să joace fotbal la Manchester United când va fi mare. Era un copil bun.

Băusem toată Cola şi rămăsesem cu cutia aşezată pe piept. Vocea i s-a stins, şi m-am întors să mă uit la el: ţintuia podeaua cu privirea.

— Asta-i tot?

— Doctorul mi-a spus că singura şansă de supravieţuire pentru mamă era să ajungă la un spital adevărat. Trebuia să fie evacuată într-una dintre ambulanţele lor, dar Fikret şi bunica nu puteau să o însoţească în ambulanţă nefiind răniţi. Regulamentele ONU. La dracu' cu ele! Dacă ar fi vrut, ar fi putut să le permită să călătorească împreună cu ea.

Nu m-am îndurat să-i spun lui Fikret. Era ocupat. Maică-sa se zbătea între stări de semiconştienţă şi inconştienţă totală, iar el o ţinea de mână mângâindu-i părul.

A apărut ambulanţa şi nenorocitul ăla de la ONU tot nu voia să-i lase să plece cu ea. L-am îmbrăţişat. A izbucnit în plâns pe umărul meu, dar apoi a încercat să se adune şi să-i explice bunicii ce se întâmplase.

Imediat ce ambulanţa a plecat, am fost cu toţii escortaţi în afara bazei. Nu puteam să-i ducem înapoi în sat fiindcă nu mai aveam nimic de dat la schimb dacă ne întâlneam din nou cu sârbii.

El ştia asta, aşa că a luat-o pe bunică-sa de mână şi au pornit spre casă. Ultima poză pe care am făcut-o a fost cea cu siluetele lor îndepărtându-se încet-încet pe şosea.

Am aruncat cutia de Cola goală la coş de la depărtare. Pe vremuri aş fi dus-o la cel mai apropiat musulman ca s-o transforme într-o grenadă de mână. Mi se părea o risipă de metal să urmez regulamentele ONU şi s-o zdrobesc ca să nu încalc embargoul armelor.

— Ăsta a fost momentul în care m-aţi luat şi pe mine?

— Da. Şi ştiu că nu vrei să auzi asta, dar trebuie să îţi mulţumesc că mi-ai salvat viaţa.

— Îţi accept mulţumirile.

Zâmbi.

— Ştiu că nu vorbeşti serios, dar acum mă simt mai bine. Vrei o cafea sau altceva? Mă duc până jos.

Jerry îşi puse din nou borseta. Unul dintre dezavantajele meseriei de fotograf este că trebuie să cari tot timpul aparatul după tine.

— Da, de ce nu? Cu caimac şi fără zahăr.

L-am urmărit plecând, şi atunci când a închis uşa, mi-a atras privirea foaia cu ieşirile ce trebuiau folosite în caz de urgenţă. M-am ridicat şi studiez schemele, dar niciuna nu conţinea informaţii privitoare la ce ar fi trebuit să fac pentru a scăpa de oameni înarmaţi cu AK-uri. Am căutat cardul de acces în cameră şi am ieşit şi eu să văd ce se petrecea la parter.

Zona unde se servea cafea era ascunsă sub cortina dungată, dar Jerry nu ajunsese încă acolo. Mergea înainte şi înapoi în faţa intrării principale, cu Thuraya la ureche. De data asta nu mai verifica să vadă dacă avea semnal, ci chiar vorbea. Conversaţia se încheie, iar el dispăru în cort.

M-am întors înapoi în pat cu telecomanda, încercând toate canalele să văd dacă reuşesc să dau peste CNN sau BBC World; atunci s-a întors şi el cu o ceşcuţă şi o farfurioară în fiecare mână. Cafeaua pe care o luase pentru el era neagră, fără lapte, dar avea câteva pliculeţe de zahăr pe farfurioară.

— Eşti sigur că e sănătos ceea ce faci?

— Ei, câteva calorii în plus n-au omorât pe nimeni.

Mi le-a întins pe ale mele.

— Mă refeream la toate telefoanele pe care le dai. Până la urmă o să te alegi cu o tumoră la cap.

— Ei, am dat numai un telefon scurt la Washington. Persoana n-a aflat nimic nou.

Era ora 11.43. A doua rugăciune a zilei urma să se desfăşoare imediat după prânz.

Orele exacte se modificau în funcţie de locul în care te aflai şi de fusul orar, de ora de vară sau de iarnă, chestii dintr-astea.

— Ce zici, poate ajungem la Zuhr?

Jerry telefonă la recepţie. Trebuiau să ştie orele de rugăciune şi, dacă nu, oricum puteam să le aflăm din ziare. Chiar dacă nu ne întâlneam cu Salkici de data asta, puteam să mai pierdem timpul, să bem şi să mâncăm ceva şi să încercăm din nou în timpul rugăciunii de Asr.

Jerry termină de vorbit în timp ce eu mă uitam să văd ce mai am în borsetă.

— La 13.20. Avem destul timp.

Am lăsat televizorul pe un serial german cu subtitrare croată, am pus semnul de „Nu deranjaţi” pe uşă şi am luat-o spre lift.

M-am uitat în jos în atrium. Cinci militari americani stăteau la bar bând cafea şi fumând. În partea asta a lumii purtau uniforme verzi şi făceau parte din SFOR. Probabil că fuseseră dislocaţi în Germania înainte să fie trimişi aici şi se considerau norocoşi. După cum arătau, probabil că aveau un KFC la poarta bazei care vindea numai porţii uriaşe. Nu semănau deloc cu tovarăşii lor înalţi şi zvelţi care se aflau în bătaia focului în Bagdad.

69

Când am ieşit, am observat că se răcise binişor, era suficient de frig ca să scoatem aburi când respiram. Ne trebuiau nişte haine mai groase.

Am traversat şoseaua suspendată cu două benzi ce fusese odată Aleea Lunetiştilor. Dedesubt, traficul era foarte aglomerat de-o parte şi de alta a şinelor de tramvai, unde vagoanele se mişcau foarte repede. În loc să o facem la stânga spre centru, aveam să tăiem drumul până la râu, la mai puţin de două sute de metri faţă de hotel.

Tramvaiele care treceau zăngănind pe lângă noi arătau de parcă rămăseseră acolo de pe vremea războiului. Jerry mi-a citit gândurile.

— Cel puţin acum nu trebuie tractate de camioane.

Am trecut pe lângă ruinele arse ce mai rămăseseră din clădirea Parlamentului pe care o văzusem din hotel. Parcarea subterană putea fi încă folosită: doi poliţişti stăteau de pază la intrare, verificând maşinile care intrau şi ieşeau.

Când ne-am mai apropiat de râu, ne-am trezit înconjuraţi de clădiri mai vechi, mai mari, mai luxoase, în stil unguresc. Erau încă locuite, deşi fuseseră aprig bombardate. Pe partea cealaltă a râului Miljacka, la mai puţin de patruzeci de metri depărtare, se afla locul în care linia sârbească a frontului penetrase partea aceasta a oraşului; aici până şi gratiile balcoanelor erau rupte şi contorsionate din cauza proiectilelor.

Bucăţi întregi de tencuială fuseseră spulberate lăsând să se vadă cărămizile de dedesubt.

Din câte îmi puteam da eu seama, singura diferenţă dintre trecut şi prezent în partea aceasta a oraşului era faptul că străzile nu mai erau acoperite de pietriş şi nici nu mai erau blocate de camioane sau baricade de fier pentru a le apăra de lunetiştii inamici. Mi-am amintit că văzusem patru containere de marfă chiar la capătul acestei străzi, aşezate unul peste altul pentru a forma un fel de paravan. Sârbii mai trăgeau uneori la întâmplare din pădure şi din când în când nimereau pietonii care, dintr-un motiv sau altul, rămâneau în urma grupului.

Fiecare părticică din oraş fusese în pericol. Dacă mergeai pe jos, podurile şi intersecţiile erau extrem de vulnerabile, prin urmare, cu cât alergai mai repede, cu atât aveai mai multe şanse de supravieţuire – însă cel puţin ştiai ce trebuie să faci. În

alte părţi ale oraşului nu ştiai niciodată dacă să mergi repede sau încet. Aveai să fii lovit din întâmplare de un proiectil ricoşat sau, oricum, urma să fii spulberat fiindcă nu te mişcai suficient de repede? Cuvintele „ATENŢIE – LUNETIŞTI” fuseseră vopsite pe bucăţi de carton sau pe folii de plastic UNHCR sau pur şi simplu fuseseră scrise cu creta pe ziduri. Pentru mulţi dintre locuitorii oraşului Sarajevo, la fel ca şi pentru mine, cel mai important rol pe care-l juca UMPROFOR-ul în zonă era să ofere vehicule blindate ca pavăză în timp ce treceam strada.

M-am trezit zâmbind când am trecut pe lângă un alt grup de clădiri distruse, îndreptate cu faţa spre râu. Într-o noapte un nebun pictase o uriaşă faţă galbenă de Smiley pe zid şi dedesubt scrisese: „Nu-ţi face griji, zâmbeşte!” A fost distrusă a doua zi. Nu am aflat niciodată dacă asta însemna că sârbii înţeleseseră gluma sau nu.

Mergând în spatele meu, şi Jerry părea cufundat din nou în negurile trecutului, pe vremea când încerca să se furişeze între un adăpost şi altul ca să facă fotografii şi să-şi câştige astfel pâinea cea de toate zilele.

Am traversat râul pe podul Vrbana, şi tot ce mă înconjura mi s-a părut extrem de familiar în afară de micuţul monument ce fusese ridicat exact la jumătatea podului.

Jerry mi-a arătat buchetele de flori aranjate la picioarele lui.

— Eram aici când s-a întâmplat.

S-a sprijinit cu spatele de geamul unui adăpost din staţia de autobuz dincolo de care un poster uriaş ne informa că, dacă luăm o sticlă de Coca-Cola fără zahăr, putem câştiga un Audi.

— Romeo şi Julieta?

— Un adevărat coşmar! Eram cu Jason înainte ca enclavele să sară în aer. Ne plimbam pur şi simplu de colo-colo încercând să găsim ceva care să merite fotografiat. La urma urmei însă, oriunde mergeai în Sarajevo, vedeai aceleaşi lucruri, nu-i aşa? Am hotărât să mergem puţin să vedem ce se întâmplă pe linia frontului înainte de a ne întoarce la hotel.

Părea că izbucnise un scandal între un grup de orăşeni şi un grup de sârbi chiar acolo. La un moment dat, de nicăieri a apărut un tanc sârbesc care a început să tragă. Am ajuns să ne alăturăm celor din Sarajevo. Imediat, unul dintre ei a început să strige la noi să fotografiem. Ne-a arătat o pereche de tineri care fugeau către celălalt capăt al podului.

Prima oară l-au nimerit pe băiat. Fata a fost doar rănită, şi am putut prinde în fotografie momentul în care s-a târât lângă el şi l-a îmbrăţişat înainte de a muri. Am aflat după aceea că ea era musulmană, iar el sârb...

Faţa lui avea aceeaşi expresie pe care cred că o avea faţa mea de fiecare dată când mă gândeam la Zina sau la Kelly.

— O mare tragedie! A fost prima dată când am plâns făcând rahatul ăsta de meserie. A fost prima dată când am vrut să las dracului aparatul de fotografiat şi să pun mâna pe o puşcă.

Era o zi obişnuită de lucru. Maşinile traversau podul, oamenii mergeau încoace şi încolo cu plase pline de cumpărături. Pe panta abrupta ce începea imediat de partea cealaltă a râului, toate acoperişurile străluceau şi toate moscheile aveau minarete noi. Se părea că se află una la fiecare două sute de metri. Era uşor să-ţi dai seama care dintre case aparţineau unor musulmani: aveau acoperişul piramidal, în timp ce toate celelalte case aveau acoperişul ţuguiat. Pe aproape fiecare zid era montată o antenă de satelit; probabil că persoanelor care stăteau aici le plăcea la fel de mult *Familia Simpson* ca irakienilor.

Chiar în dreapta podului, steaguri de toate felurile fluturau în faţa unei clădiri noi de sticlă şi oţel. I-am arătat-o lui Jerry.

— Probabil că acolo prietenul nostru, generalul, participă la întâlnire după întâlnire. Mă întreb cum de poate să-l suporte Paddy.

Onorabilul Lord Ashdown era reprezentantul ONU în Bosnia. Era genul de titlu pe care te aşteptai să-l găseşti numai într-un dicţionar sau într-o carte despre titluri nobiliare; de fapt însă, el era cel care conducea cu adevărat ţara.

Am făcut la stânga şi am urmat cursul râului spre centrul oraşului. Nu merseserăm prea mult, când am auzit zgomotul înfundat al unei explozii undeva sus pe munte.

Toţi cei care se aflau pe stradă au privit în sus. Un nor mic de fum argintiu plutea deasupra unui grup de copaci înconjuraţi de acoperişuri. Două bătrâne care veneau înspre noi, cocârjate sub greutatea sacoşelor pe care le cărau, sporovăiau liniştite ca şi cum ar fi fost obişnuite cu genul ăsta de evenimente.

— Ce părere ai, Nick? O mină?

— Probabil.

Când sârbii se retrăseseră, lăsaseră în urmă mii de astfel de

dispozitive ucigaşe. În Bosnia nu era nevoie de indicatoare cu: „Nu călcaţi pe iarbă”.

70

De-a lungul malului, pe alocuri începuseră unele lucrări de reconstrucţie, însă cele mai multe clădiri nu ajunseseră încă să fie „cârpite”. Unele dintre clădirile ce dădeau înspre Miljacka aproape că se prăbuşiseră. Altele dispăruseră de mult, iar molozul fusese îndepărtat pentru a face loc unor parcări înnămolite. Cel puţin acum râul oferea o privelişte frumoasă, pitorească. Ultima dată când îl văzusem, de-a lungul lui pluteau cadavre purtate de curenţi.

În faţa noastră s-a oprit un tramvai; era nou-nouţ şi pe el scria că era un dar din partea unei alte ţări ce se simţise vinovată că nu oferise niciun ajutor când fusese realmente nevoie de el. Pasagerii se înghesuiau să coboare sau să urce cu sacoşele de cumpărături, foarte puţini cu capetele acoperite, unii în balonzaide gri, cu serviete în mână şi un celular la ureche.

Curând am ajuns într-un loc unde nu prea te puteai mişca din cauza mulţimii de oameni şi de cafenele. Cam la fiecare zece paşi apăruse o cafenea. Toate aveau însă proprietari băştinaşi. George ar fi fost extrem de mândru de Sarajevo: nu vedeai niciun Starbucks şi nicio cafenea nicăieri. Multe dintre ele aveau afară terase acoperite şi sobe cu butan, aşa că împătimiţii nu trebuiau să renunţe la doza obişnuită de nicotină şi de cofeină nici măcar când scădea temperatura.

Cele mai multe dintre clădiri erau încă ciuruite de bucăţi de şrapnel şi de gloanţe, dar la nivelul străzii totul era acum făcut din sticlă şi inox, din lumini strălucitoare şi mizerie. Am trecut chiar pe lângă un magazin Miss Selfridge, unde femeile încercau noua colecţie a sezonului, iar adolescentele se plimbau de colo-colo în blugii lor Levi’s, fumând şi ascultând muzică la walkman.

Prima oprire a fost ca să ne cumpărăm câte o haină mai groasă. Ne-am gândit că *Sunday Telegraph* sigur nu avea să ne deconteze cheltuielile pentru un Versace, aşa că am intrat într-unul dintre magazinele micilor întreprinzători locali. Mi-am luat până la urmă o haină trei sferturi, maro, făcută dintr-un material care nu părea deloc piele, indiferent de ce zicea vânzătorul. La urma urmei însă, la ce te puteai aştepta la un preţ de doisprezece dolari? Jerry a cheltuit cam tot atât pe un impermeabil cu căptuşeală de polar. Arătam ca nişte imbecili, dar cel puţin acum ne era cald.

Sarajevo nu este un oraş mare, dar înglobează cele mai

diverse cartiere etnice. Am ajuns într-un alt cartier unguresc. Zona pietonală, odinioară sfârtecată de proiectilele mortierelor, era acum acoperită de piatră cubică.

Vechea firmă zugrăvită în roşu şi negru se afla încă acolo unde mi-o aminteam, invitându-ne să vizităm Café Bar Muppet. Firma luase o cameră deasupra lui, o cameră foarte bună, după părerea mea. Un gang arcuit dădea într-o piaţetă, iar cafeneaua se afla exact în partea sa dreaptă. Chiar în cele mai dramatice momente ale războiului fusese oarecum apărată. O lovitură directă nu i-ar fi făcut prea bine, deşi probabil ar fi fost de preferat unui glonţ în spate. Eu personal aş fi preferat Bodyguard Café din susul străzii, pentru simplul motiv că se afla într-un beci. Trebuia să te mişti însă repede fiindcă toţi ceilalţi amărâţi de pe stradă voiau să intre acolo.

Mirosul de *cevapcici*, cârnaţi la grătar serviţi cu pită, se răspândea pe străzi, atenţionându-ne că pătrundeam în vechea zonă turcească, Bascarsija. Moscheea Gasi Husrev Bey, sau Gazzer nu-ştiu-cum, cum o numise Rob, era cea mai mare din oraş, iar acum se afla chiar la o azvârlitură de băţ de noi.

71

Când un proiectil de aruncător explodează pe o suprafaţă dură cum ar fi o şosea sau un trotuar, produce o urmă caracteristică, imposibil de confundat. Am observat o mulţime de urme de explozii care fuseseră umplute cu ciment roşu în memoria celor care fuseseră ucişi acolo. Bascarsija, un fel de labirint compus din străzi pietruite, alei şi fundături era plin de aşa-numiţii „trandafiri din Sarajevo”. Sârbii preferaseră în mod clar locurile aglomerate, cum ar fi pieţele şi galeriile comerciale.

Zona era plină de moschei şi de magazine de lemn cu un etaj, legate între ele, care vindeau produse din piele, servicii de ceai de aramă, vederi cu clădiri bombardate şi pixuri, ca să aibă turistul cu ce să scrie pe ele, făcute din cartuşe goale de calibrul 12,7 mm. Nu am văzut însă niciun turist care să stea de vorbă cu proprietarii. Cei mai mulţi clienţi, acolo unde de bine, de rău exista vreunul, purtau uniforme cu însemnele SFOR.

Am cotit după colţ şi ne-am trezit brusc în faţa masivei Gazi Husrev Bey, care se înălţa în faţa noastră impunătoare, albă şi extrem de veche. Renovarea fusese aici miraculoasă. Faţadele fuseseră tencuite din nou, urmele de gloanţe din piatră fuseseră acoperite, iar în curte existau toalete nou-nouţe pentru bărbaţi şi pentru femei.

Intrarea arcuită era protejată de un portal de piatră. Dincolo de ea fuseseră întinse covoare mari, probabil pentru cei care voiau să-şi spună rapid rugăciunile fără a mai intra sau pentru cei care rămâneau pe dinafară când moscheea era plină.

Rugăciunile au durate diferite în funcţie de diferitele momente ale zilei când trebuie făcute, dar există şi versiuni prescurtate pentru cei care călătoresc şi se află pe drum sau pentru cei bolnavi. Pot fi spuse de fiecare pentru sine sau pot fi rostite în grup. În bună măsură, obiceiurile legate de rugăciuni sunt suficient de permisive ca să convină tuturor. Este permis chiar şi să combini două momente de rugăciune, aşa cum fac uneori catolicii sâmbăta seara pentru a nu mai trebui să se scoale devreme dimineaţa următoare.

Un bărbat singur, cam de şaizeci şi cinci de ani, îmbrăcat în blugi şi o geacă subţire Adidas, îngenunchease şi înălţa *Salah* (rugăciuni), îşi pusese pantofii în rafturile de pe margine, special amenajate. Ne-am croit drum spre o uşă laterală, trecând pe lângă un chioşc plin de copii ale Coranului şi de alte cărţi

religioase şi pe lângă două altare de piatră închinate probabil unor sfinţi sus-puşi din lumea musulmană. Jerry nu-şi amintea exact cine sunt şi se înroşise de ruşine fiindcă simţea că ar fi trebuit să ştie: la urma urmei, aceasta era cea mai veche şi mai importantă moschee din Europa.

Ne-am scos pantofii înainte de a intra. Şi cei care nu sunt musulmani sunt bine-veniţi în moschee; nu le place să încerci să participi la rugăciuni dacă nu eşti unul dintre credincioşi, dar poţi sta în spate şi ţi se dă voie să urmăreşti cât pofteşti, nu-i deranjează. Cele două religii pe care avusesem cel mai mult timp să le studiez, religia iudaică şi cea musulmană, reuşeau ambele să creeze această impresie de mare familie reunită.

Interiorul era sumbru, cu domul său de cel puţin douăzeci şi cinci de metri înălţime. Candelabrele erau agăţate de cabluri şi de lanţuri. Pereţii erau împodobiţi cu citate din Coran puse în rame frumoase. Întreaga podea era acoperită cu covoare orientale ţesute cu motive complicate.

În dreapta noastră, patru bătrâne cu capul acoperit stăteau rezemate de perete, murmurând ceva pentru ele însele. Am zâmbit cerând cu un gest permisiunea de a intra. Mi-au răspuns la zâmbet şi mi-au făcut semn să intru. S-au uitat ciudat la Jerry, lucru care m-a făcut să zâmbesc: în lumea musulmană el era un musulman extrem de neobişnuit.

În momentul în care am ieşit din aglomeraţie şi am lăsat în urmă zgomotul străzii, am fost înconjuraţi de o senzaţie de linişte aproape palpabilă. Oamenii păreau că alunecă pe covoare, vocile erau înăbuşite.

Am privit în jos şi am văzut că şosetele mele lăsau urme de transpiraţie pe plăcile foarte lustruite. Am dat din umeri către femei în semn de scuză.

Mi-au zâmbit din nou.

Încurajat, m-am apropiat.

— Engleză? Vorbiţi engleza?

Au zâmbit şi mai larg, au dat din cap că da, dar nu au spus nimic. M-am gândit că aş putea să le întreb despre Salkici. Voiam să afle cât mai mulţi oameni că-l căutăm. Cu puţin noroc, telefonul fără fir avea să-şi îndeplinească misiunea. În cazul acesta fie avea să fugă să se ascundă, fie avea să devină curios şi să ne caute.

— Domnul Salkici? Îl cunoaşteţi? Ramzi Salkici?

S-au uitat una la alta, au înghiţit în sec, apoi au zâmbit şi au dat din cap din nou.

Am repetat întrebarea, dar am primit acelaşi răspuns.

Am ridicat din umeri, le-am mulţumit, după care eu şi Jerry am început să ne retragem. Ne-am pus pantofii şi am ieşit.

— Te-ai descurcat, nu-i aşa?

Cel puţin Jerry găsea întâmplarea amuzantă.

— Hai să mergem, să încercăm la magazin. Să vedem cât de bine te descurci tu.

Chioşcul nu era nimic altceva decât o masă acoperită cu diverse cărţi, casete şi obiecte religioase amestecate. Poate că de aici îşi cumpărase marea colecţie de hituri şoferul microbuzului de la aeroport. În spatele tejghelei stătea un bărbat cu barbă căruntă într-o geacă groasă de tanchist, neagră, peste o cămaşă albă încheiată până în gât. Mi-a zâmbit şi i-am zâmbit şi eu.

Jerry şi-a încercat norocul.

— Vorbiţi engleza?

A părut aproape ofensat.

— Desigur!

— Îl caut pe Ramzi Salkici. Ni s-a spus că predică aici. Ştiţi unde l-am putea găsi?

Nici nu ne-a lăsat să ne terminăm fraza.

— Nu, nu. N-am auzit niciodată numele ăsta. Cum arată?

— Tocmai asta e, că nu prea ştim.

A desfăcut mâinile înspre noi.

— Atunci îmi pare rău.

— Nu face nimic, mulţumim oricum.

Când am ieşit din moschee, am văzut că nori negri începuseră să se adune pe cer şi că se făcuse destul de frig.

— Mai avem treizeci şi cinci de minute până la *Zuhr*. I-am băgat Baby-G sub nas. Hai să mergem să bem ceva! N-are niciun rost să stăm aici.

Am părăsit teritoriul sigur al curţii şi am ieşit din nou în aglomeraţia şi zgomotul de afară. Un tip cu o vestă fosforescentă ţinea un furtun gros deasupra unei latrine înfundate în timp ce vidanja din spatele lui îşi făcea treaba cu zgomot. Era clar că Paddy încă nu ajunsese la problema canalizării. Probabil nu se afla în fruntea listei sale de priorităţi, dat fiind faptul că, după cum se bârfea, vidanja fusese primită în

dar de la Crucea Roşie germană. Mă întrebam dacă spuneau asta cu ironie.

72

Oraşul era plin de cafenele şi parcă fiecare dintre ele avea mai multe şanse decât celelalte să te îmbolnăvească de cancer la plămâni. Bosniacii fumau pe rupte. Ultima dată când fusesem aici, bancul momentului spunea că, dacă sârbii nu aveau să te bage în pământ, ţigările Drina o vor face cu siguranţă. Orice măsură profilactică acţiona aici invers faţă de oriunde în altă parte, la fel ca multe alte lucruri. Probabil că, dacă ar fi aflat că ţi-ai montat un ventilator sau că, şi mai rău, erai un militant împotriva fumatului, te-ar fi împuşcat pe loc.

Am intrat într-una dintre ele, construită din sticlă şi crom, tăind cu cuţitul perdeaua deasă de fum. Ne-am aşezat şi am comandat două cappuccino. Dacă n-ar fi fost fumul, ne-am fi putut crede în Londra sau în New York. Clienţii erau aceiaşi, de la adolescenţi, care sorbeau ciocolată caldă şi-şi verificau încontinuu celularele să vadă dacă nu au primit vreun mesaj, la bătrânei care încercau să facă o cafea mică să dureze cât mai mult posibil.

Ne-au fost aduse ceştile exact când *adhan*, chemarea la rugăciune, a răsunat pe deasupra acoperişurilor. Câţiva clienţi s-au ridicat şi s-au îndreptat spre casă să-şi plătească rapid consumaţia. Ne-am aşezat şi noi la coadă, încercând să înghiţim lichidul fierbinte înainte să parcurgem cei treizeci de metri de drum înapoi la moschee.

Am intrat din nou pe poarta din fier forjat şi am trecut iar pe lângă bărbaţii şi femeile care se aşezau în zonele lor strict delimitate.

Copiii mici alergau printre picioarele unor oameni de vârstă mijlocie îmbrăcaţi la costum. Adolescenţii stăteau de vorbă cu bunicile.

Destui oameni se aflau deja pe carpetele de afară şi începuseră să se roage. Eu şi Jerry ne-am amestecat în mulţime, zâmbindu-le tuturor celor care stăteau la rând la toaletă să îndeplinească *taharah*, purificarea prin spălare. Nu trebuia neapărat să te speli în moschee, puteai să o faci şi înainte. Unii stăteau de vorbă în timp ce copiii alergau în toate părţile. Hotărâserăm că trebuie să ne despărţim ca să acoperim un spaţiu cât mai mare.

Cei mai mulţi dintre oamenii pe care-i întrebam despre Salkici răspundeau cu câteva cuvinte englezeşti şi un zâmbet larg, dar

nu puteau – sau nu voiau – să mă ajute. Jerry întreba în mijlocul unui alt grup, cam la cincisprezece metri depărtare. Arăta ca o copie palidă a inspectorului Clouseau şi probabil la fel arătam şi eu. I-am prins privirea şi am dat din cap. Şi el a făcut la fel.

Vânzătorul de cărţi religioase stătea afară din chioşc, uitându-se plin de speranţă la mulţimea care se adunase. Poate că se aştepta să vândă multă „marfă" azi. Uitându-mă însă cu mai mare atenţie la expresia pe care o avea, mi-am dat seama că de fapt studia feţele celor din jur. Căuta pe cineva.

Am decis să-mi întind antenele. Am oprit un tânăr într-o haină de piele neagră. Când l-am întrebat dacă mă poate ajuta, mi-a răspuns într-o engleză foarte bună.

— Caut un predicator, un om numit Hasan Nuhanovici. Ştiţi cumva moscheea pe care o frecventează? Este cumva aceasta?

Imediat zâmbetul i-a pierit de pe faţă şi a lăsat privirea în pământ; apoi s-a îndepărtat.

— Nu, nu ştiu. Îmi pare rău. Mă scuzaţi.

Jerry se afla acum lânga toalete şi mi-am croit drum înspre el, întrebând oamenii pe lângă care treceam. Următorul pe care l-am întrebat era un om de afaceri cu servietă care arăta de parcă tocmai ieşise dintr-o companie de asigurări.

— Caut un om sfânt, un om numit Hasan Nuhanovici. L-aţi...?

Înainte chiar să apuc să-mi termin întrebarea, a plecat fără să răspundă.

Jerry a venit imediat lângă mine cu o expresie îngrijorată.

— Ce faci?

— Clatin barca.

L-am văzut pe vânzător discutând aprins cu un tânăr cu păr şaten; era clar că nu vorbeau despre vreme. Arăta întruna spre mulţime.

Jerry era din nou agitat.

— N-ar trebui să ne ţinem de planul pe care l-am făcut? Suntem aici ca să-l găsim pe Salkici mai întâi, nu-i aşa?

Eu însă o apucasem deja spre chioşc. Tânărul era tuns scurt şi îngrijit şi purta un balonzaid care n-ar fi părut deloc nepotrivit nici măcar în Washington. M-am apropiat de el în timp ce încerca să ajungă la intrarea principală.

— Ramzi Salkici?

Mi-am dat seama că era el din momentul în care a încercat să mă evite fără să se uite la mine.

— Nu, nu, nu. Nu sunt eu… a negat stând cu privirea aţintită în pământ.

Vorbeam pe deasupra capului său.

— Trebuie să-i transmit un mesaj lui Hasan Nuhanovici. Poţi face asta pentru mine? Am găsit persoana pe care o căutam?

M-a împins şi a trecut mai departe, iar eu am decis să nu fac o scenă încercând să-l opresc. În schimb, l-am urmat afară la rafturile de pantofi, unde şi-a scos mocasinii eleganţi.

— Vă rog să mă lăsaţi în pace. Trebuia să vorbească tare ca să se facă auzit pe deasupra murmurelor credincioşilor. Nu aţi găsit persoana potrivită.

Câţiva dintre cei care se rugau pe carpetele din jur începuseră să ne arunce priviri dezaprobatoare.

— Am greşit. Mă scuzaţi.

Atenţia lor s-a îndreptat înspre mine în timp ce mă întorceam şi o luam înapoi, contra curentului de oameni.

M-am îndreptat spre chioşc. Când m-a văzut venind, proprietarul s-a strecurat înăuntru şi a stins luminile.

— Am închis.

A dispărut în întuneric fără să privească înapoi.

Nu ştiu de ce, dar mă aşteptam ca Salkici să fie mult mai în vârstă. Ca să câştigi încrederea unui om ca Nuhanovici aveai nevoie de timp; mediatorul, legătura cu lumea este de obicei cineva cu care ai crescut, o persoană cu care împărtăşeşti aceeaşi experienţă şi acelaşi trecut.

Jerry mi s-a alăturat.

— Ce crezi? E el?

— Sunt sigur. Nu părea deloc derutat şi nici măcar nu m-a privit. A vrut numai să plece şi să scape cât mai repede de mine.

— Înseamnă că ai dat-o dracului în bară, nu-i aşa?

Asta era însă cea mai neînsemnată dintre grijile noastre.

— Vezi că sunt doi tipi lângă toalete. Jerry se uita fix în ochii mei, ca şi cum mi-ar fi trecut prin cap să mă uit chiar atunci. Nu au părut prea bucuroşi să te vadă. O să zici c-am înnebunit, dar cred că l-am văzut pe unul din ei la hotelul Palestine.

73

Am ieşit din curte împreună, zâmbind şi discutând ca şi cum nu aveam nicio grijă.

— Cum arată?

— Ţi-aduci aminte de încăierarea de la piscină? Cu tipul ăla, Liliacul? Bărbatul cu cioc ca de ţap, cred că el este.

Am ieşit pe porţile de lângă cele două altare, am făcut-o la dreapta, ieşind din raza lor vizuală, am mers mai departe pe stradă şi apoi am făcut-o din nou la dreapta ca să ieşim în spatele moscheii. Şoseaua îngustă era străjuită pe ambele părţi de baruri şi cafenele.

Ne-am aşezat la o terasă unde se vindeau *cevapcici*, pe o bancă lungă de lemn, sub prelată. S-au deschis uşile şi ne-a lovit un val de aer cald dinspre grătar, unde un bătrânel frigea carnea.

L-am pus pe Jerry să stea cu faţa spre restaurant fiindcă aveam nevoie de o privelişte mai bună asupra şoselei. Toate cafenelele erau destul de liniştite. Nu era încă ora mesei.

Câteva secunde mai târziu, cei doi tipi au dat colţul. M-am uitat la Jerry şi am zâmbit ca şi cum mi-ar fi spus o glumă.

— Amândoi au fost în Bagdad.

Erau îmbrăcaţi cam la fel; singura deosebire era faptul că acum purtau geci de piele.

Ţapul ne-a văzut şi au virat brusc într-un bar de pe partea cealaltă a străzii.

— Nu va trece mult până când cel puţin unul din ei va veni la fereastră.

— De ce mama dracului a trebuit să vorbeşti despre Nuhanovici? Reuşea să-mi zâmbească larg şi în acelaşi timp să mă înjure. Asta ne-a băgat în rahat. Ce-o să facem?

— Deocamdată nimic. Există şanse să nu aibă nicio legătură cu Nuhanovici, poate pur şi simplu ne-au recunoscut. Şi eu aş fi curios dacă aş da aici peste cineva pe care l-am văzut în Bagdad.

Jerry s-a aplecat înainte.

— Şi eu.

A apărut un chelner cu nişte urechi mari, clăpăuge, căruia i-am cerut amândoi *cevapcici*.

— Cinci sau zece bucăţi?

Eu i-am cerut zece, şi Jerry a dat şi el din cap.

— Aveţi Zam Zam?

Chelnerul s-a uitat la noi confuz.

— Sau Mecca? Aveţi Mecca Cola?

Se uita la noi de parcă Jerry şi-ar fi bătut joc de el.

— OK, poate Fanta?

A dat din cap şi a plecat, strigând comanda pe care o făcuserăm către bătrân, care, judecind după urechile uriaşe pe care le avea de-o parte şi de alta a capului, probabil că era tatăl său.

Jerry se pricepea destul de bine la mascarada asta de a părea că te porţi normal în timp ce faci cu totul şi cu totul altceva. Poate că ţinea de pregătirea lui de fotoreporter.

Fanta a sosit, împreună cu paharele şi paiele aferente. Jerry a luat paharul şi l-a ridicat la nivelul ochilor.

— Credeam că am reuşit să-mi schimb gusturile – ştii tu, chestia aia cu: „Nu bea ca un prost, bea ca un om devotat cauzei”. Tipii ăia mai sunt în bar?

Am dat din cap, întinzându-mă după cutia de Cola pe care am întors-o ca să vadă cine o fabrica.

— Vezi cine o face?

— Coca-Cola. Rahat. A tras de cheiţă, a desfăcut-o şi a turnat-o în pahar. Asta e, măcar am încercat.

Mi-am scos din buzunar harta pe care o luasem de la recepţie şi am întins-o pe masă prefăcându-mă că joc bine-cunoscutul joc al turiştilor, „unde dracu’ ne aflăm?”

Au apărut şi *cevapcici*, zece cârnăciori de mărimea degetului meu mic, făcuţi din carne de chebap. Am rupt pita şi i-am îndesat înăuntru împreună cu o porţie generoasă de ceapă crudă.

— Încă sunt cu ochii pe noi.

A fost de-ajuns o înghiţitură ca să-mi aduc aminte de locul unde se vindea chebap în Hereford, pe vremea când, împreună cu Rob, încercam să impresionăm femeile cu manierele noastre sofisticate, deşi aveam buzele unsuroase şi ne cursese sos de chilii pe cămaşă.

— OK, planul este următorul. Am continuat să mestec. Dacă Salkici va fi acolo în timpul rugăciunii de *Asr,* îl abordăm din nou.

După douăzeci de minute şi încă două Fanta, eram gata de plecare. Venise vremea să mergem la cumpărături. Sau cam aşa ceva: voiam să văd cum vor reacţiona cei doi tipi. Nu avea

niciun rost să încercăm să ne pierdem urma – nu erau foarte multe hoteluri în oraş. Cineva, undeva, tot trebuia să ştie unde suntem.

Jerry a achitat nota de plată, în jur de patru dolari, şi ne-am întors spre o piaţetă unde bătrânii jucau şah în are liber cu piese uriaşe pe lespezile spălăcite albe şi negre. Între ele apăruseră buruieni şi nu supravieţuiseră toate piesele originale. Cele care lipseau fuseseră improvizate din sculpturi făcute din bucăţi de lemn şi sticle de plastic.

Eu şi Jerry nu eram singurii care se opriseră să privească. Fie că tipii ăia nu aveau niciun fel de pregătire în ceea ce privea filajul, fie că voiau să ne dăm seama că se află pe urmele noastre, nu ne scăpau din ochi.

Jerry era încă în priză şi evita să-i privească în ochi. Mergea şi vorbea ca şi cum nu-şi dădea deloc seama de ce se întâmplă.

Cu cât mă gândeam mai mult, cu atât eram mai înclinat să-i dau dreptate lui Jerry în legătură cu faptul că eram urmăriţi de cei doi din cauza lui Nuhanovici. Ca toată lumea, şi ei îl doreau mort: o cruciadă morală avea să aducă prejudicii afacerilor – probabil asta se întâmplase întotdeauna, chiar şi pe timpul războiului. Mă întrebam dacă fetele de la fabrica de ciment fuseseră oprite ca să fie vândute mai departe până ce Nuhanovici reuşise să le elibereze. Măcar cele mai multe dintre ele. Nenorociţii reuşiseră să le păstreze pe Zina şi pe celelalte trei sau patru.

La capătul piaţetei, toate magazinele mici aliniate unul lângă altul aveau în faţă un număr înfricoşător de „trandafiri din Sarajevo” pe trotuarul din faţă. Din fiecare magazin se auzea o altă melodie pop sau rap, şi toate vindeau fie telefoane mobile, fie uscătoare de păr.

— Mai avem o jumătate de oră până la *Asr*. Ce părere ai, ce facem?

Avea răspunsul corect.

— Cafea.

Ne-am întors în locul unde fusesem nevoiţi să ne abandonăm ceştile cu cappuccino şi ne-am aşezat la o masă. Nu-i vedeam pe cei doi prin vitrine, dar eram sigur că se aflau acolo undeva.

Am luat un şerveţel şi am împrumutat un pix de la chelner în timp ce Jerry îmi spunea cum stăm.

— Sunt afară, tot împreună. Stau în uşă. S-a întors înspre mine

rânjind. Nu ştiu că trebuie să ne urmărească reflexia într-un samovar mare de argint? Clar, nu au văzut *Spy Game.* S-a uitat în jos, la şerveţel. Ce scrii?

— Vreau să mă asigur că Salkici ştie măcar unde să ne găsească.

74

Adhan a răsunat pe străzi încă o dată. Câţiva oameni s-au ridicat, dar nu atâţia ca data trecută. Ne-am aşezat la coadă la casă împreună cu ei şi apoi am ieşit în curte.

De data asta nu ne-am amestecat în mulţime, ci am rămas rezemaţi de zidul curţii în spatele toaletelor. I-am privit pe toţi cei care intrau, încercând să dăm cu ochii de Salkici. Nu aveam prea mari speranţe. De data asta credincioşii erau în principal bătrâni. Femeile s-au adunat la un loc şi au intrat pe sub portal. Câţiva bărbaţi se rugau deja afară.

Atmosfera de la rugăciunea din momentul acesta al zilei semăna mult cu cea dintr-o piaţă. Toată lumea cunoştea pe toată lumea. Vânzătorul de cărţi sfinte a apărut în uşa chioşcului uitându-se în jur şi mai abitir decât data trecută.

Jerry privea chipurile celor care intrau în toaleta pentru bărbaţi.

— Ăia doi – sunt afară.

M-am uitat în dreapta. Nu intraseră în curte, ci rămăseseră afară, vorbind şi fumând.

Câteva minute mai târziu, am tresărit când l-am văzut pe Salkici intrând în curte prin porţile de lângă altare. Se uita îngrijorat în jur.

— Vrei să-l abordezi din nou? Vrei să o fac eu?

Am clătinat din cap.

— O sa intram. Ne vom ruga cu el.

— Ei drace! Măcar ştii ce să faci?

Salkici a dispărut în toaletă de data aceasta. Urma să iasă în câteva minute: *taharah* nu dura mult. Obiceiul spune că trebuie să-ţi speli mâinile, gura, nasul, obrajii, braţele, să dai cu apă pe păr până la ceafă, apoi să te speli pe urechi. Imediat după ce te speli şi pe picioare, eşti gata. Şi nu este nevoie să foloseşti neapărat apa. În deşert, Allah te lasă să foloseşti nisip.

— Sigur că ştiu ce trebuie să fac – numai cuvintele îmi sunt străine. Să îngâni tu rugăciunea şi eu te voi urma.

Salkici a ieşit cu pantofii în mână şi cu o pereche de şlapi în picioare; a luat-o spre locul unde se aflau bărbaţii îngenuncheaţi pe carpete.

M-am uitat la ceas. Era exact 16.30.

Am aşteptat până când Salkici şi-a pus pantofii pe raft şi a luat-o spre treptele de piatră. Jerry a atras câteva priviri intrigate în

timp ce-l urmam şi ne scoteam cizmele, dar cel puţin ştia ce să facă după ce treceam de uşă.

Murmurele înăbuşite de pe alee fuseseră înlocuite de zumzetul puternic al oamenilor care vorbeau cu Dumnezeu. Nu există niciun intermediar când un musulman se roagă, niciun pastor sau preot care să aibă exclusivitate asupra convorbirilor cu Dumnezeu. Islamul oferă credincioşilor acces direct la cel care i-a creat.

Salkici se aşezase pe una dintre rogojinile din dreapta, în mijlocul unui rând de credincioşi care înălţau *salah*.

Unii stăteau cu palmele ridicate; alţii deja se înclinaseră; alţii stăteau în genunchi cu fruntea lipită de pământ. Unii i se adresau lui Allah cu voce tare; alţii murmurau încet pentru ei înşişi.

Salkici stătea cu spatele spre noi, în picioare, cu palmele ridicate de-o parte şi de alta a capului. Aceasta era prima etapă a *salah*-ului, atâta lucru ştiam şi eu. Cei mai mulţi dintre oamenii din jurul lui trecuseră binişor de această fază.

Am mototolit şerveţelul în pumn şi am îngenunchiat la dreapta lui Salkici.

Jerry s-a aşezat la stânga. Salkici s-a uitat la amândoi, dar nu a schiţat niciun semn de îngrijorare, a continuat să se roage. Era foarte bine îmbrăcat. Cămaşa părea italienească şi scumpă, la fel ca şi cravata de mătase şi sacoul.

Jerry ridică palmele în dreptul capului. Salkici terminase partea aceea şi-şi lăsase braţele pe lângă corp. Am făcut şi eu acelaşi lucru şi am început să-i vorbesc, cât puteam de încet.

— Am încercat să intrăm în legătură cu Hasan Nuhanovici în Bagdad. M-am uitat să văd dacă mă urmărea. Eram cu evreul, cu Benzil, când a fost omorât. Nuhanovici ştia că se află în oraş, ştie că a murit?

Salkici s-a înclinat şi a mai murmurat ceva către Allah. A închis pentru câteva momente ochii lui verzi; încerca să pară că pentru el ceea ce-i spusesem nu însemna nimic. Dar cuvintele mele îşi atinseseră ţinta. Îl cunoştea pe Benzil: era omul nostru.

— Spune-i că trebuie să-l vedem cât de curând posibil. M-am întors să-l privesc în faţă când s-a ridicat. Spune-i că mă aflam la fabrica de ciment. Am văzut totul, chiar şi ce li s-a întâmplat fetelor după ce a plecat. Ştie că ăia mai păstraseră câteva fete pentru ei? Am văzut ce s-a întâmplat.

Jerry s-a aplecat spre mine, uitându-se uimit cum strecuram şerveţelul mototolit în buzunarul lui Salkici.

— Aici stăm noi. Nu avem timp să vă dovedim că suntem de încredere – suntem urmăriţi de duşmani. S-ar putea să trebuiască să părăsim oraşul cât de curând.

Salkici a tăcut îngenunchind din nou, după care a mormăit cu gura aproape de covor:

— Duceţi-vă la hotel şi aşteptaţi.

Nu avea niciun rost să mai aşteptăm: spusesem ce aveam de spus. Câţiva oameni s-au holbat la mine în timp ce-mi făceam drum spre ieşire, dar cei mai mulţi erau prea adânciţi în ceea ce făceau ca să-mi acorde atenţie.

Cei doi erau şi ei înăuntru, lângă intrarea laterală pe care o folosiserăm şi noi în ziua aceea, mai devreme. Probabil că văzuseră totul. Dracu' să-i ia, şi ce dacă? Aveam destule pe cap. Indiferent de ceea ce ne spusese, Salkici, intermediarul, putea să-i transmită lui Nuhanovici mesajul sau nu. Nu puteam face nimic mai mult. Şi dacă Nuhanovici primea mesajul de la mine, putea să accepte sau să refuze. Nici în legătură cu asta nu puteam face nimic.

Aveam să aflu cât de curând. Dacă Salkici nu-şi făcea treaba sau dacă şi-o făcea, dar Nuhanovici nu voia să intre în joc, urma să începem un joc lung şi plictisitor încercând să-l urmărim, să-l păcălim sau să-l ameninţăm pe Salkici ca să ajungem la şeful lui. La dracu', nu bătusem drumul până aici degeaba.

Jerry era lângă umărul meu în timp ce ne întorceam spre râu. Cei doi urmăritori nu se vedeau încă.

Două jeepuri germane SFOR trăseseră pe trotuar. Soldaţii se târguiau cu un tarabagiu în legătură cu nişte DVD-uri piratate.

Ne-am aşezat pe o bancă din zona de joacă pentru copii care dădea într-un bloc din beton, urât şi înghesuit, ridicat în anii 1970. Dacă mai eram încă urmăriţi, aveam s-o aflăm cât de curând.

De unde stăteam, vedeam doi „trandafiri din Sarajevo", unul lângă nişte leagăne, iar celălalt lângă un tobogan. Sârbii spuseseră întotdeauna că pruncii ucişi în timpul atacului erau victime colaterale, că doar se nimeriseră să fie în bătaia focului, dar oamenii din Sarajevo ştiau mai bine care fusese adevărul. În jur de două sute cincizeci de copii fuseseră ucişi de lunetişti şi niciodată un lunetist nu acţionează accidental sau din

întâmplare. Zidurile de beton erau încă ciuruite şi acoperite de graffiti. Dincolo de tobogan şi de balansoar se afla o moschee mare cât o casă cu trei camere, cu un minaret de piatră.

Jerry îşi luă expresia veselă.

— Care-i faza cu Mladici? Chiar erai acolo? Fabrica? Bine că ţi-am spus toata povestea şi tu ştiai totul dinainte!

Am dat din cap, uitându-mă din nou după cei doi urmăritori. Nu era nevoie să-i spun lui Jerry să facă acelaşi lucru. Îşi mişca rapid ochii la dreapta şi la stânga.

— E adevărat că i-a salvat pe toţi oamenii ăia?

— Cam aşa ceva.

— Ai făcut vreo poză? Drace, ar fi extraordinar dacă…

— Nu, nu am făcut nicio poză. Mi se furase aparatul. Încercam să mă înapoiez în oraş şi m-am ascuns lângă fabrică în momentul în care am auzit camioanele îndreptându-se spre mine.

A început să plouă.

— Nu are niciun rost să stăm aici, o să părem doi imbecili.

Ar fi fost evident pentru urmăritori ce aveam în cap. Ne-am ridicat şi am luat-o de-a lungul râului spre hotel.

75

Jerry a pus Thuraya şi camera la încărcat în timp ce eu verificam toate sertarele să văd dacă găsesc cumva vreun exemplar din Pagini Aurii sau ceva asemănător, însă fără niciun rezultat. De asemenea, nici urmă de Gideons.

În cameră era foarte frig, aşa că am rămas îmbrăcat cu haina mea de vinilin şi am scos două sticle de suc italian de pere din minibar. M-am uitat pe fereastra acoperită de picături de ploaie. Din când în când, oraşul era survolat de elicoptere Blackhawk care intrau şi ieşeau din norii cenuşii.

— Uite care-i treaba. I-am aruncat o sticlă, a prins-o şi a început să o agite. Sunt trei lucruri care ni se pot întâmplă. Unu, primim o vizită din partea lui Salkici, care să sperăm că va fi de bun augur. Doi, primim o vizită de la cei doi care ne urmăreau, şi-mi închipui că asta nu va fi de bun augur. Trei, nu primim nicio vizită, caz în care mergem să-l întâlnim din nou pe Salkici la moschee mâine şi-l urmărim. Dacă nu apare, o să trebuiască să căutăm în cartea de telefon şi să punem întrebări în jur, poate reuşim să dăm de el astfel. Pe urmă încercăm să aflăm în ce mod ia el legătura cu Nuhanovici şi să sperăm că vom afla astfel şi unde este Nuhanovici – pe urmă tu îi faci fotografia şi poate că aflu şi eu cine l-a omorât pe Rob. După aia, ei bine, eu mă întorc la Bagdad. Poate apuc să-l ucid pe ucigaşul lui Rob şi pe urmă să fac rost de o slujbă în circuit. De ce nu? Şi aşa nu am altceva mai bun de făcut.

Am desfăcut sticlele. Jerry devenise din nou foarte tăcut: poate că nu-i plăcea când vorbeam despre intenţii ucigaşe. Era momentul să abandonez subiectul.

— Dacă vin ăia peste noi în seara asta, trebuie să ne facem rapid un plan. Nu avem nicio cale de scăpare de aici, dacă nu ne aruncăm pe fereastră direct pe prelata de deasupra cafe-barului, ca în filmele cu Jackie Chan. Jerry râse nervos. Nu se imagina deloc căzând prin prelată şi aterizând chiar pe automatul de cappuccino, oricum nu mai mult decât mine. Însă dacă ne căuta cine nu trebuia, ar fi fost posibil să fie singura opţiune. Dacă reuşim să scăpăm şi trebuie să ne despărţim, ne întâlnim în parcare, lângă podul cu Romeo şi Julieta, OK? Aşteaptă acolo două ore. Dacă nu apar, poţi să pleci. Şi eu o să fac acelaşi lucru dacă ajung acolo înaintea ta. Ai înţeles?

Jerry a dat din cap destul de calm, dar ştiam că fierbea. L-am

bătut pe umăr.

— Ascultă, mă îndoiesc că se va întâmplă asta. Dacă ăia umblă după Nuhanovici, o să aştepte să vadă dacă-i putem conduce la el.

M-am ridicat şi m-am dus la fereastră. Se întunecase şi din când în când farurile maşinilor proiectau o lumină tăioasă prin ploaia de pe Aleea Lunetiştilor.

— La urma urmei, până şi condamnaţii au dreptul la o ultimă masă, nu crezi?

Jerry a zâmbit şi s-a întins după telefonul de pe noptieră. A comandat pentru amândoi specialitatea casei, burgeri Sarajevo şi cartofi prăjiţi, plus multă pâine şi sos de roşii pentru cartofi.

— Spune-le să ne sune când vin cu mâncarea. Spune-le că intrăm amândoi în baie şi vrem să fim siguri că unul din noi va putea deschide uşa.

Ultimul lucru pe care mi-l doream era să deschidem pentru ceea ce credeam noi că este room-service şi să ne trezim cu o măsuţă cu rotile împinsă de Ţap şi de tovarăşul lui.

***

Jerry a sunat la recepţie, a aflat ora primelor rugăciuni şi a aranjat să fim treziţi la cinci şi jumătate. Mă gândeam că vom fi singurii acolo. Salkici nu părea deloc omul care să ajungă în moschee înainte de răsăritul soarelui, însă puteam să mă înşel, şi trebuia să fim gata pentru orice eventualitate.

Amândoi am rămas cum eram: îmbrăcaţi complet, cu cizmele în picioare, cu rucsacul pregătit şi gata de a ieşi pe uşă. M-am întins pe pat cu mâinile sub cap, holbându-mă la tavan. Jerry s-a ridicat, a înşfăcat telecomanda de pe televizor şi a început să butoneze. Priveam ecranul fără să mă gândesc la nimic, zgândărindu-mi absent urmele de zgârieturi de pe mâini. Ştiusem că nu aveam să rezist foarte mult.

Jerry îşi pusese telecomanda pe piept şi doar apăsa butoanele cu un deget, iar pe ecran imaginile treceau de la canal la canal cu o viteză ameţitoare. În cele din urmă, ne-am hotărât să ne uităm la *Lege şi ordine,* care, exact aşa cum ne plăcea nouă, era dublat în germană şi avea subtitrarea în sârbo-croată. Nu aveam idee ce se întâmplă. Toată lumea dădea din cap, arătând spre cadavre care zăceau pe podea, şi săreau în şi din maşini lângă chioşcuri unde se vindea hotdog.

A sunat telefonul şi a răspuns Jerry. Mâncarea era pe drum.

M-am uitat pe gaura cheii şi l-am văzut pe chelner aplecat deasupra măsuţei. Nici urmă de Ţap. Am deschis. A intrat şi a pus totul pe masă, a luat bacşişul de doi euro pe care i l-am oferit şi a plecat.

Am devorat rapid burgerii Sarajevo şi cartofii prăjiţi, i-am udat cu Cola şi ne-am întors la televizor. Canalul nostru favorit a ieşit din emisie pe la miezul nopţii, aşa că ne-am apucat să citim ceva. Jerry avea un *Herald Tribune* pe care-l cumpărase la aeroportul din Viena. Cât despre mine, am citit de câteva sute de ori eticheta de pe spatele cutiei de Cola.

***

Am stins lumina la unu dimineaţa, dar Jerry a continuat să butoneze telecomanda. Am privit cum în Bagdad şi în Fallujah aruncătoarele de grenade antitanc mai făcuseră nişte victime şi nişte ştiri despre terorişti sinucigaşi pe BBC World, apoi am mutat pe un program german ce testa cunoştinţele generale. Am câştigat un punct pentru că l-am recunoscut pe David Hasselhoff în imagine.

S-a auzit o bătaie uşoară în uşă. În lumina televizorului am schimbat o privire cu Jerry. Era prea târziu pentru ca indivizii de la room-service să vină să strângă.

A dat televizorul mai încet cu telecomanda, ne-am ridicat amândoi în capul oaselor şi am aprins veiozele de pe noptiere.

Privirea i se mişca de la mine la uşă, încercând parcă să vadă prin ea. Îşi muşca buzele. Bătaia din uşă s-a auzit din nou, de data asta mai tare.

M-am ridicat în picioare şi am verificat dacă aveam borseta strânsă la mijloc. Jerry a făcut şi el acelaşi lucru.

Prin vizor am văzut doi tipi necunoscuţi, cu o expresie gravă, îmbrăcaţi parcă de la o casă de modă cu produse din piele. Aveau capetele aproape lipite de vizor.

M-am uitat din nou la Jerry. Stătea acolo, verificând fermoarul de la borsetă încă o dată înainte să-mi facă semn din cap că era pregătit.

Speram că nu se înşală: brusc aveam sentimentul că mai bine şi-ar fi pus o vestă antiglonţ şi s-ar fi pregătit de atac la baionetă. Faptul că oamenii pe care-i vedeam acum erau total necunoscuţi nu însemna că fuseseră trimişi de Nuhanovici.

Nu exista decât o cale să aflăm. Am scos lanţul şi am descuiat.

M-am dat înapoi câţiva paşi, apoi m-am întors încordat, gata să

primesc lovitura. Groaza de pe faţa lui Jerry era mai mult decât evidentă. A căzut pe spate înapoi în pat şi s-a ghemuit cu genunchii la piept.

Am închis ochii, am strâns din dinţi şi am aşteptat.

76

Nu s-a întâmplat nimic. Am simţit mai degrabă decât am auzit cum a intrat cineva în cameră.

Apoi am auzit vocea asemănătoare cu cea a unui crainic BBC din 1950.

— Totul e în regulă, Nick, eu sunt.

M-am răsucit şi am deschis ochii. Băieţii îmbrăcaţi în piele rămăseseră afară pe coridor, dar Benzil intrase şi se afla acum exact în faţa mea. Avea faţa acoperită de cicatrice îngrozitoare. Părea că şi cea mai mică umbră de zâmbet risca să-i rupă crustele şi că avea să-i dea sângele din nou.

Purta un pardesiu negru peste o cămaşă albă descheiată la gât şi o vestă albă.

— Nu e prima dată când duşmanii domnului Nuhanovici au încercat să mă ucidă şi sper că nu a fost ultima dată când nu au reuşit. Cu toate acestea, moartea lui Rob este o pierdere îngrozitoare.

— I-am auzit când trăgeau în jeep.

Şi-a ridicat mâinile spre cer.

— Probabil că trăgeau într-o ţintă aflată în mişcare foarte rapidă. Cu ajutorul lui Dumnezeu, am putut ieşi iute din maşină şi m-am strecurat într-o casă. Oamenii au fost foarte buni cu mine. Incidentul a fost atât de neaşteptat... Măsurile de siguranţă în ceea ce ne priveşte sunt întotdeauna foarte stricte. Credeam că voi sunteţi singura legătură pe care o aveam cu lumea din afară, dar Robert a garantat pentru voi – şi la urma urmei nu te-ai fi băgat singur într-o ambuscadă.

— Nu, în niciun caz.

L-am auzit pe Jerry rostogolindu-se din pat în spatele meu. Privirea lui Benzil a trecut peste umărul meu. Jerry a murmurat:

— Salut.

Benzil a dat din cap.

— Jerry?

— Da.

Benzil avea lucruri mai urgente de făcut.

— Trebuie să ne mişcăm rapid. Domnul Nuhanovici vrea să se întâlnească numaidecât cu noi amândoi. Domnii de afară o să ne ducă la el.

— Sunt oamenii lui Salkici?

— Da. Nu am ajuns să ne întâlnim la moschee, dar am aflat că

ai reuşit să atragi atenţia multora asupra domnului Salkici azi. Prin urmare, bănuiesc că nenorociţii ăia de negustori de sclavi sârbi au făcut legătura dintre el şi Nuhanovici. Situaţia de aici a devenit periculoasă. Dacă vă puteţi strânge lucrurile rapid, ne întâlnim jos.

Jerry veni lângă mine.

— Dar paşapoartele noastre? Ne întoarcem aici?

— Mi s-a spus că se va rezolva. A făcut o pauză şi a reuşit să zâmbească foarte, foarte palid. Poate vei reuşi să-ţi faci fotografia până la urmă.

Când am ieşit cu bagajele, băieţii îmbrăcaţi în piele cercetau preocupaţi culoarele din jur. Aveau jachetele descheiate şi pistoalele la îndemână.

Nimeni nu a spus nimic până când am ajuns la lift. Jerry se uita fix înainte, cu mâinile pe borsetă, asigurându-se că nu-i lipsea nimic, ca şi când se aştepta ca un ţigan să iasă de undeva şi să-i smulgă aparatul de fotografiat.

Jos la recepţie am dat peste o altă faţă cunoscută. Salkici ne-a înmânat paşapoartele fără nicio emoţie şi fără niciun preambul.

— Urmaţi-mă!

Două Audi bleumarin cu geamuri fumurii şi jenţi de aliaj ne aşteptau afară cu motorul pornit. Benzil stătea pe bancheta din spate a primului vehicul, cu geamul coborât. Şoferul său, cu o faţă odihnită, ne-a indicat printr-un gest al mâinii în care avea un mic radioemiţător că trebuia să ne suim în maşina din spate. Apoi a deschis portbagajul.

Băieţii în haine de piele s-au desprins şi ei de noi ca să urce în maşină cu Benzil, unul în spate lângă el şi celălalt lângă şofer. Salkici s-a urcat în faţă în maşina noastră după ce ne-am aruncat genţile în portbagaj şi ne-am urcat şi noi în spate. La volan se afla un tip de vreo patruzeci de ani. Era tuns foarte scurt, dar se vedea că începuse să încărunţească pe la tâmple, iar faţa îi era acoperită de semne şi de cicatrice mici. Tuleiele îi creşteau din loc în loc, numai unde faţa rămăsese intactă. Când a învârtit volanul am văzut că-i lipseau indexul şi inelarul de la mâna dreaptă.

Şi Jerry îl recunoscuse. El însă nu s-a uitat înapoi să ne vadă şi nici măcar nu ne privise prin oglinda retrovizoare, aşa că am făcut şi noi acelaşi lucru.

Ploaia se oprise, dar căldura era pornită. Interiorul mirosea a

piele nouă. Salkici şi şoferul sporovăiau cu viteza luminii. Deodată în radioemiţător s-au auzit nişte bâzâituri şi apoi o voce în sârbo-croată. Salkici a scos din buzunar un aparat de emisie-recepţie Motorola, de genul celor folosite de schiori pentru a păstra legătura în munţi. A mormăit ceva în el în timp ce maşina lui Benzil s-a pus în mişcare, după care am plecat şi noi.

Trotuarele ude străluceau în luminile de pe stradă. Sarajevo era plin de neoane şi de reclame luminoase, dar părea un oraş părăsit. Nu mi-am putut reţine gândul că oraşul arăta ca o femeie gătită de plecare fără a avea însă unde să meargă. Am văzut un tramvai, dar niciun alt semn de viaţă în timp ce ieşeam în viteză din oraş.

Sub scaunul şoferului, bine înghesuită ca să nu se lovească de pedale, se afla o armă automată AK folosită de formaţiunile paramilitare, la fel ca aceea pe care o avusese Rob. Un încărcător de rezervă cu treizeci de gloanţe era fixat cu bandă adezivă cu capul în jos peste cel deja băgat în încărcător. Speram că se află acolo din motive teoretice de siguranţă şi nu pentru că am fi avut nevoie de ea. Maşina nu avea nimic dintr-un vehicul blindat şi nici nu-mi imaginam că aş fi putut repeta experienţa pe care o trăisem în Bagdad, când gloanţele cu cămaşă de cupru trecuseră prin carcasa maşinii sfâşiind-o în bucăţi.

— E un drum destul de lung. Salkici vorbise fără a întoarce capul.

Nu părea prea fericit. Avea privirea aţintită asupra şoselei ca şi cum s-ar fi aşteptat în orice moment la un atac în fiecare intersecţie prin care treceam.

M-am aplecat înainte între cele două scaune.

— Unde mergem?

— Chiar dacă ţi-aş spune, nu ai şti despre ce e vorba şi, chiar dacă ai şti, nu ţi-aş spune. E mai bine aşa. Toată lumea vrea fie să-l îmbrăţişeze pe Hasan, fie să-l ucidă. Eu îl apăr de ambele categorii de „admiratori”. Oamenii ăia care v-au urmărit nu vor deloc să-l îmbrăţişeze pe Hasan.

S-au mai auzit nişte mormăituri în radio şi a ridicat mâna ca nu cumva să încep să vorbesc. Staţiile acelea mici, Motorola, erau perfecte pentru comunicarea la distanţe mici. Aveau o arie de acoperire de câţiva kilometri în afara cărora nu funcţionau şi prin urmare erau foarte greu de interceptat.

A apăsat butonul de emisie şi a răspuns. Maşina din faţă a virat imediat la dreapta, însă noi am continuat să mergem până la următoarea intersecţie, unde am făcut-o la stânga. Salkici a văzut în oglinda retrovizoare expresia îngrijorată a lui Jerry când am trecut pe lângă stâlpii de iluminat.

— Doar o măsură de protecţie.

M-am aplecat din nou înainte.

— De când îl cunoşti pe Nuhanovici?

Salkici avea din nou privirea aţintită asupra şoselei pustii. A durat ceva până mi-a răspuns.

— Hasan este un om cu adevărat remarcabil.

— Aşa am auzit şi eu. Îţi mulţumesc că i-ai transmis mesajul nostru.

Se uita fix prin parbrizul impecabil, fără urmă de insecte. Aparatul Motorola a ţiuit din nou, iar el s-a concentrat puţin la ceea ce i se spunea înainte să-mi răspundă.

— I-am transmis mesajul tău. L-a interesat foarte mult partea cu fabrica de ciment.

— Cum ai ajuns să lucrezi pentru el?

S-a întors foarte încet şi cu mişcări studiate; în lumina reflectată în geamuri i-am putut vedea faţa împietrită.

— Nu lucrez pentru el, a spus pur şi simplu. Îi sunt complet devotat. El ne-a salvat pe mine şi pe sora mea din calea invadatorilor când englezii şi francezii – toată lumea de altfel – stăteau deoparte şi-şi frângeau mâinile.

L-a bătut pe umăr pe şofer şi i-a spus ceva; acesta a dat din cap şi i-a răspuns în acelaşi mod. Părea că toţi simţeau că au aceeaşi obligaţie.

— Nasir mi-a spus că a fost un adevărat şoc în Bagdad când ai întrebat despre Hasan. Nasir l-a implorat să părăsească oraşul imediat. Şi el este îngrijorat pentru siguranţa lui.

Salkici se uita din nou înainte.

Am înţeles aluzia şi m-am lăsat pe spate. Nu mult după aceea ieşeam din oraş şi ne îndreptam spre munţi. În afară de farurile noastre, singurele raze de lumină veneau dinspre casele pe lângă care treceam.

Ne aflam pe o şosea cu o singură bandă pe sens, care şerpuia peste munte şi apoi cobora în valea de pe partea cealaltă.

Câţiva kilometri mai încolo am văzut nişte stopuri ale unei maşini la distanţa. Maşina staţiona pe dreapta. Salkici a spus

ceva în staţie, iar luminile au început să se mişte şi au intrat din nou pe şosea. Curând le-am ajuns din urmă.

M-am aplecat înainte.

— Benzil?

Salkici a dat din cap.

— Eu sunt singura legătură cu Hasan din Sarajevo. Nasir ne va conduce numai o parte din drum, iar apoi eu singur vă voi duce la el.

Scaunul lui Nasir a scârţâit uşor fiindcă acesta îşi schimbase puţin poziţia. Nu se vedea nimic în faţă, doar întuneric adânc să-l tai cu cuţitul şi, din când în când, în lumina farurilor se zărea câte un trunchi de copac stingher sau câte o casă pe un drum de ţară. De câteva ori, câte un câine amărât şi costeliv ieşise lătrând să se ia după noi.

Jerry făcea acelaşi lucru ca mine: încerca să vadă ceva în întuneric. Mâinile i se odihneau pe aparatul de fotografiat din borsetă ca şi cum ar fi fost încă îngrijorat că avea să i-l smulgă cineva.

77
Marți, 14 octombrie

Urmăriserăm luminile din spate ale Audi-ului de la distanţă de vreo oră şi patruzeci de minute când Salkici a spus brusc:

— Aproape am ajuns la punctul de transfer.

Mi-am dat seama că următoarea etapă a călătoriei nu avea să fie la fel de confortabilă. A căutat undeva în jurul gâtului, sub cămaşă, şi a scos două chei atârnate pe un lanţ, în genul celui pe care se poartă plăcuţele de identificare. Dacă aveam noroc, erau de la o maşină bună şi mai ales încălzită. Nu prea mă încânta ideea de a o lua la picior pe vremea aceea.

— Tot ce aveţi asupra voastră va rămâne la Nasir.

Jerry se aplecă în spaţiul dintre scaunele din faţă.

— Dar aparatul meu de fotografiat? Dacă o să-mi îngăduie să fac nişte fotografii, o să…

Salkici se întoarse spre el cu o faţă imobilă.

— Nu avem voie să luăm nimic cu noi. În mod sigur niciun fel de aparatură electronică. O să vă şi percheziţionăm. Nu vă faceţi griji, vi se va înapoia totul după ce vă întâlniţi cu Hasan.

Stopurile de la Audi-ul din faţă se aprinseră brusc şi maşina rămase pe loc. Pe măsură ce ne apropiam, Salkici a transmis ceva încet prin staţie.

Aproape ne-am izbit de ei până să ne dăm seama de problemă. Drumul era blocat de o vacă moartă şi de suratele ei care se părea că nu vor cu niciun chip să se mişte. Nu le puteam ocoli din cauza gardurilor din sârmă ghimpată care mărgineau de-o parte şi de alta şoseaua.

Se părea că drumul trecea în acel loc pe lângă o fermă. Chiar în dreapta noastră se aflau nişte hambare, de altfel nişte şandramale construite din blocuri de beton şi tablă ondulată.

Nasir a frânat până ce ne-am oprit de tot şi apoi şi-a ridicat piciorul de pe pedală pentru a nu i se mai vedea luminile stopurilor. A băgat în marşarier şi a început să dea înapoi în timp ce şoferul celălalt şi unul dintre băieţii îmbrăcaţi în piele s-au dat jos să vadă care era situaţia.

Salkici îşi ţinea radioemiţătorul lângă gură, privind fix locul unde tocmai ne opriserăm.

— Aici îi lăsăm pe Nasir şi pe oamenii lui. Se întorc la Sarajevo. Eu o să vă duc la Hasan.

Ne-am oprit cam la o sută de metri mai în spate, cu farurile stinse, şi am aşteptat. Nasir era foarte prevăzător, fusese bine antrenat. Deodată se auzi un strigăt teribil prin staţie. Nasir se aplecă după AK în timp ce dintr-unul dintre hambare ieşea cu un zgomot asurzitor o maşinărie uriaşă, întunecată, izbind vacile într-o parte şi în alta şi încercând să ajungă la Audi-ul lui Benzil. Jerry se trase înapoi pe banchetă, hipnotizat de farurile strălucitoare ale monstrului mecanic.

În timp ce camionul se apropia, băieţii în haine de piele alergară înapoi la maşină. Unul dintre ei reuşi să scoată un AK şi începu să tragă în întuneric.

Salkici ţipa în radio de parcă mai avea vreun rost. S-a tras o altă rafală cu AK-ul, fără a opri însă înaintarea camionului care intră în plin în Audi, îndoindu-l şi împingându-l în gard.

Nasir deschise uşa şi sări din maşină în acelaşi timp cu mine; avea AK-ul pregătit şi ţipa la ceilalţi doi. L-am apucat pe Jerry de haină imediat ce gloanţe de armă automată au început să lovească maşina.

— Ieşi dracului din maşină!

Sârma ghimpată s-a îndoit, dar nu s-a rupt, iar roţile Audi-ului s-au afundat o clipă sau două în noroi pentru ca apoi maşina să se răstoarne pe o parte. Printre hambare se trăgeau focuri automate, iar camionul s-a oprit în cele din urmă, cu farurile aţintite asupra a ceea ce mai rămăsese din maşină şi asupra movilei de pământ ce se formase în spatele ei.

Gloanţele răpăiră în portiere, la câţiva centimetri de mine. Jerry se întoarse şi se desprinse din strânsoarea mea. Ţipă o dată şi căzu pe asfalt ca mort.

Fir-ar al dracului. M-am aruncat şi eu lângă el.

Se zvârcolea încă.

— Sunt teafăr, n-am nimic.

Nasir se afla în stânga mea, nemişcat, trăgând înspre traiectoriile luminoase ce spintecau întunericul din zona fermei. Era calm şi se controla foarte bine; trăgea numai rafale scurte, încercând să obţină efectul scontat. Nu m-am uitat înapoi, am rămas cu capul lipit de asfalt şi cu privirea aţintită în direcţia a ceea ce mai rămăsese din maşina lui Benzil.

Dinspre dreapta se trase din nou. Îşi schimbau poziţiile astfel încât să lovească grămada de metal contorsionat din faţa camionului. Gloanţele ricoşau în asfalt.

„Ne-am dus dracului, suntem terminaţi. Nu te uita, mergi înainte.”

Alte salve susţinute, poate patru, poate cinci.

Aproape ajunsesem la grămada de fiare. Audi-ul zăcea pe partea stângă, înghesuit în grătarul radiatorului camionului. Şoferul camionului era prăbuşit peste volan.

— Benzil! Benzil!

Am încercat să vid ceva prin parbrizul murdar de noroi al autoturismului. Înăuntru nu era nimeni.

— Benzil! Benzil!

Unul dintre băieţii în haine de piele fusese prins între cele două vehicule. Am încercat să pipăi în jur să-i găsesc arma printre bucăţile de carne zdrobită şi oţel.

Un pistol deschise focul de pe movila din spatele meu, însoţind strigătele în sârbo-croată care răsunau în jurul nostru. Cine dracu’ lupta cu cine aici?

— Benzil?

Nu am găsit nicio armă. Am rămas întins pe jos, în noroi, folosind Audi-ul ca adăpost şi dorindu-mi să intru într-un fel sau altul în pământ. Din nou trecură gloanţe prin caroserie, atât dinspre hambar, cât şi dinspre movilă. Unul dintre băieţii îmbrăcaţi în piele sărea în sus şi-n jos strigând la mine să mă mişc. Apoi, în timp ce încerca să-mi acopere mişcările cu rafale de pistol-mitralieră, la lumina acesteia l-am zărit pe Benzil în genunchi lângă el.

La dracu’, am respirat adânc. M-am aruncat în sus spre el numai pentru a fi catapultat înapoi de ceea ce mai rămăsese din gardul de sârmă ghimpată. Cu cât încercam mai mult să mă eliberez, cu atât sârma pătrundea mai adânc în blugi şi în carne.

Tipul în haină de piele a strigat la mine înainte să ţintească din nou ca şi când trăgeam de timp în mod intenţionat.

Am reuşit să scap şi am luat-o spre el, pe partea dreaptă, în timp ce el trăgea rafale scurte. L-am văzut din nou pe Benzil, la picioarele sale acum, făcându-mi semn cu mâna.

Nu era momentul să tărăgănez. M-am năpustit spre Benzil şi l-am apucat de pardesiu.

— Hai, sus!

Tipul îmbrăcat în piele schimba încărcătoarele, dar era clar că nu avea să mai reziste mult. Deja nu se mai mişca după fiecare rafală şi curând avea să fie lovit; n-aş fi vrut să fiu aproape de el

când avea să se întâmple asta. Am continuat să mă mişc în sus, înspre stânga, târându-l pe Benzil, încercând să ies din bătaia focului şi să ajung înapoi la ceea ce speram eu să mai fie o maşină în stare de funcţionare.

L-am împins pe Benzil în noroi în timp ce deasupra noastră au scânteiat două salve nesfârşite. Băiatul în haină de piele trase din ce în ce mai cu sete, apoi se opri brusc, încovoindu-se.

— Stai aici!

Am alunecat încet în jos pe pantă, aterizând în cele din urmă în fund, lângă el. Era încă în viaţă, însă, după cum arăta, nu pentru multă vreme.

78

Sunetele întretăiate şi horcăiturile pe care le scotea încercând să respire arătau clar că agonizează. Am băgat mâna sub jachetă şi am simţit sângele cald care gâlgâia în palma mea. Nu avea niciun rost să încerc să-l opresc. Căutam doar încărcătoare în plus pentru AK.

N-am avut noroc, însă am luat oricum arma plină de sânge în timp ce băiatul îşi dădea ultima suflare şi am început să mă târăsc în sus pe deal.

— Benzil! Benzil! Strigă dacă mă auzi!

— Aici, sunt aici!

Când am ajuns lângă el, s-a mai tras o salvă înspre hambare de mai departe, dintr-o zonă paralelă cu Audi-ul. Probabil că era Nasir.

Am încercat să ne menţinem pe movilă, pe o direcţie paralelă cu şoseaua, făcând eforturi să-mi dau seama cine era pe deal. Benzil îşi pierdea încet, încet puterile şi stătea mai mult în noroi decât pe picioare.

— Nasir, Nasir!

— Aici, aici!

Era Jerry. Dar în continuare nu puteam să-i văd.

— Înapoi la maşină! Hai să mergem!

Am început să-l târăsc pe Benzil în jos. Fiecare pas trebuia să-i provoace dureri crâncene, dar asta era situaţia, mai târziu avea tot timpul să-şi îngrijească rănile.

S-a împiedicat din nou şi a scos un strigăt. Am apucat o bucată de haină şi l-am împins înainte; imediat după aceea gloanţele s-au năpustit pe lângă noi, înfigându-se în bucata de pământ pe care ne aflaserăm mai devreme.

— Hai mai repede! Hai mai repede!

Din dreapta se apropiau trei oameni. Salkici se afla cu ei, încercând să se strecoare spre maşină. Rafalele dinspre hambare deveniră şi mai intense când îşi dădură seama de intenţiile noastre. Gloanţele loviră portierele şi roţile Audi-ului.

— Înapoi pe deal!

Mă chinuiam să respir, iar hainele-mi erau năclăite de transpiraţie, luptându-mă să mă caţăr şi târându-l şi pe Benzil în acelaşi timp. Nasir răspundea cu rafale în spatele nostru.

— Opreşte-te! Opreşte-te! Păstrează muniţia! Salkici, unde dracu’ eşti? Spune-i să nu mai tragă!

Am continuat să urcăm. Nu era niciun copac, nimic de care să ne agăţăm; numai noroi, iarbă şi pietre. Am alunecat şi am căzut. Ţeava AK-ului se izbi de stâncă, însă, după cum arăta, mai putea fi folosită. Chestiile astea erau făcute astfel încât să reziste la condiţii grele. Nu eram sigur însă în ceea ce-l privea pe Benzil.

Din spatele nostru se trăgea încă, dar rafalele treceau mult pe deasupra noastră. Ne pierduseră în întuneric.

Simţeam cum îmi curge sânge pe picioare după ce mi se întâmplase cu sârma ghimpată. Aveam gâtul uscat. Îl ţineam însă strâns pe Benzil şi-l împingeam înainte.

Am urlat în direcţia lui Jerry.

— Nu rămâne în urmă. Nu trebuie să ne rătăcim unii de alţii.

Jerry se apropie de mine gâfâind şi cu inima bătându-i cu putere.

— Unde… unde… mergem?

— Dracu’ ştie. Salkici?

Din Jerry, din câte se părea, nu curgea nimic în afară de transpiraţie.

— O secundă, acolo jos, am crezut că ai căzut şi n-o să te mai ridici.

— Nenorociţii mi-au lovit borseta cu tot ce aveam în ea.

Salkici apăru din ceaţă, încercând cu greu să respire, şi atât de furios încât nici nu reuşea să vorbească.

— Tu eşti de vină pentru toate astea! Probabil că mă urmăreau de mai multă vreme şi aşteptau. Mă împinse atât de tare, încât aproape că m-am prăbuşit peste Benzil. Tu i-ai condus la mine!

Benzil rămase prăbuşit în noroi în timp ce Salkici începu să-i spună ceva lui Nasir.

Nu eram sigur de ce avea să urmeze, aşa că, încet, am deblocat piedica de siguranţă a AK-ului. Şi Salkici, şi Nasir au auzit însă zgomotul. Brusc, cel din urmă îşi îndreptă arma spre mine. Salkici împinse încet ţeava în jos până ajunse să atârne înspre noroiul în care ne găseam cu toţii.

— Dumnezeu nu ar fi îngăduit să se întâmple toate astea dacă nu ar fi avut un motiv. Misiunea mea este să te duc la Hasan. Noi doi îl slujim pe el, aşa că voinţa îi va fi îndeplinită.

Am tras la loc piedica, suficient de tare ca să fiu auzit, şi pe urmă am încercat să disting ceva în întunericul de pe panta pe unde urcasem. Am văzut razele de lumină ale unor lanterne

traversând zona. Am aşteptat un moment să se calmeze Nasir.

— Ştii ce se află de partea cealaltă a dealului?

Salkici se gândi o secundă sau două.

— Nu. Alte dealuri?

M-am uitat la Baby-G. Mai aveam în cel mai bun caz două ore până la primele raze de lumină. Dacă eram prinşi în câmp deschis aici, în mijlocul noroiului, eram pierduţi.

Benzil era încă în genunchi, suspinând la fiecare gură de aer inhalată.

Şi Jerry rămăsese înfundat în noroi.

— Salkici, întreabă-l pe Nasir dacă ştie. Era momentul să lămurim lucrurile. OK, am văzut cum a căzut unul dintre oamenii noştri şi mai era cel zdrobit între camion şi Audi. L-aţi văzut cumva pe al treilea? Mai e vreunul dintre ai noştri acolo jos?

Salkici meliţă din nou ceva înspre Nasir.

Am ridicat AK-ul şi l-am desfăcut ca să scot cele două încărcătoare care mai rămăseseră în armă. Am apăsat cu degetul primul cartuş din primul încărcător. S-a oprit cam la o treime distanţă: mai aveam aproximativ zece cartuşe.

Salkici şi Nasir vorbeau încă atunci când am luat celălalt încărcător la verificat. Era plin, aşa că l-am pus la loc şi am armat, ca să verific magazia automatului.

— Mai are cineva vreo armă?

Salkici a tradus.

— Şi el are un pistol şi două încărcătoare în plus. Spune că există o peşteră de partea cealaltă a dealurilor. Invadatorii o foloseau ca să depoziteze provizii. Respiră din nou adânc înainte de a continua. Spune că nu ştie sigur în care dintre văile astea. Au trecut mulţi ani de când a atacat-o.

Nasir mai mormăi câteva cuvinte spre Salkici, care ezită înainte de a traduce.

— Ştii pe care dintre oameni l-ai văzut murind?

— Nu.

În timp ce Salkici îi transmitea mesajul lui Nasir, se auzi dintr-odată un zgomot puternic de voci în staţia radio din haină, îl scoase în grabă, sperând probabil că era tipul în haină de piele care rămăsese jos.

Staţia poate că era a lui, însă vocea sinistră ce se auzea din el sigur nu era. Oricine ar fi fost de partea cealaltă începuse să cânte ceva ce aducea a cântec de leagăn. Apoi se auzi un ţipăt

scurt şi pătrunzător. Cântecul continuă încă o clipă, însă fu curând întrerupt de alte ţipete şi suspine.

Nasir deveni cadaveric.

În mintea mea se derulau în viteză imagini cu alţi oameni pe care-i văzusem luaţi prizonieri de sârbi, bărbaţi legaţi de copaci care ajungeau să moară sufocaţi cu propriile organe genitale îndesate pe gât.

Nasir o luă în jos, iar ţipetelor din ce în ce mai îndepărtate le luă locul un râs batjocoritor.

— Salkici, închide dracului porcăria aia şi adu-l înapoi!

Nu-mi păsa ce mama dracului voia să facă acolo, însă acum nu era momentul. Aveam nevoie de două mâini sigure şi ferm încleştate pe armă. Salkici alergă înaintea lui şi ridică o mână. Am văzut cum Nasir aproape se prăbuşi în braţele lui Salkici, care înaintase şi-l cuprinsese protector pe după umeri.

Timp de câteva minute au vorbit pe un ton din ce în ce mai blând. Noi, ceilalţi, am păstrat distanţa. Măcar Benzil avea astfel puţin timp să se mai odihnească.

Lanternele de sub noi se mişcau încă. Un vehicul ieşi dintr-unul dintre hambare, trecu pe lângă Audi-ul nostru şi o porni spre Sarajevo.

Salkici îl strângea încă în braţe pe Nasir. Îşi şopteau ceva unul altuia. Ambii plângeau.

În cele din urmă, s-au întors şi ni s-au alăturat. Nasir a mai urcat puţin dealul înainte de a se prăbuşi în genunchi.

Era linişte; nu vorbea nimeni.

M-am ridicat şi l-am ajutat şi pe Benzil să se ridice.

— Trebuie să plecăm ca să trecem de dealul ăsta înainte de ivirea zorilor; trebuie să facem tot ce putem să nu ne vadă.

Oricât de istovit ar fi fost, Benzil îşi făcea griji pentru ceilalţi.

— Nasir e bine?

— O să fie, spuse Salkici. Îi trebuie puţin timp. Bărbatul pe care tocmai l-au ucis ăia era fratele lui mai mic. Se opri puţin. Şi cumnatul meu.

Nasir se afla în fruntea grupului.

Benzil îl urma. Era într-o stare destul de proastă, însă hotărâserăm să-l punem acolo ca să-l avem tot timpul sub ochi şi să înaintăm în ritmul impus de el. Făcea tot ce putea; eu, Jerry şi Salkici făceam cu schimbul oferindu-i sprijin ca să se poată ţine pe picioare.

Nasir era acum foarte hotărât şi stăpân pe el. Din când în când se întorcea spre noi murmurând câte un cuvânt de încurajare.

Benzil dădea din cap şi-l aproba.

— Da, da. Mulţumesc.

După vreo zece minute, a trebuit să se oprească din nou.

— Îmi pare rău, Nick. Îmi pare foarte rău.

— Nu-ţi face griji. Încearcă numai să mergi înainte cât de bine şi cât de repede poţi.

În valea de sub noi izbucniră rafale de foc automat: începuseră să tragă în umbre.

În vârful dealului bătea un vânt rece ce-mi usca transpiraţia de pe faţă şi-mi strângea pielea ca o gheară. Cel puţin haina de vinilin îi ţinuse piept când alunecasem şi înaintasem pe deal.

Şirul de oameni începea să dea semne de destrămare, şi asta nu numai din cauza lui Benzil. Jerry şi Salkici mergeau şi ei foarte încet. Nasir se afla încă în frunte, încetinind pasul la intervale regulate, pentru a ne îngădui nouă, celorlalţi, să-l ajungem.

Încet, încet, valea prindea contur înaintea noastră pe măsură ce primele raze de lumină apăreau pe cer înspre est, dar ceea ce vedeam nu mă încânta deloc: nu se zărea ceva care să ne servească drept adăpost, numai noroi şi pietre. Nu exista nici măcar un drum.

M-am oprit şi l-am aşteptat pe Salkici până a ajuns lângă mine.

— O să ne nenorocească dacă rămânem aici, în câmp deschis. Am dat din cap spre Nasir. Întreabă-l despre peşteră.

Eram într-un hal fără de hal. Aveam blugii zdrenţuiţi, iar picioarele îmi luceau de transpiraţie şi de sânge. Toată lumea era plină de noroi până în albul ochilor.

Salkici şi Jerry încercau să-l ţină pe Benzil în picioare când am început să coborâm.

Nasir scruta cu ochii îngustaţi împrejurimile. Îmi dădeam seama că devine din ce în ce mai îngrijorat, pentru că şi eu

eram la fel. Nu voiam să folosesc o peşteră: era un adăpost mult prea evident şi probabil avea o singură ieşire. Dacă ne urmăreau, era clar că aveau să ne caute în peşteră. Însă, uitându-mă în jur, mi-am dat seama că, dacă nu puteam să-i lăsăm în urmă, era probabil singura noastră opţiune.

Nasir începu să spună ceva. Salkici dădu din cap şi se întoarse spre mine.

— Nu e departe, e la poalele dealului. Acum ştiu despre ce peşteră vorbeşte. Şi tata a luptat acolo.

Partea asta era mult mai abruptă, aşa că ne împleticeam cu toţii după Nasir, care încerca să găsească poteca cea mai accesibilă printre stânci şi noroi. După alte câteva sute de metri s-a oprit şi ne-a indicat spre est. Am urmărit direcţia în care arăta şi am zărit o umbră întunecată pe deal.

Imediat după aceea deasupra noastră a pocnit ceva. M-am uitat în sus şi i-am văzut pe primii dintre urmăritorii noştri care tocmai ajunseseră în vârful dealului. Rahat, decizia fusese deja luată în locul nostru.

80

Stânca părea că avusese o deschizătură naturală care fusese lărgită cu câteva kilograme de explozibil sârbesc: intrarea era acum suficient de mare ca să încapă un camion. De fiecare parte se aflau grămezi de pietriş, iar urmele de cauciucuri din drumul care conducea către ea erau acum acoperite de iarbă şi de buruieni.

Înăuntru era frig şi umed, dar cel puţin eram la adăpost de vânt. Pereţii străluceau de la apa care se prelingea pe ei şi pe jos era plin de băltoace. Două maşini vechi şi ruginite şi o remorcă plină de lemn fuseseră abandonate chiar la intrare.

Cu cât înaintam mai mult, cu atât mirosul de mucegai devenea mai puternic. Întunericul şi nişte movile de piatră spartă care rămăseseră în jur în urma operaţiunilor de lărgire a peşterii ne ofereau deocamdată adăpost, însă din punct de vedere tactic era exact coşmarul la care mă aşteptasem: un spaţiu închis cu o singură ieşire, cea prin care intraserăm.

Lui Benzil îi era foarte rău. Jerry şi Salkici l-au lăsat jos în spatele uneia dintre movile şi au încercat să-i facă un culcuş cât mai confortabil. Acum nu mai avea energie nici măcar să se scuze.

— Nu-ţi face griji. M-am ghemuit lângă el să dau la o parte nişte pietre de lângă cap. Stai liniştit. Odihneşte-te.

Nu am primit niciun răspuns. Respiraţia îi era foarte slabă şi din păcate foarte rapidă.

Salkici s-a prăbuşit de cealaltă parte a lui, în întuneric. Jerry se aşezase chiar unde se oprise şi umbla agitat în borsetă. M-am căţărat pe movila de piatră şi m-am uitat prin intrarea în peşteră, aflată cam la patruzeci de metri depărtare, la cerul ce devenea din ce în ce mai luminos. În locul în care ne aflam era încă întuneric şi speram că aşa avea să rămână. Ochii mi se obişnuiseră deja cu penumbra.

Nasir stătea de pază în vârful movilei din dreapta şi privea şi el fix spre intrare. M-am uitat la ceilalţi trei. În situaţii ca aceasta oamenii au tendinţa să se înghesuie toţi într-un loc, şi asta nu era deloc bine. I-am pus să se depărteze puţin unii de alţii. Dacă începea să se tragă, nu voiam în niciun caz ca nemernicii ăia să omoare doi sau mai mulţi dintr-o lovitură.

— Să-i ia toţi dracii! Jerry mi-a arătat ce mai rămăsese din Nikon.

Un glonţ pătrunsese prin colţul din stânga şi ieşise prin partea dreaptă sus. A încercat să apese pe declanşator. Nu că ar fi avut vreun rost, chiar dacă bateriile erau încă întregi. Obiectivul era distrus.

— Telefonul, Jerry, telefonul merge?

A dat din cap încet, dar îmi dădeam seama că asta era doar o slabă consolare.

Nasir începu să vorbească, şi am văzut şi eu mişcare pe deal, la câteva sute de metri de gura peşterii.

— Vin. M-am întors către ceilalţi. Sunt cinci.

Jerry se târî spre mine.

— Vin spre noi?

— Nu încă.

Îmi dădeam însă seama de situaţie, iar faţa lui Nasir spunea acelaşi lucru. Eram pierduţi.

Nasir s-a aşezat într-o poziţie de tragere, îndepărtând nişte pietre pentru a face loc încărcătorului curbat al AK-ului. Magazia de muniţie a acestor arme este atât de mare şi de lungă, încât nu poţi să tragi cu ele din poziţia culcat. Asta făcea parte din doctrina pe care o promovase Dr. Kalashnikov: AK-ul trebuia apucat de un erou al Uniunii Sovietice în timp ce debarca dintr-un transportor blindat şi ataca plin de graţie cu foc automat.

Nasir avea privirea aţintită asupra oamenilor de pe potecă. Îi spuse ceva lui Salkici.

— De ce e atât de agitat?

— Nasir spune că nu trebuie să dezvălui nimănui unde se află Hasan sau moartea fratelui său va fi fost în van. Şi mai vrea şi să-i ucidă pe toţi ăia.

Nasir înţelese despre ce vorbeam, aşa că mârâi ameninţător. Amândoi afişau nişte expresii sumbre. În ceea ce-i privea, războiul nu se terminase deloc.

M-am aplecat peste movila de pietriş din faţa mea, săpând o gaură pentru încărcător.

— Ramzi, tu eşti singurul care ştie?

Salkici respira adânc; Jerry alunecase înapoi ca să-l ajute pe Benzil să-şi găsească o poziţie mai confortabilă.

— Singurul de aici.

Nasir mormăi ceva, şi am ridicat şi eu capul.

— Vin.

M-am dat înapoi.

— Jerry, ai idee cum se foloseşte un pistol?

Nici nu s-a mai deranjat să privească în sus, a dat numai din cap.

— Foarte bine. Ramzi, spune-i lui Nasir să i-l dea.

Nasir i l-a dat împreună cu două încărcătoare. Nu am observat firma producătoare, dar în momentul ăsta chiar nu mai conta; ceea ce era important era ca pistolul să funcţioneze şi ca Jerry să ştie să ţintească şi să încarce din nou. Dacă avea sau nu capacitatea de a omorî oameni aveam să aflăm foarte curând. În ceea ce mă privea, reuşeam întotdeauna să fiu foarte calm în momente ca acestea, poate pentru că puteam accepta că sunt într-un mare rahat şi pentru că niciodată nu-mi păsase prea mult că puteam fi omorât. Voiam doar să mă asigur că voi lua cu mine cât mai mulţi dintre imbecilii ăia.

Nasir începu să spună ceva, şi m-am târât din nou pe movilă. Bărbaţii de pe potecă dispăruseră.

— Unde s-au dus? am murmurat către Salkici. Întreabă-l unde s-au dus.

Salkici întrebă.

— Au dispărut în partea dreaptă, unde nu-i putem vedea.

Din Motorola se auzi brusc.

— Ramzi Salkici! Ramzi Salkici!

Vocea înspăimântătoare răsuna în toată peştera.

M-am uitat la Salkici să văd cum reacţionează. Avea faţa împietrită, dar Nasir era peste poate de furios.

Imediat a început să strige în aparat, apoi s-a întors către mine şi a urlat atât de tare încât m-a stropit cu salivă. Dacă nenorociţii ăia nu ştiuseră unde ne aflam, acum fără îndoială că ştiau.

Nasir îşi rezemă arma de umăr şi trase o rafală.

A trebuit să ţip din rărunchi ca să acopăr zgomotul.

— Opreşte-te! Opreşte-te! Ramzi! Fă-l să înceteze!

Tuburile goale zornăiră pe pietre. Aerul era plin de fum. Salkici încercă să-l calmeze şi în cele din urmă reuşi. Benzil se uita fix la mine, cu ochii măriţi, încercând însă din greu să nu pară speriat.

Focuri de răspuns au ricoşat pe pereţi în momentul în care cei de afară au rezemat automatele de gura peşterii şi au început să tragă. Nu puteam face altceva decât să stăm la adăpost şi să sperăm că nu vom fi atinşi.

Asta în afară de Nasir, care urla cât îl ţineau plămânii şi trăsese deja o jumătate de încărcător la întâmplare.

— Fir-ar al dracului, nu mai trage! Păstrează muniţia!

O lungă rafală fu imediat trasă asupra noastră, umplând peştera cu un zgomot atât de puternic, încât îl simţeam fizic.

Salkici strigă la el şi-l apucă de partea de jos a pantalonilor, însă ştiam că Nasir nu asculta: ura oarbă luase locul oricărei urme de raţiune. Dacă ar fi rămas liniştit, poate că i-am fi lăsat să intre şi abia apoi am fi tras şi am fi doborât cu siguranţă cel puţin unul sau doi.

Totul s-a oprit la fel de repede precum începuse. Am ridicat capul numai cât să văd pe deasupra movilei, însă nu am zărit nimic. Benzil era încă încovrigat la poalele movilei, cu Jerry parţial deasupra lui, deşi le spusesem să stea departe unul de celălalt. Salkici era la poalele movilei lui Nasir, care se înălţase în genunchi încercând să găsească o ţintă, nutrind încă o dorinţă nebună să omoare totul în jur. Se întoarse spre mine cu o expresie sălbatică şi scuipă din nou câteva cuvinte şi salivă. Ecoul lor era la fel de puternic ca împuşcăturile de mai devreme.

Nu l-am băgat în seamă şi am continuat să privesc gura peşterii. Dacă ar fi vrut să mă ucidă, ar fi făcut-o de mult. Nu ştiam sigur ce-l adusese în starea asta: ceea ce i se întâmplase fratelui lui, faptul că-i adusesem pe indivizii ăia aproape de Salkici sau pur şi simplu faptul că voia să omoare pe oricine îi ieşea în cale.

Speram că mai păstrase puţină raţiune, suficientă cât să-şi dea seama că, dacă aveam să ieşim la un moment dat vii de aici, urma să aibă nevoie de două braţe puternice, ale mele, la fel de mult pe cât şi eu urma să am nevoie de braţele lui. Am aşteptat până a terminat şi s-a întors să supravegheze intrarea.

— Ce se întâmplă, Ramzi?

Niciun răspuns. M-am întors şi, deşi era aproape întuneric deplin, am putut vedea că ochii îi înotau în lacrimi.

Nasir se întoarse din nou, vărsându-şi furia încă o dată asupra lui Salkici, asupra mea şi asupra intrării în peşteră. Salkici se ridică şi-l atinse pe picior încercând să-l liniştească.

— Ce se întâmplă, Ramzi? Ce dracu’ spune?

— Te învinovăţeşte pe tine că i-ai condus la mine în moschee. Faţa lui Salkici era o mască a durerii. Nu numai că fratele lui este mort acum, dar au spus că se duc să o ia pe soţia fratelui,

pe sora mea, de la Sarajevo. Au şi doi copii.

A urmat o tăcere îngheţată timp de câteva secunde cât mi-a luat să alunec pe pietre până lângă Jerry şi să-i scot Thuraya din borsetă. Micuţul led străluci în întuneric când am apăsat pe buton.

— Sora ta are telefon?

Îmi spuse numărul, iar eu am apăsat tastele.

— O să trebuiască să ne mai apropiem de intrare ca să avem semnal. Putem să-l sunăm pe Nuhanovici ca să ne scoată din rahatul ăsta?

Salkici clătină din cap.

— Nu are telefon. Eu mă duc la el de câte ori avem ceva de vorbit, îmi pare rău, nu este deloc vina ta. Eu m-am grăbit prea mult după ce m-am întâlnit cu tine şi cu Benzil. Probabil că m-au urmărit până la fermă. Acum toţi trebuie să plătim pentru asta.

M-am uitat la Baby-G şi la Thuraya: 06.47 şi nici urmă de semnal.

Am scos antena şi am îndreptat-o spre intrare.

— Ce zici, o facem?

Se ridică în picioare fără nicio urmă de ezitare.

— Stai pe dreapta, lipit de perete. Dacă se întâmplă ceva, întoarce-te şi fugi înapoi. Orice ai face, nu te mişca spre centrul peşterii.

I-am întins AK-ul meu lui Jerry.

— Poţi să foloseşti asta?

Nu părea prea convins, dar probabil că fotografiase destui oameni folosind-o ca să-şi dea seama de care parte a armei trebuia să se afle când trăgea.

— Ramzi, spune-i lui Nasir ce vrem să facem. Spune-i că, dacă trebuie să tragă, să tragă numai câte un glonţ şi să aibă de fiecare dată o ţintă precisă. Trebuie să păstrăm muniţia pe care o mai avem. Ai înţeles?

Dădu din cap şi începu să vorbească în sârbo-croată în timp ce Jerry apuca AK-ul.

— Vezi că e un cartuş pe ţeavă. Ştii să manevrezi piedica de siguranţă?

Spre mirarea mea, imediat s-a uitat unde trebuia. Piedica la AK este pe partea dreaptă a armei şi funcţionează ca un selector. În poziţia de sus, piedica e pusă, dacă e coborât o treaptă, arma trage foc automat; dacă e coborât încă o treaptă, trage foc cu

foc. Doctrina sovietică lucrase din plin: să se tragă mult şi la întâmplare.

Am luat pistolul lui, o armă de 9 mm fabricată în Corea de Sud de către Daewoo, fabricanţii de maşini, şi i-am spus să nu tragă decât dacă arma lui Nasir se bloca sau el era doborât. Nu voiam să mă pună în pericol Jerry mai mult decât nenorociţii de afară.

— OK, Ramzi, eşti gata?

Benzil îmi făcu un semn de încurajare cu mâna. Salkici dădu din cap înspre el.

— Dacă Dumnezeu vrea ca eu să mor astăzi, atunci aşa să fie.

— Mai dă-l dracului de fatalism musulman. Vorbeam din inimă. Spune-i ceva rapid cum că trebuie să rămâi în viaţă şi să ne duci la Nuhanovici, OK?

Mă bătu pe umăr.

— *Inshallah*.

Ne-am ghemuit, încercând să ne facem una cu stânca. După zece metri a trebuit să ne lăsăm pe burtă şi să ne târâm prin băltoace şi grămezi de pietriş.

Mă uitam la Thuraya după fiecare metru parcurs. O singură linie ar fi fost de ajuns. Pe faţă îmi picura sudoare fierbinte, în ciuda frigului pătrunzător. Iar haina mea de doisprezece dolari nu era o piedică în calea noroiului şi a apei prin care treceam. Coatele şi genunchii erau zgâriaţi până la sânge de bucăţile colţuroase de piatră. Durerea aveam s-o simt abia mai târziu.

Îi auzeam acum afară, chiar la dreapta ieşirii din peşteră. M-am oprit, cu Thuraya în mâna stângă şi cu pistolul în dreapta, cu degetul arătător îndoit pe trăgaci, cu degetul mare pe piedică.

În niciun caz nu-mi puteam permite ca pistolul să se descarce accidental în timp ce avansam.

La zece metri de intrare încă nu aveam nici măcar o linie pe ecran.

— Salkici! Salkici! Era vocea din Motorola din nou, urmată de râsul acela batjocoritor.

Nasir urlă şi el. De fapt, fără să ştie, tipii ăştia ne făceau un serviciu. Cu cât făceau mai mult zgomot, cu atât ne acopereau mai bine.

Am continuat să avansăm centimetru cu centimetru. Cam la doi metri de intrare pe ecran a apărut o linie. M-am oprit şi i-am făcut semn lui Salkici să vină în dreptul meu. Chiar şi Jerry urla acum. Nasir era el extrem de furios, însă nu era deloc prost.

Am apăsat tasta de apel şi i-am întins telefonul. Pe urmă am rămas cu pistolul întins în faţă, cu mâna stângă sprijinind-o pe cea dreapta încleştată pe armă, ţintind cam la nivelul pieptului, cu piedica trasă şi degetul pe trăgaci.

Nasir şi Jerry urlau în continuare, cât de tare puteau, înjurături la adresa celor de afară, însă de data asta nu prea mai primeau răspuns. Poate că ăia se plictisiseră. Apoi am auzit un hohot de râs. Indiferent ce se spusese, probabil că nenorociţilor li se părea amuzant.

Nu-l auzisem pe Salkici şoptind niciun cuvânt. Am simţit că mă ia de braţ şi-mi dă înapoi telefonul. Nu părea deloc mulţumit. Am ascultat; încă suna. Am apăsat tasta şi m-am aplecat înspre el astfel încât să-i şoptesc direct în ureche. Privirea îmi rămăsese aţintită în faţă, pistolul era la fel, degetul era pe trăgaci şi piedica trasă.

— Eşti sigur că ştii unde ne aflăm? A dat din cap. Cu mâna stângă am căutat în buzunarul blugilor cartea de vizită de la Holiday Inn şi am tastat numărul. Spune-le celor de la recepţie că suntem jefuiţi. Sunt înarmaţi. Avem nevoie de SFOR.

Am apăsat tasta de apelare şi i l-am dat. În timp ce eu mă concentram asupra intrării, el mormăi ceva foarte încet în receptor.

Cineva de afară strigă din nou numele lui Salkici, iar el profită de zgomot pentru a repeta informaţia, de data asta mai tare.

Ţeava unui AK apăru în deschizătura peşterii cam la înălţimea brâului.

Am apăsat uşor pe trăgaciul pistolului, cu privirea fixată pe un punct situat chiar deasupra vârfului ţevii.

Am observat un obraz şi am ridicat pistolul până când am avut în cătare centrul ţintei. Am apăsat milimetric pe trăgaci până ce am simţit punctul de presiune.

Salkici încă mai spunea ceva în receptor, însă eu am încercat să-mi golesc capul de orice zgomot de pe fundal pe măsură ce priveam cum obrazul devenea acum o faţă întreagă care se întorsese pe jumătate ca să poată striga mai bine înspre fundul peşterii. Vedeam cum i se umflă venele pe tâmplă din cauza efortului şi scuipatul care-i ieşea din gură când striga.

Atunci s-a întors să tragă.

Cătarea pistolului era centrată pe buza lui de sus când am apăsat trăgaciul până la capăt. Pistolul mi-a zvâcnit în mâini, iar

tipul s-a îndoit şi a căzut. Imediat a apărut un alt AK ţinut de alte mâini, care a început să tragă. Simţeam gloanţele trecând pe deasupra, apoi o serie de împuşcături răsunară din spatele nostru.

Când AK-ul s-a oprit în sfârşit, m-am ridicat din nou pe lângă peretele de stâncă, ţinându-mi capul aplecat, şi am luat-o la fugă.

Gloanţele, de 7,62 mm, începură să ricoşeze din nou din pereţi, însă nu puteam face nimic. Trebuia numai să ne ţinem cât mai jos şi să continuăm să mergem.

M-am aruncat peste movila de pietriş, la adăpost, cu Salkici lângă umărul meu, încă trăgând.

— Opreşte-te! Păstrează muniţia!

Am luat telefonul de la Salkici şi l-am închis.

— Ce-au spus? Au înţeles?

Pieptul i se ridica şi cobora foarte rapid.

— Cred că da. Şi probabil că au auzit şi împuşcăturile.

Se prăbuşi lângă movilă încercând să-şi recapete suflarea.

Nasir şi Jerry încetaseră focul. Singurele zgomote care se mai auzeau erau respiraţiile noastre şi strigatele care răsunau de partea cealaltă a intrării în peşteră.

Jerry luă telefonul înapoi.

— Poate că era plecată la cumpărături. Poate că nu au găsit-o... Salkici privi în sus, cu o expresie îngrijorată, căutându-l din ochi pe Nasir.

— O să vedem.

Vocea îi era mult prea calmă. Iar vorbea fatalismul ăla de rahat din el.

82

Am aşteptat în aceeaşi poziţie încă o oră, eu şi Nasir pe movilele de piatră cu AK-urile pregătite şi ceilalţi trei pe pământ, în spatele nostru.

Vocile tipilor de afară răsunau batjocoritoare în peşteră, transmiţându-ne cele mai ciudate insulte sau câteva versuri din diverse cântece. Nasir nu se putea abţine. De fiecare dată răspundea violent, în aceeaşi manieră.

Mi-am croit drum către Salkici.

— Ce-o să facă acum Nuhanovici, văzând că n-am apărut? O să vină să ne caute?

— Nu ştiu. Este prima dată când dau greş.

Am luat o expresie veselă.

— Hai să încercăm să rămână aşa. Mai întâi, trebuie să stăm încontinuu cu ochii pe intrare. Cum Nasir e deja acolo, ar putea să fie el cel dintâi planton.

Voiam să le arăt că putem rezista dacă avem un plan. Orice plan implică un sentiment de siguranţă, de finalitate. Te poate face să crezi cu adevărat că poţi face ceva folositor.

Salkici îi spuse ceva, şi Nasir dădu din cap, apoi îşi suflă nasul pe jos, pe pietre.

— Ramzi, ţine radioemiţătorul la îndemână, în caz că Nuhanovici trimite oameni după noi şi ajung în dreptul peşterii.

Exista posibilitatea ca o persoană care voia să dea de noi să încerce să schimbe frecvenţele până puteam comunica.

Lui Benzil îi era încă foarte rău. Faţa îi era contorsionată de durere şi de îngrijorare. Cicatricele de pe faţă i se deschiseseră şi acum sângerau din nou.

— Crezi că o să vină cei din SFOR?

Vocea îi era aspră ca şmirghelul. Avea nevoie de ceva de băut. Şi nu era singurul.

— Absolut. Sunt sigur de asta.

Mă trase mai aproape de el. Puteam să-i simt răsuflarea acră.

— Nick, ce-am vorbit noi în Bagdad... oferta rămâne în picioare. Ştiu că lui Rob i-ar plăcea ca tu să-i iei locul. Avem încă un ţel de atins. Sunt convins că această întâmplare este doar atât, o întâmplare nefericită, şi în curând vom scăpa de aici.

— O să vorbim despre asta mai târziu, bine?

M-am târât înapoi pe movila de pietre să văd ce face Nasir. Îmi făcu semn din cap că nu se întâmplase nimic, însă nu mă privi.

Mi se părea corect, şi eu aş fi fost furios la culme. Ştiam că trebuia să stau cu ochii pe el când aveam să ieşim de aici. Când avea să-şi dea seama că nu mai avea nevoie de mine, AK-ul din mâna lui m-ar fi putut lua pe mine ca ţintă.

— Ce zici, Nick? Jerry se târî până la baza movilei. Mai sunt acolo?

Am alunecat lângă el şi i-am şoptit în ureche:

— Ţine arma aia la îndemână şi stai cu ochii pe Nasir. E foarte supărat pe noi. Trebuie să avem grijă unul de celălalt.

— Ramzi! Ramzi!

Vocea cavernoasă de la gura peşterii era acum calmă şi controlată. Indiferent ce spunea, îmi plăcea chiar mai puţin decât atunci când vorbea în bătaie de joc.

M-am ridicat din nou lângă Nasir. Destul de departe, în zare, am văzut un jeep care venea pe potecă. L-am urmărit până a dispărut înspre dreapta. Salkici ni s-a alăturat. Când Nasir i-a dezvăluit ce văzuse, privirea pe care mi-o aruncă îmi spuse tot ce voiam să ştiu.

— Sora ta?

Staţia radio bâzâi în buzunar. Am auzit o voce pustiită strigând:

— Ramzi! Ramzi!

Atunci Salkici apăsă pe butonul de emisie şi vorbi.

Nu-i vedeam lacrimile, dar îmi dădeam seama că plângea. Făcea tot ce-i stătea în putere ca să se asigure că, indiferent cine era persoana căreia îi vorbea, aceasta să nu facă acelaşi lucru.

Nasir îşi spuse câteva cuvinte lui însuşi, după care începu să strige fără nicio ţintă.

Ochii lui Benzil deveneau din nou din ce în ce mai mari.

— Ce e, Ramzi? Ce vor?

— Să le spun unde este Hasan.

Înainte să pot răspunde ceva, un ţipăt pătrunzător răsună în întreaga peşteră. Nasir smulse staţia din mâinile lui Salkici şi-o trânti de pietre, însă ţipetele şi rugăminţile continuară să se audă de dincolo de gura peşterii.

Salkici îşi acoperise urechile cu braţele, încercând să blocheze orice sunet. Ştiam exact ce simţea.

Nasir se prăbuşi peste pietre şi o luă la fugă către lumină.

— Fir-ar al dracului!

Am ridicat AK-ul şi am luat-o la fugă după el, coborând piedica la treapta de foc automat. Poate că avea să încerce să mă ucidă după ce totul se va încheia, însă acum aveam nevoie de el în viaţă dacă voiam să avem măcar o şansă de a ieşi de acolo. Se ţinea pe partea stângă, cu arma în mână, nedându-şi seama că mă aflam în spatele lui.

Cincisprezece metri mai încolo gemetele şi ţipetele de afară erau deja înăbuşite de zgomotul pe care-l făceau paşii noştri pe pietriş. Am verificat din nou piedica armei.

Am mai înaintat numai cinci metri, înainte ca ţeava unei alte arme să apară brusc în faţă noastră şi să tragă rafale lungi în peşteră. Nasir se înţepeni pe picioare şi începu să tragă în timp ce eu m-am dus lângă el, în partea dreaptă, şi am început să trag la rândul meu.

Nasir nu avea nevoie de instrucţiuni. Amândoi eram parcă pe pilot automat. Se răsuci în loc, alergă înapoi câţiva paşi, se opri, se întoarse şi trase din nou. Am făcut şi eu acelaşi lucru şi în timp ce trăgeam şi ne croiam drum înapoi, unde eram în siguranţă, simţeam deja în gură gustul corditei[15] şi auzeam cartuşele goale ce se izbeau de pereţi.

M-am întors încă o dată să văd cum Nasir şi Jerry trăgeau dintre pietre. Am alergat şi m-am aruncat peste grămada de pietriş dintre ei, putând chiar simţi în faţă suflul provocat de rafalele AK-ului lui Nasir.

Imediat se lăsă o linişte adâncă întreruptă numai de sfârâitul armei pe care o lăsasem jos într-o băltoacă. Nasir mă bătu pe umăr în timp ce ne căţăram amândoi pe movilele unde ne stabiliserăm punctele de observaţie. Se părea că în cele din urmă îi câştigasem încrederea, însă nu aveam de gând să-mi slăbesc vigilenţa.

Am rămas cu ochii pe intrare în timp ce ne schimbam încărcătoarele. Mai aveam numai treisprezece cartuşe; le-am pus pe toate într-un singur încărcător.

Am auzit un scâncet şi apoi un strigăt în spatele meu şi mi-a trebuit un moment să-mi dau seama de unde veneau. Nasir clătina din cap şi încerca să-l convingă pe Salkici de ceva. Motorola supravieţuise încercării sale de a-l distruge, iar Salkici voia să asculte. Soră-sa mai suspina încă, însă zgomotele erau

[15] Cordită – amestec exploziv format din nitroglicerină şi nitroceluloză folosit la fabricarea diferitelor tipuri de muniţie (n. red.)

mult mai slabe.

Salkici încercă să murmure câteva cuvinte de încurajare, dar izbucni în plâns. Cel care o chinuia râdea şi-i arunca cuvinte obscene în timp ce suspinele ei se transformau în strigăte ritmice de durere.

Nasir smulse radioul din mâinile lui Salkici, îl izbi de pământ şi călcă pe el, însă nu reuşi decât să câştige câteva secunde de linişte.

O puteam auzi afară, mai aproape acum, iar Salkici părea că pierduse contactul cu realitatea: se retrăsese într-o lume a lui în timp ce agonia surorii sale răsuna în peşteră.

— Mi-a spus să fiu puternic, şi aşa o să fiu, îşi murmura el. Cel mai important lucru este să-l apărăm pe Hasan.

Nasir sări în picioare ţipând cât îl ţinea gura. Dacă stăteam să mă gândesc, gestul avea mai puţin de-a face cu furia pe care o simţea decât cu dorinţa de a înăbuşi zgomotul de afară.

Am tăcut cu toţii, în afară de Nasir, care continua să încerce să ţină strigătele departe de noi.

83

Se lăsă liniştea. Nu se mai auzeau nici ţipete, nici urlete, nici măcar din partea lui Nasir. Benzil insistase să facă şi el partea lui de planton, aşa că se căţărase deasupra noastră, murmurând tăcut o rugăciune.

Dacă telefonul nostru nu fusese luat în serios şi dacă trupele SFOR nu aveau să apară curând, noaptea avea să fie singura noastră şansă. M-am uitat la Baby-G: 11.14. Dacă rezistam până se întuneca, exista posibilitatea să ieşim şi să o luăm la goană, mai ales dacă cerul rămânea la fel de înnorat.

— O, Doamne, Dumnezeule!

Benzil nu se mai ruga: acum se afla în stare de şoc.

Nasir a fost primul care s-a căţărat pe pietre lângă el. Eu imediat în urma lor.

O siluetă pătrunse prin gura peşterii, apoi se împletici câţiva paşi într-o parte. Nasir nu-şi putu stăpâni un geamăt de groază.

Salkici şi Jerry ni se alăturară exact în momentul în care fata începu să se legene în direcţia noastră la fel ca un beţiv pe drum. Îşi pierdu echilibrul şi se lovi de perete. Nasir îşi ridică arma în timp ce ea-şi striga fratele.

— Ramzi? Ramzi?

Se sprijini cu o mână de perete ca să-şi recapete echilibrul, mai făcu vreo câţiva paşi nesiguri şi gemu.

Nasir avea încă arma ridicată şi chiar o dusese la umăr. Pe faţă în curgeau lacrimi în timp ce-l implora din ochi pe Salkici. Se certară puţin, iar Nasir îi dădu arma.

La fel ca mine, nici Jerry nu avea nevoie de traducere. Înainte sau după viol fusese drogată şi apoi i se pusese o centură cu explozibil. Era o practică foarte des întâlnită în timpul războiului. Mamelor li se puneau centuri cu explozibil şi erau împinse în tranşeele unde se aflau fiii, soţii şi taţii lor. Nu contau dacă erau sârbi sau musulmani, fiecare parte era la fel de necruţătoare ca şi cealaltă. Acum se părea că indivizii de afară hotărâseră că, dacă Salkici nu putea fi făcut să-l dea de gol pe Nuhanovici, nu mai avea niciun rost să-l lase în viaţă. Sau poate că voiau doar să-i vadă reacţia şi să se mai distreze puţin.

Acum se afla la mai puţin de douăzeci de metri de noi şi trebuia făcut ceva. Toate astea însă aveau legătură cu familia lui Salkici şi a lui Nasir şi aş fi preferat să nu mă amestec. Unul din ei trebuia să o împuşte.

Jerry îl trase pe Benzil în jos ca să-i explice ce se petrecea, în timp ce Salkici o implora să se oprească cu lacrimi în glas. I se alătură şi Nasir, dar singurul ei răspuns fu să-şi întindă braţele spre noi, apoi îşi pierdu echilibrul şi căzu în genunchi.

Acum era momentul: era o ţintă fixă. Moartea avea să-i fie uşoară şi rapidă.

Ochii lui Salkici erau aţintiţi asupra lui Nasir, implorându-şi cumnatul să o facă el. El nu-şi putea ridica mâinile.

Benzil îşi dădu seama.

— Doamne, Dumnezeule, îl roagă s-o împuşte el…

Salkici reuşi în cele din urmă să-şi ridice arma şi să ţintească în timp ce ea se ridica în picioare şi cu mâinile întinse striga ca un copil.

— Ramzi… Ramzi…

Nasir îl îndemnă să tragă, dar arma îi căzu de pe umăr. Nasir îşi îndreptă atenţia înspre cumnată-sa, implorând-o să se oprească.

Ea mai înaintă câţiva paşi. În penumbra din jur am putut zări că avea cămaşa de noapte sfâşiată şi era plină de sânge. Era pe altă lume.

Nu vedeam să aibă vreo antenă la spate.

Poate că nu avea niciun fel de explozibil. Poate că ăsta era pur şi simplu modul lor de a se distra.

Nasir urlă la ea. Sunetul răsună în peşteră, iar ea se opri rezemându-se de perete, dezorientată. Mai făcu vreo câţiva paşi. Tot nu vedeam nicio antenă.

Salkici ţinti din nou, dar ştiam că nu avea puterea să o facă.

Ea continua să meargă împleticit spre noi. Trebuia să se întâmple, sau toţi aveam să pierim acolo.

Fir-ar al dracului să fie! Am ridicat arma la umăr şi am coborât piedica până la treapta ce-mi permitea să trag un singur cartuş. Toate ţipetele şi strigătele din jurul meu deveniseră acum numai zgomote de fundal.

Am ţintit astfel încât cătarea să fie chiar pe direcţia capului ei. Dacă o nimeream chiar între ochi, avea să moară înainte să audă că s-a tras.

Din dreapta mea se auzi o împuşcătură şi capul fetei zvâcni înapoi în perete.

M-am întors. Jerry se afla acolo cu pistolul ridicat.

Ea căzuse, dar se mişca încă. Nasir îl apucă pe Salkici

împingându-l în spatele movilei de pietriş. Nenorociţii de afară puteau detona explozibilul, acum că ea căzuse.

Jerry trase din nou, dar lacrimile şi tremuratul mâinilor îl împiedicară să-şi ducă treaba până la capăt.

Nu rată însă cu al treilea glonţ. Trupul fetei tremură, ea gemu adânc şi rămase fără suflare. M-am repezit înainte, l-am apucat pe Jerry şi ne-am adăpostit în spatele movilei.

Respira rapid, întretăiat, trupul îi tremura din toate încheieturile. I-am luat arma din mâini, am pus piedica şi i-am băgat-o în buzunar.

Am aşteptat, însă nu a urmat nicio explozie; se auzeau numai suspinele adânci ale lui Salkici. Îmi doream să se fi produs nenorocita aia de explozie. Ne-ar fi făcut pe toţi să ne simţim mult mai bine dacă am fi ştiut că Jerry făcuse ce trebuia.

Din buza peşterii se auzea un cor de insulte şi hohote de râs batjocoritoare. Nasir îi ţinea capul lui Salkici strâns la piept. Avea privirea aţintită asupra mea. Benzil se târî din nou în sus pe stâncă.

Salkici îl împinse pe Nasir deoparte, căută sub cămaşă şi scoase cele două chei. Mi le dădu cu nişte degete pline de noroi.

Benzil continuă să se roage deasupra noastră în timp ce Salkici îmi spuse cum să ajung la casa lui Nuhanovici şi-mi explică şi cum funcţiona sistemul de securitate. Avea vocea măsurată, părând un robot.

— Acum o să fac cele două lucruri pe care mi le doresc cel mai mult: să-l apăr pe Hasan şi să-mi răzbun sora.

Benzil protestă.

— Au murit destui oameni. Hai să aşteptăm trupele SFOR.

Salkici era înspăimântător de calm.

— Nu mi-e frică să mă alătur surorii mele în paradis dacă asta e voia Domnului.

Eu şi Jerry am schimbat o privire scurtă. Iar fatalismul ăla de rahat.

Îi spuse lui Nasir exact ce ne spusese şi nouă şi, judecind după reacţia lui Nasir, voia şi el să meargă. Salkici nici nu voia să audă. Nasir trebuia să rămână cu noi. Se îmbrăţişară şi dădu din cap către fiecare dintre noi în semn de rămas-bun, după care se ridică în picioare. Urlând şi înjurându-i pe cei de afară, o porni spre ieşirea din peşteră.

Ajunse lângă soră-sa şi îngenunche. Tremurând, o mângâie pe

ceea ce mai rămăsese din cap.

Foarte încet, o întoarse pe burtă. „Te rog, Doamne, fă să fie un brâu de explozibil acolo.” Nu vedeam nimic. Salkici ne bloca priveliştea.

Atunci am auzit cum desprindea nişte scotch. Nasir mormăi ceva în sârbo-croată, dar îmi dădeam seama ce spune. L-am privit pe Salkici îndepărtând trei grenade ovale de pe spatele fetei. De cea din mijloc atârna o sârmă. Probabil că numai datorită poziţiei în care căzuse nu fuseseră detonate.

— Jerry, avea explozibil pe ea.

Nasir se uită la el şi dădu din cap. Nu-i prea servea la nimic acum, dar măcar făcuse ce trebuia.

Jerry părea împietrit. Nimic din ceea ce spuneam nu ajunsese la el. Probabil că vedea iar şi iar, cu ochii minţii, momentul în care trăsese, şi ea căzuse.

Salkici avea aceeaşi expresie când luă o grenadă în fiecare mână şi scoase cuiul. Apoi o luă protector în braţe.

Aplecându-se să o ridice, o apucă împleticit înspre ieşire.

L-am urmărit până a ajuns la capătul peşterii, unde a făcut câţiva paşi la dreapta şi a dispărut.

84

Am îngheţat cu toţii. Aveau să-l împuşte imediat ce ieşea?

Zece secunde mai târziu am aflat răspunsul. Prima grenadă a explodat, apoi a doua. M-am ridicat şi am luat-o la goană înainte să se stingă ecourile. Puteam doar spera ca Nasir să se afle exact în spatele meu. Dracu' ştia ce aveam să fac dacă mă trezeam singur când ieşeam la lumină. Trebuia probabil să exploatez confuzia ce fără îndoială domnea acolo şi să trag în oricine mai rămăsese în picioare.

Nu mai era timp pentru ceva mai complicat: am dus arma la umăr, am tras adânc aer în piept şi am ieşit în lumina cenuşie.

M-am răsucit spre dreapta şi am văzut imediat câteva siluete mişcându-se – două, trei, nu eram sigur. Un fum dens plutea deasupra punctelor de impact.

Am tras două gloanţe într-un individ care se târa. O împuşcătură venită din spatele meu l-a doborât pe altul. Nasir era cu mine.

S-au mai tras şi alte focuri în spatele nostru şi la dreapta. Arme de 9 mm. Jerry trăgea acum în jeepul lovit. Corpul de la volan zvâcni şi se prăbuşi. Era Ţapul, strângând încă în mână staţia Motorola plin de sânge.

Am alergat lângă Salkici. Zăcea lângă sora lui: probabil o lăsase să cadă şi aruncase grenadele înspre jeep, apoi fusese lovit.

Părea încă în viaţă, dar nu am verificat: în faţă, dincolo de jeep, cam la o sută cincizeci de metri depărtare, un alt tip alerga înspre vale. M-am rezemat cu spatele de o roată, cu genunchii la piept, am înconjurat picioarele cu braţele pentru a forma un punct de sprijin pentru armă şi am ochit.

Prima dată am ratat. Nasir a îngenunchiat lângă mine în timp ce ţinteam din nou. Primul foc tras de el trecu pe deasupra tipului. Acesta era acum la aproape două sute de metri depărtare, urmărind linia văii. Am respirat adânc de două ori ca să-mi oxigenez creierul, am apăsat uşor şi am ţinut cătarea în spatele lui. Încă o gură de aer, expiră, opreşte-te... Am mişcat cătarea pe lângă el până ce a ajuns puţin înaintea lui şi am apăsat trăgaciul până la capăt. Patul armei mi-a zvâcnit în umăr, iar el s-a prăbuşit. Dură ceva până ce ţipetele lui ajunseră la noi. M-am uitat un moment cum îi zvâcneau picioarele pe pământ. Puteam să mai trag o dată, dar, la dracu', se prea putea să mai

am nevoie de cartuşul respectiv.

Nasir ridică brusc capul şi se uită spre cer. Auzisem şi eu: era zgomotul unor pale de elicopter.

M-am uitat după Jerry. Stătea în genunchi lângă Salkici şi se părea că ei doi împărtăşesc un moment de o solemnitate stranie. Nu aveam timp pentru aşa ceva. Fusese împroşcat cu schije de la grenade. Era într-o stare foarte gravă, dar cel puţin mai trăia încă.

— Jerry, du-te şi adu-l pe Benzil!

Privi înspre mine şi clătină din cap.

— Staţi.

— Nu, nu acum, nu avem timp! Vin nenorocitele alea de elicoptere – du-te şi ia-l!

L-am împins din calea mea şi i-am ridicat capul lui Salkici ca să fiu sigur că se uită în ochii mei.

Jerry s-a ridicat, dând din mâini în timp ce alerga înapoi spre peşteră. Ţinea pistolul încă strâns în mână.

— Pune nenorocita aia de piedică!

S-a oprit, a manevrat rapid arma şi apoi a dispărut în peşteră.

— Ramzi, ascultă-mă. O să mergem să ne ascundem până ce trupele SFOR vă iau de aici, OK? Ramzi, mă auzi?

Am scuturat încet capul lui Salkici încercând să-l fac să mă asculte.

— Îi iei pe Benzil şi pe Nasir cu tine, bine? Eu şi Jerry vom sta la adăpost până plecaţi. Ai înţeles?

Făcu tot ce putu să dea din cap. M-am aplecat şi am luat încărcătorul de la AK-ul unuia dintre agresori. Nici el nu mai avea rezerve.

— Nasir, Nasir! L-am tras lângă mine. Ramzi, spune-i care-i planul.

Elicopterul încă nu se vedea din cauza norilor, însă era clar că se apropia. Dacă peştera era bine cunoscută din timpul războiului, probabil că se îndreptau drept spre noi cu ajutorul GPS-ului.

Salkici mai murmură ceva spre Nasir, iar eu am luat-o la goană în sus pe deal, leoarcă de transpiraţie.

Benzil era prăbuşit în peşteră, iar Jerry se chinuia să-l facă să meargă.

— Benzil, vin trupele SFOR. Tu te duci înapoi împreună cu Salkici şi cu Nasir, bine?

Clătină din cap.

— Nu, nu, trebuie să văd…

— Nu avem timp. Am merge mai încet din cauza ta. Întoarce-te în oraş, însănătoşeşte-te şi ai grijă să minţi cât poţi despre ce s-a întâmplat aici. O să venim după tine după ce ne întâlnim cu el. Dacă vrea să te vadă acum, sigur o să vrea să te vadă şi peste câteva zile.

Elicea elicopterului se rotea din ce în ce mai jos.

Benzil murmura ceva ce nu am putut desluşi din cauza zgomotului.

— Taci odată! Îl împroşcasem cu stropi de salivă. Ascultă-mă! Inventează o poveste. O să ne întoarcem în oraş şi te vom găsi. Numai nu le spune de ce suntem aici, ai înţeles? L-am împins în afară către intrare. Şi ai grijă ca povestea ta să coincidă cu a lui Salkici.

Nu avu timp să-mi răspundă. Apăru Nasir, care începu să-l târască afară. Voiam să-i mulţumesc că trăsese în nenorocitul ăla şi nu în mine, dar nu era timp de strângeri de mână sau de gesturi frumoase. La urma urmei nu ne transformaserăm în cei mai buni prieteni şi nici nu ne aflam într-un fel de frăţie secretă.

L-am apucat pe Jerry şi l-am împins spre fundul peşterii ca să-i spun ce trebuia să facem acum.

Ne-am ghemuit cât am putut de tare în spatele movilei de pietre şi am ascultat cum elicopterul a ajuns şi s-a oprit chiar deasupra noastră.

85

Un al doilea elicopter a apărut la o jumătate de oră după primul, probabil să mai aducă oameni şi să ridice cadavrele. Pilotul a aterizat cam la o sută de metri de peşteră, dar nu a oprit motorul. Vântul crescuse mult în intensitate, împrăştiind ploaia în toate direcţiile; rămăsese cu rotorul în mişcare ca să evite situaţia în care nu ar mai fi putut să pornească din nou.

L-am ascultat timp de cel puţin douăzeci de minute, în timp ce soldaţii „curăţau" zona. După cât ne puteam da seama de la distanţa aia, erau nemţi. Unul sau doi hăuliseră înăuntrul peşterii ca să audă ecoul. Alţi doi se aventuraseră mai adânc înăuntru, dar în niciun caz nu le trecuse prin cap să meargă până la capăt. Poate că nu le plăcea întunericul; poate că se temeau c-ar putea să calce pe mine sau pe bombe-capcană. Probabil că fuseserăm norocoşi într-o singură privinţă în ultimele douăzeci şi patru de ore, şi anume că noi înşine nu dăduserăm peste vreuna.

L-am înghiontit pe Jerry în momentul în care elicopterul se ridica de la pământ.

— Du-te şi ia jeepul cât mai avem ocazia.

Când am ajuns la ieşirea din peşteră, m-a pufnit râsul. Jeepul fusese înconjurat cu panglică albă cu albastru pe care o pune de obicei poliţia în locurile unde se comit crime; părea că fusese împachetată pentru a fi dată cadou. Unele dintre tuburile goale împrăştiate în jurul lui aveau chiar mici steguleţe înfipte în noroiul de lângă ele.

Curând însă zâmbetul mi s-a şters de pe faţă, şi anume când am plecat de lângă scena crimei atât de eficient cercetată de militarii nemţi.

După câte îmi spusese Salkici, vehiculul pe care l-ar fi folosit să ne ducă la Nuhanovici era parcat în hambarul cel mai mare din zona unde avusese loc ambuscada. Vântul era extrem de rece şi îmi şfichiuia fiecare milimetru de piele acoperită de sudoare. Mi-am strâns braţele în jurul corpului şi mi-am ridicat gulerul pentru a conserva căldura corporală cât de bine se putea. Dacă trebuia să întorc capul, mă întorceam cu tot corpul. Nu voiam ca nicio picătură din ploaia aia îngheţată să mi se scurgă pe gât.

Mersesem cam douăzeci de metri când m-am întors să văd ce face Jerry şi mi-a alunecat piciorul. Am căzut şi, în momentul când genunchii au atins piatra îngheţată, am simţit că iau foc.

Speram doar că nu-mi zdrobisem rotula, însă oricum nu puteam face altceva decât să sper. Cortina de nori negri era acum chiar deasupra noastră şi se întindea cât vedeai cu ochii. Nu era de mirare că pilotul elicopterului nu întârziase prea mult pe aici.

După încă douăzeci de metri, vântul deveni şi mai puternic: acum ne sufla ploaia îngheţată chiar în faţă. Ochii îmi lăcrimau puternic. Nu puteam face altceva decât să încercăm să nu privim înainte, ci doar în jos.

M-am oprit să-l aştept pe Jerry. Ajunse imediat lângă mine târându-şi picioarele şi se opri atât de aproape, încât respiraţiile ni se contopiră într-un val de abur suflat imediat de vântul tăios.

Cu cât ne apropiam de culme, cu atât curenţii de aer deveneau mai puternici. Temperatura aerului era şi aşa destul de scăzută, dar vântul îngheţat o adusese aproape de zero. Capul începuse să mi se învârtă.

Mi-am dat seama că tocmai avusesem primele simptome de hipotermie. Trebuia să ne adăpostim de vânt, dar în acelaşi timp trebuia să plecăm cât mai repede de pe dealul acela.

Când am ajuns în cele din urmă în vârf, vântul era atât de puternic, încât aproape m-a doborât la pământ. Iar ceea ce am văzut prin perdeaua deasă de ploaie în vale aproape că a reuşit să termine treaba.

O macara ridica maşinile Audi pe o platformă. Militarii SFOR înconjuraseră ce mai rămăsese din camion şi nu păreau deloc că s-ar grăbi aşa cum mă aşteptam eu. Nu puteam coborî acolo, dar trebuia să ne adăpostim cumva de ploaie şi de vântul ăsta nenorocit. Trebuia să ne înapoiem la peşteră.

Am făcut cale întoarsă, de data asta în susul celuilalt deal, cu muşchii picioarelor înţepându-ne din ce în ce mai tare pe măsură ce-i forţam mai mult să se mişte. Am ajuns primul în vârf şi m-am uitat în jos. Ceea ce se vedea în partea asta a văii nu era deloc o privelişte mai îmbucurătoare.

Jerry ajunse lângă mine.

— Ce s-a întâmplat?

L-am împins în faţă şi i-am arătat unde să se uite. Trei rânduri de faruri erau aţintite asupra intrării în peşteră. Probabil că aveau să ridice jeepul şi să mai pună câteva steguleţe de jur împrejur. Asta era, nu ne puteam întoarce în peşteră.

Şi Jerry îşi dădea seama de asta.

— Ce facem acum?

— Stai aici şi fereşte-te de vânt. Imediat ce pleacă, o să coborâm după camionetă. În caz că o mai lasă acolo...

Am început să mergem pe unde veniserăm. Ploaia ascundea aproape complet vederii ferma şi militarii SFOR, însă la urma urmei asta nu era chiar atât de rău. La fel ca lunetiştii în timpul asediului, dacă noi nu-i puteam vedea, nici ei nu ne vedeau pe noi.

În cele din urmă am ajuns într-un fel de refugiu care, după cum arăta şi mirosea, servise drept adăpost pentru oi, săpat de timp în buza dealului. Dacă fusese suficient de bun pentru ele, trebuia să fie suficient de bun şi pentru noi. Ne-am îmbrăţişat strâns, cu feţele la câţiva centimetri una de cealaltă, încercând să menţinem şi să împărtăşim puţina căldură corporală pe care o mai aveam.

Când am ridicat capul, nu am mai putut zări nimic în vale, numai ploaia care acum ajunsese densă ca un zid. Părea că suntem atacaţi de un roi de albine reci ca gheaţa.

— O să aşteptăm până pleacă – sau măcar până se întunecă.

Aveam gâtul uscat şi răguşisem. Eram ud, îngheţat şi mi-era foame. Aş fi dat orice pentru un sendviş cald cu brânză şi o ceaşcă de ceai fierbinte, băut sub o pilotă, pe o sofa confortabilă, în faţă unui program pe Discovery.

Jerry-şi mişcă uşor capul într-un gest pe care l-am înţeles ca fiind aprobator.

Pe măsură ce treceau clipele, şi pământul devenea din ce în ce mai rece şi mai îmbibat de apă. Îi simţeam căldura corpului în punctele în care ne atingeam, însă în rest eram complet îngheţat. De fiecare dată când se mişca pentru a-şi găsi o poziţie mai confortabilă, simţeam cum frigul pătrunde în fiecare bucăţică de piele expusă. Cel puţin eram la adăpost. Probabil că este o autosugestie pe fond psihic: dacă te rezemi de ceva sau te bagi sub ceva, ai senzaţia imediat că-ţi este puţin mai cald. Sigur că nu ţi-e de fapt, însă ajungi să crezi asta.

Vântul şuiera în buza adăpostului. Ploaia era şi ea suflată cu putere înăuntru şi se izbea de haina mea de vinilin, prelingându-se apoi ca pe un zid.

86

Probabil că au trecut aşa cel puţin două ore îngheţate, cu mine ascultând vântul şi cu Jerry tremurând şi încercând să se mişte încontinuu ca să-şi dezmorţească membrele înţepenite. L-am strâns şi mai aproape de mine, ca să-l încălzesc, dar să mă mai încălzesc şi eu puţin.

— Ascultă, dacă aparatul ăla al tău de fotografiat e distrus, nu mai are niciun rost să mergi cu mine. De ce nu te duci şi tu în vale la ăia din SFOR?

Clătină din cap.

— La dracu', nu! De ce să renunţ acum când suntem atât de aproape?

— Păi pentru că acum nu mai ai niciun motiv să mergi mai departe, ca să nu mai vorbim de halul în care eşti.

— Şi tu eşti la fel. În plus, pot încă să-i iau măcar un interviu. Nu te-ai gândit niciodată că aş vrea să aflu cine l-a ucis pe Rob?

— Asta nu-i singurul lucru despre care vreau să-i vorbesc.

În ciuda stării în care se afla, Jerry reuşi să schiţeze un zâmbet.

— Adică, te referi la cheltuieli?

M-am uitat în josul dealului. Încă nu puteam zări hambarele. Am privit cum îi tremura capul de frig destul de mult timp, întrebându-mă ce să-i spun. La urma urmei, de ce să schimb un obicei care mă ţinuse toată viaţa? Chiar când eram copil, obişnuiam şi mint despre locurile în care fusesem şi în legătură cu ceea ce făcusem – nu o minţeam numai pe mama, îi minţeam pe toţi. Nu-mi plăcea ca oamenii din jur să ştie lucruri despre mine. Mă făcea să mă simt vulnerabil. Tatăl meu vitreg le folosea întotdeauna ca scuză să-mi mai tragă o săpuneală. De ce să le dai oamenilor funia cu care să te spânzure?

Până la urmă însă, m-am gândit: „De ce nu?" Atâta vreme cât nu-i spuneam nimic despre cei pentru care lucram. Poate că, dacă vorbeam în continuare, aveam altceva la care să ne gândim în afară de frigul pătrunzător. Jerry ascultă prin urmare tot ce am avut de spus, de la momentul în care sosisem în Bosnia până în momentul în care plecasem. I-am spus de misiunea Paveway. I-am povestit despre cum îl privisem pe Nuhanovici la fabrica de ciment şi ascultasem ţipetele fetelor care erau violate.

În cele din urmă i-am spus despre Zina.

— Ştia că sunt acolo, continua să se târască acei câţiva ultimi

metri pentru a se ascunde, mă implora din ochi să o ajut, dar nu am putut face nimic. Aş fi putut salva mai multe vieţi, mai multe chiar şi decât Nuhanovici. Măcar el a avut curajul să intervină. Eu în schimb n-am făcut altceva decât să mă gândesc mai presus de toate la treaba pe care o aveam de făcut acolo…

— De-asta vrei să te întâlneşti cu el? Te simţi vinovat? Se uită la mine lung, tremurând din toate încheieturile. Nu poţi să te învinovăţeşti pentru rahatul care s-a întâmplat acolo. Crede-mă, ştiu ce spun. De exemplu, alerg după fata care arde în napalm să încerc să sting flăcările care o pârjolesc sau o fotografiez pur şi simplu?

Când eram aici, în 1994 eram doar un puşti plin se idealism şi animat de sentimente nobile. Îmi spuneam că mai întâi de toate trebuia să fiu om şi abia apoi eram fotograf. Râse ironic în timp ce ploaia i se prelingea pe faţă. Era fleaşcă. Mi-au trebuit trei războaie ca să înţeleg şi să pot răspunde la acea întrebare. Eu sunt numai tipul care apăsă butonul aparatului de fotografiat, nimic mai mult, nimic altceva. Lumea are nevoie de imaginile astea ca să scoată oamenii din viaţa lor apatică, confortabilă, plină de colesterol. Aceasta e contribuţia pe care o aduc eu umanităţii. Se aplecă spre mine. Nici tu nu eşti altfel. Trebuie să păstrezi o anumită distanţă; dacă totul ar fi mers bine, ai fi salvat mai mulţi oameni decât ai văzut ucişi. Înţelegi ce vreau să spun?

Înţelegeam, însă asta nu mă făcea să mă simt mai bine. Încă voiam să am ocazia de a discuta cu Nuhanovici despre ceea ce se petrecuse.

— Îţi aduci aminte de poza aia de Kevin Carter din apartamentul meu? Ştii, aia cu copilul şi cu vulturul?

Am dat din cap, dându-mi brusc seama că tocmai îmi trecusem mâinile prin părul ud leoarcă şi le mirosisem ca un drogat. Trecuse ceva vreme de când făcusem gestul ăsta.

— La trei luni după ce a făcut-o, amărâtul a înfipt un furtun în ţeava de eşapament a camionetei sale şi a inhalat profund. Problema lui Kevin era că nu putuse spune lumii dacă fetiţa supravieţuise. Era un om cinstit. A recunoscut că stătuse timp de douăzeci de minute aşteptând şi sperând că vulturul avea să-şi desfacă aripile şi să zboare de acolo. Când a văzut că nu se întâmplă, a făcut totuşi poza – şi apoi s-a aşezat sub un copac, plângând, vorbind cu Dumnezeu şi gândindu-se la propria fiică.

Atunci când s-a întors în State, a început să primească telefoane în miez de noapte, care-l învinuiau că nu ajutase fetiţa. Până şi unul dintre nenorocitele alea de ziare a scris – nu voi uita niciodată – „Bărbatul care-şi potrivea obiectivul ca să prindă cât mai bine suferinţa fetiţei poate fi considerat la fel de bine un animal de pradă, un al doilea vultur la faţa locului.” Imaginea copilului a început să-l bântuie.

Ştiam cum trebuie să se fi simţit. Nu puteam să-mi scot din cap faţa Zinei acoperită de sânge şi noroi, aşa cum nu-mi puteam îndepărta mirosul lui Kelly de pe mâini.

— Nu era deloc corect să fie atacat astfel. Dacă eu ca fotograf fixez obiectivul asupra unui muribund, compun o imagine, poate creez o operă de artă, însă în interior urlu, dorind doar să pot să mă aşez sub un copac şi să plâng. Adevărul e, Nick, că îmbuibaţii ăştia ipocriţi din suburbii, cu vieţile lor serbede desfăşurate între masă şi pat, au văzut o singură fetiţă. Kevin fusese înconjurat de foamete, iar copilul ăla era numai unul dintre alte câteva sute pe care-i văzuse murind în ziua aceea. Dacă nu ar fi făcut fotografia aia, niciunul dintre grăsanii ăia nenorociţi de acasă n-ar fi ştiut nici măcar unde este Sudanul.

Am rămas un timp tăcuţi şi strânşi unul într-altul în timp ce ploaia continua să cadă cu înverşunare.

— Ştii ceva, Nick? Am vrut să-l sui pe Fikret într-o maşină şi să-l trimit cu un avion în State – însă ce te faci când vezi sute ca el peste tot unde te întorci? Mă mai gândesc încă la micuţul amărât, mă întreb dacă a supravieţuit. Poate că joacă fotbal chiar acum în timp ce noi vorbim. Poate că zace într-o groapă comună. Uneori îmi vine să mor din cauza asta. Inspiră adânc. Cred că-mi pot imagina prin ce-ai trecut, prietene. Nu te mai învinovăţi pentru asta.

Îmi puse mâna pe umăr.

— Întreaga lume e cu susul în jos. Ai făcut ce ai crezut că trebuie să faci în momentul ăla. Regretele şi planurile retrospective sunt pentru nenorociţii ăia care nu au fost niciodată acolo, care niciodată nu au avut de făcut astfel de alegeri. De când o am pe Chloë, m-am gândit foarte mult la toate lucrurile astea.

— Mie-mi spui?

Păru surprins.

— Ai şi tu un copil?

Mi-am frecat mâinile îngheţate.

— Da, o cheamă Kelly.

Poate că Ezra avusese dreptate. Poate că exista un moment potrivit în care totul trebuia să iasă la iveală; poate că atunci nu m-aş fi putut abţine să vorbesc chiar dacă aş fi încercat. Cel puţin aşa mă simţeam.

Am început să-i povestesc toată istoria.

— Tatăl şi mama ei erau prietenii mei, singurii mei prieteni. Sora ei mai mică era fina mea. Kelly avea numai nouă ani când toţi au fost ucişi, în casa lor, chiar într-o suburbie a Washingtonului. Am ajuns prea târziu ca să-i salvez. Câteva minute prea târziu. Numai Kelly mai rămăsese. Nu mi-am dat seama de asta în momentul respectiv, dar şi pentru mine ea era tot ce-mi mai rămăsese.

Ploaia începuse să se domolească puţin când am ajuns cu povestea din aproape în aproape la ziua în care descoperisem cadavrele şi săptămânile în care eu şi Kelly fuseserăm tot pe fugă după aceea şi cum ajunsese să locuiască cu Josh şi familia lui în Maryland.

— Acum e preot într-o biserică dintr-aia în care toată lumea cântă…

I-am povestit cât de nepriceput fusesem când trebuise să am grijă de ea, cum mă purtasem total aiurea şi cum murise ceva în mine în momentul în care semnasem actele prin care o încredinţam spre creştere lui Josh, convingându-mă că fac ceea ce e cel mai bine pentru ea.

Tremurând de frig şi de emoţie, Jerry părea că mă înţelege perfect.

— Cum îţi revii după o astfel de traumă?

— De fapt, ea niciodată…

Am simţit o mână pe umăr. Probabil că îl costase mult să o scoată de sub braţ, de la căldură.

— Vorbesc despre tine. Cum dracu’ ai făcut de ai mers înainte?

Bună întrebare. Să mă ia dracu’ dacă ştiam cum.

Am rămas aşezaţi acolo, în ploaie, poate încă alte douăzeci de minute. M-am uitat la Baby-G – arăta 16.28.

Ploaia se domolise suficient ca să pot observa luminile farurilor ce se mişcau în vale înapoi spre Sarajevo.

— Nu mai e mult până se întunecă de tot, prietene. Poate că reuşim să aprindem un foc în hambar, poate chiar şi să fierbem

nişte apă. Atunci o să vezi ce bine o să ne simţim.

87

Hainele mi se lipiseră de pielea udă şi îngheţată. Aveam mâinile atât de reci, încât mi-a trebuit o veşnicie până am reuşit să bag cheia în vechiul lacăt ruginit şi s-o răsucesc. Jerry tremura în spatele meu, aşteptând până am putut scoate lacătul şi uşile de fier masiv s-au desfăcut cu un scârţâit puternic.

Înăuntru era puţin mai cald decât afară, însă diferenţa nu era prea mare. Nu mă puteam consola nici măcar cu ideea că nu mai stăteam în ploaie. Ploaia încetase în momentul când ajunseserăm la poalele dealului.

— Du-te şi caută camioneta, am spus.

Voiam ca Jerry să continue să se mişte.

Am pipăit după un întrerupător în timp ce el avansa în întuneric, însă fără niciun rezultat.

— Am găsit! Aici!

Cu cheile în mână m-am împleticit în direcţia din care se auzea zgomotul pe care-l făcea bătând în caroserie. În cele din urmă m-am oprit într-o maşină înaltă. Am pipăit până am ajuns la portiera din stânga şi am deschis-o. Lumina din interior ne-a dezvăluit priveliştea unui microbuz Volkswagen şi a respiraţiei mele aburite.

Microbuzul era un model mai nou, mai pătrăţos, însă era la fel de ruginit şi de uzat ca orice vechitură. În spate era plină de saci de nailon şi de rafie goi, colaci de sfoară şi paie. Podeaua era acoperită cu ziare, hârtii, cutii de băuturi, toate porcăriile obişnuite.

Am sărit înăuntru şi am descuiat portiera din dreapta pentru Jerry, apoi am pornit motorul. După câteva rateuri şi zgomote înfundate, motorul diesel în sfârşit a pornit. Am aprins farurile. Hambarul era înalt, avea acoperişul de tablă, iar pe podea s-ar fi putut parca o duzină de vehicule dacă nu le-ar fi deranjat grămezile de saci şi uneltele obişnuite într-o fermă împrăştiate peste tot.

Am apăsat pe brichetă, am băgat în marşarier şi am dat înapoi astfel încât lumina farurilor să dezvăluie cât mai mult din locul în care ne aflam. Indicatorul de combustibil arăta că rezervorul este pe jumătate plin. Bricheta reveni la poziţia iniţială.

— Ia uită-te la brichetă, vezi dacă putem să aprindem un foc.

Am scos-o din viteză, cu motorul pornit şi gazele de eşapament pufăind lângă zidul de beton armat. Mă simţeam mai

plin de energie şi am sărit din maşină pe pământul îngheţat. Nu conta rahatul de monoxid de carbon – voiam să se încălzească maşina şi să pot vedea unde mă aflam.

Salkici promisese că voi găsi şase bidoane de motorină ascunse în spatele grămezilor de carton şi lemn. Am tras de porcăriile de pe jos până le-am găsit şi l-am ridicat pe fiecare în parte să văd dacă e plin.

Jerry a adunat sacii de polietilenă goi şi bucăţile de lemn, paiele, cartonul, orice ar fi putut lua foc. A făcut o grămadă suficient de mare să ne dea ceva căldură, dar nu atât de înaltă încât să aprindă întregul hambar, după care a alergat înapoi la camionetă. A găsit în cabină nişte ziare pe care le-a scos şi cu care în cele din urmă a aprins focul. Curând ne încălzeam mâinile şi feţele inhalând fumul dens de plastic ars.

Cu un cuţit vechi şi ruginit am tăiat găuri pentru mâini şi gât în nişte saci şi i-am dat lui Jerry.

— Trebuie să ne uscăm puţin hainele.

Întotdeauna îmi fusese silă să-mi scot hainele ude leoarcă şi să-mi expun pielea vânătă în frig, însă ţesătura trebuia puţin întinsă pentru a se usca cât de cât.

Acum arătam ca nişte păpuşi din cârpe, dar cel puţin sacii pe care-i aruncaserăm pe noi ne ofereau ceva protecţie împotriva frigului. În momentul în care aveam să ne punem hainele înapoi, pe deasupra sacilor, toată murdăria dinăuntru avea să se fi transformat deja în noroi, dar măcar era noroi călduţ. Focul era o schimbare bine-venită.

În jurul nostru se găsea destul combustibil încât să fi putut petrece toată noaptea acolo uscându-ne hainele, însă voiam să pornim la drum cât de curând posibil.

— Caută şi tu pe aici ceva în care să putem fierbe puţină apă. Ar fi bine să bem ceva fierbinte înainte de a pleca. Eu o să umplu rezervorul.

Jerry s-a depărtat în penumbră, iar eu am adunat de pe jos AK-ul şi cele două borsete.

Motorul mergea în continuare. Dacă l-aş fi oprit, mi-era teamă că nu va mai porni, aşa că, de ce să risc? Am aruncat borsetele pe scaunul din dreapta, am făcut un fel de pâlnie dintr-un carton şi am îndesat-o în rezervor. După ce am mirosit şi am pus pe limbă combustibilul ca să fiu sigur că este motorină, am vărsat primul bidon.

Pe al doilea nu l-a înghiţit în întregime, aşa că l-am aruncat în spate alături de alte trei bidoane pline. Deja mă şi vedeam cum o apucăm pe şosea, cu dispozitivul de căldură la maximum şi cu stomacul plin de apă fierbinte. Ce mi-aş mai fi putut dori mai mult?

M-am înapoiat la cabină şi m-am aplecat înăuntru să vad dacă radiatoarele de la picioare îşi făceau treaba. Încă nu. Borsetele erau la câţiva centimetri de ochii mei şi prin materialul borsetei lui Jerry am văzut ce mai rămăsese din aparatul de fotografiat. Probabil că Nikonul îi salvase viaţa. Am desfăcut fermoarul şi am scos aparatul. O parte din lentilă căzu pe scaun.

Glonţul pătrunsese prin carcasă. Arăta de parcă era gata să se rupă în două. Când l-am apucat, chiar asta s-a întâmplat. Şi, indiferent dacă era digital sau nu, mă pricepeam la aparate de fotografiat îndeajuns de bine ca să-mi dau seama că avea înăuntru ceva ce nu ar fi trebuit să se afle acolo.

Am reuşit să-mi strecor vârful degetului între baterie şi compartimentul unde se afla. Discul albastru de plastic de mărimea unei monede de 50 de cenţi era crăpat şi ciobit, însă am putut să-mi dau seama ce era şi că nu avea nimic de-a face cu fotografiatul.

Mâinile au început să-mi tremure când am scos Thuraya şi l-am deschis. Am scos cablul de transmisie şi am verificat dacă exista acolo ceva ce nu ar fi trebuit să se afle acolo; apoi am apăsat pe tasta de meniu.

De data asta Jerry nu mai respectase deloc măsurile de siguranţă a operaţiei. Pe lista de apeluri efectuate se afla numărul surorii lui Salkici, numărul hotelului şi încă unul, de cel puţin douăzeci de cifre. Nu era numărul de telefon al nici unui informator din Washington, Virginia sau Maryland şi nici vreun număr obişnuit de celular. Şi astea aveau un anumit prefix.

Pe cine dracu’ sunase? Îl văzusem în al-Hamra cu cablul ataşat. Descărcase fotografii? Ale cui? Ale vreunui obiectiv? Pentru a ne identifica pentru atac?

Am lăsat dracului dispozitivul albastru pentru moment. Puteam să mă ocup de el mai târziu.

Din penumbră se auzi un strigăt:

— Hei, am găsit un bidon fără găuri! O să trebuiască însă curăţat bine!

88

Am sărit din cabină cu AK-ul în mână. Am tras piedica în jos până la capăt şi am ridicat arma în poziţie de tragere. Respirând adânc pentru a mă calma, m-am aplecat peste armă şi am ţintit înspre zgomotul care venea din întuneric.

Jerry intră în bătaia farurilor folosind lumina ca să verifice bidonul de tinichea pe care îl găsise. Umbra îi dansa pe perete.

Am aşteptat în spatele farurilor până când s-a apropiat.

— Stai pe loc. Mâinile sus, ridică-le pe amândouă!

— Hei, eu sunt. Ridică cutia încercând să vadă dincolo de lumina strălucitoare. Am găsit ceva ce ne poate servi drept ceainic.

— Pistolul. Unde e arma ta?

— În geacă. Nick, ce s-a...?

— Taci dracului din gură. Aruncă imediat cutia. Îngenunchează şi pune pistolul pe podea.

Făcu exact ce i-am spus în timp ce eu înaintam spre el, cu arma ridicată la umăr şi cu degetul pe trăgaci.

— Ce se întâmplă? Ce-am făcut?

Am ieşit din bătaia farurilor şi i-am tras un picior în cap înainte să reuşească să se ridice. Jerry a căzut la pământ.

Cu un şut am îndepărtat pistolul de lângă el, apoi am continuat să-l lovesc unde apucam: cap, braţe, picioare, spate, orice părticică pe care nu reuşea s-o ferească.

Când şi-a ridicat mâinile să se apere, i-am tras un picior în stomac, făcându-l să vomite fiere şi sânge.

— Nu-ţi sunai informatorul din Washington, nu-i aşa? Nu i-am lăsat timp să răspundă, am continuat să-l lovesc îndreptându-l în direcţia focului. Ai transmis imagini din al-Hamra la numărul ăla ciudat?

Încercă să se ridice din nou în genunchi.

— De-asta aparatul de fotografiat şi telefonul aveau dispozitive de urmărire, nu-i aşa?

Am mai tras un şut în masa de carne de lângă mine. Se prăbuşi lângă foc agăţând câteva cârpe aprinse şi împrăştiindu-le în noroi. Se rostogoli spre mine, încercând disperat să se îndepărteze de ele şi să se încovoaie ca un ghem. Mirosea a păr ars.

— Tu l-ai ucis pe Rob, nu-i aşa?

Pe faţă îmi curgeau şiroaie de transpiraţie. L-am mai lovit o

dată cu piciorul în rinichi, apoi am pus din nou patul armei automate la umăr şi i-am înfipt ţeava în obraz.

Am apăsat uşor pe trăgaci.

— Nu, nu, nu... mă implora el, cu o privire de om nebun, accentuată şi de reflexia flăcărilor. Am trimis fotografiile, însă e imposibil ca asta să fi avut vreo legătură cu atacul. Nu am avut timp să pun la cale aşa ceva. Nu a fost timp!

Îmi dădeam seama cât de înfricoşat era, dar îmi dădeam seama şi că mă minţea, nu avea cum să ascundă asta oricât se străduia.

— Am vrut să merg şi eu cu tine, nu mai ţii minte? Suspină. Te rog, Nick, te rog...

M-am aplecat deasupra lui şi mai tare, cu ţeava armei înfiptă şi mai adânc în obraz. Încerca din greu să respire, atât de intens încât scuipă printre buzele umflate sânge şi salivă.

Ce dracu' făceam? Mă simţeam de parcă nu mai eram eu cel de acolo. Altcineva mă controla, poruncindu-mi să-l ucid.

— Nick, te rog... familia mea...

M-am aplecat şi mai tare deasupra lui cu arma, simţind căldura focului care începuse să-mi pârlească faţa. Aveam în continuare degetul uşor apăsat pe trăgaci.

Apoi m-am ridicat.

Jerry a văzut cum am pus din nou piedica şi s-a rostogolit pe o parte, cu genunchii la piept.

Îşi ţinea manşeta jachetei în dreptul feţei. M-am dus să iau pistolul.

Am cules de pe jos o zdreanţă veche şi i-am aruncat-o.

— Curăţă-te dracului!

O puse pe faţă şi continuă să se legene înainte şi înapoi.

— Te-am prins, Jerry, trebuie să-ţi dai seama de asta. Eşti într-un mare rahat.

Încercă să vorbească printre lacrimi, gemete de durere şi cu zdreanţa lipită de faţă. Nu înţelegeam ce spunea, aşa că am îngenunchiat lângă el.

— Ia dracului rahatul ăla de la gură. Cu cine ai vorbit?

Ridică cârpa. Din gura lui ieşiră încet cuvinte amestecate cu salivă.

— Nu ştiu.

Avea să fie o noapte lungă.

Dar Jerry era dispus să coopereze.

— Nu-i ştiu numele. Pe bune, nu-l ştiu.

— Ai folosit un număr sau un cod, sau ceva de genul ăsta?

Clătină încet din cap. De pe faţă îi picura sânge pe jachetă.

— A trebuit numai să mă întâlnesc cu el în Washington.

— Unde l-ai întâlnit?

— Într-o clădire veche de undeva de acolo. Nu-mi amintesc strada. Firma se numea Hot nu-ştiu-cum, Hot Black, ceva de genul ăsta, nu ştiu ce înseamnă.

Nu trebuia să însemne nimic.

Din câte ştiam eu, o grămadă de oameni foloseau firma Hot Black ca acoperire.

— Cum arăta?

Când mi-a răspuns, cuvintele i-au fost înnăbuşite de cârpă, însă am putut auzi suficient ca să simt că totul în jurul meu se prăbuşeşte.

— Îmi tot spunea „fiule”. Nu sunt deloc fiul lui. Nu sunt fiul unui nemernic…

— Ai dreptate, Jerry, am răspuns eu. E un nemernic. George este cel mai mare nemernic care a existat vreodată.

— Îl cunoşti?

Eu trebuia să descopăr ce ştia el şi nu invers.

— Ce te-a pus George să faci?

— Mi-a spus că o să ai grijă de mine, că o să mă ajuţi să-l găsesc. Când ajungeam la Nuhanovici, trebuia să apăs un buton într-o parte a compartimentului pentru baterii şi apoi să continui să fac fotografii. Trebuia să fac astfel încât şedinţa de fotografiere să dureze cel puţin două ore. Dacă eram nevoiţi să plecăm mai devreme, trebuia să las camera acolo.

Am luat-o înapoi spre camionetă.

Jerry îşi târa picioarele în urma mea, încercând să ţină pasul astfel încât să acopere zgomotul făcut de motor.

— Ştiu ce m-a pus să fac. Nu sunt chiar atât de imbecil. Este un fel de dispozitiv de urmărire, nu-i aşa? Apăs butonul, iar ei ştiu unde ne aflăm. Şi eu, şi el. Îl găsesc şi-l ucid. Imediat ce ajungeam la Palestine şi la Locul Strălucitor, trebuia să-l sun şi să apăs butonul. Asta-i tot ce ştiu, asta-i tot. Îţi jur.

Se aşeză în lumina farurilor, ştergându-se cu cârpa pe faţă de parcă i-ar fi folosit la ceva.

— Ce i-ai spus lui George despre Rob şi despre Benzil la al-Hamra?

— Voia să-l ţin la curent cu tot ce se întâmplă. Trebuia să-i povestesc tot, minut cu minut, în fiecare zi. Aşa că, atunci când i-am spus despre soldaţii care au pus mâna pe noi şi apoi despre Rob şi Benzil, a vrut fotografii. Trebuie să mă crezi, Nick. Am făcut poza cu Beemer-ul pentru că acolo eraţi voi atunci. Nu se poate să fi avut vreo legătură cu atacul...

Îşi luă cârpa de pe faţă şi ochii lui umflaţi şi acoperiţi de vinişoare roşii îi căutară pe ai mei pentru a-şi cere iertare, pentru a căuta ajutor, orice.

— De ce ai făcut-o, Jerry?

M-am întins înspre cabină şi am luat discul albastru în mână.

Din bărbie îi picura sânge, făcând o băltoacă în noroi.

— Mi-a spus că trebuia să îndeplinesc această misiune şi toate necazurile mele vor lua sfârşit... Tuşi din străfundul plămânilor şi scuipă flegma.

— Ce probleme? Cu ce te are la mână?

Jerry se linişti puţin.

— Am făcut un rahat. Începu să-şi şteargă din nou faţa. M-am

dus într-o tabără de instrucţie din Afghanistan cu tipii pe care i-am cunoscut în Lackawanna. Am fost arestat la aeroport când am ajuns înapoi în Detroit. Părea aproape furios. Nu sunt un nenorocit de terorist. Aveam o pistă pentru un reportaj. Idioţii ăia ştiau asta, dar tot m-au trimis în Golf.

— Ai fost în Guantanamo?

— Două luni îngrozitor de lungi am stat singur-singurel într-o cuşcă afurisită. Fără să vorbesc cu nimeni, fără ca nimeni să-mi vorbească. În întuneric beznă. Renee îşi ieşise din minţi – nu ştia unde sunt. Apoi a apărut într-o zi tipul ăsta, George, care s-a prefăcut a fi un poliţist cumsecade şi mi-a spus că mă poate scoate de acolo cât ai clipi – însă cu condiţia de a face ceva pentru el la un moment dat. Adică să-i rămân dator cu un serviciu. Ei bine, într-un târziu a ajuns să-mi ceară să-i fac acest serviciu. I-am spus că nu vreau să plec, dar a trebuit să o fac. Mi-a spus că, dacă nu mă duc să-l caut pe Nuhanovici, o s-o ucidă pe Chloë.

Se încovoie, cu faţa în mâini, suspinând în cârpă şi cu umerii scuturaţi de plâns.

Am scos discul albastru şi l-am pus pe capota camionetei. Tehnologia înaintase extrem de rapid de la operaţiunea Paveway. De data asta nu aveam de-a face numai cu un dispozitiv de urmărire. Era mult mai mult decât atât: un dispozitiv de localizare a ţintelor în mişcare. În momentul în care erau marcate, locul respectiv era lovit.

Nu mai era nevoie să stea cineva acolo un timp mai îndelungat pentru a semnaliza. Acum aveau Predator UAV[16], un avion teleghidat de mărimea unui Cessna cu un singur motor. Tipul acesta de avioane fusese folosit şi atunci când mă aflasem eu aici, ridicându-se până la 6000 de metri, însă numai pentru misiunile pentru care fusese proiectat, în special supraveghere aeriană. Înregistrau şi transmiteau imagini în timp real cu ajutorul camerelor în infraroşu sau normale, aşezate în botul avionului; comandanţii aveau o viziune de ansamblu asupra câmpului de luptă la fel de uşor pe cât le-ar fi fost să deschidă televizorul pentru a urmări un reportaj în direct despre condiţiile de trafic de pe şoseaua de centură.

Apoi, cam în anul 2000, un savant avusese ideea genială să lege un LTD de botul avionului pe lângă camerele deja instalate

[16] Unmanned Aerial Vehicle – Avion fără pilot la bord

acolo şi să-i dea câteva rachete Hellfire de cincizeci de kilograme să se joace cu ele. Aşa că, în ziua de astăzi, operatorul stătea confortabil şi privea un ecran în camera operaţiilor, până când unul dintre senzorii din botul avionului localiza ţinta – fie ea un tanc sau o maşină în care se găseau terorişti. Singurul lucru pe care-l avea de făcut în acest moment era să pornească LTD-ul şi apoi să dea drumul rachetelor care aveau să lovească ţinta cu o precizie de plus-minus doi metri. Singura problemă era identificarea exactă a ţintei, în special dacă aceasta era o persoană. Probabil de-asta George avusese nevoie ca noi să venim până aici. Se ajunsese din nou la situaţia când era nevoie de un om care să identifice ţinta. Jerry avea să pornească dispozitivul de identificare a ţintei, iar acesta va emite un semnal. Avionul recepţiona semnalele, iar operatorul va activa LTD-ul şi apoi va lansa rachetele.

M-am întors către Jerry rezemându-mă cu spatele de maşină.

— Ai făcut un mare rahat. Ăsta nu-i numai un amărât de dispozitiv de urmărire. Tu eşti idiotul care se află la capătul întregului mecanism de detectare, decizie, distrugere. Am ridicat discul albastru în lumină. Chestia asta cheamă rachetele. George îl vrea mort pe Nuhanovici… iar noi nu suntem decât victime colaterale. Suntem într-un mare rahat, Jerry. Nu-i va păsa că ţi s-a stricat aparatul. Pentru el, îndeplinirea misiunii este tot ce contează. Crede-mă, îl cunosc.

Am strâns dispozitivul în pumn. Casa Albă putea avea zeci de motive pentru care să-l vrea mort pe Nuhanovici, de la faptul că făcuse să scadă drastic profitul companiei Coca-Cola până la campania de unificare a lumii islamice.

Acum însă toate astea nu mai contau. Ceea ce conta însă era partea referitoare la victimele colaterale.

Jerry îşi luă cârpa de pe faţă.

— Ce facem, Nick? Îl sunăm pe George? Îi spunem ce s-a întâmplat?

Jerry încă nu-şi dădea seama de gravitatea situaţiei. Am făcut o pauză.

— Despre ce vorbea Salkici acolo, la ieşirea din peşteră? Ţi-a spus ceva despre Nuhanovici?

Se uită în sus, cu faţa congestionată de durere.

— Nu, numai nişte chestii ciudate. Voia să-mi mulţumească că-l omorâsem pe nemernicul ăla de atacator. Spunea că

Nuhanovici va fi mulţumit – erau nişte animale şi nu erau deloc buni în afacere... ceva de genul ăsta...

— Ce naiba o fi vrut să spună prin asta?

— Nu ştiu... era cam dus...

M-am uitat în jos spre Jerry, care încerca să-şi sufle sângele din nas astfel încât să poată respira. De ce nu spusese Salkici doar că Ţapul fusese un nemernic de agresor şi atât?

— Eşti sigur că a rostit cuvântul „afacere”?

Nu se mai uită spre mine.

— Da, sunt sigur.

— La dracu’! Am respirat adânc de câteva ori şi am aruncat dispozitivul pe jos. Nu eşti singurul de aici care a intrat într-un mare rahat... L-am ridicat în picioare. Urcă-te în maşină. Plecăm.

90

Îngheţul făcea câmpul şi şoseaua să strălucească în lumina lunii.

Încălzirea era dată la maximum, dar în faţă nu făcea mare brânză. Nici măcar nu reuşea să dezaburească parbrizul, ce să mai vorbim despre cum ne simţeam noi. Cu toate acestea, prin geamurile din spate se vedea bine. Probabil că sacilor şi bidoanelor de motorină le era cât se poate de cald.

Respiraţia lui Jerry, transformată în abur, i se rotea în jurul capului când se apleca, cu dinţii clănţănind, să şteargă parbrizul cu mâneca.

Am făcut şi eu acelaşi lucru în partea mea de parbriz.

— Fotografia aia de Kevin Carter, ţi-aduci aminte de ea? De modul în care nimeni nu vedea dincolo de vultur şi de fată pentru a-şi da seama de adevărata poveste? Cred că am fost un idiot şi nu mi-am dat seama de adevărata faţă a lui Nuhanovici.

— Adevărata faţă a lui Nuhanovici?

— Dacă Nasir nu se afla în Bagdad ca să-l protejeze pe Nuhanovici, ci ca să facă afaceri în numele lui? Dacă făcea exact acelaşi lucru ca nenorocitul ăla de Ţap? Dacă era numai concurenţa?

— Nuhanovici? Nu se poate…

— De ce nu?

— Chiar dacă ai avea dreptate în ceea ce-l priveşte pe Nasir, nu înseamnă că şi Nuhanovici este implicat.

— Nu? Îţi aduci aminte ce spunea Salkici? Că nu lucrează pentru el, că-i sunt total devotaţi, că-l slujesc. Nu fac nimic pe cont propriu, întotdeauna îi urmează ordinele. Aşa că oare ce mama dracului căuta în „Chetnik Mama”?

— Rahat.

Se lăsă pe spate.

— Vezi că aşa e? Prin urmare, ce-am văzut eu la fabrica de ciment? Chiar salva fetele alea sau făcea comerţ cu ele?

— Aşa că… Zina…

Am dat din cap.

— Da, aşa e. Fii atent, dacă lucrurile chiar stau aşa, o să-l omor pe nenorocitul ăla pentru tine.

Camioneta trecu peste o groapă; Jerry gemu şi se apucă de stomac. Nu-mi părea prea rău pentru asta. Durerea avea să dispară curând. Ceea ce-i făcusem la faţă mai avea până să se

vindece.

Jerry îşi luă cârpa de la nas.

— Dacă tot veni vorba despre adevărata faţă… Oftă adânc. Cei pe care i-ai cunoscut în New York nu erau deloc familia mea. Nici nu ştiu cine dracu' era femeia aia.

— Deci şi povestea asta era inventată?

Dădu din cap.

— Sunt căsătorit cu o femeie pe care o cheamă Renee. Am o fiică pe care o cheamă Chloë. Numai că nu sunt cele pe care le-ai văzut tu.

Se lăsă pe spate încercând să uşureze tensiunea pe care o simţea în gât.

— Ea nu ştie nimic despre toate astea. Crede că sunt în Brazilia făcând un reportaj despre alegeri… Ce-o să se întâmple dacă dau greş?

— Ascultă, Chloë are o singură şansă de supravieţuire, şi asta depinde de tine; dacă faci tot ce-ţi spun eu fără ca George să afle vreodată că eu ştiu. Imediat ce ne întoarcem în Washington, povesteşti ce te învăţ eu – indiferent de ce se va întâmpla.

Nu am mai adăugat că în viaţa lui nu trebuie să povestească nimănui despre cele întâmplate, nici măcar soţiei lui. Indiferent cine era ea.

În ceea ce mă privea, mă simţeam ciudat de resemnat în legătură cu modul în care George decisese să mă elimine. Ştiam că niciodată nu lasă lucrurile neterminate. Situaţia mea îi fusese clară în momentul în care preferasem o motocicletă în locul slujbei pe care mi-o oferise. Măcar acum ştiam cum stau lucrurile.

Ce înscenare! Sunt convins că lui George îi făcuse la fel de multă plăcere să organizeze toată şarada cu expoziţia şi cu familia falsă pe cât îi făcea să pregătească orice operaţiune importantă.

Continuam să rulăm pe şosea şi nu m-am putut abţine să nu zâmbesc când am auzit ce-mi povestea despre aşa-zisa lui familie.

— Femeia nu ştia nici să schimbe un scutec. A trebuit să-i arăt eu. Nici chiar după aceea nu a vrut s-o facă.

Dacă nu ar fi cunoscut trecutul lui George şi nu ar fi ştiut cu ce se ocupase de-a lungul timpului, i s-ar fi părut foarte greu de crezut că un reprezentant al unui guvern democratic putea

acţiona în acest mod. Însă Jerry văzuse destule conflicte la viaţa lui şi era familiarizat cu tot rahatul din jurul lor. Îşi dădea seama de ce i se întâmplau toate acestea. Însă certitudinea nu-l ajuta deloc. Stătea cu ochii aţintiţi asupra pământului îngheţat de afară, cu mâinile încrucişate la piept, încercând poate să se relaxeze gândindu-se la fetiţa lui. M-am uitat la el.

— Ascultă, să faci exact ce-ţi spun eu, OK? Nimeni nu va păţi nimic.

Dădu din cap preocupat.

— Crezi că ar fi în stare să omoare un copil, Nick? Cum ar face asta? Ar trimite un dement să o facă sau cum?

Nu avea cum să scoată o astfel de informaţie de la mine.

— Nu e deloc nevoie să ştii, pentru că nu se va întâmpla.

— De ce? De ce mă ajuţi, când tocmai eu te-am băgat în chestia asta?

Am continuat să privesc înainte.

— Am lucrat şi eu odată pentru George. Din cauza asta a murit Kelly.

Am simţit cum privirea lui îmi străpungea tâmpla.

— George a omorât-o pe Kelly? Drace!

M-am întors spre el. Ochii îi străluceau ciudat, de parcă priveau prin mine. Ştiam privirea aia foarte bine: o văzusem în oglindă de mii de ori.

— A fost răpită de nişte nenorociţi. George nu mi-a spus unde se află fiindcă nu voia să mă duc la casa respectivă şi să-i stric lui planurile. Ştia că probabil aveau s-o omoare, însă misiunea, nenorocita aia de misiune era, ca întotdeauna, cea mai importantă. Până când am ajuns eu în sfârşit la faţa locului şi am găsit-o, ei bine…

Am simţit un junghi în inimă. Imaginea cadavrului ei în timp ce îi spuneam lui Jerry era la fel de vie ca o fotografie pe care i-aş fi arătat-o.

Jerry nu arăta deloc bine.

— O, drace…

Mi-am trecut mâna prin păr şi am dus-o la nas s-o miros.

— I-am dus corpul înapoi în State, iar eu şi Josh am îngropat-o lângă familia ei. Biserica a fost plină ochi. Mi-am frecat mâinile de blugii uzi, încercând să scap de miros. Trebuia să mă întorc în lumea reală. Nu ştiu dacă ar fi fost mândră sau stânjenită de atâta atenţie.

Mi-am dorit să fi putut să scot din portofel o fotografie şi să i-o arăt lui Jerry, la fel ca orice alt părinte mândru de copilul său, însă pur şi simplu nu aveam nicio fotografie. Adică nu aveam niciuna de care să fi fost ea mulţumită. Numai una de pe paşaport: îi ieşiseră coşuri în ziua aceea şi a trebuit practic s-o târăsc până la fotograf. Mai erau şi celelalte de acasă de la ea, desigur, însă toate acestea se aflau la păstrare deocamdată. Zilele astea ar fi trebuit să ajung să mă uit prin ce mai rămăsese acolo.

— Asta e, totul a rămas acum în urmă. Am băgat în viteza a treia, luând-o în sus pe deal. Nu vreau să mai treacă vreodată cineva prin astfel de coşmaruri. Nimeni nu le merită. În afară de George – dar asta nu se va întâmplă niciodată.

Ne uitam amândoi fix la şoseaua inundată de lumina farurilor.

— Ascultă, îmi pare rău că ţi-am distrus faţa. Am văzut dispozitivul de localizare, numărul de telefon, mi-am adus aminte de ceea ce se întâmplase cu aparatul de fotografiat la al-Hamra şi am văzut roşu în faţa ochilor.

Avea alte probleme, mai mari, care să-l preocupe.

— Am meritat-o. Ştii, Renee mi-a spus odată că Buddha spunea că toţi avem câte doi câini în interior, unul bun şi unul rău, luptându-se în permanenţă unul cu celălalt. Câştigă cel care este hrănit.

— Nu trebuie să vii şi tu. Oricine se poate speria când are ceva de pierdut. Tu mai ai încă o familie, o viaţă – eu nu mai am nici pe dracu'. Te duc înapoi la hambar şi mă întorc de unul singur.

— Nu… îmi zâmbi pe cât îi permiteau buzele umflate. De dragul vremurilor trecute…

Am verificat kilometrajul. Încă trei kilometri şi ceva şi trebuia să ajungem la primul indiciu. Gerul devenea din ce în ce mai puternic: ceea ce fusese numai un praf alburiu pe asfalt se transformase acum într-un strat mai mult sau mai puţin consistent de gheaţă. Am continuat cu viteza a treia, sperând ca totul să fie bine.

M-am gândit la câinii lui Renee şi mi-am dat seama că această cutie cu carne pentru câini era una pe care nu voiam s-o mai deschid niciodată.

91

Salkici îmi spusese că bucata de pădure ţinea numai doi kilometri și că următorul indiciu pe care trebuia să-l căutăm era o zonă defrişată, arsă.

Am aruncat o privire spre Jerry, care stătea atât de aproape de ventilatoarele prin care venea aer cald, încât aproape că le blocase.

— Trebuie să îi vedem curând, uită-te după un grup de copaci „spulberaţi de explozii” pe dreapta. Îmi plăcuse descrierea lui Salkici.

Am încetinit, în timp ce el ştergea fereastra aburită din dreptul său cu mâneca udă. Pe dreapta însă nu se afla numai un grup de copaci distruşi, erau zeci; unele dintre trunchiurile rămase ajungeau până la un metru, din altele nu se mai vedea decât baza din care dădeau rădăcinile. Salkici se înşelase – nu fuseseră deloc aruncaţi în aer: majoritatea arătau de parcă se trecuse cu tancul peste ei.

Amândoi am observat locul pe care-l căutam în acelaşi timp. Am oprit chiar lângă el ca să pot vedea ceva în lumina farurilor. Un val de aer şi mai rece pătrunse înăuntru când Jerry deschise portiera. Era atât de îngheţat, că mai mult a ţopăit decât a mers spre copaci, iar eu știam exact cum se simţea.

Mi-a făcut semn să mă duc şi eu, şi apoi a început să sară în sus să-şi încălzească puţin picioarele amorţite şi dureroase. Am băgat în viteza întâi şi m-am apropiat încet de el. Deschizătura îngustă dintre copaci nu fusese provocată în mod evident de o explozie; avea exact dimensiunile unui vehicul.

Jerry intră din nou la locul lui şi am continuat să înaintăm. Era ca şi cum am fi intrat într-o peşteră. Copacii erau la doar câteva zeci de centimetri de fiecare parte a maşinii, iar baldachinul de ramuri de deasupra noastră ascundea complet cerul cu stele strălucitoare.

Jerry se aplecă înainte şi încercă din răsputeri să zărească ceva prin parbriz.

După vreo sută de metri, poteca se mai lărgi puţin, iar maşina derapă uşor când am băgat într-a doua. Poteca nu era acoperită de gheaţă: era prea adăpostită. Pământul era moale şi speram că nu avea să se transforme mai încolo în noroi. Microbuzul nu avea nici pe departe proprietăţile unui 4x4.

Jerry mai şterse o dată parbrizul.

— Unde dracu’ trăieşte tipul ăsta? Într-un muşuroi de cârtiţă sau într-o casă construită într-un copac?

M-am uitat din nou la indicatoare. Condusesem cam doi kilometri de la şosea. În faţa noastră, în locul unde borna kilometrică arăta doi kilometri, se făcea un drum la stânga. După ce am trecut din nou prin nişte gropi, curând am zărit în lumina farurilor noul drum.

M-am întors şi am privit spre Jerry.

— Dracu’ ştie ce se va mai întâmplă acum. Trebuie doar să acţionăm pe moment.

— De-abia aştept.

Am luat-o pe drumul respectiv.

— Dacă se îngroaşă gluma şi trebuie să ne despărţim, ne întâlnim în punctul unde am apucat-o prin pădure. Oricum, indiferent ce faci, nu te apropia prea mult de lizieră – poate fi minată. O să fac şi eu acelaşi lucru, sper să ne sincronizăm. Dacă nu ne întâlnim într-un interval de şase ore, fiecare e pe cont propriu.

Jerry dădu din cap încet.

— În peşteră nu am crezut că vom ajunge aşa departe. Încă mă trec fiori de groază când mă gândesc.

Am băgat mâna în ce mai rămăsese din buzunarul jachetei mele de vinilin.

— Mai ai încărcătoarele pentru pistol?

Dădu din cap. I-am înapoiat pistolul Daewoo.

— Am văzut că vechiul tău amic Osama ţi-a arătat cum se foloseşte rahatul ăsta.

Instrucţiunile lui Salkici fuseseră foarte exacte. Şase sute de metri mai încolo drumul era traversat de două praguri metalice pentru limitarea vitezei.

— Fii atent, îi dăm drumul!

Când ne-am apropiat, Jerry şi-a pus ambele mâini cu palmele desfăcute pe bordul maşinii. O mişcare bună. Voiam să poată fi văzute de toţi tipii nervoşi şi înarmaţi din preajmă.

Am urmat instrucţiunile lui Salkici cuvânt cu cuvânt; m-am oprit şi am lăsat farurile aprinse şi motorul pornit.

Cele două praguri fuseseră aşezate special ca să lase maşinile să se strecoare cu greu peste ele. Nu-mi dădeam seama ce se afla în faţa noastră, se vedea numai drumul care mai continua puţin şi apoi dispărea în întuneric.

Jerry încerca să vadă ceva în faţă.

— Ce facem acum?

— Ce ne-a spus el. Aşteptăm.

Am început să cobor geamul din dreptul meu. Înainte să-l deschid pe jumătate, am văzut ceva mişcându-se între copacii din stânga. Am rămas cu mâinile pe volan şi cu privirea înainte.

— Ramzi?

— Nu e Ramzi. Sunt Nick Stone.

Vocii pe care o auzisem dintre copaci li se alăturară imediat altele, într-o avalanşă de cuvinte pe care nu le înţelegeam. Simţeam vibraţia motorului prin volan şi am rămas concentrat ca şi nu cumva şi mi se mişte mâinile.

Un grup de bărbaţi ieşiră din pădure. Erau îmbrăcaţi în diverse uniforme aruncate pe ei la întâmplare: uniforme de campanie americane, geci impermeabile germane, cizme de piele, diverse căciuli de blană. Fiecare avea în mână o armă automată.

Ambele portiere au fost deschise în acelaşi timp. Am fost daţi jos din maşină şi duşi în faţă astfel încât să ne poată studia în lumina farurilor. Nu ne simţeam însă ca şi cum am fi fost prizonierii lor, eram percheziţionaţi pur şi simplu, nu târâţi ca nişte duşmani.

Am rămas cu mâinile sus şi am început să tremur de frig în timp ce ei îmi scoteau borseta şi mă controlau să vadă ce am pe dedesubt. Am văzut când au scos AK-ul meu din camionetă. Cineva continua să îmi vorbească în sârbo-croată, însă singurul cuvânt pe care-l înţelegeam era „Ramzi”.

Am încercat din toate puterile să explic ce se întâmplase.

— Spital. Bum! Bang! Doctor.

Nu ştiu ce-şi închipuiau ei că îndrugam acolo, dar nu voiam să risc să fac vreo mişcare bruscă pentru a clarifica poate prin gesturi ce încercam să spun.

Au luat şi pistolul, şi borsetă lui Jerry. Mi-au lăsat mâinile pe lângă corp, iar bărbatul care a făcut-o a părut că-mi spune să mă relaxez. Ne percheziţionaseră de ajuns.

Erau patru. Toţi erau mult mai în vârstă decât Salkici, mai apropiaţi de vârstă lui Nasir. Erau suficient de bătrâni ca să fi făcut războiul împreună, şi asta se vedea. Vreo doi aveau cicatrice pe faţă şi genul de privire care spunea că făcuseră şi văzuseră lucruri pe care nu voiau să şi le mai amintească vreodată. M-am întrebat dacă le lipseşte vreun deget.

Aveau armele bine unse şi excelent întreţinute; AK-uri şi nişte Heckler & Koch G3, o puşcă de asalt cu încărcător de douăzeci de gloanţe.

Unul dintre ei – cel care părea şeful – avea un păr lung şi ondulat care-i ieşea de sub căciula rusească de blană şi-i flutura pe umeri. Un aparat de emisie-recepţie Motorola bâzâi undeva în mănuşa lui groasă din piele de oaie. Se auziră nişte cuvinte rapide printre care numele „Ramzi” şi „Nick Stone” reveniră de mai multe ori. În cele din urmă mi-l dădu mie şi-mi arătă pe ce buton să apăs.

— Alo? Tu eşti Nick Stone?

Era o voce autoritară, de bărbat, cu accent impecabil. Am apăsat pe buton.

— Da. Mai este cineva cu mine, Jeral al-Hadi. Fotograful.

Mă gândeam că faptul că aveam un musulman cu mine ar putea cântări în favoarea mea.

— Unde e Ramzi?

Nu ştiau ce se petrecuse?

— E în viaţă. La fel şi Benzil. Amândoi sunt în oraş.

I-am povestit rapid ce se întâmplase în peşteră.

— Aşteaptă un moment, te rog.

Speram că aşteptarea nu avea să fie mai lungă de un moment. Deja îngheţasem sloi.

I-am înapoiat radioemiţătorul celui care mi-l dăduse şi am rămas acolo în picioare, cu frigul muşcând adânc din fiecare bucăţică de corp. Mă simţeam exact la fel ca în adăpostul pentru oi. Am început să bat din picioare şi am văzut că şi Jerry făcea acelaşi lucru. Bărbatul de la capătul celălalt al transmisiei spuse ceva în Motorola către unul dintre bărbaţii din jur care dispăru în timp ce tipul cu părul lung ne oferi fiecăruia câte o ţigară.

Nu fumasem în viaţa mea, însă acum aproape că aş fi cedat tentaţiei, atât de mult mi-aş fi dorit să-mi ţin mâinile căuş în jurul unui chibrit.

Ne-au fost aduse două parka nemţeşti şi niciunul din noi n-a avut nevoie de invitaţie specială ca să şi-o tragă pe el, cu gluga ridicată. Oamenii ăştia ştiau ce înseamnă să-ţi fie frig şi foame, să fii ud şi obosit – toate astea le păstrau însă pentru duşmani.

Am rămas acolo încă zece minute sau cam aşa, până când radioemiţătorul a bâzâit din nou şi am fost urcaţi în partea din

spate a microbuzului, acolo unde se afla roata de rezervă. Avusesem dreptate, era mult mai cald aici. Tipul cu părul lung s-a suit la volan şi a început să manevreze maşina prin deschizătura îngustă din faţă.

Drumul mergea drept un timp, apoi cotea la dreapta şi ajungea la un zid alb murdar de aproximativ trei metri înălţime. În zid era săpată o arcadă cu două uşi din lemn masiv, care acum erau date în lături pentru a ne lăsa să intrăm.

92

Microbuzul se opri brusc. Tipul cu părul lung sări din maşină şi deschise uşa din dreptul nostru. De partea cealaltă a portalului pâlpâiau lumini; din mijlocul lor apăru un bărbat scund, încălţat cu cizme din piele de oaie, având în mână o lampă cu petrol. Era Nuhanovici. Deşi avea faţa ascunsă de gulerul ridicat şi pălăria trasă peste ochi, am observat totuşi că îşi răsese barba. Asta nu conta prea mult: încă semăna cu un uncheş bătrân şi iubit de toată lumea.

— Intraţi, vă rog.

Avea ochii strălucitori şi privirea inteligentă şi pătrunzătoare. Colţurile gurii erau ridicate ca şi cum ar fi încercat să zâmbească, dar nu eram sigur dacă zâmbetul ne era adresat mie şi lui Jerry sau tipului cu părul lung care ne condusese înăuntru şi apoi întorsese microbuzul înapoi spre punctul de control.

L-am urmat pe Nuhanovici într-o curte pietruită. Îmi ajungea de-abia până la bărbie, însă nu lăsa nici urmă de îndoială asupra faptului că el era şeful suprem aici.

— Am pentru voi haine uscate şi apă fierbinte. După ce o să vă simţiţi mai bine, vom lua masa şi vom discuta.

Vorbea rar, cu un accent puternic, dar avea o engleză perfectă şi-şi alegea cuvintele cu mare atenţie.

Chiar în faţa noastră se afla o clădire cu un etaj şi o verandă care ţinea cât era clădirea de lungă. Locul era cufundat în întuneric.

Ne-a condus spre stângă, de-a lungul zidului, înspre locul unde primei clădiri i se alătura o alta, mai înaltă, formând o curte interioară. L-am urmat pe el şi lampa pe care o ţinea în mână pe o scară foarte veche care scârţâia pe verandă. La stângă, în spatele unor bucăţi de sticlă albastră sclipea o lumină caldă.

Deschise uşa şi ne pofti înăuntru. Am ezitat un moment dacă să ne descălţăm înainte de a intra.

— Vă rog, nu vă descălţaţi, poftiţi. Nuhanovici se uită mai de aproape la faţa lui Jerry. Rana aia trebuie curăţată.

Camera, poate de patru pe cinci metri, era încălzită de un foc bine întreţinut. Lângă perete era aşezată o stivă de lemne, iar aerul era greu din pricina mirosului puternic şi a fumului.

Umbrele noastre se mişcau rapid pe pereţi. O lampă cu petrol într-un colţ era singura sursă de lumină în afara focului, şi

deasupra flăcării sfârâia puţină esenţă de lavandă într-o farfuriuţă de aramă. Viziunea cea mai îmbucurătoare erau cele două băuturi fierbinţi din care ieşeau aburi aşezate pe două tăvi de aramă lângă cămin. M-am îndreptat direct spre ele.

Jerry mi s-a alăturat, încercând să-şi pună sângele în mişcare din nou în faţa focului. Deasupra lui bolborosea nişte apă într-un vas de lut ars decorat cu bucăţi de sticlă colorată.

Nuhanovici rămase lângă uşă.

— Apa ar trebui să fie suficient de caldă ca să vă spălaţi. Vă rog să vă schimbaţi şi să vă simţiţi ca acasă înainte să apucăm să vorbim. Se întoarse să plece.

— Eu sunt Nick. Am făcut un gest cu mâna. Iar el este Jerry.

Bărbatul dădu din nou să zâmbească.

— Iar eu sunt Hasan.

Închise uşa în spatele lui.

Jerry nu mai avu nevoie să fie poftit a doua oară. Răsuci micuţul robinet de aramă de la baza vasului şi apă fierbinte curse într-o carafă mare de sub el. Am turnat băuturile. M-am bucurat să văd că era ceai şi nu rahatul ăla de cafea arăbească, deşi m-aş fi mulţumit cu orice cât de cât cald. Am aruncat înăuntru câteva bucăţi de zahăr brun cristalizat. Paharul îmi arse degetele şi am început să sorb licoarea fierbinte.

Jerry umplu ligheanul şi începu să se dezbrace în faţa focului. Mi-am scos şi eu cizmele din picioare, mi-am umplut din nou paharul şi apoi m-am uitat în jur. Două laturi ale camerei erau mobilate cu sofale lungi acoperite cu perne. Ni se lăsaseră acolo câteva articole de lenjerie. Pereţii văruiţi într-un alb murdar nu fuseseră decoraţi în niciun fel.

O uşă din lemn, de partea cealaltă a peretelui cu căminul, dădea în ceea ce servea drept toaletă, o cutie simplă cu o gaură şi un lighenaş de clătit mâinile lângă care era atârnat un prosop. Din câte îmi dădeam eu seama, nu exista niciun fel de priză sau dispozitiv electric. Mi se părea că ne întorseserăm în timp cu două sute de ani.

Jerry se despuiase complet şi acum încerca să toarne apă rece dintr-un butoiaş într-o altă carafă. În mod evident, se descurca foarte bine cu aceste ustensile din secolul al XIX-lea. Scoase din cârligul care-l susţinea lanţul de care era agăţată găleata de aramă cu decoraţiuni deasupra bazinului de piatră, ce servea drept cadă de duş la stânga focului. Lăsându-l să alunece printre

mâini până ce găleata ajunse la bazin, turnă înăuntru apă din fiecare carafă până când fu mulţumit de temperatura obţinută.

Am deschis uşor uşa de sticlă albastră să văd ce se petrecea afară. Acoperişurile de teracotă erau acoperite cu brumă. Deasupra lor scânteiau milioane de stele pe cerul negru ca smoala.

Cealaltă parte a clădirii era cufundată într-un întuneric deplin. Probabil că indivizii care stăteau de veghe erau îngheţaţi tun. Mi-am dat seama că dincolo de clădirea cu un etaj se mai afla o alta, probabil locul unde trăiau familiile celor de aici. Aranjamentul era specific musulman. Vizitatorii erau ţinuţi în partea aceasta. Dacă veniseră pentru afaceri erau cazaţi la paner. Etajul întâi era rezervat oaspeţilor familiei, fiindcă de aici se putea vedea curtea interioară ce separa cele două zone. Nu-i aşa că eram nişte norocoşi?

Clădirile erau înconjurate de ziduri groase care probabil erau imposibil de escaladat. Pentru a împiedica orice încercare de a trece de zid, acesta fusese construit la o distanţă apreciabilă de copaci.

În curtea vizitatorilor am văzut mişcare. Doi tipi stăteau pe verandă. Mi se părea corect; şi eu aş fi fost cu ochii pe noi în permanenţă. Probabil că se aflau acolo încă de când sosiserăm.

Trebuia să ne pregătim dacă voiam să fugim prin pădure după ce-l doboram pe Nuhanovici. Trebuia să ne uscăm, să ne încălzim şi să mâncăm ceva.

Jerry gemu. Nu mi-am dat seama dacă era din cauză că apa era prea fierbinte sau prea rece sau dacă îl usturau rănile pe care i le provocasem. Am închis uşa, m-am dus la duş şi am rămas lângă el. Nişte stropi de apă fierbinte se răspândiră în jurul lui pe faţa şi pe hainele mele. Era o senzaţie extraordinară.

I-am murmurat în ureche.

— Chiar dacă nu există electricitate, locul ar putea fi împânzit de microfoane, ce zici?

Dădu din cap.

M-am dus lângă foc, iar el opri apa ca să se săpunească. Mi-am terminat ceaiul în timp ce apa pleoscăia în bazin în vreme ce Jerry se limpezea şi mi-am scos şi eu hainele.

Mai puţin de douăzeci de minute mai târziu eram amândoi îmbrăcaţi într-un fel de iţari largi de bumbac, tricouri albe, jachete uşoare căptuşite şi papuci turceşti. Am mai băut un ceai

în timp ce hainele noastre se uscau încet în faţa focului, răspândind aburi în jur.

Mirosul îmi amintea acum de uscătoriile din taberele de instrucţie. Ajungeai acasă după un exerciţiu care durase câteva zile, ud leoarcă şi în nouă cazuri din zece radiatoarele nu funcţionau şi trebuia să porţi acelaşi echipament până când se usca pe tine. Când se uscau, eram fericiţi ca nişte porci în mocirlă, dar nicio cantitate de esenţă de lavandă, oricât de mare, nu ar fi putut îndepărta putoarea pe care o lăsam în urmă.

Stând acolo, în faţa focului, ţinând între palme fălcile ţepoase din pricina bărbii nerase de zile întregi, au început să mi se închidă ochii. Uscătoriile mă făcuseră să-mi aduc aminte de regiment, apoi de Danny Connor, de Rob. Am deschis ochii brusc şi m-am uitat la Baby-G. Era puţin trecut de zece. Baby-G mă făcuse să mă gândesc la Kelly, ceea ce mă dusese apoi cu gândul la Zina.

Am încercat să-l urmăresc pe Jerry cum îşi tampona nasul spart cu un prosop, dar se părea că pleoapele mele aveau o voinţă proprie pe care nu o puteam împiedica. Poate că am aţipit.

Nu ştiu la cât timp după aceea am auzit o bătaie în uşă.

Jerry sări în picioare şi deschise. De data asta, Nuhanovici rămase afară, cu lampa din mână aruncând umbre ciudate în jur. Poate că-l oprea mirosul.

— O să aveţi nevoie de haine.

Am început să-mi îmbrac hainele, care acum erau numai umede şi nu ude fleaşcă, pe deasupra hainelor pe care le primisem. Am hotărât să iau tot în afară de saci şi de porcăria de jachetă din vinilin. Cine ştie cum aveau să se sfârşească cina aceasta şi discuţiile!?

Nuhanovici nu spuse nimic în timp ce Jerry îmi urma exemplul, ne privea numai uşor amuzat. La sfârşit am luat pe noi şi gecile impermeabile cu glugă, cărora le-am tras fermoarul până sus. În timp ce-l urmam în jos pe scări, ne spuse câte ceva despre locul în care ne aflam, de parcă eram nişte invitaţi poftiţi la cină.

— Clădirile au fost construite de un negustor turc foarte bogat în secolul al XVI-lea. Nu s-a schimbat foarte mult de atunci.

Nu se vedea nimeni sub verandă când am traversat curtea vizitatorilor spre o intrare aflată în locul unde cele două clădiri

se uneau, dar ştiam că ei doi se aflau acolo, în întuneric.

Înăuntru, lampa poleia cu lumină holul de piatră, iar vocea îi răsuna în timp ce continua să îndruge verzi şi uscate.

— Povestea spune că soţia negustorului era atât de frumoasă, încât el nu voia să o vadă nimeni, aşa că a construit această casă în mijlocul pustietăţii. Era un bărbat foarte gelos. Nu i s-a părut însă de ajuns, a mai plantat şi pădurea din jur ca să nu se vadă nici măcar casa.

— De-asta trăieşti tu acum aici?

Se uită la mine cu începutul acela ciudat de zâmbet.

— Eu trăiesc pentru opera mea, Nick. Eu nu am fost binecuvântat cu o soţie frumoasă…

Uşa de la capătul holului dădea în curtea interioară. Clădirea din faţa noastră era flancată în stânga şi în dreapta de zidurile exterioare. În centrul zidului din dreapta se aflau porţile uriaşe prin care intraserăm mai devreme. L-am urmat prin curtea pietruită pe lângă o altă pereche de uşi masive. În faţa noastră strălucea o lumină în spatele unei ferestre.

— Sunt însă un nomad, Nick. Nu locuiesc de fapt nicăieri. Merg din loc în loc. Faptul că ştiu să mă ascund este cea mai importantă armă a mea, la fel cum este în cazul invadatorilor care fug de justiţia care-i caută pentru crimele de război comise. Se pare că am ceva în comun cu vechii mei duşmani, nu crezi?

Aveam privirea fixată asupra strălucirii ce venea dinspre fereastră. Am urcat pe veranda de lemn, iar el a deschis uşa; de data asta făcându-ne semn să ne lăsăm încălţările afară. Pragul era înalt de jumătate de metru.

— Aveţi grijă la degetele de la picioare. Lăsă lampa în jos. Pragurile sunt menite să ţină copilaşii înăuntru, însă fac mult rău picioarelor celor adulţi.

Ne aflam într-o cameră mare şi pătrată. Un parfum puternic plutea în aer dinspre două lămpi cu petrol aşezate în fiecare dintre colţurile mai îndepărtate. Şi aici sofale joase erau aşezate de-a lungul a doi pereţi. În centrul celui de al treilea se afla un cămin în care ardea un foc iute.

Aşteptându-ne în centrul duşumelei acoperite cu o rogojină se aflau trei perne mari aşezate în jurul unei tăvi imense de aramă, pe care se găseau o cafetieră, pahare şi o pungă de hârtie maro nu prea mare.

93

Ne-am scos toţi scurtele şi le-am atârnat în cuiele înfipte în perete, la stânga uşii. Era îmbrăcat cu un *dishdash* negru, simplu, cu pantaloni şi şosete negre. Şosetele mele se întăriseră precum cartonul; însă nu avea să treacă mult până să se încălzească şi să înceapă să pută de să-ţi mute nasul din loc.

Şi camera asta era foarte simplă, împodobită numai cu nişte versete din Coran puse în ramă. Lumina de la cele două lămpi era suficientă să vedem că, deşi pielea lui Nuhanovici nu era translucidă ca a lui Benzil, era aproape anormal de străvezie şi lipsită de orice riduri.

Partea de sus a uşii din stânga era un fel de grătar din lemn sculptat. Se auzeau zăngănit de oale şi zumzetul liniştitor al oamenilor care munceau de partea cealaltă a uşii; mai mult, simţeam deja miros de mâncare.

Nuhanovici întinse o mână osoasă către Jerry.

— Bine ai venit!

Apoi a mai făcut un pas înainte şi mi-a strâns şi mie mâna. Avea o strângere de mână nu foarte puternică, însă era clar că, la fel ca în cazul lui Benzil, puterea i-o dădea mintea; nu mai avea nevoie de nimic altceva. În lumina aceasta, şi văzut de aproape, ochii săi căprui-închis păreau şi mai pătrunzători. Privirea nu-i rătăcea la întâmplare, era aţintită acolo unde intenţiona el şi rămânea acolo până ce el hotăra că văzuse destul.

— Nick, Jerry, poftiţi… Ne făcu semn să ne aşezăm pe pernele din mijloc. Fiţi bine-veniţi.

Mi se părea că nu avea placă, însă nu mai văzusem niciodată dinţi atât de albi.

Eu şi Jerry ne-am aşezat turceşte cu spatele spre uşă. El s-a aşezat pe pernele de partea cealaltă a mesei, cu punga de hârtie la stângă şi cafetiera la dreapta, după care a început să toarne băutura tare şi parfumată, ţinând gâtul cafetierei pe marginea paharului şi apoi ridicând-o rapid, dintr-o mişcare. Mi se părea că urmăresc un ritual străvechi.

Am luat un pahar. Avea mâinile nemişcate şi cu o manichiură la fel de impecabilă cum era şi în poza „Chetnik Mama”.

Cafeaua era la fel de bună şi de tare precum mirosea, aşa că am mai pus câteva bucăţi de zahăr brun cristalizat.

Nuhanovici îi dădu un pahar şi lui Jerry şi aruncă o nouă privire

compătimitoare la adresa rănilor de pe faţa lui.

— Aţi avut parte de nişte zile pline de evenimente, amândoi. Oamenii mei vor descoperi ce s-a întâmplat cu Ramzi şi cu Benzil. Sunt convins că Nasir s-a ocupat de tot, întotdeauna o face.

Se uită din nou la fiecare din noi, pe rând, cu privirea aceea fixă care nu lăsa să se citească nimic.

— Dar, vă rog, explicaţi-mi încă o dată, cu mai multe amănunte, prin ce-aţi trecut.

În următoarele zece minute, şi-a luat privirea de la mine numai o dată, atunci când a mai turnat nişte cafea pentru Jerry şi pentru el. I-am povestit varianta periată a aventurilor noastre de când plecaserăm la Bagdad: de ce ne duseserăm acolo, cum ajunseserăm să-l întâlnim pe Benzil, cum îl observaserăm pe Ţap şi ceea ce ne adusese apoi aici – pe Jerry dorinţa de a-i face o fotografie, iar pe mine faptul că lui Nuhanovici i se păruse interesant că fusesem la fabrica de ciment.

Dădu uşor din cap şi ascultă ce-i spuneam în timp ce-i turna din nou cafea lui Jerry. Eu lăsasem paharul pe trei sferturi plin. Odată golit, era datoria gazdei să-l umple din nou, şi băusem destul. Reuşisem să evit rahatul ăla parfumat în toată misiunea asta şi nici nu-mi trecea prin cap să cedez acum.

Nu voiam să mai pierd vremea vorbind despre lucruri care nu contau. Nu-mi dădeam seama care era situaţia noastră acolo.

— Paşapoartele noastre, telefonul, banii… Ne vor fi înapoiate? am întrebat zâmbind. Ăsta e unul dintre blestemele Occidentului. Parcă suntem goi fără ele.

Puse paharul uşor pe tava din faţa lui şi-şi lăsă mâinile pe genunchi.

— Desigur. Când plecaţi. Şi sigur că sunteţi liberi să plecaţi oricând veţi vrea. Sunt sigur că Ramzi v-a explicat că nu avem nimic aici din ce i-ar putea face pe duşmani să ne dea de urmă. Nu folosim electricitatea în niciun fel, nu avem televizoare, nu avem telefoane, nu avem tehnologie prin satelit. Nu avem niciun fel de dispozitiv ce ar putea să atragă o bombă deasupra locului ăstuia. Se opri puţin şi îmi aruncă zâmbetul lui vag obişnuit. Îmi înţelegi îngrijorarea, sunt sigur, Nick.

I-am întors zâmbetul în timp ce ridica din nou paharul.

— Oamenii mei nu sunt deloc mulţumiţi că am vrut să te văd. Cred că eşti aici ca să mă omori. Sorbi o gură şi se uită atent la

amândoi. Le-am spus că, dacă asta este voia Domnului, atunci aşa să fie. Adevărul este însă că vreau să stau de vorbă cu tine.

Lăsă paharul jos fără a-şi desprinde privirea din ochii mei. Era adevărat? Eram aici ca să-l ucid? Dacă mi-aş fi îndepărtat privirea, ştiam că aveam să-i confirm suspiciunile.

— Dar hai să mâncăm şi să vorbim puţin. Sunt sigur că vă este foarte foame după călătoria lungă şi agitată de care aţi avut parte.

Întoarse uşor capul într-o parte.

— Şi tu, Jerry… De ce vrei să mă fotografiezi?

Şi Jerry îl privi drept în ochi.

— Pentru a-mi face un bine mie, dar şi pentru a vă face un bine dumneavoastră. Pentru ca eu să ajung să câştig Premiul Pulitzer şi pentru ca dumneavoastră să ajungeţi pe coperta revistei *Time*. M-am gândit că poate v-ar interesa.

Vorbea ceremonios, de parcă s-ar fi adresat unei alteţe regale.

Nuhanovici ridică o sprânceană.

— În ce sens?

Jerry zâmbi obosit.

— Nu mai am aparatul de fotografiat, aşa că oricum vorbim ca să facem conversaţie.

Uşa laterală se deschise lăsând să intre doi bărbaţi cu diverse boluri pe care le aşezară pe tava dintre noi. Am mai zărit alţi doi bărbaţi cu AK-uri, care stăteau în bucătărie supraveghindu-ne însă în mod evident pe noi şi nu ce se petrecea acolo. În niciun caz n-am fi putut să-l omorâm pe acest om şi să scăpăm cu fuga.

Bolurile erau pline de orez fierbinte cu stafide, carne, ceapă tăiată şi destulă pită cât pentru o armată întreagă. Ni s-au oferit furculiţe, dar am refuzat politicos.

Când uşa s-a închis din nou, Nuhanovici ne-a făcut semn să începem să mâncăm. Am rupt o bucată de pită cu mâna dreaptă şi am folosit-o ca pe o lingură să duc la gură mâncarea aburindă. Fără îndoială, tipii cu AK-urile stăteau acum de cealaltă parte a grătarului de lemn sculptat, atenţi ca nu cumva să i-o îndes pe gât lui Nuhanovici, încercând să-l sufoc.

Se deschise din nou uşa, iar bărbaţii se înapoiară cu pahare cu suc de portocale, un lighenaş de aramă cu apă caldă şi şervete pentru mai târziu. Băieţii cu automate nu se clintiseră niciun pas.

Uşa se închise din nou.

— Hasan?

Se uită la mine şi zâmbi; speram că nu mi se prelingea grăsime pe bărbie.

— Ceea ce mă îngrijorează pe mine este că s-ar putea ca noi să fim următoarea ţintă şi să fim omorâţi pentru că ştim unde te afli.

Se uită rapid spre uşă şi zâmbi larg de data asta.

— Nu sunt aici decât ca să mă apere pe mine. Eu nu ucid oameni. Sorbi din cafea. În plus, ştiaţi cum să ajungeţi aici şi nu aţi încercat în niciun moment să mă daţi de gol în vreun fel. Mă bucur că putem avea încredere unii în ceilalţi.

Zâmbi din nou, dar ne scrută cu privirea încă o dată înainte să continue.

— După ce discutăm anumite lucruri, veţi fi duşi înapoi la Sarajevo.

Băgă o bucată de pâine în gură şi-i dădu lui Jerry punga de hârtie.

— Jerry, sunt de acord cu tine. Cred şi eu că, dacă aş ajunge pe coperta revistei *Time*, mi-ar folosi foarte mult.

Jerry aruncă o privire înăuntru şi scoase două aparate de fotografiat de unică folosinţă, de genul celor de la petrecerile puştanilor.

Parcă se apăsase un buton magic. Brusc, Jerry intrase în febra fotografiatului.

— Nu avem destulă lumină aici. Putem lumina locul mai bine?

Nuhanovici dădu uşor din cap, privind spre grătarul sculptat.

— Sunt sigur că putem.

Jerry rupse învelişul de celofan de pe primul aparat şi apoi verifică fiecare colţ al camerei să vadă cum bătea lumina şi alte chestii dintr-astea de fotografi profesionişti.

Nuhanovici continuă să mănânce, însă îi simţeam privirea care parcă-mi străpungea capul. Uşa se deschise şi intrară din nou cei doi tipi, fiecare cu câte o lampă cu petrol în fiecare mână. Jerry le arătă exact unde să le aşeze, apoi le mişcă puţin pentru a crea scena perfectă, iar tipii mai puseră câteva lemne pe foc şi plecară. Cei doi cu automate ne urmăreau în continuare, din partea cealaltă a uşii.

Jerry făcu prima poză.

— Vă deranjează dacă mă învârt puţin pe aici, să încerc şi alte

unghiuri?

Nuhanovici nu privi în sus, dădu doar din cap şi termină de mestecat. Apoi, în timp ce Jerry potrivea din nou şi din nou poziţia lămpilor şi verifica diverse amănunte specifice activităţii sale, Nuhanovici se aplecă spre mine, cu coatele pe genunchi.

— Nick, şi eu vreau să vorbim despre ce s-a întâmplat la fabrica de ciment. Mai întâi însă, te rog să-mi spui de ce erai acolo. Şi ce anume ai văzut.

94

Lumina bliţului fulgera prin cameră în timp ce i-am povestit tot în afara motivului real pentru care mă aflam acolo. În loc de asta i-am relatat versiunea cu aparatul de fotografiat furat şi cu faptul că trebuise să mă ascund când văzusem camioanele.

Jerry făcea fotografie după fotografie, iar aparatul scotea un zgomot scurt de fiecare dată, ca un motor de avion în miniatură.

I-am vorbit lui Nuhanovici de tot ce se petrecuse în ordine cronologică, din momentul în care văzusem vehiculele apropiindu-se până în momentul în care se certase cu Mladici.

— Un grup de fete a fost reţinut la fabrică după ce ai plecat…

Nu-şi desprindea privirea de a mea.

— Au fost violate de mai multe ori. Una dintre ele s-a aruncat pe geam de la etajul al treilea.

Ceea ce aşteptam de la el era o confirmare, dar se părea că nu aveam s-o primesc încă. Coborî privirea în bolul de orez. Luă câteva boabe şi le rostogoli între degete. Jerry zumzăia în continuare în jurul nostru ca o albină ocupată.

— Am aflat mult mai târziu că una dintre ele se numea Zina. Avea numai cincisprezece ani. După ce una dintre fete s-a aruncat pe geam şi au adunat ce mai rămăsese din ea de pe camioneta lui Mladici, Zina a reuşit să scape şi a luat-o la fugă spre marginea pădurii, acolo unde mă ascundeam eu.

Urmări cu privirea biluţa de orez pe care o duse la gură.

— Sârbii nu au făcut nimic, doar au izbucnit în hohote de râs. Unii dintre ei râdeau atât de tare, încât le-a fost greu să ţintească. Când m-a văzut, fata a părut derutată. S-a oprit, a privit în urmă către sârbi şi apoi s-a întors din nou. Îi văd şi acum expresia de pe faţă. Chiar în momentul acela a fost împuşcată în spate. A căzut exact în faţa mea. Atât de aproape, încât m-a împroşcat cu noroi. S-a târât spre mine, implorându-mă din ochi. Nu-i voi uita niciodată privirea…

Am rupt nişte pâine şi am luat o altă bucată de carne.

— Mult timp după aceea obişnuiam să stau treaz noaptea întrebându-mă ce ar fi făcut acum dacă ar mai fi fost în viaţă. Poate că ar fi devenit mamă, poate că ar fi ajuns fotomodel. Era o puştoaică frumoasă.

Nuhanovici se uită încet în sus, mestecând. Jerry apăsă butonul, iar bliţul îl făcu să clipească. Un moment păru surprins.

— Povestea ta este foarte emoţionantă, Nick, însă nu ştiu ce să

cred despre ea. De fapt, am fost destul de confuz încă din momentul în care Ramzi mi-a povestit despre tine.

A trebuit să-mi pun întrebarea: „Ce ar fi căutat un occidental în Bosnia tocmai în ziua aceea?” Nu putea fi decât jurnalist, soldat sau spion. Toată istoria m-a făcut curios. De aceea te-am invitat.

Şi sunt în continuare curios. Spui că lucrai ca reporter, însă nu am văzut niciodată o relatare a modului în care Mladici a ucis nişte musulmani în ziua aceea. De ce? Nimeni în branşa voastră nu ar fi ratat o astfel de ştire. Ar fi apărut pe prima pagină a tuturor ziarelor lumii.

Însă nu… nu a apărut niciun reportaj. Cred că asta s-a întâmplat pentru că tu nu eşti jurnalist, Nick. Ceea ce înseamnă că ai fi putut fi acolo numai în calitate de soldat sau de spion. Dar hai să nu ne mai ascundem după deget: diferenţa dintre cele două este neînsemnată. Nu-şi dezlipea ochii de ai mei. Te rog să-mi satisfaci curiozitatea, Nick. Care este adevăratul motiv pentru care te aflai acolo?

La dracu’, la urma urmei de ce nu? În orice caz, dacă voiam să aflu mai multe de la el, trebuia să dau şi eu ceva în schimb.

I-am spus de ce mă aflam acolo, cum stăteam în ascunzişul meu aşteptând ca bomba Paveway să-l lovească pe Mladici.

— M-am simţit foarte vinovat că nu i-am chemat mai curând. Mă obseda gândul că aş fi putut opri omorurile. În ultima vreme m-am tot gândit că, dacă aş putea vorbi cu tine, poate m-aş simţi mai bine. Tu ai fost acolo, probabil că eşti singurul care mă poate înţelege.

Nuhanovici se încruntase gânditor.

— Mladici? dădu din cap ca pentru sine, în timp ce încerca probabil să-şi răspundă la propria întrebare. Mladici… dar l-au lăsat să scape.

Nu voiam să vorbesc despre nenorocitul de Mladici.

— Cineva mi-a explicat că nu am nevoie de iertare. Am făcut ce-am crezut că trebuia să fac în momentul acela…

Nuhanovici mă privi îndelung cu buzele strânse.

— Sunt de acord cu prietenul tău. Este un om înţelept. Apoi adăugă, fără urmă de zâmbet: Evident, nu este sârb.

Am ridicat paharul cu suc de portocale la buze şi am sorbit. Era momentul să-mi întind antenele.

— Şi eu sunt curios în legătură cu ceva ce nu înţeleg. De ce fuseseră ţinute fetele alea acolo după ce toţi ceilalţi oameni

plecaseră? Şi de ce rămăseseră în urmă câteva dintre ele la Mladici, chiar şi după ce tu ai plecat? Ştiai despre asta?

— Sigur că ştiam. Părea supărat, dar nu-mi dădeam seama pe cine sau de ce. M-am certat cu Mladici fiindcă voia să plătesc preţul pe care-l hotărâserăm împreună, dar în acelaşi timp să păstreze câteva fete pentru oamenii lui. Ne certam pe bani, nu pe vieţile unor oameni. E un animal. Şi totuşi a fost lăsat în viaţă.

— Ai cumpărat fetele de la Mladici?

— Atacul la care aţi fost supuşi voi azi-noapte nu avea nimic de-a face cu vreo ideologie, era o chestiune de bani. Sârbii reprezintă concurenţa noastră pe piaţa pe care şi noi, şi ei o deservim.

— Fetele alea erau obiectul afacerii?

— Nu încerc să mă scuz pentru asta. Ce ai văzut tu nu însemna numai cumpărarea fetelor ălora, ci însemna în acelaşi timp şi salvarea celorlalţi. A mamelor lor, a fraţilor lor. Aşa se încheia orice afacere. Preţul mare pe care l-am plătit sârbilor reflectă asta. Eşti dezgustat?

— Sunt surprins.

— Ceea ce curând va deveni trecutul meu unora li se pare puţin cam… greu de digerat. Am salvat însă multe vieţi, inclusiv vieţile pe care le-ai fi putut salva tu. Mladici şi însoţitorii lui au omorât mii şi mii de oameni. Cinci mii numai în Srebreniţa. Ei bine, pe mine asta mă dezgustă, Nick.

Şi, cu toate astea, Vestul hotărăşte să nu-l ucidă pe Mladici în ziua aceea. Încă le convine să fie în libertate. Mă întreb de ce oare. Le-am spus unde este. Se află într-o mănăstire în Muntenegru. Dar unde sunt bombele ghidate? Unde sunt forţele voastre speciale?

Voiam să-i îndepărtez furia. Trebuia să rămânem prieteni dacă voiam ca eu şi Jerry să mai ieşim de aici.

— Jerry, spune-i tu.

Jerry lăsă jos aparatul de fotografiat şi-i explică de îndată câte ceva despre tribunalul internaţional.

— Pur şi simplu, se pare că s-au hotărât să păstreze câteva nume mari ca să le tragă la răspundere după război. Rupse celofanul de pe al doilea aparat şi aşteptă să se aprindă luminiţa bliţului.

Nuhanovici părea gata să explodeze.

— Criminalii ca Mladici şi Karadici sunt încă liberi, şi eu, eu care nu sunt un criminal, sunt ţinta unei ostilităţi atât de accentuate din partea Vestului... în aşa măsură încât acum trebuie să plec din ţară ca să-mi pot continua opera.

Jerry încercă să vadă dacă merge şi apăsă pe buton. Lumina bliţului îl făcu din nou pe Nuhanovici să clipească. Când deschise ochii, am văzut flăcările lămpilor reflectate în privirea lui mânioasă.

— Şi eu am văzut groaza de pe feţele lor când le-am lăsat pradă sorţii aceleia îngrozitoare. Dar Domnul mă va înţelege. Îl am pe El de partea mea. Ce ai aflat de la Benzil, şi probabil şi de la alţii, este adevărat. Eu pot şi o voi face: voi uni lumea islamică.

Vestul şi chiar lumea islamică însăşi vor încerca să mă oprească, dar am încredere şi sunt devotat cauzei, am prin urmare calităţile care pot face o mamă să devină terorist sinucigaş sau un soţ să intre cu un 747 într-o clădire. Şi ei ştiu că uneori chiar propriii fraţi şi propriile surori trebuie să piară pentru a îndeplini ţelul suprem. Aceasta e o credinţă pe care nu o vei înţelege niciodată.

Pari din nou surprins, Nick. N-ar trebui să fii. Teroristul de azi e preşedintele de stat de mâine. Dacă Ariel Sharon şi Nelson Mandela pot fi acceptaţi ca lideri, de ce nu poate fi şi Hasan Nuhanovici, un om ale cărui motive sunt pure şi neîntinate? Allah înţelege ce a trebuit să fac pentru a merge mai departe şi pentru a-i îndeplini voia. Am făcut mai mult pentru fraţii şi surorile mele musulmane în lupta împotriva tiraniei şi a imperialismului occidental decât a făcut orice terorist cu bombe – iar opera mea abia a început.

Jerry mişcă din nou lămpile, încercând să surprindă dispoziţia schimbătoare a subiectului său.

Nuhanovici dădu din cap spre el.

— Jerry, dacă trebuie ca faţa mea să apară pe un miliard de tricouri musulmane, îţi sugerez să continui să mă fotografiezi. Nu voi mai face alte fotografii un timp. Voi accepta oferta de adăpost a lui Benzil şi-mi voi continua opera din ţara lui.

Îi mulţumesc Domnului că Benzil e în viaţă. Devotamentul lui şi faptul că El a ales să-l cruţe mi-au confirmat faptul că lucrul cel mai bun pe care pot să-l fac este să-i accept oferta.

— Când pleci spre Uzbekistan?

— Curând. Imediat după ce voi vorbi cu Benzil. Ultimele zile au fost pline de evenimente, după cum ştii prea bine.

Uşa se deschise şi apărură cei doi tipi cu AK-uri. Unul rămase lângă uşă, iar celălalt se apropie de Nuhanovici şi-i şopti ceva în ureche.

Nuhanovici ne privi pe amândoi încruntat. Dădu din cap către tipul cu automat şi-i făcu semn să se ducă lângă celălalt, apoi se ridică cu o expresie de regret pe figură şi se îndreptă spre lighenaş să se spele pe mâini.

— Întrevederea noastră s-a sfârşit. Se pare că voi doi nu sunteţi singurii care mă fac să-mi grăbesc derularea programului. Au avut loc multe activităţi după incidentul de la peşteră, iar Lordul Ashdown pare să creadă că trupele SFOR sunt pe urmele lui Karadici sau ale lui Mladici. Cred că ar fi mult mai încântat să afle că eu sunt de fapt ţinta.

Tipii cu automate se uitau încontinuu la ceas. Nuhanovici îmi întinse mâna spălată.

— Tot ceea ce îţi cer acum este să-l duci pe Jerry înapoi în siguranţă şi să ai grijă să poată developa fotografiile. Şi să-mi publice povestea. Spune-le prietenilor tăi din Vest, indiferent cine sunt ei, că ştiu că l-au lăsat pe Mladici să scape cu viaţă. Spune-le că au mâinile pătate cu sânge.

Ne-am strâns mâinile. S-a întors şi a dat mâna şi cu Jerry.

Mai aveam o întrebare.

— Genţile noastre, când le primim?

— În Sarajevo.

Tipii cu automate păreau şi mai agitaţi. Era timpul să plecăm.

95

Patru norişori de abur pluteau în aerul rece, nemişcat. Băieţii cu automate aprinseseră câte o lampă cu gaz. I-am urmat de-a curmezişul curţii până am ajuns la holul de trecere. Cerul era senin, iar pământul îngheţat scârţâia sub picioare.

Jerry îşi ridicase gluga de la geacă, însă eu nu-i urmasem exemplul. Voiam să absorb cât mai multă informaţie. De partea cealaltă a clădirii pentru oaspeţi se auzea un autovehicul cu motorul pornit.

Urmărind lumina lămpilor cu petrol, ne-am întors prin holul de trecere spre curtea oaspeţilor. Pe măsură ce ne apropiam de uşă, Jerry a mărit pasul să mă ajungă din urmă. Ochii îi străluceau de sub marginea glugii într-o întrebare mută: „Ce mama dracului facem acum?”

Tipii cu automate ne-au ţinut uşa deschisă până am trecut de partea cealaltă. Motorul zumzăia dincolo de zid.

— Vorbiţi englezeşte?

Unul dintre ei dădu din cap.

— Genţile noastre? Aveam nişte genţi. Ni le daţi înapoi?

— Sigur, nicio problemă.

— Când?

— Mai târziu.

Am traversat curtea spre intrarea principală. Maşina aflată de partea cealaltă a porţilor duble nu mai pufăia. Nu era microbuzul cu care veniserăm.

Uşile au fost deschise şi imediat am fost orbiţi de luminile farurilor. Vehiculul era învăluit într-un nor de gaze de eşapament.

După câte se părea, tipii cu automate nu aveau de gând să ne însoţească. Rămaseră pe loc şi doar ne făcură semn să urcăm. Am pătruns în norul de fum şi am descoperit o maşină de teren Suzuki Vitara. Sistemul de încălzire funcţiona la maximum pentru a face faţă frigului.

În maşină se aflau doi tipi, amândoi în faţă. Am deschis portiera din spate şi l-am lăsat pe Jerry să urce primul. Apoi m-am aşezat şi eu în spatele şoferului. Norul de fum de la ţigările celor doi era la fel de dens ca gazele de eşapament de afară.

Interiorul maşinii nu era luminat, însă în lumina reflectată în fereastră am văzut şoferul. Tuns scurt, cu mustaţă, avea probabil în jur de patruzeci de ani. Pasagerul din dreapta era

tipul cu părul lung. Între picioare, cu ţeava rezemată periculos de aproape de piept, avea un G3. Am privit în jos. Patul din plastic era de dimensiuni normale, nu redus la jumătate, aşa cum văzusem la majoritatea armelor de acest gen. Mult mai important însă era ce se afla lângă armă, la picioarele bărbatului, adică borsetele noastre.

Tipii se schimbaseră în jachete de piele neagră şi blugi, probabil pentru călătoria pe care aveam s-o facem. Poate că într-adevăr ne întorceam la Sarajevo.

Maşina se clătină într-o parte şi în alta prin pasajul îngust de trecere şi apoi continuarăm vreo şase sute de metri dincolo de el, înainte de a vira la dreapta pe poteca din pădure. Niciunul din ei nu rosti vreo vorbă. Şoferul se aplecă înainte şi porni radioul. Era o emisiune interactivă transmisă de un post local.

Ne-am croit drum printre copaci. Jerry îşi lăsase gluga pe spate, însă mă privea în continuare fix şi întrebător.

Nu l-am băgat în seamă. Aveam nevoie de timp ca să mă gândesc. M-am uitat la selectorul armei G3. Avea siguranţa pe stânga. Prima treaptă era pentru tragerea foc cu foc, dacă era coborâtă complet, trăgea foc automat; sistemul era invers faţă de AK. Închizătorul era şi el pe stânga, la jumătatea armei şi, ca MP-5 şi toate armele Heckler & Koch ale acestei perioade, trebuia manevrat cu mâna stângă. Magazia era dreaptă, nu curbată, şi conţinea douăzeci de cartuşe.

Nu-mi dădeam seama dacă era pregătită pentru tragere. A trebuit să presupun că nu era.

Pletosul aprinse două ţigări şi îi dădu una şoferului înainte de a ne oferi şi nouă câte una din acelaşi pachet. M-am aplecat puţin înainte, între scaune.

— Genţile? Am arătat spre picioarele lui. Ni le puteţi da înapoi acum?

Pletosul dădu din mână spre şoseaua ce se zărea prin parbriz.

— Sarajevo. Sarajevo.

Şoferul mormăi ceva şi învârti volanul. Am derapat puţin pe şoseaua acoperită de polei şi am cotit la stânga, cu spatele spre hambare şi spre oraş. În boxe se auzi o declaraţie de presă a lui Paddy Ashdown: ceva legat de lege şi ordine, de aducerea tuturor agresorilor în faţa justiţiei, toate aiurelile astea obişnuite, înainte ca translatorul să intervină peste el.

Păduricea se derulă rapid în stânga noastră. Trebuia să fac

ceva, şi acum era momentul. M-am aplecat din nou înainte şi l-am bătut pe Pletos pe umăr.

— Prietenul meu trebuie să facă pipi.

Se uită la mine cu o privire goală.

— Pipi!? L-am arătat pe Jerry şi am simulat că mă deschei la pantaloni. Trebuie să se uşureze.

Dădu din nou din mână către parbriz.

— Sarajevo.

La dracu', eram oaspeţii lui Nuhanovici. Puteam la urma urmei să le dăm ordine ăstora.

— Nu, ne oprim! Trebuie să facă pipi! L-am înghiontit pe şofer. Opreşte!

În timp ce ei doi schimbau câteva cuvinte, m-am lăsat pe spate lângă Jerry.

— Cobori, te culci la pământ şi stai acolo.

M-am aplecat înainte.

— Vă opriţi sau ce mai aşteptaţi?

Când maşina a tras pe dreapta, Jerry a coborât, descheindu-se la pantaloni în timp ce trecea prin faţa noastră, prin lumina farurilor, şi s-a îndreptat către copaci, prea timid să urineze de faţă cu noi.

Cei doi se uitau unul la altul dând ochii peste cap.

Jerry ascultă ce-i spusesem; păru că se dezechilibrează şi căzu la pământ cu un strigăt.

L-am bătut pe umăr pe Pletos, dând din mâini impacientat.

— Du-te să-l ajuţi! Du-te să-l ajuţi!

Jerry nu avea să ia niciun Oscar pentru asta, dar măcar continua să geamă. Pletosul înjură, însă deschise portiera. Coborând, lăsă mitraliera G3 la picioarele scaunului, rezemat de acesta.

Aveam privirea aţintită asupra ţevii. Era clar că avea să fie acum ori niciodată.

Am apucat-o de vârf cu mâna dreaptă, am tras-o printre scaune către mine şi în acelaşi timp m-am tras înapoi, am deschis uşa cu mâna stângă şi m-am rostogolit pe asfalt.

Patul armei se lovi de bancheta din spate şi mi se izbi de piept în aterizare.

Cu mâna stângă am apucat plasticul, iar mâna dreaptă ajunse pe trăgaci. M-am rostogolit pe şosea departe de uşă.

Fără să bag în seamă strigătele ce veneau din faţa maşinii, m-am concentrat să duc mâna stângă la închizător mişcându-l înainte şi înapoi ca să văd ce era înăuntru.

Am văzut un cartuş intrând pe ţeavă şi am armat. Ţipetele continuau în timp ce mă ridicam.

Cu patul puştii pe umăr, am ţintit spre Pletos, cu ochii larg deschişi, încercând să văd cât de bine se putea în întunericul ce ne înconjura.

Jerry rămăsese nemişcat la pământ.

— Jerry, ridică-te – doboară-l, doboară-l!

Am tras un picior în portiera şoferului şi m-am dat înapoi cel puţin trei metri.

— Afară! Afară! Afară!

Chiar dacă nu înţelegea englezeşte, a priceput ideea. Ieşi imediat din maşină, cu mâinile sus, apoi se lăsă în genunchi şi şi le duse la ceafă.

Acum şi Pletosul era la pământ. M-am aplecat cu arma în mână, cu siguranţa trasă şi cu degetul pe trăgaci.

— Jerry, adu-i pe amândoi în lumina farurilor.

Jerry făcu întocmai, şi curând ambii erau întinşi pe iarbă cu faţa în jos. I-am ocolit astfel încât să ajung acolo unde aveau capetele. Puteam să-i împuşc uşor dacă voiau să facă pe

nebunii.

— Percheziţionează-i! Ai grijă să nu aibă vreo staţie de emisie-recepţie sau vreo armă.

Farurile proiectau umbre lungi, mişcătoare, în timp ce Jerry îi pipăia şi le căuta în buzunare. Pletosul nu avea nimic la el în afară de portofel şi de ţigări.

Se duse lângă şofer.

— Ce facem cu ei, Nick?

— Rămân aici. Imediat ce termini, pune-i să meargă de-a buşilea până la copaci.

Amândoi i-am urmărit cum se târau spre marginea păduricii suflând greu, cu zgomot, ca nişte cai la trap. Primul şir de copaci bloca luminile farurilor, aruncând umbre ciudate spre primii câţiva metri de pădure.

— Leagă-i. Ia-le curelele, şireturile, orice găseşti.

Am rămas cu arma aţintită asupra lor cât Jerry i-a făcut să se aşeze lângă un copac. Apoi se gândi la ceva, alergă înapoi la maşină şi se întoarse cu borsetele goale şi cu nişte cabluri de alimentare.

Le legă mâinile cu cablurile de alimentare şi apoi îi prinse cu borsetele peste gât de copac. Nu opuseră niciun fel de rezistenţă: voiau să trăiască.

Am pus pistolul-mitralieră G3 pe pământ şi mi-am scos cizmele şi şosetele. Iarba îngheţată era tăioasă, dar merita. Dracu' ştie cine se putea afla în apropiere, dar nu voiam să-şi petreacă noaptea ţipând cât îi ţinea gura.

Mi-am pus cizmele umede înapoi şi le-am îndesat câte o şosetă în gură. Apoi le-am îndesat deasupra cât de bine am putut borsetele şi am legat strâns curelele în jurul trunchiului de copac, astfel încât să le susţină capetele şi în acelaşi timp să-i împiedice să scoată vreun sunet. Dacă nu umpli tot golul din cavitatea bucală, se pot produce şi emite sunete în exterior. Cu o şosetă murdară în gură aveau să fie mai preocupaţi să nu se sufoce şi să reuşească să respire cât de cât decât să nu facă zgomot.

Acum, că scăpaserăm de ei, trebuia să ne întoarcem la casă. Am alergat la maşină şi am înşfăcat Thuraya.

— Chestiile astea au alarmă silenţioasă, sau vibrează, sau ce naiba fac?

Jerry dădu din umeri în timp ce-şi îndesa paşaportul şi

portofelul în geacă.

Am aşezat arma pe capotă şi am deschis telefonul în timp ce-mi recuperam actele.

— Nu putem risca să folosim maşina. Mă uitam în continuare la ledul telefonului. Ar face prea mult zgomot şi s-ar putea să fim auziţi înainte de a ajunge la casă. Du-te şi parcheaz-o lângă copaci, scoate distribuitorul de la motor ca să-l luăm cu noi. O să-l folosim ca să ne cărăm dracului de aici. Nu uita cheile.

Am pus Thuraya pe vibraţii. Avea cinci linii de semnal şi cinci linii la nivelul bateriei. Am verificat numerele formate de Jerry în timp ce acesta se urca în maşină.

— Rahatul ăsta de număr cu multe cifre e al lui George?

Am respirat adânc de câteva ori şi apoi am apăsat tasta de apelare. Jerry se îndrepta cu maşina spre copaci.

Niciun răspuns. Suna, suna, dar doar atât. Am mai aşteptat vreo douăzeci de secunde, după care am închis. Mai rămânea Ezra. Am format numărul de urgenţă. Baby-G arăta 00.11. Washington era cu şase ore în urmă.

Poate că mai era încă acolo, vorbind despre încredere cu un alt fraier de-al lui George.

A răspuns robotul. Am vorbit rar şi clar.

— Sunt Nick, Nick Stone. Trebuie să vorbesc urgent cu George. Spune-i că ştiu ce se petrece – spune-i că am terminat treaba, dar trebuie să vorbesc mai întâi cu el. Trebuie să mă sune pe Thuraya. E o chestiune de viaţă şi de moarte, Ezra, nu ezita niciun moment, caută-l. Sună-l, du-te la el, oricum, găseşte-l!

Jerry parcase maşina între copaci, lăsând în urma roţilor două potecuţe înguste pe iarba îngheţată. Deschise capota şi apoi coborî. M-am apropiat de el în timp ce se apleca deasupra motorului.

— L-ai luat?

Am pus telefonul şi arma pe scaunul din faţă, am scos încărcătorul şi am verificat cartuşele. Era plin, în afară de cel de pe ţeavă şi de cel pe care-l scosesem mai devreme. Am pus încărcătorul înapoi şi mi-am scos geaca, uitându-mă în acelaşi timp după cartuşul pe care-l aruncasem în spatele maşinii.

— I-am transmis un mesaj. N-am avut noroc să-l găsesc. Mi-am legat geaca la brâu. Jerry făcu la fel.

— Mi s-a părut o întâlnire extraordinară. Ce părere ai de el?

— Credinţă pe dracu’. E la fel de ţicnit ca orice terorist

sinucigaş, e bin Laden fără barbă. Mai erau multe lucruri de spus, însă erau nevoiţi să aştepte.

Cu G3 în mâna stângă şi cu Thuraya în dreapta, eram gata de plecare.

Nu mă interesa nici cât negru sub unghie ce efect avusese asupra vânzărilor de Cola, că era o piedică în calea îndeplinirii obiectivelor de disfuncţionalitate ale Occidentului sau că nu-şi făcea unghiile cu lac în culorile steagului american. Aveam motivele mele pentru care-l voiam mort.

Jerry îşi înnodă încă o dată mânecile gecii în jurul mijlocului. Am întins mâna să-l opresc.

— Nu s-a schimbat nimic, prietene, oferta mea rămâne în picioare. Tu ai o familie. Eu nu am nici pe dracu'. Ia maşina, aşteaptă-mă în oraş. Dacă nu mă întorc în două zile, du-te acasă şi încearcă-ţi norocul cu George – spune-i că ai reuşit să scapi sau ceva de genul ăsta.

Îşi opri gestul la jumătate, însă nu spuse nimic.

Am ridicat arma între noi.

— Dacă George nu sună, o să trebuiască să folosesc asta. Nu ai de ce să fii şi tu acolo.

Rămăsese pe gânduri.

— Mulţumesc, Nick, dar nu pot accepta. Amândoi aveam aceeaşi misiune de îndeplinit, deşi din motive diferite. Tot trebuie să fiu şi eu acolo.

— Atunci am face bine să pornim acum, înainte să plece cu Benzil spre Shangri-La. Nu putem să intrăm în pădure până nu ne sună George. Trebuie să rămânem însă pe şosea în caz că vrea să plece acum şi să-l oprim cu arma în mână.

M-am uitat dacă Thuraya funcţiona şi am luat-o la fugă la marginea pădurii, folosind iarba ca punct de sprijin în tot alunecuşul. Curând l-am auzit gâfâind în spatele meu. Probabil că şi eu scoteam aceleaşi sunete după lunile întregi în care mă îndopasem cu brânză topită şi murături Branston.

Geaca mi se lovea ritmic de picioare. Transpiraţia mi se prelingea pe şira spinării spre şale. Aveam mâinile şi picioarele încinse.

Alergasem probabil în jur de patru sute de metri, când telefonul îmi vibră în mână.

George nu era omul care să stea la taclale.

— L-ai găsit pe Nuhanovici?

— Da, dar nu mai stă mult. Respiram adânc încercând să mă fac înţeles de prima dată. Fii atent cum stă treaba. Voi fixa ţinta cu telefonul. Tu trimiţi bomba, eu mă asigur că persoana e în locul respectiv, noi plecăm şi toată lumea e chit. Nu ne mai prostim şi nu ne mai jucăm cu vieţile copiilor, bine George?

— De acord. Dar trebuie să identifici ţinta tu însuţi.

— Ne aflăm cam la o distanţă de patru ore de Sarajevo. Sincronizarea e esenţială. Avioanele Predator sunt pe poziţie?

— Ştiu unde sunteţi, vă urmăresc. În momentul de faţă trei UAV-uri sunt în aer. Aşteaptă doar comanda de la operator. Vei confirma acţiunea. Îl vreau pe el mort, băiete, nu doar o grămadă de pietriş. Ţine telefonul deschis, o să te sune ei.

Nu se mai auzi nimic.

M-am întors spre Jerry.

— Am aranjat.

De uşurare, aproape că îl lăsară genunchii.

M-am întors şi am luat-o din nou la fugă. Nu numai pentru că voiam să ajung cât mai repede la intersecţie. Nu voiam să-i răspund dacă în opinia mea George îşi va respecta sau nu promisiunea.

Am ajuns la potecă şi am intrat între primele şiruri de copaci. Iarba era udă, nu îngheţată. Am lăsat arma jos, mi-am băgat Thuraya în blugi ca să îl simt când avea să vibreze. Mi-am pus din nou geaca în timp ce-i explicam ce spusese George, încet și rar, astfel încât să nu piardă nimic.

— Poţi să laşi aici cheile şi distribuitorul. Ăsta e punctul de întâlnire dacă ne despărţim, OK?

Jerry dădu din cap şi le puse la baza a ceea ce mai rămăsese din copacul cel mai apropiat, apoi îi dezlegă mânecile şi-şi puse şi el geaca.

— OK, facem cum am stabilit până ajungem la ţintă. Apoi te întorci aici. Iei maşina şi te duci în oraş. Nu pierde vremea dacă vezi că se îngroaşă gluma. O să încerc să ajung la ţintă şi să fac ce trebuie să fac. Tu n-o să poţi face nimic fără nicio armă.

Thuraya vibră din nou lipit de burta mea. M-am lăsat în genunchi şi am apăsat tasta verde. Frigul îmi pătrundea în oase în timp ce încercam să văd ceva în întuneric pe potecă.

— Cu cine vorbesc?

Era o voce cu accent american, monotonă ca vocea unui robot creată pe sintetizator.

— Cu Nick. Ne-aţi localizat?

— Repetă, Nick, nu te înţeleg.

— Ne-aţi localizat?

— Afirmativ, Nick.

M-am uitat pe ecran. Nu era afişat niciun număr.

— Care-i numărul vostru?

— Informaţie secretă.

— Fir-ar al dracului să fie, încercăm să stabilim o ţintă cu un

telefon nenorocit. Am nevoie de un număr. Nu am ajuns încă la ţintă. Curând o să pierdeţi poziţia. Trebuie să vă pot suna când ajung la faţa locului.

Urmă un moment de linişte, după care:

— Aşteaptă.

Jerry apăru din spatele meu cu faţă ascunsă în glugă.

— Ce dracu' fac ăia?

Am întins mâna să-l opresc. Vocea monotonă se auzi din nou.

— Am un număr.

L-am tastat imediat cu Thuraya. Era numărul unui alt telefon cu transmisie prin satelit.

— OK, ascultă. Ţinta se află cam la doi kilometri de punctul acesta. Se află într-un ansamblu de case ascunse într-o pădurice. Aţi recepţionat până aici?

— Afirmativ.

— O să pierdeţi semnalul când intrăm în pădure. O să sun când ajung la ţintă. Aţi recepţionat?

— Afirmativ.

— Vorbiţi de pe o navă?

— Informaţie secretă.

— Auziţi, luptăm de aceeaşi parte a baricadei? Măcar spuneţi-mi cât vă trebuie să ajungeţi la ţintă.

A urmat o altă pauză.

— Ne ia o oră, treizeci şi patru de minute. O oră, treizeci şi patru de minute.

— Am înţeles. Aşteptaţi.

Am închis şi m-am întors spre Jerry în timp ce-mi trăgeam fermoarul la geacă.

— O oră şi treizeci şi patru de minute.

Avioanele alea zburau cam cu o sută şaizeci de kilometri la oră, aşa că drumul până la ţintă le-ar fi luat mai puţin timp dacă decolau de pe un portavion din Adriatica. Poate că veneau de pe un aerodrom îndepărtat din Kosovo. Statele Unite aveau un efectiv foarte numeros de trupe însărcinate cu menţinerea păcii în zonă.

Dădu din cap şi bolborosi ceva în glugă. Am tras-o jos.

— Desfundă-ţi urechile. Curând o să ajungem în zona de foc. Când pornim, vreau să măsori distanţa. Vezi că eu fac în jur de o sută şaizeci de paşi la suta de metri. Tu ştii câţi paşi faci tu la o sută de metri?

— N-am idee.

— OK, atunci avem doi kilometri până la răscrucea cu poteca. Îmi numeri paşii şi îmi spui când ajungem la o mie opt sute de metri. Nu ne putem permite să ratăm răscrucea.

Am verificat încărcătorul pistolului-mitralieră G3, siguranţa şi dacă Thuraya stătea bine în buzunarul din interiorul hainei, începeau să-mi îngheţe picioarele.

— Eşti gata?

98

Nu mai era vorba de Nuhanovici, aveam de-a face pur şi simplu cu o ţintă. Întotdeauna mi se păruse mai uşor să mă gândesc la oameni în felul acesta înainte să-i ucid.

Cu gluga dată pe spate, am luat-o la goană de-a lungul potecii. Dacă avea să apară vreun vehicul pe şosea, trebuia să ies de sub acoperire şi să folosesc arma pe care o aveam. Dacă ţinta nu era în maşina respectivă, era clar că-l ratam, dar ce alternativă mai aveam?

Ramurile brazilor îmi zgâriau faţa în timp ce îmi croiam drum printre copaci. Apa adunată pe ele se revărsa asupra mea.

La fiecare zece paşi mă opream, întinzând mâna stângă în spate până ce Jerry se izbea de ea. Trebuia să stăm aproape în întunericul care ne înconjura. Aveam noroc cu stratul moale de ace de brad şi de pin de sub picioarele noastre, care înăbuşeau zgomotul.

Am mai făcut alţi zece metri şi m-am oprit, rezemând patul armei de pământ şi aplecându-mă înainte cu ambele mâini pe ţeavă pentru a mă odihni puţin, respirând adânc şi aşteptându-l pe Jerry să mă ajungă din urmă. Eram ud leoarcă sub toate straturile de îmbrăcăminte pe care le pusesem pe mine şi toată transpiraţia mi se scurgea pe faţă, peste zgârieturi, provocându-mi usturimi puternice.

De data asta se apropie încet, gâfâind, suflându-mi aburi în faţă.

— Tocmai am trecut de o mie opt sute de metri.

— O să încetinim pasul acum; fii atent să nu ratăm răscrucea cu poteca de pe stânga, OK?

Am închis gura încercând să adun ceva salivă ce-ar fi putut să-mi oblojească gâtul uscat şi m-am sprijinit în puşcă să mă ridic.

Câteva minute mai târziu ajunsesem la răscrucea cu drumeagul ce ducea la casă. M-am oprit din nou să aştept. De data asta era rândul lui să stea aproape de mine şi să-i suflu în faţă. Se lăsase o linişte ciudată, nici măcar o adiere de vânt nu clătina copacii.

— Acum numără cinci sute de metri, OK? După aceea, facem la dreapta şi încercăm să ne strecurăm printre copaci până la zidul înconjurător. Vreau să mă învârt puţin în jurul punctului de pază.

— Am înţeles.

Am pornit din nou, încercând să ne ţinem pe mijlocul potecii. Ţineam strâns pistolul-mitralieră G3. Nu era timp să acţionez conform procedurilor, cu arma la umăr. Înaintam cu capul aplecat spre dreapta, cu urechile ciulite. Îmi ascuţisem privirea cât puteam ca să văd ceva în întunericul din faţa noastră, încercând să zăresc orice mişcare, orice luminiţă, orice ar fi putut indica o prezenţă umană.

Mă opream să ascult la fiecare cinci sau şase metri, încercând să respir adânc şi fără zgomot. Sudoarea mi se prelingea în continuare pe faţă. În cele din urmă, Jerry mă ajunse din urmă şi-şi lipi gura de urechea mea.

— Cinci sute.

Am pornit foarte încet de data aceasta, ţinând arma în echilibru cu o singură mână – mâna dreaptă. Mâna stângă o întinsesem în spate, ţinându-l pe Jerry, ca să fiu sigur că e lângă mine.

Cam la o sută cincizeci de metri de punctul de control încă nu vedeam şi nici măcar nu zăream nimic. Am fi putut să acţionăm prudent şi să o tăiem prin pădure, dar asta ne-ar fi întârziat şi mai mult. Trebuia să rămânem cât mai mult posibil pe potecă.

După alţi douăzeci de metri, se auzi un zăngănit metalic înainte şi la stângă. Am îngheţat. Nu vedeam decât întuneric şi, dincolo de el, şi mai mult întuneric.

99

Ţinându-mi respiraţia m-am aplecat înainte, cu ochii închişi şi cu capul în piept. Îl auzeam numai pe Jerry respirând în stânga mea.

Apoi s-a auzit din nou, un zgomot de metal lovit de alt metal.

M-am întors cu spatele spre Jerry şi l-am tras încet între copaci. Dă-le dracului de mine. Oamenii ţintei se aflau la adăpost, de partea cealaltă a potecii, aşa că aceasta era în mod evident sigură. Dacă n-ar fi curăţat partea asta de pădure aveam să aflăm foarte curând. Dacă era să se întâmple, avea să se întâmple. Poate că, în definitiv, ceva-ceva din fatalismul ăla de rahat se prinsese şi de mine.

Îl ţineam pe Jerry de mâneca hainei. Chiar şi câţiva metri distanţă între noi ar fi putut să ne facă să ne rătăcim şi nu puteam în niciun caz să ne strigăm ca să ne găsim mai apoi. Era momentul să încetinim pasul.

Este foarte uşor să-ţi pierzi direcţia în întuneric, dezorientat fiind de faptul că nu vezi nimic în jur, dar foloseam ca indicii zgomotele metalice şi frânturile de conversaţie ce se auzeau de pe partea cealaltă a potecii şi deveneau din ce în ce mai clare pe măsură ce ne apropiam. Cu puţin noroc, aveam să ajungem la marginea pădurii curând, apoi aveam să traversăm o fâşie îngustă fără copaci şi să ajungem la zid.

Pipăiam în jur ca să-mi croiesc drum, cu mâna stângă în faţă ca să nu mă lovesc de ceva şi cu dreapta strânsă pe armă. Jerry apucase strâns patul puştii ca să se ţină de mine.

M-am oprit când o creangă mi-a blocat calea, apoi am făcut câţiva paşi într-o parte, încercând să ocolesc obstacolul fără să fac zgomot. Acum, că încetinisem, devenisem mult mai conştient de usturimea pe care o simţeam pe faţă. Transpiraţia sărată ce se scurgea peste zgârieturi le făcea dureroase ca nişte înţepături de viespe. Cum aveam picioarele goale în bocanci, mi se făcuseră deja băşici. Simţeam tot corpul ca şi cum ar fi fost pus la fiert sub toate straturile de haine.

Am continuat să mă concentrez, încercând să păstrez direcţia. Se auzi un motor pornind în stângă noastră. Am presupus că se afla mai sus, pe potecă, de cealaltă parte a buştenilor. Speram că nu avea să se mişte. Pentru că, dacă s-ar fi mişcat, şi mai ales în sus, spre casă, trebuia să mă gândesc că se duce să ia ţinta. Atunci ar fi trebuit să ies dintre copaci şi să atac direct.

Avea să fie crimă şi pedeapsă cu atâţia oameni în jur şi numai şaisprezece cartuşe.

Am ajuns la marginea peticului de pădure. M-am lăsat în genunchi şi m-am târât ultimii doi metri singur. După întunericul deplin de sub copaci, stelele păreau strălucitoare ca soarele. Zidul din faţa mea era cel din dreapta ansamblului de clădiri, cum te uitai dinspre potecă. Poarta înspre curtea destinată familiei se afla cam la patruzeci de metri de-a lungul lui. Dincolo de zid, vedeam sclipirile ciudate ale acoperişului de teracotă. Bucata de trei sau patru metri acoperită cu iarbă dintre zid şi copaci era albă şi îngheţată. Nu se vedeau urme nici de oameni, nici de roţi.

Cineva din dreptul punctului de control avu un acces de tuse. Poate că era din cauza gazelor de eşapament. Motorul era încă pornit, dar vehiculul stătea pe loc.

M-am întors să-l iau pe Jerry şi împreună am ieşit pe lângă copaci, îndepărtându-ne de punctul de control, în direcţia porţii. Umăr la umăr, am ajuns pe fâşia de iarbă.

Am privit spre stânga. Nicio mişcare dinspre punctul de control. Vehiculul era încă acolo.

Am început să păşesc pe iarbă, lăsând urme în stratul îngheţat. Nu era niciun gol între porţi, dar poate că existau vreo trei centimetri sub ele. M-am aşezat în genunchi şi apoi m-am lăsat de tot pe burtă. Am simţit iarba rece ca gheaţa sub obraz.

Nu se vedea nicio mişcare şi nicio lumină la nivelul pământului. Nu aveam cum să zăresc nimic mai sus de atât.

M-am ridicat şi am împins uşor porţile în locul unde se uneau, poate-poate erau descuiate. Ca şi cum ar fi existat vreo şansă.

M-am întors la Jerry şi am îngenuncheat lângă el. Am rămas aşa, la câţiva centimetri unul de celălalt, în timp ce am scos Thuraya şi l-am deschis, ţinând palma deasupra ecranului, ca să nu se vadă lumina.

100

M-am târât câţiva metri, până am avut semnal, şi am apelat numărul pe care-l înregistrasem. A sunat numai o dată şi a răspuns vocea monotonă.

Am vorbit normal, însă foarte încet.

— Sunt Nick. Fixează poziţia! Cât durează până când avionul va ajunge aici?

Vocea monotonă reveni:

— Unsprezece minute, douăzeci şi două de secunde până ajunge la ţintă.

Încet şi sper că destul de clar, am început să-i explic aşezarea casei de la poarta oaspeţilor, curtea oaspeţilor având în fund clădirea cu un etaj şi clădirea cu două etaje pentru oaspeţi la stânga, cu culoarul de trecere în partea de clădire destinată familiei aflat la întâlnirea dintre ele.

După fiecare detaliu verificam cu „aţi recepţionat până aici?” De fiecare dată am primit ca răspuns „afirmativ”.

— Ultima dată când am văzut-o, ţinta se afla în colţul cel mai îndepărtat, în partea dreaptă a clădirii lungi din curtea destinată familiei. Recepţionat?

— Afirmativ. V-am fixat poziţia. Repet, v-am fixat poziţia.

— Recepţionat. Aşteptaţi ordinul de începere a focului. Încă nu am ţinta în vizor. În zonă se află oameni înarmaţi. Ai înţeles?

Urmă o secundă de pauză. Apoi:

— Afirmativ.

— Recepţionat. Terminat.

Am lăsat Thuraya deschis. Voiam să-l pot scoate, să prind semnal şi să încep să vorbesc imediat ce vedeam ţinta. Până atunci nu voiam ca vreun colonel sau cine urmărea ecranul în camera de operaţii şi lua decizii să se-apuce să lovească ce vedea el de partea cealaltă a zidului, ocupat fiind să trăncănească despre cine ştie ce.

Trebuia să ne aflăm la depărtare de locul acesta când aveau să vină avioanele. Ţinta trebuia să moară. Nu trebuia admisă nicio marjă de eroare.

Operatorii din AWACS probabil urmăreau ecranele din faţa lor, trecând în revistă înregistrările anterioare ale echipamentelor de supraveghere de pe avioanele Predator care survolau Bosnia. Spectrul infraroşu le oferea operatorilor un negativ verde al peisajului. Senzorii termici din UAV-uri detectau căldura: cu cât

era mai fierbinte sursa, cu atât era mai albă imaginea. Corpurile oamenilor se desluşeau cu uşurinţă, chiar în mijlocul pădurii. La fel de important era LTD-ul din botul avionului şi confirmarea că rachetele Hellfire erau poziţionate deasupra ţintei şi gata de lansare.

M-am târât înapoi la Jerry.

— Ascultă, vezi că sunt cam zece oameni aici. Porţile sunt încuiate. Vreau să sari peste zid şi să le deschizi. Eu trebuie să rămân pe partea asta. Dacă apare camioneta să-l ia, trebuie să-i atac cu G3.

Încercă să se ridice în picioare. L-am apucat.

— Când ajungi de partea cealaltă, s-ar putea să nu poţi să deschizi poarta, îţi dai seama, da? S-ar putea să aibă lacăt, şi atunci o să fii într-un mare rahat dacă nu poţi să te întorci. Înţelegi ce-ţi spun?

Nu avea niciun rost să-l mint. Ajunsesem prea departe acum şi trebuia să ştie.

Puse o mână hotărâtă pe umărul meu şi mă privi în ochi.

— Deja sunt într-un mare rahat.

Îmi dădu drumul şi începu să caute ceva în geacă.

— Cred că ar fi bine să împart astea. Îmi dădu unul dintre aparatele de fotografiat. Cine ştie ce se întâmplă? O să-i aducă nişte bani lui Renee. E împreună cu Chloë la mama ei în Detroit.

L-am îndesat în buzunar.

— Rămâne acolo până mă întorc eu din Brazilia. O s-o găseşti. Dă-i-l. Va şti ce are de făcut, continuă Jerry.

Am pornit amândoi pe iarbă. Am aşezat arma pe pământ şi m-am rezemat cu spatele de zid, scrutând întunericul către dreapta, înspre punctul de control. Motorul maşinii se auzea încă la depărtare.

Mi-am îndoit genunchii şi mi-am făcut mâinile căuş. Jerry s-a dat puţin înapoi, şi-a proptit piciorul drept în ele ca pe o treaptă şi a sărit. I-am ţinut piciorul în timp ce mă răsuceam cu faţa spre zid şi l-am ridicat până mi-a trecut pe deasupra capului. Apoi am rămas sprijinit de zid ca să aibă ceva în care să se împingă. Şi-a aruncat braţele pe deasupra zidului şi a părut că rămâne aşa o veşnicie. Nu ştiam dacă trăgea de timp, nu avea energie sau putere să continue sau observase ceva de partea cealaltă.

Câteva secunde mai târziu, începu să se caţere peste zid şi-şi ridică piciorul din mâinile mele.

Am ridicat arma şi mi-am lipit urechea de poartă imediat ce a aterizat cu o bufnitură de partea cealaltă. Aproape imediat s-a auzit un zgomot metalic.

Porţile s-au deschis încet, foarte încet. L-am lăsat pe Jerry să le deschidă: ştia ce făcea.

Îndată ce m-am strecurat printre ele în curte, Jerry le-a închis în urma mea. Nu a tras zăvorul.

În dreapta, la circa zece metri depărtare se afla camera unde văzusem ultima oară ţinta. Lămpile încă ardeau acolo.

Undeva în întuneric se auzeau zgomote de tigăi trântite. În stângă se afla clădirea cu un etaj care despărţea cele două curţi. Pe partea asta nu avea ferestre. Etajul întâi al clădirii oaspeţilor, unde făcusem duş, era complet întunecat.

Am dus puşca la umăr, am coborât selectorul în poziţia de tragere foc cu foc şi am pus degetul pe trăgaci. Cu Jerry în spatele meu, am luat-o spre fereastra iluminată. Nu puteam să acţionăm altfel ca să ne ţinem la adăpost, nu mai aveam timp. Nu aveam altceva de făcut decât să deschid porţi şi să privesc prin ferestre.

M-am aşezat în genunchi lângă fereastră, în dreapta tocului murdar. Când am ridicat încet capul, am văzut uşa din stânga. M-am ridicat mai mult. Lămpile cu petrol erau încă aprinse acolo unde le lăsase Jerry. Camera era însă goală.

Chiar şi masa fusese strânsă.

M-am lăsat în jos, tot cu arma la umăr şi cu piedica trasă, şi am început să merg pe lângă zid spre verandă şi spre uşa pe unde intrasem. Afară nu era nicio pereche de pantofi; înăuntru – nicio ţintă.

Zgomotele din bucătărie erau acum mai puternice şi se auzeau voci vorbind în sârbo-croată. Bucătăria se afla probabil în spatele uneia dintre uşile care dădeau spre verandă.

Am făcut un nor de abur în jurul meu când m-am oprit să ascult. Vocea nu era a ţintei; nu semăna deloc cu vocea aceea joasă, înceată, studiată, de unchi. Suna mai mult ca vocea unui beţiv care înjura într-o cârciumă că nu-i convenea ceva.

L-am apucat pe Jerry de braţ şi i-am făcut semn către pasaj şi de-a curmezişul curţii.

Făcusem doar câţiva paşi, când am auzit zgomotul unui motor. Un vehicul se apropia de casă. Al dracului zgomot. Am luat-o la fugă în direcţia aceea.

101

Am apăsat pe clanţă, am intrat şi am început să alergăm pe coridor. Aveam mâna stângă întinsă în faţă, gata să împing uşa de la capătul celălalt. Am ajuns acolo; mi-am tras sufletul şi mi-am ciulit urechile. De partea cealaltă se auzeau voci, vreo patru sau cinci. Vehiculul stătea pe loc, dar nu se afla în curte.

Încercând să înăbuş zgomotul pe care-l făceau respiraţiile noastre, mi-am lipit urechea de lemn, ţinând bine în mâna dreaptă arma, cu siguranţa în continuare trasă şi cu degetul pe trăgaci.

De partea cealaltă se vorbea rapid şi pe un ton scăzut. Niciuna dintre voci nu era a ţintei. Apoi glasul lui blând se auzi brusc, calmându-i pe toţi.

Brusc, zgomotul motorului se auzi şi mai tare. Probabil că fuseseră deschise porţile.

— Stai aici.

Am pipăit să găsesc clanţa cu mâna stângă. Am încleştat degetele pe ea şi brusc am tras-o spre mine. Luminile farurilor erau orbitoare.

Am observat o mulţime de oameni în bătaia farurilor, printr-un văl de aburi şi gaze de eşapament.

Numai la un metru de mine un tip îmi apăru în faţă cu arma ridicată. Am tras; tipul a căzut. AK-ul i s-a izbit de prag.

Se auzeau ţipete şi strigăte de lângă maşină. Şoferul băgă în marşarier. Apărură nişte arme.

Am început să trag, glonţ după glonţ, în orice se mişca şi apoi în maşină.

Rahat, începu să se mişte.

Începură să zboare şi spre noi proiectile, ciuruind tencuiala şi aruncându-mi ciment în faţă.

M-am întors şi am luat-o la fugă pe coridor. Jerry înşfăcă patul AK-ului de pe podea, zăngănindu-i ţeava în spatele lui în timp ce alerga.

— Înapoi la poartă! Înapoi la poartă!

Am ieşit în goană pe uşa de la capătul coridorului şi am continuat să alergăm de-a curmezişul curţii. Se auziră ţipete şi mişcări sub verandă. Erau nişte amărâţi de pioni. Se lăsară la pământ când ne văzură.

Eram cam la jumătatea drumului, când cei care ne urmăreau începură să tragă asupra noastră. M-am oprit, m-am întors şi am

început să trag şi eu către uşa coridorului.

Jerry era în dreapta mea. Alergă pe lângă mine în timp ce eu trăgeam atent, încercând să-i împiedic să iasă de pe coridor.

Am mai tras două gloanţe înspre uşă înainte ca Jerry să înceapă să tragă şi el.

M-am întors în loc şi am luat-o la fugă, am trecut cam la patru paşi de el, după care m-am întors din nou şi am început să trag.

— Mişcă-te Jerry! Mişcă-te! Mişcă-te!

N-a trebuit să-i spun de două ori.

Se opri, se întoarse, trase.

M-am întors, am alergat, m-am oprit, am tras.

Când Jerry a trecut iarăşi pe lângă mine, am apăsat din nou pe trăgaci. Nimic. Arma era goală şi eu eram un om mort.

Am aruncat-o şi am continuat să alerg. Jerry era deja de partea cealaltă a uşii, folosind tocul ca să se adăpostească atunci când trăgea. Am trecut de el şi apoi am luat-o spre punctul de control, lipindu-mă de zid. Nu vedeam nicio lumină mişcându-se, dar se auzeau strigăte în întunericul din faţa mea.

Am scos Thuraya din geacă şi l-am lipit de obraz.

— Foc! Foc!

Dă-l dracului de semnal: dacă aveam semnal însemna că funcţiona. Trebuia să ajung acolo să văd unde dracu’ era nenorocita aia de camionetă.

Jerry nu era mult în spatele meu când au început din nou să tragă asupra noastră. Cei care ne urmăreau trecuseră de poartă.

Am făcut-o brusc la stânga şi am intrat între copaci.

— Aici, aici!

Am continuat să mă mişc, lovindu-mă de copaci, încercând să alerg paralel cu zidul. Ei alergau peste fâşia de iarbă, trăgând în întuneric, gurile ţevilor răspândind scântei peste trunchiurile copacilor.

Ne-am aruncat înspre punctul de control. Dacă aveam noroc, acolo se afla singura cale de ieşire.

Când mai aveam vreo douăzeci de metri până acolo, urmăritorii ajunseră lângă noi. M-am împiedicat şi am căzut. Jerry rămase în picioare şi începu să tragă rafale lungi. Zgomotul era asurzitor. Vârful ţevii scuipa foc în întuneric. Cartuşele goale zburau pe deasupra mea.

Încercam încă să mă ridic, când Jerry scoase un ţipăt sfâşietor.

Se prăbuşi deasupra mea, trăgând încă nişte proiectile înspre crengile copacilor ce se înălţau deasupra noastră înainte ca şi el, şi AK-ul să amuţească.

Sângele lui cald şi fierbinte îmi şiroi pe faţă când am încercat să-l dau la o parte. Urmăritorii continuau să tragă înspre copaci, peste tot, în toate direcţiile: l-am apucat de picioare şi l-am târât mai adânc în pădure.

Nu era departe, dar era destul ca să mai câştig ceva timp. M-am lăsat la pământ lângă el. Avea respiraţia rapidă şi întretăiată şi mă stropea cu sânge de fiecare dată când expira.

L-am pipăit pe piept şi am găsit rana pe unde glonţul intrase în stomac. N-a fost nevoie să pipăi ca să găsesc gaura pe unde ieşise; cum l-am întors, mâna mi-a alunecat în ea.

Se auziră din nou strigătele urmăritorilor.

Jerry mă apucă de cap cu ambele mâini şi cu ultimele puteri mă trase lângă el.

— Am dat greş… îmi pare rău.

L-am apucat în braţe şi l-am strâns tare în timp ce era scuturat de ultimele convulsii. Câteva momente mai târziu, rămase inert. I-am pus mâna la gât. Nu mai avea puls.

Urmăritorii trăgeau încă la întâmplare în copaci. Acopereau lumina pe care o vedeam acum mişcându-se dinspre poarta oaspeţilor.

Am lăsat trupul lui Jerry jos şi m-am aruncat înainte. O maşină tocmai ieşea pe poartă, cu o mulţime de tipi în jurul ei strigând unul la celălalt. Era un haos. Unul din faruri fusese spart.

M-am lăsat în jos şi m-am rostogolit prin tufişuri spre stânga, spre locul unde pădurea dădea într-un loc strâmt plin de buşteni.

Maşina venea spre mine. Nu reuşeam să-mi dau seama dacă ţinta era înăuntru sau nu.

Se apropie şi trecu încet de primii buşteni. Geamul din spate era deschis. Ţinta încă vorbea cu oamenii care alergau în jurul ei, chiar zâmbindu-le când le făcea semne spre urmăritorii noştri. Apoi îşi trase capul înăuntru şi se rezemă de tetieră. Geamul se ridică.

M-am uitat în jos să văd Thuraya. A dracului pădure!

102

Am luat-o la fugă, de-a lungul zidului, cam la vreo douăzeci de metri în pădure. Trebuia să ies de acolo, să trec de porţile ce dădeau în curtea familiei şi să ajung în colţul din dreapta al ansamblului. Aveam nevoie de câmp deschis.

În timp ce alergam să ajung acolo am alunecat şi am căzut. Luminile lanternelor sfâşiau acum întunericul între copaci.

Să-i ia dracu'!

M-am ridicat şi am continuat să alerg. Un minut sau două mai târziu am ieşit dintre copaci şi am luat-o spre zidul din spate, îngenunchind în iarbă, încercând să-mi recapăt răsuflarea, m-am uitat la Thuraya. Cinci linii.

Încă o gură de oxigen ca să mă calmez.

— Alo, sunt eu, Nick, sunt eu, Nick. Aţi ajuns aici? Aţi ajuns aici?

Vocea monotonă răspunse.

— Afirmativ, Nick. Te vedem, te vedem.

— În pădure, în drum spre şosea, se află o maşină. Cu un singur far. O vedeţi?

Mi se păru o veşnicie până când operatorul manevră UAV-urile la mii de metri deasupra mea, cu aparatele lor de supraveghere cercetând solul pentru a detecta lumini şi căldură.

Ţineam telefonul lipit de ureche. Aveam inima în gât şi respiram rapid, însetat de oxigen. Am dat din fălci, încercând să adun puţină salivă în gura uscată, ameţit din cauza deshidratării.

— O văd, Nick. O văd.

— Recepţionat. Acolo e ţinta. Acolo e ţinta. Recepţie?

Continua să vorbească de parcă ar fi comandat pizza sau ar fi stat la taclale cu bunică-sa.

— Recepţionat. Avem un vehicul care se deplasează spre nord pe un drum cu praguri metalice.

— Recepţionat. Se înregistrează activitate în faţa casei, nu ştiu în casă. Loviţi-o, fir-ar al dracului, loviţi-o acum!

— Recepţionat. Ia-ţi oamenii de acolo şi retrage-te.

— Prea târziu. Uitaţi-vă spre spatele casei. O să mă vedeţi, dau din mâna stângă. Mă vedeţi? Mă vedeţi?

— Recepţionat. Te vedem. Te vedem.

— Sunt singur. Urmăriţi linia copacilor pe partea dreaptă. Vedeţi un cadavru cam la douăzeci şi cinci de metri de intrarea

în curte?

— Da. Recepţionat. Se vede un cadavru. Este târât. Este târât de trei bărbaţi. Făcu o pauză. Ţinta a ieşit acum dintre copaci, pe poteca cu praguri metalice. Fii atent, Nick. Vin rachetele.

Am alergat în pădure şi m-am aruncat la pământ; imediat, două explozii au zguduit faţada casei. Unda de şoc a fost absorbită de clădiri şi de copaci, dar am simţit pământul zgâlţâindu-se sub mine.

Apoi încă una, de data asta mai aproape. În interiorul ansamblului de clădiri.

Suflul exploziei trecu prin pădure, aruncând asupra mea zeci de litri de apă. Urechile începură să-mi ţiuie când am încercat să aud o explozie mai îndepărtată, a vehiculului.

Câteva secunde mai târziu am auzit-o, fiind urmată de altele două.

Speram că Nuhanovici putuse să vadă în depărtare o ceaţă roşiatică atunci când prima rachetă lovise. Sigur nu ar fi înţeles ce însemna, dar simplul fapt ar fi contat enorm pentru mine.

M-am ridicat în picioare şi m-am întors ca să intru şi mai adânc în pădure.

Am închis Thuraya. Era mai bine să salvez din baterie până ajungeam la maşină, ca să-l sun pe George şi să-i confirm că nenorocitul ăla de negustor de sclavi era mort.

Nu că i-ar mai fi păsat acum măcar cât negru sub unghie. Însă mie, da.